

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

31'inci Birleşim
7 Aralık 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	558
II.- GELEN KÂĞITLAR	562
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	564
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>564:567</i>
1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, organize suç örgütlerine ilişkin gündem dışı konuşması	564:565
2.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	565:566
3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sudan'la yapılan tarım anlaşmalarının feshedilmesinden kaynaklı sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	566:567

IV.- AÇIKLAMALAR

567,575,601,609,615,651,

662

- 1.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, sosyal medyanın sebep olduğu sorunların farkında olduklarına ve çözüm için adımlar attıklarına ilişkin açıklaması 567
- 2.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Kütahya İl Özel İdaresinin faaliyetlerine ilişkin açıklaması 568
- 3.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'deki hastanelerin yeterli donanımına sahip olmadığına ilişkin açıklaması 568
- 4.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Hazreti Mevlâna'nın 750'nci Vuslat Yıl Dönümü'ne ilişkin açıklaması 568:569
- 5.- Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan'ın, Makine ve Kimya Endüstrisine ilişkin açıklaması 569
- 6.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 12 Kasım 2023 tarihinde Şırnak merkezdeki TOKİ bloklarında meydana gelen yangına ilişkin açıklaması 569
- 7.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Hazreti Mevlâna'nın 750'nci Vuslat Yıl Dönümü'ne ilişkin açıklaması 569:570
- 8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 1996'da temeli atılan Niğde Havaalanı'nın veya Niğde'den geçecek yüksek hızlı trenin proje kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 570
- 9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK'yle ihraç edilmiş ve sonrasında iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı ünvanını kazanmış kişilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması 570
- 10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması 570:571
- 11.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Yönetmen Ahmet Uluçay'ın ölümünün 14'üncü yılına ilişkin açıklaması 571
- 12.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması 571
- 13.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu'nun, Sivas'ta kullanıma açılan Yağdonduran Tüneli'ne ilişkin açıklaması 572
- 14.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, istirahat raporu gerektirmeyen iş kazalarında işverenin SGK'ye bildirim yükümlülüğünün kaldırılması ve BAĞ-KUR'luların emeklilik prim ödeme gün sayısının 7200'e düşürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 572
- 15.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması 572
- 16.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Karşıyaka Spor Kulübünün stadyum inşaatına ilişkin açıklaması 573

- 17.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'daki Şahin ailesinin yaşadıklarına ilişkin açıklaması 573
- 18.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Kilis'in 102'nci kurtuluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması 573
- 19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta yıkılan Atatürk Spor Salonu'nun yerine yenisinin yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması 574
- 20.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Batman M Tipi Cezaevindeki Abdulalim Kaya'ya ilişkin açıklaması 574
- 21.- Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse'nin, vefat eden eski Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ile Yazar Mustafa Çalık'a ilişkin açıklaması 574
- 22.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TOKİ'nin ödeme koşullarını hak sahiplerinin aleyhine değiştirmesiyle oluşan mağduriyete ilişkin açıklaması 575
- 23.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, iktidarın tek derdinin koltuk ve seçim olduğuna ilişkin açıklaması 575
- 24.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, enerji tasarrufuna ilişkin açıklaması 575:576
- 25.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in 30'uncu Birleşimde 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576
- 26.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, ekonomik bozulmanın ahlaki çürümeye de sebep olduğuna ilişkin açıklaması 576:577
- 27.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, devletin ihale bedeline dâhil etmediği kıdem tazminatları için de dava açtığı şikâyetlerine ilişkin açıklaması 577
- 28.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, yoksulluk rakamlarının ulaştığı noktaya ilişkin açıklaması 577:578
- 29.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Genel Kurulda salı ve çarşamba günkü demokratik ve tarafsız yönetiminden dolayı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya şükranlarını sunduklarına, vefat eden eski Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan'a, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın bir soru önergesine verdiği cevaba ve İsrail'e uygulanacak yaptırımlar konusunda iktidardan Türkiye Cumhuriyeti devletinin müktesebatına yakışır tavırlar ortaya koymasını beklediklerine, Cumhurbaşkanının zikzak dolu ve iç politikaya alet edilmiş bir dış politika uyguladığına, Cumhurbaşkanının asgari ücrete yılda bir kez zam yapacakları açıklamasına ilişkin açıklaması 578:580

- 30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Mevlâna Celâlettin Rûmî'nin vuslatının 750'nci yılına, vefat eden eski Gümüşhane Milletvekili Lütü Doğan'a, Kilis'in düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne, sabah saatlerinde Azerbaycan'da meydana gelen depreme, vatandaşın yaşadığı geçim sıkıntısına ve fahiş kira fiyatlarına, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bugünkü Yunanistan ziyareti öncesi yaptığı açıklamaya ve Yunanlıların 8 Ekim'de Ege adalarında yaptığı yerel seçime, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın enflasyonla ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması 580:582
- 31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 7 Aralık Sivil Havacılık Günü'ne ve Türkiye'nin yerli ve millî kalkınma hamleleriyle yüksek teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirdiğine ilişkin açıklaması 582:583
- 32.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, açıklanan PISA skorlarına, TÜRK-İŞ'in kasım ayı verilerine ve 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması 583:585
- 33.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, vefat eden Yazar Mustafa Çalık'a, 7 Aralık Kilis'in düşman işgalinden kurtuluş gününe, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin İsrail'le ilgili açıklamalarına, BM Genel Sekreteri Guterres'in Güvenlik Konseyine gönderdiği mektupla yaptığı ateşkes çağrısına, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel ve avukatların Uluslararası Ceza Mahkemesi nezdinde İsrail'in yargılanması için girişimlerde bulunduklarına ve Cumhurbaşkanının Yunanistan ziyaretine ilişkin açıklaması 585:586
- 34.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı ve Muş'taki pancar üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 586:587
- 35.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Ulaştırma Bakanlığından taleplerine ilişkin açıklaması 587
- 36.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, ülkede, yaşamını yitirmiş insanların mezarlarına ve ölüye saygı hakkına karşı saldırıların devam ettiğine ilişkin açıklaması 587
- 37.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, İstanbul için büyük bir deprem riskinin gündemde olduğuna ilişkin açıklaması 587:588
- 38.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 588
- 39.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğuna, mahkeme kararlarının tüm kurumları ve kişileri bağladığına ilişkin açıklaması 601
- 40.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 601

- 41.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 609
- 42.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 609
- 43.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 29'uncu Birleşimde Batman'daki bir ihaleyle ilgili yaptığı açıklamaya Batman kayyumunun verdiği yazılı cevaba ilişkin açıklaması 615:616
- 44.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 22'nci Dönemde Cargill yasası Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülürken sunduğu rapora ilişkin açıklaması 616:617
- 45.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, 10 Aralık İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması 617:618
- 46.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 651
- 47.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 651
- 48.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 651
- 49.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 651
- 50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 651
- 51.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 651
- 52.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması 652
- 53.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 662
- 54.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı ile Çine Belediye Başkanının vefatlarına ilişkin açıklaması 662
- 55.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 662
- 56.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 662

57.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Cumhuriyet Halk Partisi
İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 662

58.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhuriyet Halk Partisi
İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 663

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 575,627

A) ÇEŞİTLİ İŞLER 575,627

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara'daki çeşitli
üniversitelerin hukuk fakültesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi 575

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Karadağ Parlamentosu Genel
Sekreteri Aleksandar Klaric ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi 627

VI.- ÖNERİLER 588,602,609,670

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 588:601,602:609,609:615

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk
Özdağ tarafından, 2013 yılında tarımsal faaliyet yapmak üzere Sudan'da
tarım arazisi kiralanması ve on yılın sonunda bu amaçla kurulan şirketin
tasfiyesiyle oluşan kamu zararı başta olmak üzere tarım konusunda yaşanan
olumsuzlukların tespiti amacıyla 7/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet
Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön
görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde
yapılmasına ilişkin önerisi 588:596

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve
19 milletvekili tarafından, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde kurulu bulunan
ABD menşeli “Cargill” adlı kuruluşun ruhsatlarının mahkeme kararıyla
iptal edilmesine rağmen faaliyetini sürdürmeye devam etmesinin kamuya
verdiği zararın araştırılması amacıyla 4/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük
Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön
görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde
yapılmasına ilişkin önerisi 596:601,602:603

3.- HEDEP Grubunun, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan ve
arkadaşları tarafından, engellilerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla
7/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan
Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık
2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 603:609,609

4.- CHP Grubunun, Mersin Milletvekili Gülcan Kış ve arkadaşları
tarafından, ev sahibi ve kiracılar arasında yaşanan sorunların nedenlerinin
tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla
10/8/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan
Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık
2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 610:615

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

670

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 8 Aralık 2023 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

670

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

602

1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

602

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

618,627,652,663,671

A) KANUN TEKLİFLERİ

618:627,627:650,652:662,

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79)

663:669,671

618:627,627:650,652:662,
663:669,671**IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**

663

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Çine Belediye Başkanı ile Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanının vefatlarına ilişkin konuşması

663

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

672

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye,

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bir istinat duvarının çökme riskine,

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bir istinat duvarının çökmesine,

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde yaşanan lağım suyu sorununa,

Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde yaşayan bir vatandaşın bir şikayetine,

Kocaeli'de yaşanan trafik sorununa,

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin devam eden kavşak yapım çalışmasının çevreye verdiği rahatsızlığa,

- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Sayıştayın 2022 Yılı Denetim Raporu'nda Bursa Büyükşehir Belediyesiyle ilgili yaptığı bazı tespitlere,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6442), (7/6444), (7/6445), (7/6446), (7/6447), (7/6448), (7/6449), (7/6561)

672:681

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dokuz oturum yaptı.

Çankırı Milletvekili Pelin Yılık, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, eczacıların, diş hekimlerinin ve sağlık çalışanlarının sorunlarına, İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, turistik Doğu Ekspresi'nin seferlerine yeniden başlamasına,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, 5 Aralık Dünya Toprak Günü'ne,

Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez, devam etmekte olan kumpas davalarına,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Kahramanmaraş merkezli depremlerde bazı cezaevlerinden hükümlü ve tutukluların firar ettiğine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, Mecliste aynı işi yapan işçilerin farklı kadrolarda olmaları nedeniyle farklı ücret aldıklarına,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, 11 Aralıkta toplanacak olan Asgari Ücret Belirleme Komisyonuna,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Filistin'de yaşananları gelecek nesillere aktaracak yüzlerinin olmadığına,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, 696 sayılı KHK'yle taşeron şirketten belediye şirket işçiliğine alınan işçilerin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Şengül Karslı, İnsan Hakları Günü'ne,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Kur'an-ı Kerim'deki ahlaki değerlere,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, ziraat mühendislerinin, veteriner hekimlerin ve gıda mühendislerinin daha fazla atanması gerektiğine,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, ÇKS'ye kayıtlı buğday ve arpa üreticilerine hububat üretim primi desteğinin hâlâ ödenmediğine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, AK PARTİ'nin Kütahya'yı unuttuğuna,

Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci, 10 Aralık ilk Türk Kadın Mitingi'nin 104'üncü yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan, engelli bireylerin sorunlarına,

Van Milletvekili Zülküf Uçar, cezasızlık politikasına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, 6306 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle gerekli görülen tüm bölgelerin rezerv yapı alanı olarak ilan edilmesine,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Hükûmetin depremzede esnafa destek vermesi gerektiğine,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar,

İstanbul Milletvekili Elif Esen,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun;

PISA 2022 sonuçlarına,

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, kadınların sigorta başlangıcından önce yapmış oldukları doğumları borçlanma haklarının olmadığına,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Mersin’deki tarım işçilerinin sorunlarına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde’nin köylerinin gölet sorununa,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, staj ve çıraklık mağdurlarına,

Kastamonu Milletvekili Halil Uluay, “engelli” kavramına,

Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar, Tekirdağ’ın sağlık sorununa,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün belirlediği dükkân kiralarna,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, SEDAŞ’a ve İSU’ya,

Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ve cezaevlerinde başlayan açlık grevlerine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendislerin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Saadet Partisi Grubunun çalışma koşullarıyla ilgili eleştirilerine yönelik Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş’un Genel Kurula sunulmak üzere bir bilgi notu göndermesine, bu bilgi notunun içeriğine ve Saadet Partisi Grubunun çalışma koşulları iyileştirilinceye kadar konuyu gündemde tutmaya devam edeceğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Saadet Partisi Grubunun isteklerini ve eleştirilerini haklı bulduklarına, Cumhurbaşkanının ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretin yılda bir defa belirleneceğine dair açıklamalarına ve İYİ Parti olarak asgari ücretin belirlenmesi hususunda yaptıkları çalışmaya, PISA sonuçlarında Türkiye’nin yerine ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde yabancılara yapılan taşınmaz mal satışına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 21/5/2014 tarihinde maden kazalarının araştırılması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun hazırladığı rapora ve bu rapor çerçevesinde yapılan düzenlemelere,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Diyarbakır’ın Dicle ilçesine bağlı Gündüz köyü sakinlerinin yaşadığı mağduriyete, Şanlıurfa’da Özak Tekstil işçilerinin iş bırakma eylemi yaptığına, cezaevlerinde yaşlı ve hasta tutsakların sorunlarına ve ağız içi aramaya, İsrail’in saldırganlığına ve Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Oktay Saral’ın oyuncu Ecem Erkek’e yönelik attığı “tweet”e,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Saadet Partisi Grubunun sorunlarının bir an evvel çözülmesini istediklerine, Türkiye’de çok ağır bir yargı krizi yaşandığına ve Gezi davası sanıklarından Tayfun Kahraman’a,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, İsrail’in Filistin’e yönelik yapmış olduğu sistematik saldırıya, işgale ve soykırıma, Türkiye’nin tüm kurumlarıyla Filistin’in yanında olduğuna ve Filistin’deki soykırıma yönelik dünyadan çok güçlü tepkilerin geldiğine,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, huzurevi fiyatlarına,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Antalya’nın Kumluca ve Finike ilçelerinin sorunlarına,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, 27 Kasım’da Şırnak’ın Cizre ilçesinde iki kız kardeşin Dicle Nehri’ne atlamalarıyla ilgili olaya,

Van Milletvekili Mahmut Dindar, Van T Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan 78 yaşındaki Hanife Aslan’a,

Düzce Milletvekili Talih Özcan, 1999 Düzce depreminden sonra yapılan kalıcı konutlar bölgesindeki ulaşım sorununa,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, Umut Vakfının raporuna,

İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın, Gezi davasında mahkûm edilen Çiğdem Mater'e,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, kömür fiyatlarına,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa şubesinin bu yılın Kara Ödül'ünü Uludağ Alan Başkanlığına vermesine,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Karabağ topraklarının hürriyetine kavuştuğu güne,

Konya Milletvekili Konur Alp Koçak, Japonya'nın PKK'yı terör örgütleri listesinden çıkarmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Amasya Milletvekili Haluk İpek'in istifasıyla boşalan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubu üyeliği için AK PARTİ Grup Başkanlığınca Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı'nın aday gösterildiğine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Saadet Partisi Grubunun, 6/12/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye'de yaşayan engelli vatandaşlar hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak yasama ve yürütme faaliyetlerinde müracaat edilmesi için engellilerin engellerinin dünya standartlarına göre kategorizasyonlarının gerçekleştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 6/12/2023 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu ve 19 milletvekili tarafından, kadınların her alanda eşit temsiline önündeki engellerin ve bu engelleri ortaya çıkaran sosyolojik, ekonomik, kültürel, siyasal koşulların araştırılması ve çözüme kavuşturulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HEDEP Grubunun, 6/12/2023 tarihinde Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve arkadaşları tarafından, Batman kayyumlarının yolsuzluklarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 31/10/2023 tarihinde Denizli Milletvekili Şeref Arpacı ve arkadaşları tarafından, tekstil sektöründeki sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 79) görüşmelerine devam edilerek 30'uncu maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ;

Yazar Mustafa Çalık'ın vefatına,

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal, Mecliste kullanılan ıslak mendiller üzerinde Türk bayrağı simgesinin bulunmasının neden doğru olmadığına,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Saadet Partisi Grubunun çalışma alanlarıyla ilgili taleplerinin kısmi olarak karşılandığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 7 Aralık 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.57'de son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

Başkan Vekili

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 46

7.12.2023 Perşembe

Raporlar

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 36) (Dağıtma tarihi: 7.12.2023) (GÜNDEME)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274); 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Dağıtma tarihi: 7.12.2023) (GÜNDEME)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok ve 19 Milletvekilinin, kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/723) (Başkanlığa geliş tarihi:23.11.2023)

2.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve 20 Milletvekilinin, 17 Haziran 2021 tarihinde HDP İzmir İl Başkanlığı binasına yapılan saldırının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/724) (Başkanlığa geliş tarihi:23.11.2023)

3.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ve 19 Milletvekilinin, TMO'nun zarar ettiği ve buğdayların çalındığına dair iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/725) (Başkanlığa geliş tarihi:30.11.2023)

4.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 19 Milletvekilinin, Sayıştay Başkanlığı tarafından denetim yapılmayan belediyelerin tespit edilerek usulsüzlük iddialarına yönelik alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/726) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

5.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit ve 20 Milletvekilinin, engelli bireylerin karşılaştığı sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/727) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

6.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki ve 20 Milletvekilinin, ruhsatsız maden işletmelerinde yaşanan işçi ölümlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/728) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

7.- İstanbul Milletvekili Türkan Elçi ve 20 Milletvekilinin, TOKİ'nin 100 Bin Konut Projesi'nin akıbetinin araştırılarak yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/729) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

8.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar ve 22 Milletvekilinin, iş hayatında ve toplumda kadın temsiline yetersizliğinin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/730) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

9.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ ve 19 Milletvekilinin, engelli destek ve yardımcı teknolojilerin ithal olmasından kaynaklanan sorunların araştırılarak engelli vatandaşların yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/731) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

10.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 Milletvekilinin, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde ABD menşeli bir şirketin ruhsatlarının iptal edilmesine rağmen faaliyetlerini sürdürmesi durumunun araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/732) (Başkanlığa geliş tarihi:4.12.2023)

11.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, engelli vatandaşların sorunlarının araştırılarak çözüm için gerekli politikaların oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/733) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

12.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 19 Milletvekilinin, Murat Nehri başta olmak üzere Fırat Nehri, Dicle Nehri ve yer üstü su kaynaklarını tahrip edebilecek tüm faaliyetlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması (10/734) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

13.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin, Konya Kulu Belediyesine ilişkin 2022 yılı Sayıştay denetim raporlarında yer alan bulguların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/735) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

14.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan ve 20 Milletvekilinin, engelli kadın ve kız çocuklarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/736) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

7 Aralık 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, organize suç örgütleri hakkında söz isteyen Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’e aittir.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, organize suç örgütlerine ilişkin gündem dışı konuşması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde Türk bankacılık sisteminde hiç yaşanmaması gereken hadiselerle tanık oluyoruz. Bunlar sisteme olan güveni örselemekle kalmıyor, aynı zamanda ülkemizin dış itibarına da büyük zarar veriyor.

Bir özel bankayla başlayalım: Denizbank. Aslında tam bir soygun filmi; bir şube müdürü bir gizli fon kuruyor, bu fonla çok sayıda kişiyi dolandırıyor. Paranın bir kısmı aynı bankadaki hesaplardan çekiliyor, daha sonra banka dışında bir yerde banka müdürüne teslim ediyor. Bazen paralar bilinmeyen mekânlarda valizlerle veriliyor; sadece biri, mesela bir futbolcu 13 milyon 900 bin dolar para teslim ediyor. Bazen para çantalarına GPS cihazları takılıyor, bazen bunlar havaalanı gümrüğünden geçerken güvenlikte alarm veriyor. Bazen bu paralarla villalar alınıyor, araziler alınıyor, bazen de araçların bagajlarında Bulgaristan sınırından geçip gözden kayboluyor. Bakıyorsunuz, tek bir kişi ya da çantacı onlarca kez sınırdan girip çıkmış. Çantacı ile bankacıyı buluşturan isim ise bir siyasetçi. Sonra, bakıyorsunuz, bu paraları kaçırırlar başka araçlarla, başka pasaportlarla yeniden Türkiye’ye geliyor ve çark dönmeye devam ediyor. Gün geliyor, sistem kaçınılmaz olarak tıkanıyor, patlıyor ve devreye bu kez şiddet giriyor; banka müdürü kaçırılıyor, bazen serum takılarak sorgulanıyor. İş çözümsüz bir noktaya gelince de “Kurtar bizi!” denilerek Sayın Cumhurbaşkanının kapısı çalınıyor. Sonra devreye bakanlar giriyor ama iş iyice sarpa sarıyor.

Değerli arkadaşlar, bu soygun filminde herkes filminden bir fragmanı konuşuyor, ilgi duymayanlarsa “zenginin parası” diyerek geçip gidiyor ama ortada çok vahim bir sistem sorunu var, daha doğrusu sistemsizlik sorunu var. Bir koyup üç alma hırsıyla yanıp tutuşan ve parasını kaptıranlara sormak lazım: Verdiğiniz paranın kaynağı nedir, nasıl kazandınız, vergisi verildi mi, neden bankacılık sisteminde değil? Banka yönetimine de sormak lazım: Çatınızın altında gayriresmî yürütülen bu fondan, bu soygundan gerçekten haberiniz yok muydu? Üst yönetiminiz ile bu banka müdürünün ne tür ilişkileri vardı hiç araştırdınız mı? Futbolculara sormak lazım: Bu kadar parayı neden bankacılık sisteminde tutmuyorsunuz? Vergisini verdiniz mi, hepsi kayıt altında mı? Çıkarın UEFA’ya giden kontratlarınızı ve Futbol Federasyonuna verilen kontratlarınızı, bakalım bu devasa paraları izah ediyor mu her şey? Yine sormak lazım: Bu ülkede bir hukuk düzeni yok mu, yasalar yok mu, kurallar yok mu? Neden Sayın Cumhurbaşkanının kapısını çaldınız ve neden ondan medet umdunuz? Kimsenin şüphesi olmasın ki bu soygun filmi dışarıda da çoktan vizyona girdi ve zaten gri olan Türkiye’nin karnesine bir çentik daha atıldı.

Gelelim kamu bankalarına; burada vizyona giren film ise bir başka film, o da mafya filmi. Ülkede darbe girişimi olmuş, kıyamet kopuyor, devletin Radyo Televizyon Kurumunun önünde, ellerinde uzun namlulu silahlarla bir çete poz veriyor ve sonra bu çete, başkentin yeraltı dünyasının en etkin yapısı hâline geliyor. Bir taraftan milletin parasına, şirketlerine, mekânlarına çöken bu çete, aynı zamanda devlet bankalarına da göz diyor. Halkbankasından başlayalım: Tepe yönetiminden bazı isimler ayarlanıyor, hiçbir teminat verilmeden çete liderinin yani Ayhan Bora Kaplan'ın ortağı ya da sahibi ya da bağlantılı olduğu şirketlere yüz milyonlarca lira kredi veriliyor ve bunlar geri ödenmiyor. Bir başka bankanın şube müdürü ise bu işe aracılık ediyor, bakıyor ki işler güzel, istifa edip çete liderinin yani Ayhan Bora Kaplan'ın şirketlerinin muhasebecisi oluyor ve sonra da soluğu Dubai'de alıyor. Gelelim Vakıfbanka: Çete buraya da göz diyor, başvuru yapıyor ancak şirketlerin değerlendirme notu çok düşük, kredi alması mümkün değil. Bu kez bankanın şube müdürü diyor ki: "Ben kendim teminat gösteririm, sorunu çözeriz." Nitekim de öyle oluyor, yüz milyonlarca lira kredi yine veriliyor ve yine geri ödenmiyor ve ardından banka müdürü ayrılıp Ayhan Bora Kaplan'la ortak şirketler kurmaya başlıyor. Az önce anlattığım Ponzi sistemiydi, bu ise El Chapo'nun Meksika modeli.

Değerli arkadaşlar, bu çarkın detaylarını sorduk, millet adına sorduk, Sayın Maliye Bakanı "Müşteri sırrıdır; sır bizdedir, gizlidir, söyleyemeyiz." dedi. Biz sormaya, üzerine gitmeye devam edeceğiz ta ki sistem arınınca kadar. Türkiye'nin mafyadan, kara paradan, kayıt dışılıktan ve kurnasızlıktan kurtulması şart; kurallı, şeffaf ve denetlenebilir rasyonel bir sisteme dönmesi şart.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Bitlis'in yerel sorunları hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'a aittir.

Buyurun Sayın Olan. (HEDEP sıralarından alkışlar)

2.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız; Bitlis'te neler oluyor? Mayıs 2023 seçimlerinden sonra, Bitlis'teki sonuçları hazmedemeyen, hem milletvekilliği sonuçlarını hem Cumhurbaşkanlığı sonuçlarını hazmedemeyen Cumhurbaşkanının sosyal medyadaki görüntüsünü hepimiz görmüşüz, çoğumuz paylaştığımız. Ne olduysa ondan sonra oldu; 2 Temmuzda Bitlis'in Hizan ilçesinde 10 köyü kapsayan bir sokağa çıkma yasağı ve akabinde iki aya yakın da özel güvenlikli bölge ilan edilerek operasyonlar yapıldı. Operasyonların sonucunda, o köylerde bulunan, özellikle Xulepur köyünde bulunan fındık ağaçları, tarlalar, bahçeler talan edildi, yok edildi. Yol açıldı, yaklaşık 3-4 kilometre boyunca, 25 metre eninde bir yol açıldı ve bu yol açılırken de köylülerin sulama kanalları, tarlaları, bahçeleri, fındık ağaçları tahrip edildi. Kaymakamın yanına giden köylülere şu söylendi: "Biz sizin zarar ziyanınızı telafi edeceğiz, ödeyeceğiz." Ancak bugüne kadar herhangi bir zarar ziyan ödenmediği gibi bununla ilgili herhangi bir adım da atılmadı. Hemen akabinde, Tatvan'a bağlı Kavar Reşadiye bölgesinde, Peyindas köyünde yine aynı şekilde bir operasyon yapıldı, düzmece ifadelerle 10 kişi gözaltına alındı ve bu 10 kişinin 5 kişisi tutuklandı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi o dönemde yine gözaltına alınanların birine ağır işkenceler yapıldı ve köylülere yine zararlar verildi. Yine, en son, 28 Kasımda Bitlis merkezli -Hizan, Tatvan, Van, Diyarbakır, Erciş, Siirt, Cizre ve İstanbul başta olmak üzere- geniş çaplı bir operasyon yapıldı, bu operasyonda yaklaşık 110 kişi gözaltına alındı. Bu 110 kişi gözaltına alındıktan sonra bütün ilçe karakollarına dağıtıldılar ve bu 110 kişinin yaklaşık 50 kişisi tutuklandı. Yine aynı senaryo, düzmece iftiralar, düzmece iddialar ve köylülerin bu şekildeki gözaltından sonra, aynı şekilde oradaki köylülere de işkence yapıldı ve bununla yetinilmeyerek kapıları kırıldı, evleri darmadağın edildi. Bu da yetmezmiş gibi şu hayvana, köpeğe kurşun sıkıldı, onlarca kurşunu bu köpeğe sıktılar. Peki, bu

köpekten ne istediniz? Gerçekten, bu köpeğin tek suçu Kürt coğrafyasında yaşaması mıdır? Akabinde -hepinizin de bildiği gibi- 50 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan “Keziban Avras” isminde bir yurttaşımız Bitlis Emniyet Müdürlüğünde üç saat avukatsız, hukuksuz bir şekilde sorguya alınıyor. Bu suçtur, bu yasal bir suçtur. Buradan Sayın İçişleri Bakanına, Adalet Bakanına çağrıda bulunuyorum, bunu yapanlar hakkında derhâl bir soruşturma açılmasını istiyorum.

Yine, aynı ifadeler devam ederken Bitlis Valisi, Bitlis Emniyet Müdürü, Jandarma Merkez Komutanı Bitlis Adliyesine geldiler. Soruşturmalar devam ediyor, yargılamalar veya gözaltılar devam ediyor, tutuklamalar devam ediyor; buraya gelme nedenlerini de yine İçişleri Bakanlığından öğrenmek istiyorum. Buraya gelme amaçları yargıya baskı kurmak mıdır yoksa Bitlis halkına gözdağı vermek midir?

Bütün bunları göz önüne aldığımız zaman, bu tutuklamaların, gözaltıların, işkencelerin seçime yönelik olduğu çok açık ve net ortadadır. Biz şunu söylüyoruz: Bitlis halkı bütün bu düzmece ifadelerle asla ve asla sizlere boyun eğmeyecektir, 31 Mart 2024 seçim gününde -yerel seçimlerde- gereken cevabı verecektir ve iradesini sandığa yansıtarak kendini ve kentini yönetecektir. Sizlere rağmen bunu başaracağına inanıyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Sudan’la yapılan tarım anlaşmalarının feshedilmesinden kaynaklı sorunlar hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’e aittir.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Sudan’la yapılan tarım anlaşmalarının feshedilmesinden kaynaklı sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere Sudan’la 2007 yılında tarımsal iş birliği konusunu da içeren anlaşmalar imzalanmıştı. 2014 yılında konu gündeme geldi, 2015 yılında da Sudan’da 12.500 hektar TİGEM’in arazi edineceği, 780.500 hektar da Türk müteşebbislerin tarım alanı edineceği açıklandı. O süreçten bugüne kadar da konuyu defalarca Meclis gündemine getirip soru önergeleriyle de ülkemizde tarımı geliştirmek varken Sudan’a niye gidiyoruz diye sorguladık. O süreçte verilen yanıtlar ilginçti. Örneğin, Sayın Bakan Faruk Çelik örnek çiftlikte tarla bitkileri olarak pamuk, soya, ayçiçeği, susam, buğday, mısır, şeker kamışı, bakla, yonca; bahçe bitkileri olarak narenciye, muz, mango, hurma; sera üretimi olarak domates, patlıcan, hıyar, biber ve diğer yeşil sebzelerin üretilip Sudan ve Türkiye’de pazarlanacağını belirtti. Bu proje 7 bakan eskitti, nihayet 2018 yılında şirket kuruldu. Şirket kurulduktan sonra belirlenen arazinin iç karışıklıklar nedeniyle işe yaramayacağı ortaya çıkınca ikinci bir arazi daha saptandı, bu arazinin de tarıma elverişli olmadığı 2021 yılında rapor edildi. Enerji harcadık, gittik, Sudan’da çalışmalar yaptık; oradan heyetler geldi, buradan heyetler gitti. Sonra, yönetim kurulu üyelerinin hem yönetim kurulu ücreti aldıkları hem de huzur hakkı aldıkları Sayıştay raporuyla ortaya çıktı. 2021 yılında 419 bin lira olan ödemenin milyonu geçtiği de ortada. Harcamaların tümünü sorduğumuz zaman da yanıt alamıyoruz. Sonunda, bir baktık, Sayın Cumhurbaşkanının kararıyla Sudan’da kurulan şirket tasfiye edildi.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde tarım sorunluymken Sudan’a gidip de on yıldır neden enerjimizi boşa harcadık? Eğer Türkiye’de soruna bu kadar eğilseydik, GAP bölgesindeki çalışmaları sonlandırsaydık, KOP bölgesindeki sulamayla ilgili sorunları aşsaydık Türkiye kendi kendine yetebilen bir ülke olarak tarımda sorun yaşamayacaktı. Sorduğumuz sorulara verilen yanıtta “Arz açığı bulunan ürünlerimizin arz açığını gidermek için oraya gidiyoruz.” dendi. Türkiye’nin 1980’lerde 28 milyon hektar olan tarım arazisini bugün 23 milyon hektara gerileyen anlayış Türkiye’deki çiftçiye o desteği sağlamalıydı.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı bütçede 2024 yılı için destek açıklamasını yaptığında Türkiye’de 91 milyar lira destek ayrıldığını belirtti oysa Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesine göre çiftçiye millî gelirin yüzde 1’i verildiğinde 411 milyar lira yapıyor. Kendi çiftçimizden esirgediğimiz desteği yurt dışı arayışlarında çarçur ettik, sudan işlerle uğraştık; o yetmedi, bir de Nijer’de tarım yapmaya kalkıldı. Oradan ürün buraya kırk beş günde geliyor, bir konteyner 20 bin dolar. O domates buraya nasıl gelecek, o salatalık buraya nasıl gelecek? Akıl var, fikir var. Sonunda hangi bakana soru sorduysak bir nedenle olumlu yönde anlattı hatta bakanın birisi “kazan-kazan” dedi, anlaşılan Sudan’dan bizi kazıdılar. Kendi enerjimizi tüketerek tarıma vereceğimiz desteği oralarda arayışta götürdüğümüzde TİGEM... TİGEM kendi şirketlerini kiraya veriyor, 18 şirketini kiraya vermiş, gidip orada tarım yapmakla uğraşıyor; önce kendi topraklarındaki tarım arazilerini işlemeyi becer. Nijer daha ilginç; Nijer için de soru soruyorum, Dışişleri Bakanı diyor ki: “Sudan’la iş yürümeyecek, Nijer’le ilişkiyi TİGEM yürütecek.” Arkasından aynı soruyu Tarım ve Orman Bakanına soruyorum, “Bizim TİGEM’in böyle bir anlaşması yok.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Güner.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamlı) – Verilen bütün yanıtlar burada elimde mevcut, isteyenlere tek tek gösterebilirim.

Bu bağlamda, yine bir proje daha böylece çökmüş oldu. Onun için, Türkiye’de hayvancılık ve çiftçiliğin sorunlu olduğu süreçte, Endonezya’da buğday yetismeyeceğini bilmeden gidip orada buğday yetiştirmeye kalkma aklını, “Nijer’de tarım yapacağız.” deyip orada sonuçsuz kalmanın bedelini, Sudan’da sözleşmeyi feshederek “Artık bu işten vazgeçtik.” demeyi gündeme taşımak yerine keşke “Ülkemizde tarımın sorunları çözüldü, çiftçinin beklentileri gerçekleşti, hayvancılıkta dışa bağımlılığımız azaldı.” deseydik ama bu yıl Türkiye, hayvancılıkta da ithalatla rekora koşuyor. Onun için, sudan işler yerine gerçekçi politikalara yönelmeli ve tarımın millî güvenlik kadar önemli olduğu ve stratejik bir alan olduğu unutulmamalı. Bu yönde çalışmalar yapılmalı diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan...

Buyurun Sayın Yerebakan.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan’ın, sosyal medyanın sebep olduğu sorunların farkında olduklarına ve çözüm için adımlar attıklarına ilişkin açıklaması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medya her yaştan insanımız için iletişim ve ifade özgürlüğünün bir aracıdır ancak ne yazık ki gösteriş merkezli bir yaşam tarzının teşvik edildiği, yanıltıcı bilgilerin yayıldığı ve bireysel başarıların beğeni ve etkileşim sayılarıyla ölçüldüğü bir ortamda gençlerimizin gerçek hayata ve toplumsal değerlere olan bağları zayıflayabiliyor. Bu sorunların farkındayız ve çözüm için adımlar atıyoruz ancak unutulmamalıdır ki bu, hepimizin ortak sorumluluğudur. Bu sorumluluk sadece yasal ve çeşitli düzenlemelerle sınırlı kalmamalı, aynı zamanda dijital okuryazarlık, medya bilincini arttırmak, dijital ayak izleri ve mahremiyet üzerine eğitim ve farkındalık faaliyetlerine hep birlikte aracılık etmeliyiz.

Buradan tüm gençlerimize sesleniyorum: Sizler bu ülkenin geleceğisiniz. Elinizde dünyamızı daha iyi bir yer hâline getirme gücü var. Unutmayın, gerçek başarı bilgide, erdemde ve emekte gizlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı...

Buyurun Sayın Bayırcı.

2.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Kütahya İl Özel İdaresinin faaliyetlerine ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kütahya İl Özel İdareimiz, ilimizin kırsal yapısı ile ilçelerimizin tamamını homojen bir bütünlük içerisinde 546 köy, 109 bağlısı toplam 655 yerleşim yerinin altyapı hizmetleri ile il genelinde eğitim, sağlık, sosyal hizmetler, spor, emniyet, çevre, şehircilik, kültür ve tarım hizmetleri alanında yaptığı faaliyetleri şeffaflık ilkesi ve hesap verme sorumluluğuna dayalı bir yöntem anlayışı içerisinde çalışmalarına devam etmektedir. İl Özel İdareimiz, 2023 yılında 268 adet projenin 221'ini, kamu hizmet binaları yapımının yüzde 67'sini, köy yollarımızda asfalt bakım onarımının yüzde 83'ünü; içme suyu, kanalizasyon ve sulama projelerinin yüzde 95'ini gerçekleştirmiştir. Köy içi yollara 4 milyon 834 bin metrekairelik kilit taşı çalışmasıyla büyükşehirler harici 51 il arasında en çok uygulamayı ilimiz gerçekleştirmiştir. Köylere hizmet götürme birliklerine 25 milyon TL ödenek aktarılmış; köylerimizin yol, içme suyu, kanalizasyon, kilit taşı, köy konağı ve muhtelif ihtiyaçları karşılanmıştır. Ayrıca, birliklerin cari giderlerine yönelik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez...

Buyurun Sayın Düşünmez.

3.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'deki hastanelerin yeterli donanımına sahip olmadığına ilişkin açıklaması

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Siyasal iktidar sağlık alanında devrim yaptığını öne sürüyor ama o devrim nedense Hakkâri'ye uğramadı. Hakkâri'deki hastaneler, hastalara ilk müdahaleyi yapacak veya hastaları tedavi edebilecek donanımına sahip değil. Acil hastalar uzun mesafeden Van'a sevk edilmek zorunda kalınıyor. Sevk süresi hastaların sağlığına önemli ölçüde zarar vermekte; bu durum, vefata ve kalıcı hasarlara sebebiyet veriyor. Hakkâri'deki bir hastanın üç dört saatlik bir yolculuktan sonra Van'a getirilmesi sağlık hakkına erişime önemli bir engel teşkil ediyor. Örneğin, Derecik'ten Hakkâri'ye geçmek zaten üç saat iken Hakkâri'den de Van'a hastalar üç saat ya da dört saat içinde ulaştırılmaya çalışılıyor.

Hakkâri ve ilçelerinde birer devlet hastanesi bulunuyor; bunlar, ikinci basamak hastaneler, dolayısıyla ileri müdahale kapasiteleri yok. Böyle olunca acil durumdaki hastalara müdahalede yetersiz kalınıyor, bu da üçüncü basamak hastanelere sevk kaçınılmaz kılıyor. Hastane ikinci basamak olunca hastanedeki malzemeler ve sağlık personeli de buna göre oluyor. Bu, Hakkâri'deki bir hastanede çekilmiş bir fotoğraf...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Düzce Milletvekili Ercan Öztürk...

Buyurun Sayın Öztürk.

4.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Hazreti Mevlâna'nın 750'nci Vuslat Yıl Dönümü'ne ilişkin açıklaması

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hoşgörüsüyle, yaklaşımıyla hangi ırk, mezhep, din olursa olsun tüm dünyadaki insanlara kucağını açan Hazreti Mevlâna'nın 750'nci Vuslat Yıl Dönümü'nde, Mevlâna Haftası'ndayız. “Ölümümüzden sonra mezarımızı yerde aramayınız; bizim mezarımız ariflerin gönüllerindedir.” sözüyle insanlara dokunmanın gönüllerden geçeceğini söyleyen Mevlâna Celâlettin Rûmi hayatını da “Hamdım, piştım, yandım.” olarak çok anlamlı bir şekilde özetlemiştir.

Bu vesileyle, sevgi ve hoşgörüye dayanan öğretileriyle tüm insanlara ilham veren Mevlâna Celâlettin Rûmî'yi saygı, sevgi ve özlemle anıyor; 7-17 Aralık Mevlâna'yı Anma Haftası'nın hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan...

Buyurun Sayın Kaplan.

5.- Kırıkkale Milletvekili Mustafa Kaplan'ın, Makine ve Kimya Endüstrisine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAPLAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Makine ve Kimya Endüstrisi asırlara dayanan mazisinden aldığı güç ve ilhamla dün olduğu gibi bugün ve yarın da Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerimizin ihtiyaçlarını 10 fabrika ve 2 işletme müdürlüğüyle tek çatı altında karşılama kabiliyetine sahip, dünyadaki benzersiz kuruluşlarımızdan bir tanesidir. 3 Temmuz 2021 tarihinde yürürlüğe giren Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun'la sadece yasal statüsü değişen, hak ve yetkileri Millî Savunma Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerine devam eden ülkemizin bu köklü kuruluşu Türk savunma sanayisinin lokomotifi konumunda ve yürüttüğü AR-GE projeleriyle her daim ordumuzun ve Türk milletinin hizmetindedir.

Değerli milletvekilleri, istiklal ve istikbalimiz için topyekûn üretim hamleleriyle hem sivil sanayimiz hem de savunma sanayimizin ivmelendiği şu günlerde ülkemizin en güzide kuruluşlarından olan Makine ve Kimya Endüstrisini Türkiye Yüzyılı'nda adından söz ettiren projelerle duyuracağımız günler yakındır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan...

Buyurun Sayın Aslan.

6.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 12 Kasım 2023 tarihinde Şırnak merkezdeki TOKİ bloklarında meydana gelen yangına ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şırnak merkezde 2016 yılında yakıp yıktığımız mahallelerde şatafatlı açılışlarla diktiğiniz TOKİ konutlarını kim yönetiyor? 12 Kasım 2023 tarihlerinde TOKİ bloklarının kazan dairesi olarak kullanılan bodrum katında bir yangın meydana geldi, 12-15 yaş aralığındaki 4 çocuk yaralandı; olay yerinde 1 çocuk yaşamını yitirdi, sağ kurtulanlardan 2 çocuk maalesef ki yaşamını yitirdi 1 çocuğumuz hâlâ Şanlıurfa Şehir Hastanesinde yaşam savaşını sürdürüyor.

Yaşamını yitirenlerin ailesine ve Şırnak halkına başsağlığı ve sabır, yaralı çocuklarımız için acil şifalar diliyoruz.

Ev sahiplerinin kendi yönetimine izin verilmeyen temizlik, teknik, güvenlik konusunda gerekli önlemleri almayan yönetici şirketler kim? Şırnak halkı bunun yanıtını bekliyor. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

Buyurun Sayın Özer.

7.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Hazreti Mevlâna'nın 750'nci Vuslat Yıl Dönümü'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu yıl Hazreti Mevlâna'nın şebiarus yani “düğün gecesi” olarak ifade ettiği Hakk'a vuslatının 750'nci yıl dönümü. Bu nedenle 2023 yılı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle Mevlâna Yılı olarak ilan edildi.

Hazreti Mevlâna, düşüncesini İslamla, ilimle, felsefeyle ve tasavvufu harmanlamış; inanç, iyilik ve hoşgörü kavramlarıyla bütünleştirmiş; böylelikle fikirlerini zaman ve mekânın eskitemediği bir düşünce sistemi hâline getirmiştir. Özellikle savaşlarla, acılarla, kan ve gözyaşıyla kasıp kavrulan günümüz dünyasından Hazreti Mevlâna'nın insanlık için çizdiği istikamete her şeyden daha çok muhtacdır.

Şebiarus etkinlikleri kapsamında on bin yıldır medeniyetlere beşiklik eden, nice münevver şahsiyetlerin dergâhı, Selçuklu darülmülkü Konya'mıza tüm vatandaşlarımızı davet ediyorum.

Vuslatının yıl dönümünde Hazreti Mevlâna'yı rahmetle şad ediyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 1996'da temeli atılan Niğde Havaalanı'nın veya Niğde'den geçecek yüksek hızlı trenin proje kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Başkanım.

1996 yılında Niğde Havaalanı'nın temeli atıldı, o günden bugüne temel olarak kaldı, beğenimiz emekli oldu. 2024 yılı bütçesinde de Niğde Havaalanı için bir ödenek ayrılmadığını gördük. Niğde Havaalanı yapılmalıdır çünkü bölgenin gelişmesi açısından havaalanı ihtiyaç durumundadır. Ayrıca, Niğde'ye her gelen bakan bu konuda söz vermiştir. Geçmiş dönem başbakanları da Niğde'ye havaalanı yapacaklarını belirtmişler ama hâlâ Niğde'ye havaalanı yapılmamıştır. Bunun yanı sıra Niğde, yüksek hızlı tren projelerinde de yoktur; merkezin bu konuda düzenlemeye alınarak Niğde'den yüksek hızlı trenin de geçmesinin yolu açılmalıdır. Niğde, Orta Anadolu'nun tarih, folklor, kültür zengini bir ildir ama sahipsiz bırakılmıştır; sorunları çözüm beklemektedir. Bu bağlamda, havaalanı ve yüksek hızlı tren bir an önce proje kapsamına alınmalıdır.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK'yle ihraç edilmiş ve sonrasında iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı ünvanını kazanmış kişilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Çalışma Bakanı Sayın Vedat Işıkhân Anayasa Mahkemesinin kararını ne zaman uygulayacak? KHK'yle ihraç edilmiş ve sonrasında iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlığı ünvanını sınavla kazanmış kişiler KHK zulmüyle çalıştırılmıyordu. Mağdurların haklı olduğuna dair Anayasa Mahkemesi karar verdi. İhlal kararının dokuz ay sonrasında uygulanması için süre Resmî Gazete'de yayımlanmıştı; süre 2 Aralıkta bitmesine rağmen Bakanlık yasaklılık kararını hâlen kaldırmadı, mağdur binlerce KHK'li hâlen hukuksuzca bekletiliyor.

Anayasa ve Anayasa Mahkemesinin kararını ne zaman uygulayacaksınız Sayın Bakan? Sınava giriş hakkı verdiğiniz, sınavı kazanan ve sertifika almaya hak kazanan KHK'lilerin yedi buçuk yıllık mağduriyetine ne zaman son vereceksiniz Sayın Bakan? Anayasa Mahkemesi kararı günlerdir niye uygulanmıyor Sayın Bakan? (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

Buyurun Sayın Çakır.

10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi 10 Aralık 1948 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edildi. Pek çok ülkenin bu bildiriye kabul etmesiyle de dünya genelinde her yıl 10 Aralık, Dünya İnsan Hakları Günü olarak kutlanıyor.

Şimdi, size insandan, insanlıktan, insan haklarından bahsedeceğim desem dünyanın içinden geçmekte olduğu şu karmaşık, kaos ortamında ne kadar inandırıcı olur? Zira parayı, gücü, silahı elinde bulunduranların kahramanlık ve kabadayılık hakkını elinde tutmak için bir aparat olarak kullanılan bu organizasyonlar iflas etmiş durumdadır. Birleşmiş Milletlerin önümüze koyduğu süslü, cilalı, sahte beyan ve sözlerin hiçbir geçerliliği olmadığını yaşayarak görüyoruz. Dünya da hiç de iyi bir yere gitmiyor; bunun bizatihi Birleşmiş Milletler gözetiminde olduğunu görmek, söylemek durumundayız. Birilerinin hakları özelde koruma, kollanma altına alınmış olabilir, bunun değişmesi için yeni bir dünya arzumuzu haykırmak gerekiyor yoksa bade harabül Basra.

Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Mehmet Demir...

Buyurun Sayın Demir.

11.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Yönetmen Ahmet Uluçay'ın ölümünün 14'üncü yılına ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kütahya ilimizin Tavşanlı ilçesine bağlı Tepecik köyünde 2 Aralık 1954'te dünyaya gelen, ilkokulu bitirdikten sonra bir süre çobanlık yapan ödüllü yönetmen ve senarist Ahmet Uluçay inşaat işçiliği, kamyon şoförlüğü, hamallık ve tavukçuluk gibi çeşitli işlerde çalışmıştır. Ahmet Uluçay, bir sinema bilgesi; elli beş yıllık hayatında çocukluk düşlerinden ayrılmadan hayallerinin peşinde koşan, imkânsız âdeta mümkün kılan; böylece hiçbir sinema eğitimi almadan, dahası kendi ilk filmine kadar hiçbir film setini görmeden kabuğunu çatlatarak karpuz kabuğundan gemiler yapmayı başarmış bir insan. Bu yüzden, sinema tarihimizde ikinci bir örneğini göstermek neredeyse imkânsızdır.

Türkiye'de ve yurtdışında 40'a yakın ödül alan bilge yönetmenin eserlerinden bazıları “Bozkırda Deniz Kabuğu” “Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak” “Optik Düşler” “Koltuk Değneklerinden Kanat Yapmak” gibi filmlerle öne çıkmıştır. Ölümünün 14'üncü yılında rahmetle anıyoruz.

BAŞKAN – Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman...

Buyurun Sayın Karaman.

12.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Dünya Engelliler Günü münasebetiyle tüm engelli kardeşlerimizin Dünya Engelliler Günü'nü kutluyor, her birine sağlık ve esenlikler temenni ediyorum.

Seçim bölgem Erzincan'da da Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğümüzün düzenlediği Engelliler Günü programına Sayın Valimiz, İl Başkanımız ve teşkilatımızla birlikte katılım sağlamaktan mutluluk duyduk. Engelliler Günü engellilere yönelik toplumsal bilincin ve farkındalığın artması bakımından çok önemlidir ancak sadece bir gün değil, her gün engelli vatandaşlarımızı hatırlatacak ve onların yaşamını kolaylaştıracak hizmetleri sunmak sosyal devletin en temel görevidir. Engelli kardeşlerimizi ve ailelerini anlamamız, kendimizi onların yerine koymamızdan başlar. Devletimiz, sivil toplum kuruluşları, akademik camia, özel sektör el ele vererek fiziksel engelleri ortadan kaldırmak için çalışıyoruz. Unutmayalım ki herkes bir engelli adayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sivas Milletvekili Hakan Aksu...

Buyurun Sayın Aksu.

13.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu'nun, Sivas'ta kullanıma açılan Yağdonduran Tüneli'ne ilişkin açıklaması

HAKAN AKSU (Sivas) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sivas'ın Kangal ile Ulaş ilçeleri arasında inşa edilen 1.567 metre uzunluğundaki Yağdonduran Tüneli bugün itibarıyla kullanıma açılmıştır. Tünelin açılmasıyla birlikte Sivas-Malatya kara yolu Yağdonduran Geçidi'nde kış aylarında yaşanan ulaşım sorunları tarihe karışarak yolculuklar daha güvenli, konforlu ve hızlı hâle gelmiştir. Bu görkemli projenin hayata geçirilmesinde öncülük eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Ulaştırma Bakanımıza hemşehrilerimiz adına en içten teşekkürlerimizi sunuyor, Sivas'ımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk...

Buyurun Sayın Şanlıtürk.

14.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, istirahat raporu gerektirmeyen iş kazalarında işverenin SGK'ye bildirim yükümlülüğünün kaldırılması ve BAĞ-KUR'luların emeklilik prim ödeme gün sayısının 7200'e düşürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iş yerlerinde mesai içinde ya da mesai dışında geçirilen iş kazası sonucu hastanede yapılan ayakta basit tıbbi müdahaleyle istirahat raporu gerektirmeyen vakalarda işveren tarafından SGK'ye bildirim yükümlülüğü kaldırılmalıdır çünkü işçi hastaneye gittiğini işverene söyleme gereği duymadığı gibi iş yerinde çalışmaya da devam ettiğinden işverenin haberi olmamaktadır. Ancak işveren SGK'ye bildirimde bulunmadığından ağır idari para cezasıyla karşı karşıya kalmaktadır.

Sayın Başkanım, diğer bir konu da BAĞ-KUR'lu sigortalılarımızın emekli olurken şu an uygulanan 9000 prim ödeme gün sayısından 7200 prim ödeme gün sayısına düşürülmesidir. Bu düzenlemeler bir an önce yapılarak yasalaştırılmalıdır.

Teşekkür ediyorum .

BAŞKAN - Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz...

Buyurun Sayın Oğuz.

15.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Teşekkürler Başkan.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabulünün 75'inci yıl dönümü vesilesiyle tüm vatandaşlarımızın İnsan Hakları Günü'nü kutluyorum. İnsana saygı ve insan haklarının korunması, asırlara dayanan birlikte yaşama kültürümüzün ve köklü devlet geleneğimizin temel ilkelerindendir. Filistin'de olduğu gibi dünyanın birçok coğrafyasında masumların kanları üzerinden kendilerine ikbal devşirmeye çalışan bu insanlık düşmanlarını ülkemize ve milletimize bir tehdit kaynağı olmaktan çıkarana kadar mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Bu düşüncelerle İnsan Hakları Günü'nün özellikle asli hakları gasbedilen mazlumlar için hayırlara vesile olmasını diliyor, aziz milletimiz nezdinde tüm dünyanın 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nü kutluyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen...

Buyurun Sayın Kâya Ösen.

16.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Karşıyaka Spor Kulübünün stadyum inşaatına ilişkin açıklaması

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kurtuluş Savaşı'na en önemli desteklerden birini veren, ülkemizin ve İzmir'in en köklü spor kulüplerinden olan Karşıyaka Spor Kulübünün stadyum inşaatının temeli 2017'de atılmış ancak bir arpa boyu yol alınmamıştır. Yüz on bir yıllık mazisi olan güzide kulübümüzün diğer kıymetli kulüplerimiz gibi kendi stadına, evine kavuşturulması gerekiyor. Geçtiğimiz yıl 19 Aralık Dünya Karşıyakalılar Günü'nde Hükûmet tarafından verilen sözlerin tutulması, Mavişehir'de yapılacağı dile getirilen spor tesislerinin ve Karşıyaka Stadyumu'nun tamamlanarak hizmete açılması, armasına Türk bayrağını alan ilk kulüp olan Karşıyaka'nın ve İzmir'in sportif başarısı için son derece elzemdir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Van Milletvekili Gürcan Kaçmaz Sayyigît...

Buyurun Sayyigît.

17.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigît'in, Van'daki Şahin ailesinin yaşadıklarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞÎT (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yargının politik bir sopaya dönüştürüldüğü, adaletin ortadan kaldırıldığı günlerden geçiyoruz. Söz konusu Kürtler olunca asgari hukuk mumla aranır hâle geliyor, halkımız Kürt sorununda siyasi bir çözüm çağrısı yaptıkça cezalandırılıyor. Van'da işkenceyle gözaltına alınan Şahin ailesinin yaşadıkları da buna örnektir. 2018 yılında İpekyolu ilçemizde 2'si çocuk 8 kişilik Şahin ailesi ağır bir işkenceye maruz kaldı, insanlar falakaya yatırıldı; avukatlar bunu raporlaştırıp suç duyurusunda bulundu ama Valilik soruşturma izni vermedi. Buna karşın polislerin "Tencereyle, tavayla saldırdılar." şikâyeti üzerine anne Ayfer Şahin ve kızı Şehriban Mamuk tutuklandı. İşte, siyasetiniz budur; işkenceye sıfır ceza, 3 yaşındaki bir çocuğu annesiyle birlikte cezaevine göndermek.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Kilis Milletvekili Mustafa Demir...

Buyurun Sayın Demir.

18.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Kilis'in 102'nci kurtuluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (Kilis) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." sözünün yankı bulduğu; barışın, sevginin, kardeşliğin ve hoşgörünün beşiği olan serhat ve kadim şehrimiz Kilis'in 102'nci kurtuluş yıl dönümü. Serhat Kilis'imizin düşman işgalinden kurtuluşu sırasında yaşananlar açlık, yokluk ve başlarına yağan binlerce mermiye rağmen kahraman ecdadımızın vatan için verdiği tarifsiz azmin en güzel örneğini oluşturmuş; bu direniş, bağımsızlık ve özgürlüğe olan tutkumuzun bir göstergesi olarak tarihe altın harflerle yazılmıştır. Bu vesileyle, başta Cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, ecdat yadigarı vatan topraklarının düşman işgalinden kurtulması yönünde bir an bile tereddüt etmeden canlarını feda eden aziz şehitlerimizi ve ebediyete intikal etmiş tüm gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anılıyor; tüm Kilisli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta yıkılan Atatürk Spor Salonu'nun yerine yenisinin yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak'ta ulaşımı kolay ve kapasitesi yüksek Atatürk Spor Salonu'muz yıkılarak hem basketbol takımlarımız hem de sporcu yetiştiren altyapı kulüplerimiz büyük bir sıkıntıyla karşı karşıya bırakıldı. Bu iş bilmezlik yetmedi, şehrin dışına yaptıkları yeni kapalı spor salonu standartlara uymadığı için yapılış tarihinden bu yana, altı ay boyunca resmî müsabakalarda kullanılamadı; yürüyerek ulaşmak imkânsız, pota arkası tribünleri yok, koltuk sayısı oldukça yetersiz, internet yok, hâlâ “Atatürk Spor Salonu” tabelası asılmadı. 2016'da 4 milyon 894 bin 640 dolara mal olan, büyük bir başarısızlık abidesi spor salonu Uşak'a yakışmıyor. Uşak'a yakışacak, Cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılına uygun, standartları sağlayan, Atatürk Spor Salonu'nun olduğu eski alana yeni spor salonu yapılmasını istiyoruz. Uşak sporda da hakkını alacak.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

Buyurun Sayın Ekmen.

20.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Batman M Tipi Cezaevindeki Abdulalim Kaya'ya ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

Ben bugün sizin, Genel Kurulun, Adalet Bakanlığımızın ve Cumhurbaşkanlığı makamının dikkatini Batman M Tipi Cezaevinde yatmakta olan Abdulalim Kaya'ya çekmek istiyorum. Abdulalim Kaya 81 yaşında, yatalak; sağlık raporlarına göre “mental” problemleri var, kavrayış, algı ve konuşmasında sıkıntı var; kalp, göz, kulak ve prostatta sorun yaşıyor. Abdulalim Kaya 2008 yılında bir yasa dışı gösteride bulunduğu gerekçesiyle sekiz buçuk yıl ceza almış. 2008-2009 yılları “taş atan çocuklar” diye bilinen, en basit gösterinin örgüt üyeliği nedeniyle cezalandırıldığı yıllar. Abdulalim Kaya bugün cezaevinde -yatalak olarak- bir başkasının yardımı olmadan ihtiyacını göremiyor ancak her ne hikmet ise Adli Tıp Kurumu 5 Nisan 2023'te cezasını tamamlayabileceği yönünde bir rapor veriyor. Biz, Sayın Cumhurbaşkanımızın hastalık, kocama ve benzeri sebeplerle ceza infazının kaldırılması yönünde bir süreci...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse...

Buyurun Sayın Köse.

21.- Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse'nin, vefat eden eski Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ile Yazar Mustafa Çalık'a ilişkin açıklaması

CELALETTİN KÖSE (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin ve özellikle de seçim bölgem olan Gümüşhane'nin yetiştirdiği 2 müstesna insanı, saygıdeğer 2 hemşehrimizi kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz. Tek başlarına birer okul olan, eski Diyanet İşleri Başkanımız, 19, 20 ve 21'inci Dönem Gümüşhane Milletvekilimiz, ülkemizin en önemli İslam alimlerinden, dava ve gönül adamı; ilmiyle, ameliyle ve duruşuyla birkaç nesle öncülük eden muhterem Lütfi Doğan Hocamıza ve Türk düşünce dünyasının en değerli isimlerinden, medeniyet değerlerimizden ve Anadolu irfanından asla ayrılmamış; dava, fikir ve cesur yürekli aksiyon adamı, yazar ve siyaset bilimci, Türkiye Günlüğü dergisi Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Çalık ağabeyimize Allah'tan rahmet diliyorum. Her iki mümtaz büyüğümüzün ailelerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer...

Buyurun Sayın Çakırözer.

22.- *Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TOKİ'nin ödeme koşullarını hak sahiplerinin aleyhine değiştirmesiyle oluşan mağduriyete ilişkin açıklaması*

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – AK PARTİ iktidarının dar gelirliyle 100 bin konut sözüne kanan vatandaşımız büyük mağduriyetle karşı karşıya. 2.450 konutun yapılacağı Eskişehir ve diğer yerlerde vatandaşa yüzde 0,49 sabit faizle yirmi yıl vadede ödeme garantisi verildi; 894 lira, 1.022 lira taksit ödenecekti. Üç yıl sonra şimdi TOKİ ödeme koşullarını hak sahipleri aleyhine değiştirdi; peşinat 20 bin liradan 170 bin liraya, taksitler 6 bin-8 bin liraya çıkarıldı; sabit ödeme iptal edildi, memur maaş zamlarına endekslendi; vade iki yüz kırk aydan yüz seksen aya düşürüldü; üstüne de yüzde 1'lik KDV yüzde 10'a çıkarıldı. Bu yapılan büyük dolandırıcılıktır. Bu beceriksiz iktidarın yarattığı hayat pahalılığının faturasının dar gelirliye, emekliye çıkarılması kabul edilemez. Verilen sözler doğrultusunda bu konutlar iki yüz kırk ay sabit ödemeye yüzde 1 KDV oranında teslim edilmelidir, konutsuz bırakılan hak sahiplerinin mağduriyeti de bir an önce giderilmelidir.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar...

Buyurun Sayın Kırkpınar.

23.- *İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, iktidarın tek derdinin koltuk ve seçim olduğuna ilişkin açıklaması*

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Yıllık enflasyon TÜİK'e göre yüzde 61,98. İktidarın yıl sonu enflasyon beklentisi olan yüzde 65 tutarsa altı aylık zam farkı yüzde 36 olacak; kök maaşı 7.500 lira olan bir emeklinin maaşı 10.200 TL'ye denk gelecek. Bugün açlık sınırı 14.025 TL, yoksulluk sınırı 45.686 TL olmuşken emekliye verilen aylık değil harçlık. Vergilere gelen zamlar otomatik ama maaşlara gelen zam manuel yapıyor. Asgari ücrete zam yılda 1 kez, vergilere gelince zamlar serbest. 1 Ocak tarihi itibarıyla pek çok vergi, harç ve cezaların yeniden değerlendirme oranı olarak yüzde 58,46 oranında artacak.

Milyonlar icralık, milyonlar faturalarını ödeyemiyor ama İstanbul'a taşınan BDDK üyelerinin maaşlarına 45 bin TL artış yapıyor. Peki, bu ülkenin diğer memurları neden akla gelmiyor? Diğer memurlar üvey evlat mı? Hayat tazminatı herkesin hakkı.

Millet diyor ki geçim, iktidarın tek derdi koltuk ve seçim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- *Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara'daki çeşitli üniversitelerin hukuk fakültesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şu an locada, önümüzdeki süreçte hukukun üstünlüğü mücadelesini verecek olan, Ankara'daki çeşitli üniversitelerden gelmiş hukuk fakültesi öğrencilerimiz var, gençlerimiz var.

Hoş geldiniz sayın gençler. (Alkışlar)

Kastamonu Milletvekili Halil Uluay...

Buyurun Sayın Uluay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- *Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, enerji tasarrufuna ilişkin açıklaması*

HALİL ULUAY (Kastamonu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sıcaklık değişimlerinin yaşanmaya başladığı bugünlerde enerji tasarrufu hakkında birkaç cümle etmek istiyorum.

Enerji, günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olup sürdürülebilirlik ve gelecek için sorumlu kullanılması gerekmektedir. Enerji tasarrufu için çok kapsamlı çalışmaya gerek yoktur, küçük adımlarla bazı tercihlerimizi gözden geçirerek hayat konforumuzu değiştirmeden enerji tasarrufu sağlayabiliriz. Günlük rutin hayatımızda enerji tasarrufu bilinci ve kaygısıyla hareket edersek tasarruf tercihleri kendiliğinden görünür olacaktır. Gereğinden fazla tükettiğimiz enerjinin bedelini ödeyebiliyor olmak bize israf hakkı sağlamayacaktır. İsfaf edilen her enerjinin bedeli bazen doğrudan bazen dolaylı olarak çevre ve toplum tarafından da ödenmektedir. Unutmayalım ki dünya bize çocuklarımızdan emanettir.

BAŞKAN – Siirt Milletvekili Mervan Gül...

Buyurun Sayın Gül.

25.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in 30'uncu Birleşimde 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) – Sayın Başkanım, dün bir siyasi partinin temsilcisi yapmış olduğu konuşmada, güneydoğuyu gezdiğini ve özellikle Siirt'e gittiğini, Siirt'te bazı ilçelerin taşıma oyla kazanıldığını ve özellikle Eruh Belediyesinin, Şirvan Belediyesinin ve Pervari Belediyesinin... Eruh Belediyesi hâlen bizdedir ve biz yüzde 64,7'yle Eruh Belediyesini almışız ve bu sefer de Allah'ın izniyle alacağız. Şirvan Belediyesi 4 dönemdir bizdedir, AK PARTİ'dedir ve Allah'ın izniyle bu 5'inci dönemde de biz gene alacağız ve yüzde 52,3 oyla almışız. Pervari Belediyesi 2 dönemdir bizde ve yüzde 56,8 oyla almışız ve inşallah gene bu dönem bizde olacak.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Şirvan'ı Paris yapmışsınız, Paris(!)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Sizde olmayanlara da zaten kayyum atıyorsunuz.

MERVAN GÜL (Siirt) – Baykan Belediyesini yüzde 0,6 oyla kaybetmişiz, yüzde 0,6 ve 19 oyla kaybetmişiz ve Allah'ın izniyle bütün bu belediyeleri alacağız ve özellikle de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sonra kayyumla alırsınız, hiç merak etme, kayyumla alırsınız.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, sataşma nedeniyle yerimden söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla...

Buyurun Sayın Aşıla.

26.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, ekonomik bozulmanın ahlaki çürümeye de sebep olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekonomik krizler sadece ekonomik neticeler vermez. Toplumun içine düştüğü ahlaki çöküşe uygulanan ekonomi politikalarının sonuçlarından bağımsız düşünmek mümkün değildir. Son dönemde gündemi sürekli meşgul eden kara paracılar, saadet zinciri kuranlar, kısa zamanda köşeye dönen tipler, sosyal medyada gayriahlaki ve saçma sapan eylem ve söylemlerle para kazananlar gibi birbirleriyle ilgisiz gözüken şeyler de aslında ekonomik bozulmanın giderek ahlaki çürümeye de sebep olması kaynaklıdır.

Fatih Terim fonu olayı da başka bir facia. Paradan para kazanmaya alışmış ve neticede paradan kudurmuş bir azınlığın aklının nasıl alındığının da bir göstergesidir. Tabii ki bunların paradan para kazanması üretmek değil faiz kazancını daha da artırmak demektir. Bu olayla birlikte hemen aklıma Bakara suresinin 275'inci ayeti geldi: "Faiz yiyenler ancak cin çarpmış olanın kalkışı gibi çarpılmış

olmaktan başka bir tarzda kalkmazlar.” İşte, bunlar da tam böyle olmuşlar, olay ortaya çıkınca cin çarpmışa döndüler. Ne demek bir hafta içinde dolar üzerinden yüzde 27 faiz kazancı? İnancınız yoksa aklınız da mı yok? Alışveriş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

Buyurun Sayın Türkoğlu.

27.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, devletin ihale bedeline dâhil etmediği kıdem tazminatları için de dava açtığı şikâyetlerine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kamuda taşeron işçi çalışanların çok önemli bir sorunu var. Hizmet alımı ihalelerinde şayet devlet kıdem tazminatını da ihale bedelinin içine koyduysa elbetteki rücu davası söz konusudur ve takibi, tahsili de kamu vicdanı açısından şarttır. Devletin ihale bedeline dâhil etmediği kıdem tazminatları için de dava açarak şirketlerin banka hesaplarının dondurulduğuna dair şikâyetler artık çok fazla artmıştır. Hâlbuki devlet haksız yere tahsilat yapmaz, dava da açmaz; devlet ancak sadece ihale bedeline dâhil ederek ödemiş olduğu kıdem tazminatını geri almak için şirketlere dava açabilir. Bu haksız ve adaletsiz durumu düzeltin ve yaşanan mağduriyetleri giderin.

Saygılarımla.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş...

Buyurun Sayın Altıntaş.

28.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, yoksulluk rakamlarının ulaştığı noktaya ilişkin açıklaması

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin içine düştüğü sefaleti, fakirliği anlatan çok çarpıcı bir veriyi sizlerle paylaşmak istiyorum: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından yardım alan vatandaşlarımızın sayısı 2017 yılında 22 milyon iken geçtiğimiz yıl yani 2022 yılı sonunda 30 milyonu geçmiştir. Beş yılda 8 milyon yeni yoksul yarattınız, her 3 kişiden 1'i iktidarın tanımı kapsamında fakirleşti. İktidarın görmek istemediği, kabullenmediği ancak İstanbul, Ankara başta olmak üzere yerel yönetimler tarafından sosyal yardım ihtiyacı olduğu tespit edilenleri de ilave ettiğimizde sayı çok daha korkunç noktaya ulaşmaktadır. Yoksulluk rakamları gerçekten ürkütücüdür. Toplumsal barış ve huzuru tehdit edebilecek boyuttaki bu yoksullukla mücadele edemediğiniz gibi her geçen gün daha fazla vatandaşımızı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Van Milletvekili Mahmut Dindar...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Mahmut Bey yok.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Başkanım, özür diliyorum, bir dakika, çok uzun olmayan bir söz talep ediyorum çünkü açıkça ismim geçti.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Başkan, Mahmut Bey'in yerine bir dakika alabilir miyim eğer müsaadeniz varsa? Bölgeyle ilgili bir paylaşım... Ben de söz istemiştım.

BAŞKAN – Sayın Sakik, Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerinin karşıladıktan sonra tekrar sizlere birer dakika söz hakkı vereceğim.

Sayın Ekmen, sataşmadan bir dakika söz talebi olmaz. Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşıladıktan sonra size de İç Tüzük 60'a göre kısa bir söz verebilirim.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sevgili Başkanım, bana ver, sonra Grup Başkan Vekillerini konuşur.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, “30 kişi” demiştiniz, 29 kişi konuştu, bir tek ben kaldım, ben de konuşabilir miyim? “30” demiştiniz ama 29 oldu efendim.

BAŞKAN – 30’uncu arkadaşımız burada olmadığı için söz talebini karşılayamadık. Bundan sonraki söz taleplerini, Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşıladıktan sonra yerine getireceğim.

Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya.

29.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, Genel Kurulda salı ve çarşamba günkü demokratik ve tarafsız yönetiminden dolayı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’ya şükranlarını sunduklarına, vefat eden eski Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan’a, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın bir soru önergesine verdiği cevap ve İsrail’e uygulanacak yaptırımlar konusunda iktidardan Türkiye Cumhuriyeti devletinin müktesebatına yakışır tavırlar ortaya koymasını beklediklerine, Cumhurbaşkanının zikzak dolu ve iç politikaya alet edilmiş bir dış politika uyguladığına, Cumhurbaşkanının asgari ücrete yılda bir kez zam yapacakları açıklamasına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, salı ve çarşamba günleri Genel Kurul çalışmalarında Saadet Partisi ve Gelecek Partisi olarak yapmış olduğumuz demokratik, usuli bir kısım tutumlarımız vardı; bununla ilgili muhalefet partisi gruplarına teşekkür ederken biraz da gergin olan Genel Kurulu demokratik, tarafsız ve İç Tüzük’e uygun bir şekilde yönettiğiniz için sizlere teşekkür etmeyi unutmuştum. Bu demokratik tutumunuzdan ve tarafsız davranışınızdan dolayı Meclis Başkan Vekili olarak sizlere de şükranlarımı sunuyorum, sözlerime bu şekilde başlamış oluyorum.

Saadet Partisi kurucu üyemiz, millî görüş hareketimizin duayenlerinden, Erbakan Hocamızın yakın çalışma arkadaşı, eski Diyanet İşleri Başkanımız, Millî Selamet Partimizin Erzurum Senatörü, Refah Partimizin Gümüşhane Milletvekili ve Saadet Partisi camiamızın çok önemli önderlerinden biri olan Lütfi Doğan Hocamız vefat etmişti. Hem Ankara’da hem İstanbul’da teşkilatlarımız yoğun olarak tabii, diğer bütün sevenleriyle birlikte cenazelerine iştirak etmişlerdi. Hâlâ yoğun olarak partimize gelen taziye dilekleri var. Bu sebeple, hem Lütfi Doğan Hocamıza Allah’tan rahmet dilerken hem de partimize gelmiş olan bütün taziye dilekleri için herkese çok teşekkür ediyoruz.

Bir diğer önemli husus, Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan bir soru önergesine verdiği cevapta, Türkiye’nin İsrail’le yetmiş dört yıllık bir geçmişi bulunan ilişkileri olduğunu ama bunun hiçbir zaman Filistin’in haklı davası hilafına üretilmediğini ifade etmişti. Doğrusu, yetmiş dört yıl geriye gitmeye gerek yok ama yirmi iki yıllık süreç içerisinde baktığımız zaman, İsrail’in hemen hemen her alanda Türkiye’nin katkılarıyla diplomatik olarak kazanımlar elde ettiği fakat Filistin’in her geçen gün gerilediği bir süreci hep beraber yaşıyoruz. 10 Mayıs 2010’da, Türkiye OECD ülkelerinin 21 kurucu ülkesinden bir tanesi ve veto hakkı olmasına rağmen, İsrail’in OECD üyeliği maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı tarafından onaylanmıştı. Yine, Mayıs 2016’da tarihinde İsrail’e NATO Genel Merkezinde daimî ofis tahsis edilmesi Türkiye’nin oluruyla gerçekleşmişti ve yine, bu OECD üyeliğinden sadece yirmi bir gün sonra İsrail, Türkiye’nin bu jestine, Mavi Marmara’yı uluslararası sularda hukuka aykırı bir şekilde, haydutça kendi limanlarına çekterek ve oradaki kardeşlerimizi şehit ederek cevap vermişti. Bu hususta hem iç hukukumuzda yürüyen davalar vardı hem de Uluslararası Ceza Mahkemesinde yürüyen davalar vardı ama maalesef, yine, Adalet ve Kalkınma Partisinin geçirmiş olduğu bir kanunla ve İsrail’le yapmış olduğu bir anlaşmayla, bu kişilerin hem Türkiye’de hem de uluslararası hukuk nezdinde yargılanma imkânları ortadan kaldırılmıştı. Dolayısıyla bugün sivil

topluma işi havale ederek, 2 no.lu baroya talimat vererek, Uluslararası Ceza Mahkemesinde İsrail'i mahkûm ettireceğine dair nutuklar atan iktidar partisi, Türkiye'nin, üstelik hem kendi bayrağını taşıyan bir gemiye hem de kendi vatandaşlarına haydutça yapılan bu katliama, maalesef, uluslararası hukukta İsrail'in cezalandırılmasının önüne geçen bir tutum almıştı.

Buradan neyi ifade etmeye çalışıyorum? Söz başka bir şey, icraat başka bir şey. Bu yirmi iki yıllık süreç içerisinde İsrail'e bolca azar ama bolca mükâfat verdiğimiz bir süreci hep beraber yaşamış olduk. Yine, Sayın Dışişleri Bakanımız -aynı soruya verdiği cevapta- altmış gündür süren bu işgale, binlerce kadının, çocuğun, hastanın şehit edilmesine, hastanelerin bombalanmasına rağmen tek yaptırım olarak Büyükelçimizi istişare amacıyla merkeze çağırmayı bir yaptırım olarak önümüze koyuyor ve "İsrail üzerindeki gerekli baskıyı artırmak için çabalyoruz." ifadesini kullanmaktan başka somut herhangi bir adımı ortaya koyamamıştır. Bu konuda iktidarımızdan, Türkiye Cumhuriyeti devletinin müktesebatına yakışır tavırlar ortaya koymasını beklediğimizi bir kez daha ifade ediyorum.

Yine bir diğer önemli husus, Sayın Cumhurbaşkanının dış politikayı iç politikanın bir malzemesi olarak kullanmış olmasından dolayı ülkemiz uluslararası arenada maalesef gerçekten ciddi sorunlar yaşıyor. "Benim için bitmiştir." dediği herkesle yeniden açılımlar yapıyor; Birleşik Arap Emirlikleri Kralı Sayın Erdoğan için bitmişti, Sisi bitmişti, Muhammed bin Selman bitmişti, Esad bitmişti ama bunlarla, "bitmiştir" dediği herkesle bir açılım süreci Sayın Cumhurbaşkanı tarafından yeniden başlatıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – "Benim için bitmiştir." dediği kişilerden biri de Miçotakis'ti. Eylül 2022'de Yunanistan'la olan gerilimimiz üzerine o zaman da Yunanistan'a hitaben "Adaları işgal etmeniz bizi bağlamaz, vakti saati geldiğinde gereğini yaparız. Hani diyoruz ya, bir gece ansızın gelebiliriz." Sayın Cumhurbaşkanının dış politikadaki bu ikilemleri öyle bir hâle geldi ki "Bir gece ansızın gelebiliriz." sözü "Bir gece ansızın dönebiliriz." olarak kayıtlara geçmek gibi bir gerçekle, maalesef, karşı karşıya kaldı.

Yine, rabia işareti yapmıştı. Bir müddet sonra, en son Birleşmiş Milletler toplantısında gördük ki bu rabia işareti birden Sisi'yle tokalaşma işaretine doğru döndü. Hatta normalleşmeden sonra Düzce Meydanı'na rabia heykeli koyan AK PARTİ'li Düzce Belediyesi de o heykeli kaldırma utancını bu millete yaşattı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bütün bunları niçin söylüyorum? Sayın Cumhurbaşkanımız seçildikten sonra 85 milyonu temsil eden hepimizin Cumhurbaşkanı; bir hükûmeti temsil ettiği kadar bir devleti temsil ediyor. Dolayısıyla bu kadar zikzak dolu bir dış politika, bu kadar iç politikaya alet edilmiş bir dış politika bu ülkenin ciddiyetini ortadan kaldırdığı gibi, dış politikadaki caydırıcılığı ve ağırlığını ortadan kaldırdığı için bu örnekleri gündeme getirmek zorundayız. Dolayısıyla iktidar partisine tavsiyemiz, dış politikayı, seçimlerin ve iç politikanın malzemesi olarak kullanmaktan artık vazgeçmeleri. Bir gün "Ben onu moderatöre demiştim." diye "one minute"den cayması, bir başka gün ki dün aynı şeyi söylüyor: "Bir gece ansızın gelebilirim." sözünü ben Miçotakis için söylememiştim." diyor. Bu kadar zikzakların bir ülkenin itibarlı, şahsiyetli dış politikasına zarar verme endişesinden dolayı bu hususu paylaştığımızı ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bir diğer önemli husus da şu: Sayın Cumhurbaşkanı, asgari ücrete yılda 1 kez zam yapacaklarına dair bir açıklama yaptı. Enflasyonist ortamlarda, özellikle enflasyonun yüksek olduğu ortamlarda yılda 1 kez... İster memur maaşlarına yapılan zam olsun, ister emekli ya da asgari ücrete yapılan zam olsun, geçmişe dönük bir refah payından ziyade maalesef bir önceki artış ile şu anki artış arasındaki enflasyon kaybını karşılamaya dönük adımlar oluyor ama maalesef enflasyonun yüzde 70-80 olduğu -ki hazirana kadar bir düşme eğilimini Hükümet de beklemiyor- böyle bir ortamda sizin yılda 1 kez Ocak 2024'te vereceğiniz asgari ücret zammı, emin olun mayıs, hazirandan itibaren artık kendisini yüksek seviyede bir satın alma gücü kaybı olarak hissettirecektir. Burada, şunun çok net farkındayız ve iktidarın, Sayın Cumhurbaşkanının da bunu yapmak istediğini çok iyi biliyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son kez toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Son defa mikrofonu açıyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Şunu çok iyi biliyoruz: Sayın Erdoğan ocak ayında yapması gerekenin belki biraz üstünde bir zam yaparak 31 Mart seçimlerini hedefliyor. 31 Martta milletin oyunu aldıktan sonra da 1 Nisandan 31 Aralık'a kadar asgari ücretlinin çektiği cefayı hiç de umursamayacak bir tavır ortaya koyuyor. Onun için ben buradan asgari ücretle geçinen vatandaşlarımıza seslenerek diyorum ki Sayın Cumhurbaşkanı bu siyasi hesabın peşinde olabilir, bunun farkında olun. 31 Martta, ocak ayında yapılması gerekenin biraz üstünde bir zam yaparak sizi 31 Aralık 2024'e kadar bir açlık ücretine mahkûm edecek Erdoğan'ın partisine oy verirsiniz emin olun, fragmanını yaşadığınız bu filmin ana senaryosunu 31 Marttan sonra yaşayacaksınız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta.

30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Mevlâna Celâlettin Rûmî'nin vuslatının 750'nci yılına, vefat eden eski Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan'a, Kilis'in düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne, sabah saatlerinde Azerbaycan'da meydana gelen depreme, vatandaşın yaşadığı geçim sıkıntısına ve fahiş kira fiyatlarına, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bugünkü Yunanistan ziyareti öncesi yaptığı açıklamaya ve Yunanlıların 8 Ekim'de Ege adalarında yaptığı yerel seçime, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın enflasyonla ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İslam dünyasının en önemli mutasavvıflarından Mevlâna Celâlettin Rûmî'yi vuslatının 750'nci yılında rahmetle yâd ediyorum. Gönüller sultanı Mevlâna'mızın hayatımız boyu rehberimiz olması duasıyla, böylesine anlamlı bir günde Gazze'de İsrail barbarlığının altında ezilen Filistinlilere, Doğu Türkistan'da Çin zulmü altında eziyet çeken Uygurlara ve tüm Türk İslam coğrafyasına huzur ve selamet temenni ediyorum.

Eski Diyanet İşleri Başkanlarından, yine eski Milletvekili, eski Bakanlarımızdan Lütfi Doğan Hocamızı kaybetmiştik; ben de kendisine rahmet diliyorum, ailesine başsağlığı diliyorum. Benim de kişisel tanışıklığım oldu, evinde ziyaret ettiğimiz bir insandı, güzel bir insandı; Cenab-ı Allah rahmetiyle muamele etsin.

Bugün, Kilis'in düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Ben bu vesileyle Kilisli vatandaşlarımızı buradan en içten duygularıyla selamlıyorum. İstiklal mücadelesi veren tüm şehit ve gazilerimizi de bu vesileyle rahmetle yâd ediyorum.

Sabah saatlerinde Azerbaycan'da, merkez üssü Hazar Denizi olan 5,6 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Başkent Bakü'den de hissedilen depremde, Azerbaycan Olağanüstü Haller Bakanlığından yapılan açıklamayla herhangi bir hasar ya da can kaybı olmadığı ifade edilmiştir. Depremi hissedene dost ve kardeş ülke Azerbaycan'a geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Rabb'im beteriinden korusun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her gün yoğun gelişmelerle, farklı bir gündemle aslında güne başlıyoruz. Bu gündem yoğunluğu içerisinde asıl konuşmamız gereken milletimizin geçim sıkıntısını hak ettiği kadar gündemde tutamıyoruz. Her geçen gün yükselen zamlar, artan enflasyon, alım gücünün düşmesi ve beraberinde gelen yoksulluk katlanarak devam etmektedir. İstanbul Planlama Ajansının araştırmasına göre İstanbul’da 4 kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyeti aylık 47.493 lira olarak tespit edilmiştir. Buna göre, İstanbul’da yaşamının maliyeti bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 72,1 oranında artmıştır. Asgari ücretin 11.400 lira olduğu bir ülkede, 16 milyon vatandaşımızın yaşadığı mega kentte geçim zorluğu bir numaralı gündem maddesi olarak Hükümetin önünde durmaktadır. Tabii, sadece İstanbul’da değil bütün Türkiye’de aynı zorluğu yaşıyoruz.

Fahiş kira fiyatları yüzünden vatandaşlarımız, en temel insan hakkı olan barınma konusunda zorlanmaktadır. Ortalama bir memur maaşıyla, bekâr yaşayan bir vatandaşımız bile İstanbul’da tek başına kiraya çıkamamaktadır. Geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı, kirası 2.500 TL’den 7.500 TL’ye yükselen bir vatandaşımızın yaşadığı durum karşısında şaşkınlığını gizleyememiştir.

Sayın Erdoğan’a tekrar ifade etmek istiyorum ki saraya çıktığınızdan beri toplumun sorunlarından uzaklaştınız. Yaşanan bu sorunu belli ki ilk defa duymuş olacaksınız ki şaşkınlığınızı gizleyemediniz. Oysaki yıllardır devam eden böylesi fahiş kira artışları yüzünden ev sahipleri ve kiracılar karşı karşıya gelmekte, şiddete varan, hatta ölümle sonuçlanan istenmeyen olaylar dahi yaşanmaktadır. Aziz milletimiz omuzlarında hissettiği ekonomik krizle boğuşurken sarayda size bilgi getiren kadrolarınız her şeyin yolunda gittiğini göstermeye devam etmektedir. Sayın Erdoğan, toplumun, çarşı pazarın nabzını bizzat tuttukça göreceksiniz ki seçimin üzerinden beş aydan fazla bir zaman geçmesine rağmen enflasyon kontrol altına alınamamış, alım gücü ve refah seviyesi artırılmamıştır, kötü gidiş sürmekte, daha da zor günler vatandaşlarımızı maalesef beklemektedir.

Yine Sayın Erdoğan’ın dış politikadaki veya yabancı devlet insanlarıyla ilgili tutarsız söz ve tavırları maalesef devam ediyor. Sayın Erdoğan, 3 Eylül 2022’de memleketim Samsun’daki TEKNOFEST’te, Yunanistan’la yaşanan gerilimin ardından “Adaları işgal etmeniz falan bizi bağlamaz, vakti saati geldiğinde gereğini yaparız, bir gece ansızın geliriz.” ifadelerini kullanmıştır fakat aynı Erdoğan bugünkü Yunanistan ziyareti öncesi yapmış olduğu yeni açıklamasında Yunanistan’ın kıymetli bir NATO üyesi olduğunu belirterek “Bir gece ansızın gelebiliriz.” ifadesini terör örgütleri için kullandığını belirtmiştir. 23 Mayıs 2022 tarihinde Kabine toplantısı sonrasında ise Erdoğan “Artık benim için Miçotakis diye birisi yok. Kendisiyle böyle bir görüşme yapmayı asla kabul etmiyorum çünkü biz sözünde duracak, şahsiyetli, onurlu siyasetçilerle yola gideriz. Bundan sonrasını Miçotakis kendisi düşünsün, kimlerle görüşecekse, kimlere nasıl üsler kurduracaksa buyursun kurdursun, biz bize yeteriz.” ifadelerini kullanmıştı. Şimdi ise yine aynı Erdoğan, Miçotakis’ten “dostum” şeklinde bahsederek “Sayın Miçotakis, güçlü ve yapıcı adımlar atabilecek konumdayız.” ifadesini kullanmıştır. Sayın Erdoğan görüldüğü üzere Türkiye topraklarında ahkâm keserken yurt dışındaki muhataplarıyla yüz yüze görüşmelerde geri vites yaparak ılıklaştırmıştır. Daha önce de buradan ifade etmiştim, Yunanlılar Ege adalarında 8 Ekimde bir yerel seçim yaptı; bunu Türkiye’de hiç gündeme getiren de yok, Hükümetten bu konuda bir ses de yok. Bakın, adalar belli; İzmir Koyun Adası, Aydın Hürşit Adası, Aydın Eşek Adası, Küçük Çuha Adası ve Gavdos Adası’nda yerel seçim yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Değerli arkadaşlar, Yunanlılar yerel seçim yapıyor; bu doğru mudur, yanlış mıdır? Sayın Erdoğan’ın bugünkü Yunanistan ziyaretinde bizzat muhatabına bu soruyu yöneltmesini Türk milleti adına bekliyoruz.

Yine, Sayın Erdoğan’la devam edecek olursak, bir açıklaması daha oldu. Yani tabii, Erdoğan’ın çelişkilerini anlatmak çok zor yani çok zaman alacak bir şey ama işte gündeme geldikçe konuşuyoruz.

Şimdi, yeni açıklamasında -bu enflasyon açısından- “En zoru geride bıraktık, sürekli daha iyiye gideceğiz.” diyor. Hayırdır Sayın Erdoğan? Yani yüzde 62 çıkan enflasyona Mehmet Şimşek ve Cevdet Yılmaz’dan sonra siz de mi seviniyorsunuz? Yani yüzde 62’lik bir enflasyonun, en zorunun, geride bırakıldığı anlamına mı geliyor? Şimdi, biz bu sözleri çok duyduk. Biraz geriye gidelim, Mart 2021, Sayın Erdoğan -o zaman yüzde 17-18 enflasyon var- “Temmuz, Ağustos aylarında enflasyonun nasıl aşağıya gittiğini göreceksiniz.” dedi, sonra enflasyon yükselmeye başladı. Yine, 2022 yılında aynen bu cümleleri kullandı: “En zoru geride bıraktık, bundan sonraki günler daha iyi olacak.” dediğinde enflasyon yüzde 36’ydı, şimdi enflasyon yüzde 62, Sayın Erdoğan, Sayın Cumhurbaşkanı tekrar aynı cümleleri kullanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu beni çok tedirgin ediyor, bu cümleyi ne zaman kullansa enflasyon 2 katına çıkıyor. Muhtemelen önümüzdeki günlerde... Ya, bir regülasyon yapacak olsak, Erdoğan’ın sözleri ve enflasyon arasında ilişkiye bakacak olsak enflasyonun önümüzdeki günlerde tekrar yüzde 100’lere doğru dayanması beklenir. Herhâlde öyle bir şeyle karşılaşacağız yani zaten öyle bir şeyle karşılaşmak -değerli arkadaşlar, buradan tekrar ikaz ediyorum- mukadderdir. Sadece faizi artırarak enflasyonla mücadele olmaz; bunun maliye politikası ayağının yani bütçe ayağının çok disiplinli bir şekilde yürütülmesi lazım, reform yapılması lazım, ekonomi-rekabet gücünün artırılması lazım, verimliliğinin artırılması lazım. Bakın, 86 maddelik kanun teklifi görüşüyoruz, bunlara ilişkin içerisinde reform mahiyetli hiçbir tane bir şey yok. Şimdi, tutmuşsunuz: “Faiz artırılıyor.” Ya, faiz bir maliyet aynı zamanda. Sadece faiz artırarak enflasyonu düşürmeye kalkarsanız faiz artırdığınızda enflasyonu artırırsınız. Bu realite ortadayken yani hiçbir şey yapılmadan bu sözlerin söylenmesi, aynı nakaratın tekrar edilmesi bizi cidden çok tedirgin ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Vatandaş çok sıkıntıda. Bu kadar sıkıntı varken vatandaşla dalga geçer gibi “En zor günleri geride bıraktık, bundan sonrası daha iyi olacak.” demek devlet ciddiyetine bir defa hiçbir şekilde yakışmaz. Yani biz çözüm bekliyoruz, millet çözüm bekliyor; barınma krizine çözüm bekliyor, gıda krizine çözüm bekliyor insanlar. Çiftçi perişan, esnaf perişan, emekli zaten perişan yani 7.500 lira emekli maaşı alan milyonlarca insan ciddi geçim sıkıntısı içerisinde ama Erdoğan bütün bunlardan sanki hiç haberi yokmuş gibi bir tavır içerisinde. Bu da bizi, dediğim gibi, endişelendiriyor ve Hükümetten daha ciddi tedbir almasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, 7 Aralık Sivil Havacılık Günü’ne ve Türkiye’nin yerli ve milli kalkınma hamleleriyle yüksek teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirdiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birleşmiş Milletler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından, 1992 yılından beri 7 Aralık Sivil Havacılık Günü olarak kutlanıyor. Türkiye Cumhuriyeti’nin havacılıkta en ileri devletlerden biri olmasını hedefleyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk havacılık çalışmalarına büyük önem vermiş ve en

büyük destekçisi olmuştur, “Gökyüzünü koruyamayan uluslar yarınlardan asla emin olamazlar.” sözüyle havacılığın ne kadar önemli olduğunu da altını çizmiştir. Havacılığın gelecekte ulaşacağı seviyeyi ferasetle öngören Atatürk “Kanatlı bir gençlik, memleketin geleceği bakımından en büyük güvencedir. Bir gün Batılı ayaklar Ay’da ayaklarının izlerini bırakacaklarsa bunların arasında bir de Türk’ün bulunması için şimdiden çalışmalara girişmek, aşamalar kaydetmek gerekir.” diyerek Türkiye Cumhuriyeti’ne ve Türk gençliğine hedef çizmiştir. Türk havacılığının gelişmesi, güçlendirilmesi amacıyla da 1925 yılında Türk Tayyare Cemiyeti kurulmuştur. 15 Ağustos 1925’te Kayseri’de ilk uçak fabrikası TOMTAŞ kurulmuştur. Bu fabrikada 200 civarında uçak üretilmiştir ancak 15 Mart 1950’de ABD’yle yapılan bir anlaşmayla Kayseri Uçak Fabrikası kapatılmıştır.

Vecihi Hürkuş, ilk Türk sivil uçağı Vecihi 14’ü yapmış ve 27 Eylül 1930’da ilk uçuşunu gerçekleştirmiştir. 1937 yılında Türk Hava Kurumu, Hürkuş’u mühendislik eğitimi için Almanya’ya göndermiştir. 1939 yılında Almanya’daki okulu başarıyla bitiren Vecihi Hürkuş’a uçak mühendisi ruhsatı verilmemiştir. Hürkuş Hava Yolları büyük baskılar, kaçırılmalar ve sabotajlar gerekçe gösterilerek uçuştan men edilmiştir.

Nuri Demirağ 1936 yılında uçak inşa etmeye başlamış ve 1940 yılında Amerika’yla boy ölçüşebilen ilk yerli uçakları yapmıştır. Emperyalistlerin baskılarıyla dönemin hükümeti yerli uçak almak yerine ABD’den uçak almayı tercih etmek zorunda kalmıştır. İspanya, İran ve Irak’tan alınan siparişler engellenmiş, Demirağ’ın yurt dışına uçak satamaması için 15 Mart 1950’de kanun çıkarılmıştır. Sipariş alamayan Demirağ Uçak Fabrikası 1950 yılında kapanmıştır. Atatürk döneminde kurulan uçak ve silah fabrikalarımız daha sonraki hatalar sonrasında kapatılmış ve savunma sanayimiz yok edilmiştir.

Savunma gücü bir milletin bağımsız, güçlü ve müreffeh bir ülke olarak yaşamasında en önemli etkenlerdendir. Türkiye, yerli ve millî kalkınma hamleleriyle yüksek teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirmektedir. Millî teknoloji hamleleriyle savunma sanayisinde yerlilik oranı yüzde 80’lere ulaşmış bulunmaktadır. Uçaklardan helikopter ve insansız hava, kara, deniz araçlarına, çok maksatlı amfibi gemimiz TCG ANADOLU’dan denizaltılara, fırkateynlerden korvetlere, akıllı mühimmatlardan füzelere, hava savunma sistemlerinden elektronik harp sistemlerine kadar tüm ileri teknoloji ürünleri artık ülkemizde üretilmekte, ihraç edilmektedir. Türkiye çok sayıda ülkeye savunma sanayisi ürünleri ihraç eden bir ülke konumundadır. İnşallah bu başarıların ve hamlelerin artarak devam etmesini diliyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

32.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, açıklanan PISA skorlarına, TÜRK-İŞ’in kasım ayı verilerine ve 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, güzel bir gün, iyi bir yasama günü diliyorum bütün arkadaşlarıma.

Şimdi, dün itibarıyla PISA skorları açıklandı. Bu, 81 ülkede eğitimin kalitesini ölçen, çocuklarımızın okuma, matematik ve fen bilimleri karşısında ne derece başarılı olduklarını değerlendiren uluslararası bir araştırma. Buna göre, 81 ülkede ve bölgede 15 yaşındaki çocuklarımız arasında yapılan araştırmada bizim çocuklarımız okumada 36’ncı, matematikte 39’uncu, fen bilimlerinde 34’üncü sıradalar ancak OECD ülkelerinin en gerisindeler ve böyle bir eğitim kalitesiyle Türkiye’nin kalkınabilmesi, bilime ve AR-GE’ye dayalı bir eğitim sisteminin sonuç verebilmesi mümkün değil. Sadece okumada son birkaç yıl içerisinde 10 puanlık bir gerileme var. Çocuklarımız neyi yapamıyorlar biliyor musunuz? Okuma,

okuduğunu anlama, okuduğuna bir başlık koyma, okuduğunun ana fikrini saptama konusunda maalesef başarısız oluyorlar. Şimdi söyleyelim: Burada bizim 15 yaşındaki çocuklarımızın Finlandiya'dan, İsveç'ten, Amerika'dan bir eksiği mi var, yoksa onların büyükleri olarak bizler mi bu eksikleri onlara dayatıyoruz? Son yirmi yılda kimler gelmiş geçmiş burada Millî Eğitim Bakanı? Erkan Mumcu, Hüseyin Çelik, Nîmet Çubukçu, Ömer Dinçer, Nabi Avcı, İsmet Yılmaz, Ziya Selçuk, Mahmut Özer, Yusuf Tekin. Ben şimdi soruyorum: Burada aşağı yukarı 10 siyasetçi saydım, bunlar ne yapıyorlar şimdi? Bunların birçoğu siyaseti de bırakmışlar, evinde kendi işleriyle uğraşıyorlar. Peki, bunların birbirini takip eden bir sistem üzerinde çalıştıklarını söyleyebilecek var mı? AKP milletvekilleri bunu söyleyebilirler mi? Gelmişler, kendilerinden önceki sistemin yanlış olduğunu söyleyerek başka bir sistem denemişler, ortaya çıkan büyük bir sistemsizlik olmuş. Biz, çocuklarımızı gerçekten para harcayan, nitelik ve nicelik itibarıyla zaman harcayan eğitim sistemleri içerisinde başarısızlığa mahkûm etmişiz. Buradan, bu Bakanlardan bir öz eleştiri duyan oldu mu? AKP sıralarından bir öz eleştiri duyan oldu mu? “Çocuklarımızı OECD'nin sonuna mahkûm ettik, bundan dolayı üzgünüz.” diyen birisini duydunuz mu? Duymadınız. Öz eleştiri duymadığınız için düzeltilmesine yönelik bir geleceğin de olmadığını görüyoruz. Türkiye'nin en önemli konusudur, eğitim yoksa gelecek yoktur ve maalesef Türkiye'de kalmamış bir eğitimden söz ediyoruz. Ha, tersi iddia edilebilir, buradan nutuklar atılabilir, PISA skorları seni uluslararası alanda ölçüyor, boş lafa karnımız tok; PISA'da öne doğru gittiğin zaman demek ki eğitimde iyi bir şey yapabiliyormuşsun. Finlandiya bütün olumsuzluklarına rağmen yirmi yılda eğitim sistemini dünyanın en önemli sistemleri hâline getirdi. Demek ki mesele yapmaya çalışmak, ona yönelik bir akıl kurabilmek; bizdeki eksiklik de daha doğrusu iktidardaki eksiklik de adımı koyalım budur.

İki, sevgili arkadaşlarım, TÜRK-İŞ'in kasım ayı verilerine göre açlık sınırı 14.025 lira, asgari ücret 11.402 lira yani siz bu memlekette çalışanların yarısına, en az yarısına açlık sınırının 3 bin TL altında asgari ücret veriyorsunuz. Kaldı ki DİSK-AR diyor ki, DİSK'in araştırma kuruluştur diyor ki: “Bu memlekette çalışanların yüzde 34'ü asgari ücretin altında maaş alıyor.” Bu da hani 7.500 TL ve altında maaş alan 8 milyon emeklinin varlığını düşündüğümüzde insanların Sefalet Endeksi'ne nasıl mahkûm olduğunu hep beraber gösteriyor.

Arkadaşlar, Meclis torba kanunlarla uğraşıyor. Torba kanunların usulüne ilişkin çok eleştiri yaptık. Ben bugün esasına ilişkin bir eleştiri yapacağım: Getirdikleriniz, geri çektikleriniz, ısrar ettikleriniz, inat ettikleriniz, vazgeçtikleriniz; işte bu AKP karnesidir. Bakın, plan bütçeye bir önerge getirdiniz, dediniz ki: “BDDK'yi İstanbul'a taşıyoruz. Bunlar 40 bin TL maaş alıyorlar ama İstanbul'da bu 40 bin lirayla geçinemezler, onun için bunlara ayda 45 bin lira tazminat ödeyelim.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yani İstanbul'da birinin geçinebilmesi için 85 bin liraya gerek olduğunu siz de biliyorsunuz. Peki, BDDK uzmanı seksen 85 liraya geçinemiyorsa bir asgari ücretli 11 bin liraya İstanbul'da nasıl geçiniyor, bir emekli 7.500 liraya İstanbul'da nasıl geçiniyor? Arkadaşlar, bunları duymak zorundayız. Bunları duymadan siyaset yapmak iş değildir. Bunları duymak ve bunlara çözüm üretmek için bu millet bizi buraya gönderiyor ve bu kavuniçi koltuklara oturtuyor.

Şimdi, ilave bir şey söyleyelim: Asgari ücretin durumu bu. Peki, 5 bin TL'lik bir maaş durumu vardı, değil mi, ikramiye durumu vardı? Çalışan emeklilere çok gördüğünüz bir ikramiye durumu vardı. Buradan kıyasıya eleştirdik, Anayasa Mahkemesine götürdük, Anayasa Mahkemesinin iptalini talep ettik. Niye, bizi dinlemediniz de burada ısrar ettiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Hayır, gerek yok. Çalışan emekliye gerek yok.” dediniz. Madem öyleydi, neden şimdi geri adım attınız? Çünkü milyonlarca insan, size oy veren emekli de dâhil olmak üzere “Yazıklar olsun! 7.500 lira maaş alıyorum, geçinemediğim için üstüne çalışmak zorunda kalıyorum, bana 5 bin lirayı çok görenler BDDK uzmanlarına ayda 45 bin lira ilave maaş öngörüyorlar.” diyorlar. Tabii, ben yanlış sözcükler kullanmak istemem ama bu “Yazıklar olsun!” lafı milyonlarca emeklinin, çalışanın, asgari ücretlinin lafı olarak bu duvarlara çarpıyor ve yansıyor. Bu sesler duyulmadan siyaset yapmak boş.

Çok teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül.

Buyurun Sayın Gül.

33.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, vefat eden Yazar Mustafa Çalık’a, 7 Aralık Kilis’in düşman işgalinden kurtuluş gününe, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin İsrail’le ilgili açıklamalarına, BM Genel Sekreteri Guterres’in Güvenlik Konseyine gönderdiği mektupla yaptığı ateşkes çağrısına, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel ve avukatların Uluslararası Ceza Mahkemesi nezdinde İsrail’in yargılanması için girişimlerde bulunduklarına ve Cumhurbaşkanının Yunanistan ziyaretine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Günlüğü dergisinin müellifi, mimarı ve Türk edebiyat tarihine, sosyoloji tarihine önemli katkılarda bulunan mütefekkir, entelektüel Mustafa Çalık’a Allah’tan rahmet diliyorum ve ailesine, yakınlarına, sevenlerine de başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Bugün, 7 Aralık, Kilis’imizin kurtuluşu, düşman işgalinden kurtulduğu millî günümüz, kurtuluş günümüz. Kilisli hemşehrilerimizin kurtuluş gününü tebrik ediyorum, kutluyorum; şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, gazilerimize minnetlerimi bir kez daha ifade ediyorum. Ay yıldızlı bayrağımızın bu coğrafyada özgürce, bağımsız bir şekilde kıyamete kadar dalgalanacağını ve hiçbir surette yabancı düşman ayağının basmayacağı, bağımsız, özgür, istiklaliyle dalgalanmış ay yıldızlı bayrağımızın kıyamete kadar, ebedî bir şekilde devam edeceğini de bir kez daha buradan vurguluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail’in vahşeti yine her geçen gün devam etmektedir. Bu hususta, Sayın Cumhurbaşkanımızın dün de ifade ettiği gibi, Batı’nın etekleri altına saklanan İsrail yönetimi, zulmünü ne kadar tırmandırırsa tırmandırsın ödeyeceği bedel de o kadar ağır olacaktır. Bu çerçevede -bu sorunun çözülmesi, Orta Doğu ve insanlığın barışa ulaşması için- 1967 sınırları temelinde ve Doğu Kudüs’ün başkent olduğu bir Filistin devletinin kurulmasıyla ancak bu akan kanlar ve bu işgal son bulacaktır.

Özellikle, 7 Ekim tarihinden itibaren çok önemli bir şekilde desteklerini, bu konuda tutumunu sürdüren Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli’nin de açıklamalarını bütün kamuoyu ve bütün insanlık yine yakından takip etmektedir. Özellikle “Nil’den Fırat’a kadar sözde vadedilmiş topraklara hâkimiyet kurmak, İsrail’in inanç bazlı ve tarihî arka planı olan bir hedefdir; bu hedefin nihai aşaması da Türkiye’dir.” şeklindeki açıklamaları çok tarihî ikazları ve tarihî tespitleri ortaya koymaktadır. “Nil’den Fırat’a kadar vadedilmiş topraklar” diyerek bizim bu coğrafyamıza, Orta Doğu halklarına yönelik, Türkiye’ye yönelik hiçbir kimsenin, İsrail başta olmak üzere hiçbir devletin emellerine ulaşamayacağını 85 milyon, bütün milletimiz bir kez daha kararlı bir şekilde vurgulamaktadır. Bu çerçevede Sayın Genel Başkan, Sayın Devlet Bahçeli’ye de bu değerlendirmeleri için ayrıca bir kez daha şükranlarımızı sunuyoruz. İsrail arzımevuda ulaşamayacaktır. Nil’den Fırat’a kadar bu topraklar -Orta Doğu halklarının ve 780 bin kilometrekarelik vatan toprağı da- bir çakıl taşı bile verilmeyecek kadar azizdir, mukaddestir, kıymetlidir. Bunu İsrail başta olmak üzere bütün herkesin, bütün dünyanın bilmesi gerektiğini bir kez daha hatırlatıyoruz.

BM Genel Sekreteri Guterres -ilk defa kullandığı bir yetkiyle- BM Şartı'na bağlı yetkisini kullandı ve insani felaketin önlenmesi için Güvenlik Konseyine mektup gönderip ateşkes çağrısı yaptı. BM Şartı'ndaki 99'uncu maddeye atıfta bulunarak, sekiz haftadan fazladır süren İsrail-Hamas arasındaki bu insani acıların sona ermesi hususunda bir çağrısı oldu. Hazindir ki İsrail yine bu açıklamalar üzerinden Guterres'i hedef gösterdi. BM Genel Sekreterine sahip çıkamayan Birleşmiş Milletler, varoluş ve ontolojik varlığını artık sona erdirmiştir, kendini inkâr etme noktasındadır; buradan çıkış BM'nin yeniden reorganizasyonudur ama daha akut bir şekilde BM Güvenlik Konseyinin, Genel Sekreterinin bu çağrısına sahip çıkarak bu çerçevedeki daveti yerine getirmesi barış adına, insanlık adına önemli bir noktadır. Buradan da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bir kez daha, en azından bu tarih itibarıyla üzerine düşen görevini yapmasını, barış gücünü harekete geçirerek bu çerçevede gerekli adımı atmasını da bekliyoruz. Genel Sekreterine sahip çıkmayan BM, esas itibarıyla bu anlamda varlık olarak da enkaz altında kalmıştır.

Değerli İstanbul Milletvekilimiz Cüneyt Yüksel ve avukat meslektaşlarımız da Uluslararası Ceza Mahkemesi nezdinde İsrail'in yargılanması için girişimlerde bulunmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin, Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrılarıyla ve hukukçularımızla, barolarla, tüm hukukçularla, vicdanı olan tüm meslektaşlarımızla beraber, dünyanın birçok yerindeki vicdan sahipleri tarafından müracaatlar yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Bu hususun da takibini hep beraber yapıp Uluslararası Ceza Mahkemesi nezdinde İsrail'in bir savaş suçlusu olarak yargılanması da bizim yine takip ettiğimiz, takip edeceğimiz bir konudur.

Sayın Cumhurbaşkanımız Yunanistan ziyaretindedir. Yunanistan'la 5,5 milyar dolarlık dış ticaretimizi, ihracatımızı 10 milyar dolara çıkarmaya yönelik bir ziyarettir; yüksek düzeyli strateji toplantısıdır. Bizim, Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu dış politika vizyonu şahsiyetli dış politikadır, itibarlı dış politikadır. Bölgesel ve küresel liderlik merkeziyle sözü güçlü, gücü tesirli olan bir Türkiye anlamında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Özellikle komşularımızla sıfır problem bizim için önemlidir. Dış politikada duygusallıktan öte rasyonalite ve vatandaşlarımız adına hangi çıkarlar, hangi menfaatler, ülkemizin hangi menfaatleri, çıkarları söz konusudur, bu bizim için önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Dolayısıyla, bu çerçevedeki ziyaretimiz de yine önemli bir ziyarettir. Cumhurbaşkanımızın burada yaptığı temaslarda Türkiye'nin varlığı, Türkiye'nin, vatandaşlarımızın öncelikleri, çıkarları çerçevesinde gerek komşularımız gerekse tüm dünya ülkeleriyle diplomamız bu hatta devam etmektedir. Türkiye'nin çıkarları neyi gerektiriyorsa o çerçevedeki diplomamız, onurlu dış politika mücadelemiz devam edecektir; bundan kazanan ülkemizdir, Türkiye'dir. Türkiye egemen bir ülkedir, egemenlik çerçevesinde de tüm çıkarlarını, gerek ticari gerek diplomatik çıkarlarını korumaya devam edecektir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce İç Tüzük'ün 60'ncı maddesi uyarınca kısa bir söz talebinde bulunan sayın milletvekillerinin bu taleplerini karşılayacağım.

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik...

34.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı ve Muş'taki pancar üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ben geçen hafta bölgedeydim, Ağrı ve Muş'taydım. Pancar üreticilerinin durumlarını gördüm, içler acısı bir tablo var. Muş'tan Malazgirt'e gelirken pancar yüklü traktörlerden 10 kilometrelik bir kuyruk; sonra Patnos'a geldim, orada da 10 kilometre, aynı tablo yaşanıyor; Ağrı'ya geldim, aynı sorun orada da yaşanıyor. Bu sorunu Tarım Bakanıyla görüşmek üzere birkaç kez aramama rağmen telefonlarıma çıkmadı ve sekreteryaya şu notu bıraktım: Orası senin babanın çiftliği değil. Bakanlar bu konuda haddini bilmeli, Parlamentoya karşı sorumluluklarını yerine getirmeli, üreticilerin sorunlarıyla ilgilenmelidir. Buradan da söylüyorum: Ey Bakan, orası senin babanın çiftliği değil, haddini bileceksin, vatandaşla karşı, Parlamentoya karşı sorumluluklarınızı yerine getireceksiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

Buyurun Sayın Alp.

35.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Ulaştırma Bakanlığından taleplerine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, seçim bölgem Kars'ın Ulaştırma Bakanlığından üç temel talebi vardır, delaletinizle Sayın Bakana buradan duyurmak istiyorum. Biz Kars'a yüksek hızlı tren talep ediyoruz, uluslararası havaalanının charter uçaklara açılmasını talep ediyoruz ve Doğu Ekspresi bilet fiyatlarında indirim talep ediyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan? Yok.

Van Milletvekili Mahmut Dindar...

Buyurun Sayın Dindar.

36.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, ülkede, yaşamını yitirmiş insanların mezarlarına ve ölüye saygı hakkına karşı saldırıların devam ettiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu ülkede yaşamını yitirmiş insanların mezarlarına ve ölüye saygı hakkına karşı saldırılar devam etmektedir. Ölmüş insanların bedeni teşhir ediliyor, cenazeleri verilmiyor, mezarlıklara saldırılıyor. Hacı Lokman, Cemile Çağırğa, Taybet ana ve Ekin Van'ın cenazesine, Uğur Kaymaz'ın, Hatun ananın mezarına yapılanlar zulümdür. Agit İpek, Hakan Arslan, Yılmaz Uzun ve Güler Özbey'in cenazeleri kargoyla karton kutularda ailelerine gönderildi. DNA testi vermelerine rağmen, yıllarca bekletildikten sonra cenazelerin bu şekilde ailelere verilmesi insanlık dışı bir politikadır. Cenazelere yapılan bu insanlık dışı uygulamaların hiçbir dinde yeri yoktur. Bu zulmün son bulması, yasa ve ölüye saygı hakkının korunması insan olmanın gereğidir. Hakikate saygı duyun ve evrensel hukuku tanıyın.

Teşekkürler.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Elif Esen...

Buyurun Sayın Esen.

37.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, İstanbul için büyük bir deprem riskinin gündemde olduğuna ilişkin açıklaması

ELİF ESEN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; ben de milletvekili olduğum İstanbul için büyük bir deprem riskinin gündemde olduğundan bahsetmek istiyorum.

Geçtiğimiz günlerde yaşanan 5,1 büyüklüğündeki depremin hem İstanbul’u hem de bölgedeki illeri korkuttuğunu, toplumsal ve teknik anlamda da bir koruyucu, önleyici tedbirler alınması gerekliliğini ifade etmek istiyorum. Rant olarak görülen bu alanın öncelikle koruyucu, önleyici tedbirler olarak ele alınması, yapıların güçlendirilmesi ya da yıkılmaya maruz kalacak yapıların da yıkılıp yerlerine yenilerin yapılması, öncelikle çocuklar ve kırılgan yoksul gruplar olmak üzere toplumsal dayanıklılığın da artırılarak İstanbul’un bu anlamda güçlendirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

38.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen’in, Siirt Milletvekili Mervan Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Dün, Genel Kurulda bir önerge vesilesiyle küçük yerlere seçmen taşıma hareketlerine dikkat çekmiş ve siyasi partilerimizin bu konuda duyarlılığını talep etmiştim. Konuşmam içerisinde Pervari, Şirvan ve Eruh ilçelerinin ismi anıldı ancak hiçbir siyasi parti ve hiçbir siyasi adayın ismi geçmemiş idi. Bugün Siirt Milletvekili Sayın Mervan Gül bu konuda bir açıklama yapma ihtiyacı hissettiğine göre, seçmen taşıma faaliyeti hakkında bir bilgi ve kanaat sahibi olduğunu düşündüm. Sayın Mervan Gül bildiğimiz kadarıyla adil ve vicdanlı bir siyasetçidir. Kendisinden ricamız, sosyal barışı bozan ve ilçelerde her an ciddi bir çatışmaya zemin doğuracak bir şekilde yürütülen bu seçmen taşıma faaliyetlerine karşı ocak ayı içerisinde yapılacak itirazların hakkaniyetli ve adil bir şekilde neticelendirilmesi için çaba ve katkıda bulunmasıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, 2013 yılında tarımsal faaliyet yapmak üzere Sudan’da tarım arazisi kiralanması ve on yılın sonunda bu amaçla kurulan şirketin tasfiyesiyle oluşan kamu zararı başta olmak üzere tarım konusunda yaşanan olumsuzlukların tespiti amacıyla 7/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/12/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkanı Selçuk Özdağ tarafından, 2013 yılında tarımsal faaliyet yapmak üzere Sudan’da tarım arazisi kiralınması ve on yılın sonunda bu amaçla kurulan şirketin tasfiyesiyle oluşan kamu zararı başta olmak üzere, tarım konusunda yaşanan olumsuzlukların tespiti amacıyla 7/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 7/12/2023 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a aittir.

Buyurun Özdağ. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün iki önemli konuya temas edeceğim. İki önemli vurgun, iki önemli soygun; milletin parasını birilerinin nasıl çarçur ettiklerine atıfta bulunacağım, aziz milletimizi dikkatli bir şekilde bize kulak vermeye davet ediyorum.

Türkiye bir tarım ülkesi. Bizim çok değerli ovalarımız var, dünyanın 7’nci büyük ovası Gediz Ovası gibi ve aşağısında, hemen aşağıya doğru iniyorsunuz, dünyanın çok önemli ovası Çukurova gibi, Konya Ovası gibi, Iğdır Ovası gibi, Muş Ovası gibi; bu ovaların hepsi alüvyonlu topraklar. Bu ovaların hepsi, insan ölse oraya dikseniz âdeta yeşerecek olan ovalar.

Peki, bu ovalardan hakkıyla istifade edebiliyor muyuz? Bazen, bazı mevsimlerde bu ovalardan yılda 3 defa, bazılarında 4 defa ürün elde edilen ovalar var ama elde edemiyoruz. Bu ovalardan, ırmaklarımızı, nehirlerimizi ve sularımızı doğru bir şekilde dizayn edemediğimiz için her yıl hemen hemen Kıbrıs adası büyüklüğünde alüvyonlu topraklarımız denize dökülüyor ve Türkiye her yıl çoraklaşıyor, âdeta çölleşiyor. Tarımda Avrupa’da 1’inciyiz ürettiklerimizle, dünyada 10’uncuyuz ama bir yandan da Türkiye çok ciddi şekilde tarım ürünleri ithal etmektedir. Bunun için “İthal etmeyelim -bu ovaları da zaten çok ciddi şekilde değerlendiremiyoruz- Sudan’da arazi kiralayalım.” demişler ve Sudan’da 780.500 hektar yani 7,8 milyon metrekaarelik bir arazi kiralamışlar. Bunu 2013 yılında yapmışlar ve ardından iki yıl sonra da burada bir sözleşme imzalamışlar, bir şirket kurmuşlar. Niye arazi kiraladınız demiyorum. Öncelikle Türkiye’deki tarım arazilerinin çok iyi şekilde değerlendirilmesi gerekirken buralar imara açılmış, tarım arazileri inşaatla doldurulmuş, iyi değerlendirilmemiş ama Sudan’da da arazi alınmış. Alınabilir, şirketler de kurulabilir ama aradan on yıl geçtiği zaman da ne olmuş? Burayı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle iptal etmişsiniz.

Peki, bu on yıl içerisinde neler ürettiniz, söyler misiniz bize? Buraya ne kadar insan gitti, hangi tarım arazilerine tarım malzemeleri alındı, traktörler, biçerdöverler neler alındı, biliyor muyuz? Bilmiyoruz. Ben Bakana soru önergesiyle sordum bunu neler yapıldı diyerek, hâlâ cevap verebilmiş değil. Ardından da bakıyoruz, burada yönetim kurulları, şirketler oluşturulmuş. Bu yönetim kurulları kimler? Kaç para almışlar? Buraya yüzlerce kişi alınmış. Peki, bu kişiler ne kadar maaş almışlar? Bunlarla ilgili olarak Bakan Faruk Çelik Bey şöyle söylemiş -bana da cevap yazmıştı altına, tekrar cevap yazdım, cevap vermedi- “Bu, bir vizyon meselesidir.” demiş ama bu vizyon on yıl sonra ölmüş. Diyor ki: “Hollanda da yapıyor.” Hollanda sular içerisinde yüzen bir ülke ama o ülke sular içinde yüzmesine rağmen bir yandan dünyaya çiçek satıyor, bir yandan tohum satıyor, Türkiye’nin 1 trilyon dolarlık geliri kadar gelir elde ediyor, âdeta bütçesi kadar bir gelir elde ediyor. Hollanda yapmış. Peki, başarısız mı olmuş? Başka ülkeler yapmış, başarısız mı olmuş? Venezuela’da da yapmışsınız aynı işi, Nijer’de de yapmışsınız aynı işi; hep başarısız olmuş.

Peki, bu başarısızlığın bir sonucu olmayacak mı? Yani bir bakan istifa etmeyecek mi? Bu yönetim kurulu üyeleri istifa etmeyecekler mi? Danimarka'daki bir bakan 5 euroluk çikolatayı “Yanlışlıkla devletin kartıyla aldım.” diyerek sistem kendisini uyardığında özür dilemesini biliyor; sabahleyin “Yetmez.” diyor -5 euro- İstifa ediyor. Allah aşkına, bu Türkiye'deki yolsuzluklara karşı, hırsızlıklara, hukuksuzluklara ve keyfiliklere karşı bakanlıklarda ne yapılması lazım ki kaç euro dememiz lazım ki o vurgun olsun, o aynı zamanda hırsızlığa girsin, yolsuzluğa girsin, yargıyı harekete geçirsin, Sayıştay raporlarını harekete geçirsin. Allah aşkına, ne olur ya, doğru yapın bu işlerinizi!

3600 sözü veriyorsunuz, doğru yapamıyorsunuz.

Şimdi, Toprak Mahsulleri Ofisine geleceğim. Ben Manisalıyım, Manisa'da üzüm var. Biz 360 bin ton üzüm ihraç ederiz, yaklaşık 600 milyon dolarlık ülkemize bir para kazandırırız. Peki, bu ne olmuş? 2022 yılı ürünleri 26 liradan Toprak Mahsulleri Ofisi almış. Çiftçi sevinmiş “Çok teşekkür ederiz, elimizde kalmıştı, aldınız.” demişler. Peki, ardından ne olmuş? Sekiz dokuz ay geçmiş, Toprak Mahsulleri Ofisi bu 26 liraya aldığı 28,5 liraya satmış. Kime satacak? Kimin elinde para var? Oradaki işletmelerin var. İşletme kaç tane? 17 tane işletme var. Ardından ne olmuş?

Bakın, aziz milletvekilleri, benim milletim, aziz milletim; aradan iki ay geçmiş, rekolte düşük çıkmış, bir anda üzüm fiyatları 60 liraya çıkmış ve buradan işletmeler ne kadar para vurmuşlar, biliyor musunuz? 2 milyar 500 milyon lira para vurmuşlar, 2,5 milyar!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – 2,5 milyar para. 2,5 milyar korkunç bir para. Bir yandan, burada 5 bin lirayı dağıtırken elinize yüzünüze, elinize ayağınıza bulaştırıyorsunuz, öbür taraftan da “Birileri para kazansın.” diyerek...

Toprak Mahsulleri Ofisi, sen devletin kurumusun, sen niye sattın bunu? Bekleseydin, görmedin mi mahsulün bu sene düşük rekolteli olacağını? Gördün, gördün. Al gülüm ver gülüm değil mi? Karşılıklı al takke, ver külâh yapıyorsunuz. Minare çalınıyor, kılıflar hazırlanıyor Türkiye’de.

Maalesef, Türkiye’de elle tutulan bir kurum kalmamıştır ve elle tutulan kurum kalmadığı gibi Sayıştay da görevini yapamamaktadır. Yargı âdeta gözlerini kapatmış ve birilerine karşı da korkar hâlde gelmiştir. Peki, sivil toplum kuruluşları var mıdır? Yoktur. Peki, Türkiye’de partiler var mıdır? Burada da partilerin vermiş olduğu önergeleri, kanun tekliflerini susturarak âdeta diyorsunuz ki: “Biz bir parti devleti kurarız ve yukarıda yapılan hırsızlıklara kimse hesap soramaz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – E, yukarıdakilere; Ruhsar Pekcan’a, belediye başkanlarına, Ulaştırma ve Altyapı Bakanına sorulmazsa ne olur? Aşağıdakiler de yukarıdakileri örnek alır.

Toprak Mahsulleri Ofisinin hesabını verin ve aynı zamanda Sudan’da, Nijer’de ve de aynı zamanda Venezuela’da yapmış olduğunuz bu harcamaların hesabını verin ki aziz millet de görsün, “Bu iktidar da şeffaf.” desin.

Bu işin takipçisi olmaya devam edeceğiz ve önergemize destek istiyor, saygılar sunuyorum efendim. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar’a aittir.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pandemi, yaşanan doğal afetler, derin ekonomik kriz ve dünyadaki savaşlar tarım üretiminin önemini bir kez daha gündeme getirdi. Verimli topraklar ve çalışkan çiftçilerimize rağmen, iktidarın yanlış tarım politikaları yüzünden kendine yeten ve hatta birçok ürünü ihraç eden ülkemiz dışa bağımlı ve zayıf bir tarım ülkesi hâline getirildi. Yüksek seyreden kırmızı et fiyatları, para etmeyen çiğ süt, tarlada kalan, depoda bekleyen sebze ve meyveler... “Sebebi ne?” diye sorarsanız elbette ki girdi maliyetleri. Girdi maliyetlerinin yüksekliği yani mazot, yem, gübre, ilaç, enerji ve ayrıca lojistiğe bağlı taşımacılıktan kaynaklanan, tarladan pazara gelinceye kadar, hatta marketlere ulaşıncaya kadar önlenemeyen bir yükselişin sebebi bunlardır. Üretici kan ağlıyor, tüketici isyanda; neresinden tutarsanız elinizde kalıyor. Çare bulmak yerine daha da dibe batan iktidar çözümü yurt dışında aradı ve yine çuvalladı. Sudan’da tarımsal üretim yapılacağı ve Türk tohumu üretileceği iddiasıyla 2013 yılında kurulan Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketi iflas etti ve geriye büyük bir kamu zararı bıraktı. On yıllık sürede yapılan tarımsal faaliyetler, ayrılan kamu kaynağı, varsa yapılan ihracat, hepsine birer muamma olarak bakıyoruz. Uygulanan tarım ve hayvancılık politikaları ülkemizin ve dünyanın gerçekleriyle bağdaşmıyor, yapılanlar gıda fiyatlarında ciddi artışlara neden oluyor. Dünyada en büyük kuru üzüm üreticisi ve ihracatçısı olmamıza rağmen, TMO’nun hangi amaca hizmet ettiği bilinmeyen satışıyla milletimiz zarara uğratılmış, iddialar rahatsızlık uyandırmıştır.

Türkiye’nin tarım politikasında önceliğin tüm tarım alanlarının verimli şekilde kullanılması, alın ve akıl teri döken çiftçinin desteklenmesi olmalıdır. Bu akıl tutulması aşlamadığı sürece mağdur olan, varlık içinde yokluk çeken üreticisinden tüketicisine 85 milyon olmaya devam edecektir.

Yerli üretim ve ucuz tüketimi sağlayabilmek için tarımsal üretim politikasında bütüncül bir bakışın benimsenmesi ve köklü değişikliğe gidilmesi gerektiğini düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakına sorarım: Bu Sudan’daki tarım arazileri fiyaskosunun hesabını kim verecek? Biriniz cevap versin, günlerdir soruyoruz. 1 Aralıkta, işte, Cumhurbaşkanı kararıyla bu şirketin iş yapmadığı ve TİGEM’e teslim edildiği açıklandı. Ya, milyarlarca dolar zarar var ortada, tek bir kişi çıkıp hesap vermeyecek mi ya? Allah aşkına, bunu sadece muhalefet mi soracak? İktidar kulağının üstüne yatacak mı? Tüyü bitmemiş yetimin hakkı var burada arkadaşlar ya! Milyarlarca dolar bir masraf var ortada. Gidip, oradan buradan kredi alıp siyasi olarak yanlış işler yapmayı bilirler ama ülkede yanlış yönetim yüzünden milyarlarca dolar çöpe gider. Tarım Bakanlığı sanırım en başarısız bakanlıklar arasında ön sıralarda, çok net bu çünkü Türkiye’de tarım bitti, Türkiye’de hayvancılık bitti, ziraat bitti, perişan durumda. Az evvel Sırrı Vekilimiz de söyledi, üretici perişan durumda, ülkenin doğusunda, batısında, kuzeyinde, güneyinde çiftçiler feryat ediyor, sen kalkmışsın “Sudan’da bir yer kiralayacağım, burada bir iş yapacağım.” diyorsun. Bomboş işler yapıyorsunuz. Ya, Sudan neresi? Sizin kriteriniz demokrasi değil mi? Her gün, her gün darbe yapılan bir ülke değil mi burası? Darbe de oldu sonunda ve “Efendim, işte, darbe oldu, ne yapalım?” Bu işler iptal oldu, on yıl boyunca bütün yatırımlar boşa gitti. E, sen, Sudan’dan iyi misin, demokrasiyle bir alakan var mı? İnsan hakları kötü gittiği için ekonomi battı, bütün tarımsal yatırımlar bitti.

Şimdi, bakın, araştırdım konuyu, Sudan'ın taahhüt ettiği 12.500 hektarın 1 metrekaresi dahi Türkiye'ye teslim edilmemiş. Büyük bir anlaşma yapılmış bakın, 780.500 hektarlık arazi doksan dokuz yıllığına kiralanmış ve tek bir iş yapılmamış. Onlarca Bakan laf etmiş, gelmişler, gitmişler, devlete bir ton zarar; sonuç sıfır.

Şimdi, bakın, rakamları veriyorum, iyi dinleyin, şirket 10 milyon dolarla kurulmuş. Huzur hakkı, şu bu derken, 2017'de 650 milyon dolarlık kredi verilmiş Sudan'a bu işler olsun diye. Tarım, sağlık, eğitim, enerji, ulaşım, altyapıda Sudan'a yatırım yapılmış, milyarlarca dolar para harcanmış, on yıl geçmiş paralar çöpe gitmiş; işin özeti bu arkadaşlar. Yok mu hesap verecek bir kişi ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Allah aşkına, aranızda yok mu biri?

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Türkiye'de tarım bitmiş, kimse hesap vermiyor; akli evveller gitmiş, Sudan'da tarım yapacaktı. Yani gülelim mi, ağlayalım mı hâlinize?

Bakın, en sonunda... AK PARTİ'li yetkililer açıklama yapsın, Sayın Gül, açıklama yapın. Dört ay oldu, takip ediyorum, vekili olduğum Kocaeli'de Toprak Mahsulleri Ofisinde büyük bir patlama oldu, 2 mazlum işçi hayatını kaybetti, onlarca yaralı... 67 bin ton buğday, 5 bin ton arpa çöpe gitti. Üç ay içinde -mevzuat gereğidir- bilirkişi raporu açıklanmalıydı, açıklanmadı, açıklamıyorlar. Çok büyük bir skandal var orada, Tarım Bakanına defalarca soruyorum, açıklamıyorlar. Ya, 2 kişi ölmüş, hâlâ tek bir şüphelinin ifadesi alınmamış. Ya, insana değer vermeyen bir yerde tarım mı olur arkadaşlar, Toprak Mahsulleri Ofisi mi olur ya? 2 can gitmiş, tek bir şüpheli yok ve bu konuda tek bir ifade veren de yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Toprak Mahsulleri Ofisindeki bilirkişi raporu neden açıklanmıyor? Kocaeli Valisine de aylardır soruyorum, cevap vermiyor; Tarım Bakanlığına soruyorum, aylardır cevap vermiyor. 72 bin ton mahsul çöpe gitti arkadaşlar. Bakın, siz tarımı böyle yönettiniz, böyle. Siz nere, Sudan'da tarım yapmak nere? Allah aşkına ya, hâl ortada! Bakın, yakından takip ediyoruz, açıklama bekliyoruz, tek bir açıklama yapan yok. Toprak Mahsulleri Ofisi perişan bir hâlde, Türkiye'nin en modern silosu şu anda kullanılamaz hâlde, iki üç yıl daha kullanılamayacak arkadaşlar ya. Hiç vicdanınız sızlamıyor mu? Yazık günah değil mi? Orada çok büyük bir iş cinayeti işlendi "iş kazası" demiyorum, iş cinayeti işlendi, hesap veren tek bir insan yok. Allah'tan korkun ya, nasıl böyle bir şey olabilir? Hiç kimsenin umurunda değil, 2 can gitmiş, kimsenin umurunda değil, fakir fukara diye mi kimsenin umurunda değil?

Ben peşinde koşuyorum, Tarım Bakanlığını da buradan kınıyorum ve milletin çöpe atılan bu paralarının peşinde olacağımızı söylüyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (HEDEP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, içinde bulunduğumuz, üzerinde yaşadığımız Anadolu dünyada tarımın ilk kez başladığı topraklar yani biz buna “neolitik devrim” diyoruz. İnsanlar avcılık ve toplayıcılık yapmaktan vazgeçerek ilk kez bu topraklarda yerleşik yaşama geçmişler, hayvanları ıslah etmişler, tohumu bulmuşlar, keşfetmişler ve tarımsal üretime başlamışlar. Bu bir tesadüf değil elbette çünkü burası verimli toprakların, suyun, güneşin ve bereketin toprakları. Biz böyle bir gen bankası üzerinde yaşıyoruz. Bütün Avrupa’da 13 bin bitki türü var, bizim ülkemizde tek başına bu kadar bitki türü var, üstelik bunun 4 bini endemik yani dünyaya bu topraklardan yayılmış. Baklagillerin gen kaynağı bizde, buğdaygillerin yani buğdayın, mercimeğin, nohutun, dünyanın en önemli bitkilerinin gen kaynağı bizde. Peki, bizim şu anda durumumuz ne biliyor musun arkadaşlar? Bakın, büyüklere masalları bir bırakalım, gerçeklerle bir tanışalım. Buğdayda, arpada, soyada, mercimekte, nohutta, ayçiçeğinde, mısırdaki, pamukta, hayvansal ürünlerin tamamında dışa bağımlıyız. Türkiye yılda 25 milyon ton yem üretiyor, bunun 13 milyon tonluk ham maddesi dışarıdan geliyor. Dışarıdan ham madde ithal edemezseniz siz bu memlekette hayvancılık yapamazsınız. Tarımsal ham madde dış ticaretinde yılda 5 milyar dolar açık veriyorsunuz. Yani 150 milyar TL ilave para ödemezseniz bu memlekette yem, yağ ve gıda sanayisinin açığını kapatamazsınız, insanların doyuramazsınız. Peki, bütün bu gerçekler ortadayken biz ne yapıyoruz? Değerli arkadaşlar, son yirmi yıl içerisinde -bakın, büyüklere masallardan vazgeçin, gerçekler bunlar- çiftçi bu memlekette 3 milyon 700 bin hektar alanda tarım yapmaktan vazgeçti, 3 milyon 700 bin hektar. Siz Sudan’da ne kadar alan kiralamaya kalktınız? 700 bin hektar. Yani memlekette çiftçi 3 milyon 700 bin hektar alanda tarım yapmaktan vazgeçiyor, siz buna bir çare üretmek yerine Sudan’da 700 bin hektar alanı kiralamaya kalkışıyorsunuz. On yıl evvel dedik ki: “Sudan Hükümeti kendi topraklarında egemen değil, orada aşiretler var, siz o toprakları alamazsınız.” Aldınız diyelim, orada üretim yapacaksınız ve büyük navlun giderleriyle bunu Türkiye’ye getireceksiniz öyle mi? Bu, akla aykırı. Sizin yüksek islam enstitüsü mezunu Tarım Bakanınız bizi vizyonsuzlukla suçladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Ben ziraat mühendisiyim, hayatımı bu işlere vermişim. Bir insan bir konuyu bilmiyorsa uzmanına danışır ve bir başkasını vizyonsuzlukla hiç olmazsa suçlamaz. Arkadaşlar, söyleyelim; üzerinden on yıl geçmiş, milyarlarca dolar para harcamışsınız, yönetim kurulu üyesi olarak atadığınız adamlara maalesef oralardan da maaş ödemişsiniz, orta yerde kocaman bir sıfır var. Bir kere daha söylüyorum: Eğer vizyon arıyorsanız, neden bu memlekette çiftçi 3 milyon 700 bin hektar alanda çiftçilik yapmaktan vazgeçiyor, bunu araştırın, bunun çözümünü üretin; neden son yirmi yıl içerisinde 700 bin çiftçi iflas etti ve tarımdan vazgeçti, bunun hesabını verin. Çünkü bu memleket, sevgili arkadaşlar -hepimiz hangi partiden olursa olsun, milletvekiliyiz- yılda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Gökhan Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – ...bir milyon nüfus artırıyor ve eğer biz kendi nüfusumuzu doyuramazsak, dışarıya gıdada net bağımlı hâlimizi artık geri dönülmez bir noktaya getirirsek, bu, hepimizin bildiği gibi, Türkiye’nin ekonomik ve siyasi bağımsızlığının da tehlikeye girmesi anlamını taşır.

Şimdi, şu soruyu sorarak bitireceğim... Biraz evvel Millî Eğitim Bakanlarını saymıştım, şimdi de Tarım Bakanlarını sayayım: Mehdi Eker, Faruk Çelik, Bekir Pakdemirli, Vahit Kirişçi, İbrahim Yumaklı. Bunların bir kısmına Türkiye’nin ziraat mühendisleri toplansa altı ayda tarımı öğretemezler; bunu saygısızlık yapmak için söylemiyorum, uzmanlıkları olmadığı için söylüyorum. Sorun tam da şudur: Bu arkadaşlardan hangisi on yıllık bu fiyasko konusunda bir öz eleştiri vermişlerdir? Bize vizyon dersi vermek yerine özür dileme ve öz eleştiri yapma zamanıdır.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Korkmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarlarımızda tarım politikalarımız gereği hep üretimi ve üreticiyi destekleyici, sürdürülebilir ve verimliliği teşvik edici tarım politikaları izlenmiştir. Hükümetlerimizin etkin politikalarının sonucunda tarım, orman sektörümüz son yirmi yıl içerisinde sürekli bir büyüme ivmesi içerisinde olmuştur. Etkili politikalar sayesinde, tarım sektörünü destekleme, kırsal kalkınmayı teşvik etme ve gıda güvenliğini sağlama noktasındaki politikalarımız artarak devam edecektir. Tarımsal ovalarımızı koruma altına alıyor, meralarımızı ıslah ediyor ve yem bitkisi ekim alanlarını sürekli artırıyoruz. Tarım sektöründe verimliliği arttırmak ve rekabet gücünü yükseltmek için tarım teknolojilerine ve inovasyona yatırım yapılıyor, modern tarım teknikleri ve dijitalleşme noktasında önemli projeler hayata geçiriliyor.

Çok kıymetli milletvekilleri, ülke tarımımızı değerlendirirken gündelik söylemlerden ziyade veriler ve gerçekler üzerinde değerlendirmeler yapmalıyız. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında, tarım gayrisafi millî hasıla bakımından Avrupa'da lider, dünyada ise ilk 10 ülke arasında yer almaktayız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Masallara devam, masallara devam!

ADEM KORKMAZ (Devamla) - İktidara geldiğimizde 25,1 milyar dolar olan tarımsal hasılamız geçtiğimiz yıl 58,6 milyar dolara yükselmiş ve ihracatımız 8 kat artarak 30 milyar dolara yaklaşmıştır. Nitekim son yirmi bir yılda 95 milyar dolar tarımsal dış ticaret fazlası verilmiştir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sudan'a gelin Sayın Vekil, Sudan'a gelin.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, tarım politikalarımız sadece üretim ve ihracat odaklı kalmayıp bilim, AR-GE ve inovasyon temelinde de önemli çalışmalar yürütülmekte.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Sudan, sudan konuşmayalım(!)” diyorsunuz değil mi?

ADEM KORKMAZ (Devamla) – 2006 yılından sonra kurulan üniversitelerden, hani tabela üniversitelerden ve “Her ilde bir tabela üniversitesi kurdunuz.” dediğiniz üniversitelerden 25 tanesi, içinde bulundukları şehrin kalkınmasında görevlendirilmiş, bunlardan 11 tanesi de sadece tarım ve hayvancılık çalışmak üzere kalkınma programının içerisinde yer almıştır.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Onun için Sudan'da arazi kiraladınız!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dünyada ilk 500'de üniversiten yok! Scientific Index'te yazı yazan üniversite hocası yok, ne anlatıyorsunuz!

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Alparslan Üniversitesi hayvancılık, Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitemiz çay, Siirt tarım hayvancılık, Bingöl tarım, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi hayvancılık, Kırşehir tarım, Artvin Çoruh Üniversitesi tıbbi aromatik bitkiler...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sudan... Sudan...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sudan'a gelemeyiz, gelemeyiz. Sudan hikâyeler...

ADEM KORKMAZ (Devamla) – ...Kastamonu orman ürünleri, Yozgat Bozok Üniversitesi endüstriyel kenevir... Bakın, bir üniversitemiz sadece kenevir konusunda çalışma yapacak bundan sonra.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Acele etmeyin, acele etmeyin; yavaş yavaş, yavaş yavaş! Yaparsınız, yaparsınız!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Konumuz Sudan, Sudan...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Biz ne diyoruz, tamburam ne diyor!

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Türkiye’de hani dışa bağımlılık, dış ekonomi konusunda eksik noktalarımızdan bahsediyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Kırklareli Üniversitemiz -Türkiye’de süt üretiminin önemli bir bölgesi- sadece gıda çalışacak üniversite olarak -ihtisas üniversitesi- ve bu konularda TÜBİTAK ve TAGEM’imiz çalışmaya devam ediyor. Bu konudaki çalışmalarımız artarak devam edecek, tarım ve hayvancılık politikasındaki derinleşmelerimiz devam edecek.

2014 yılında yapılan bir uluslararası anlaşmayla ki bu gibi anlaşmalar ülkelerin uluslararası politikasının bir parçası olarak... Afrika’ya Fransızlar girecek, Amerikalılar gelecek, Almanlar gidecek, biz seyredeceğiz, sonra da “Uluslararası politika yapıyoruz.” diyeceğiz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yok, seyretme “Yap.” diyoruz. Seyretme. “Ne yaptın?” diye soruyoruz. Seyretme.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Evet, Sudan’da yapılan uluslararası anlaşma, ikili ticari anlaşma ve üretimin desteklenmesi noktasında yapılan bir anlaşma. Bir şirket kuruluyor...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ee, sonra ne oldu?

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Dinlerseniz...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dinliyoruz işte de konuya gel. Ya, bak, süren bitiyor, dokuz saniye kaldı.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Bir şirket kuruluyor ve Sudan’ın şirkete devretmesi gereken araziler devredilmediği için şirket kadük oluyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ha, ondan dolayı! On yıl evvel de bunu söylemiştik zaten.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ne kazandık ne kaybettik ya!

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Kaç lira harcadık oraya?

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Son bir dakika...

BAŞKAN – Selamlayın.

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Selamlıyorum.

...ve faaliyetlerine başlayamıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hay Allah!

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Bir fiili imkânsızlık durumu olduğu için başlayamıyor...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hay Allah!

ADEM KORKMAZ (Devamla) – ...ve 1 Aralık itibarıyla da şirket tasfiye ediliyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, bilemiyor muyduk o arazilerin toplandığını? Allah aşkına, ne anlatıyorsunuz yani!

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Kaç kişi çalıştı, kaç kişi maaş aldı?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kaç para harcadı?

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Bir arazi satın alınması yok, bir kiralama yok. Yasal ödemeler dışında, herhangi bir kamu zararı oluşturacak hiçbir ödeme söz konusu değildir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O yıllarda söylediğimiz noktaya geldiniz yani.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Milyarlarca dolar gitti, milyarlarca dolar ya; Allah’tan korkun!

ADEM KORKMAZ (Devamla) – Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Milyarlarca dolar gitti.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Eyvallah, sağ ol.

Erdoğan’ı selamlamayı unuttun yalnız ha; Cumhurbaşkanı’na da selamla, öyle otur(!)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bravo(!) Bravo(!)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa’nın Orhangazi ilçesinde kurulu bulunan ABD menşeli “Cargill” adlı kuruluşun ruhsatlarının mahkeme kararıyla iptal edilmesine rağmen faaliyetini sürdürmeye devam etmesinin kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 4/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/12/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa’nın Orhangazi ilçesinde kurulu bulunan ABD menşeli “Cargill” adlı kuruluşun ruhsatlarının mahkeme kararıyla iptal edilmesine rağmen faaliyetini sürdürmeye devam etmesinin kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 4/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 7/12/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün sizlere Türkiye Cumhuriyeti devletine tam yirmi yedi yıldır meydan okuyan, Bursa Orhangazi’de kurulu bir uluslararası firmadan söz edeceğim.

Orhangazi ilçesinde, birinci sınıf tarım arazisinde âdeta memleketin tüm dinamiklerinin -meslek odalarının, STK’lerin, çevre kuruluşlarının- itirazlarına rağmen faaliyetine pervasızca devam eden şirketin adı “Cargill.”

“Cargill”i biliyorsunuz, bu Mecliste de defaaten gündeme geldi. İlk gündeme getiren de 22’nci Dönem AK PARTİ Milletvekili ve şu anda bizim Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Turhan Çömez’ di. Bakın, o zaman, 22’nci Dönemde, Tarım Komisyonunda Sayın Çömez “Gelin, bu işe izin vermeyin. Eğer buna izin vererseniz GDO’lu mısırlar kullanılacak, Türk şeker fabrikaları iflas edecek, Türk pancar üreticileri yok olacak; yapmayın.” dedi. Dediğini yaptınız mı? Tabii ki yapmadınız. Sonuç, Sayın Çömez’in dediği oldu mu? Oldu. Ama bugün bahsedeceğimiz konu başka bir boyutu. Biliyor musunuz ki hakkında açılan bütün davaları kaybetti bu firma, Şubat 2023’ten bu yana da ruhsatsız olarak faaliyetine devam ediyor, bir kez daha söylüyorum, efendiler, ruhsatsız olarak faaliyetine devam ediyor ve kimsenin ağzını bıçak açmıyor. Attı mıydı mangalda kül bırakmayanlar, nerede? “Ey Beyaz Saray!” diyenler, iş Amerika ve o patentli firma olunca bu sözlerin yerinde yellere esiyor. Millet olarak her gün ateş püskürdüğümüz, lanetler okuduğumuz İsrail’in Gazze katliamının arkasında ABD yok mu? Haydi, tam sırası değil mi, kapatsanıza Amerikan firmasını, vursanıza kapısına paslı kilidi; nerede sizde o yürek! Tam tersine, şimdilerde Orhangazi Belediyesine imar planı değişikliği hazırlatıp alelacele Cargill’i yeniden ruhsatlandırabilmek için Bursa Büyükşehir Belediyesine gönderdiniz. Coca-Cola’yı, Fanta’yı, Nescafe’yi protesto etmek kolay, asıl protestoyu Cargill’e yeni ruhsat için hazırlanan plan değişikliğini oy birliğiyle protesto ederek yapın ve o değişiklik talebini yeniden Orhangazi Belediyesine gönderin de görelim.

Sayın milletvekilleri, tam yirmi yedi yıldır devam eden dava sürecinin sonunda Bursa 2. İdare Mahkemesi bu tesisin ruhsatına dayanak oluşturan imar planlarını iptal etti, hemen ardından da bu mücadelede başı çeken Bursa Barosu ve beraberindeki davacılar Cargill’in yıkılması için başvuru yaptılar. Bugün itibarıyla Cargill’e ait 3 ayrı ruhsatın iptal edildiğini biliyor musunuz? Bu durum, fabrikanın artık hiçbir hukuki dayanağının kalmadığının da belgesidir.

Peki, geliyor da gücünü okyanus ötesinden aldığı bilinen bu mısır işleme fabrikası ruhsatsız biçimde hâlen daha nasıl faaliyetlerini sürdürüyor? Yirmi yedi yıllık bu mücadelenin en büyük nedeni neydi, biliyor musunuz? Devlet Su İşleri verilerine göre Cargill yılda tam 1 milyon 458 bin metreküp su kullanıyor ve bu suyu da 120 ila 155 metre derinlikten yani yer altından çekiyor. İşte o yer altı suları İznik Gölü’nü besliyordu. Güzelim İznik Gölü neden kurumaya yüz tuttu, şimdi anladınız mı? Göllerimiz kuruyor, barajlarımız sıfırı tüketiyor, Bursa her yıl susuzluğun dibine vuruyor; ABD menşeli Cargill’e her yer derya deniz, öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım.

Efendim, Orhangazi Belediyesi Meclis üyeleri sırf Cargill’in çıkarlarına hizmet etmek için plan değişikliği yaptı, 16/10/2023 tarihli 50 sayılı Meclis Kararı’yla da Bursa Büyükşehir Belediyesine gönderdi. Samimiyetinizi şimdi test edeceğiz ve göreceğiz.

Efendim, biz aslında sizin cemaziyelevvelinizi biliriz. Aslında dün de bugün de hep “-mış” gibi yaptınız. Kameralar önünde vatandaşın millî gururunu istismar etmek amaçlı ABD’ye kafa tuttunuz, sonrasında yan odadaki kırmızı telefona geçerek istenilen her şeyi yaptınız, bir “hazır ol”a geçip topuk selamı çıkmadığınız kaldı. Derdiniz sadece günü kurtarmak, koltuğu korumak ve ne pahasına olursa olsun menfaatleri kaybetmemek. Cargill sınavı önünüzde duruyor, samimiyetinizi görelim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç’a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İYİ Partinin Bursa Orhangazi ilçesinde faaliyet gösteren Cargill firmasının ruhsatlarının mahkeme kararıyla iptal edilmesine rağmen faaliyetlerine devam etmesi konusundaki grup önerisi hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, uzun zamandır bizatihi yaşadığımız bir gerçek var; mesele küresel sistemin çıkarları olunca akan sular duruyor, yasalar ve uygulamalar bu sömürü sistemine hizmet edecek şekilde yapılıyor. Yabancı şirketlerin vatandaşlarımızın huzuru ve sağlığını hiçe sayan faaliyetlerine göz yumuluyor, ülkemizin toprakları sadece ABD'nin askerî üslerine değil, aynı zamanda özellikle gıda ve maden alanında faaliyet yapan ABD ve AB şirketlerine âdeta peşkeş çekiliyor. Cargill, bir ABD şirkettir ve dünya çapında gıdanın genetiğini değiştirmeye yönelik faaliyetleri de bilinmektedir. Bu şirketin kanunlara aykırı olacak şekilde mahkeme kararlarını yok sayarak faaliyet göstermesi demek, insanlarımızın zehirlenmesine açıkça göz yumulduğu manasına gelmektedir.

Değerli arkadaşlar, gıdayı koruyamazsak insanımızı ve dolayısıyla da topraklarımızı koruyamayız. Daha önce de ifade ettim ve tekrar altını çizerek ifade etmek istiyorum: Bugün dünya çapında genetiği değiştirilmiş tohumlarla, laboratuvarlarda üretilen şuruplarla gıda kontrol edilmek isteniyor. Gıdayı kontrol etmek ve dolayısıyla insanı ve ülkeleri kontrol etme faaliyetleri organize bir şekilde yürütülüyor.

Bu faaliyetler çeşitli şirketler ve vakıflar aracılığıyla yapılırken bir de bakıyorsunuz ki bu şirketler sadece gıda değil, aynı zamanda sağlık sektörü ve bağlantılı birçok farklı sektörü ellerinde tutuyor. McCain Foods, Cargill, Monsanto gibi şirketler ile Bill Gates Vakfı, aynı orkestranın birer parçası gibi uyumlu çalışmaktadırlar. Ne yazık ki bakanlıklarımız, bu şirket ve vakıflarla iş birliği yapacak protokoller imzalıyor. Aralık 2018'de Bill Gates Vakfı ile Tarım ve Orman Bakanlığımız arasında yapılan Tarım İş Birliği Protokolü'nün detayları sır gibi saklanmaktadır. Bu protokol kapsamında şu ana kadar yapılan faaliyetleri de merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Gıdanın genetiğini bozarak insanları hasta eden, sonrasında ise güya tedavi etmek için onlara ilaç satan bu şirketler ile vakıfları ülkemizde istemiyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığımız bu şirket ve vakıflarla olan bütün ilişkileri kalıcı olarak sonlandırmalıdır.

Bu vesileyle, İYİ Parti Grubunun önerisini önemli buluyor ve destekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cargill dava süreci ülkemizde ibretlik bir davadır. Birinci sınıf tarım arazisine kurulan Cargill tesisleriyle ilgili dava süreci yirmi yedi yıldır devam etmektedir. Çalışma ruhsatı 3 kez iptal edilmiş olmasına rağmen şu anda kaçak bir şekilde çalışmaya devam ediyor. Sürekli iptal davaları açılıyor ama plan değişikliğiyle ve yeni ruhsatlandırmalarla yargı kararları boşa düşürülüyor. Dava AİHM'e de gitmiş; AİHM, Cargill kararında sürecin tamamının hukuka aykırı olduğunu, yargı kararlarının uygulanmadığını, bunun da hukuk devleti ilkesine aykırı olduğunu tespit etmiştir.

Ekolojik kriz, toprak ve su kirliliği ve kıtlığı ile gıda güvenliğini de tehdit ederken DSİ verilerine göre Cargill yılda yaklaşık 1,5 milyon metreküp su kullanıyor ve bu su, stratejik yer altı sularından kaynak alıyor. Ülke genelinde su krizinin yaşandığı bir dönemde stratejik yer altı su kaynaklarının, üstelik bedavaya, bu çok uluslu şirkete verilmesini kesinlikle kabul etmiyoruz.

Cargill’le ilgili burada dile getirilmeyen birkaç noktayı dile getirmek isterim: Amerika’da Uluslararası Hak Savunucuları Örgütü çocuk işçi çalıştıran Batı Afrika ülkelerinden kakao ithalatının yasaklanması için federal dava açtı. Bu örgüt tarafından açılan davada federal hükümetin 1930’lu yıllardaki yasasının uygulanarak çocuk işçi çalıştıran ülkelerden gelen ürünlerin ABD’ye girişinin yasaklanması talep edildi. Örgüt dava açmalarının sebebini çocuk işçilerin topladığı kakaoların Hershey, Mars, Nestle ve Cargill gibi ABD’nin ünlü çikolata markaları tarafından kullanılması olarak ifade etti. Bir yanlış anlama olmasın, bu haber 15 Ağustosta Anadolu Ajansı’ndan geçti. Bir de konunun sağlık yönü var; GDO’lu ürünler, GDO’lu mısırlar burada üretiliyor ve bu mısır şuruplarıyla halkın sağlığı hiçe sayılıyor.

Biz bir de Cargill’i oradaki işçilerin sendikal mücadelesinden biliyoruz. 17 Nisan 2018’de sendikal örgütlenme yapan işçilerin işten atılmasıyla başlayan süreç fabrika önlerinde, mahkeme koridorlarında tam olarak bin iki yüz seksen gün devam etti; sonunda direnen işçiler kazandı ve iş yerine sendika girdi. Bu, çok uluslu şirket nasıl oluyor da davaları arka arkaya kaybetmesine rağmen faaliyetine devam edebiliyor? İktidar Cargill aleyhinde açılan her yargı kararı sonrasında Cargill’in ortağı gibi yargıyı devre dışı bırakacak siyasi arayışlara giriyor. Ekolojik sisteme, doğaya, insana, işçiye düşman bu şirketle ilişkiniz nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Konukcu.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Tamamlıyorum.

Yargıyı siyasi çıkarları için oyuncağa çeviren tek adam iktidarı ekonomik çıkarları için de yargıyı devre dışı bırakmakta bir beis görmemektedir. KESK, TMMOB, TTB, Tüketici Hakları Derneği ve Çiftçi Sendikaları Girişim Komitesi tarafından ortak yayımlanan bir raporda dikkat çekilen bir nokta da Cargill’in ürettiği şekerin alıcısı olan Cola Turka’nın dağıtımının büyük bir kısmını Tayyip Erdoğan’ın oğlunun yapmasıdır. Fazla söze gerek yok, her şey ortadadır. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’e aittir.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; birinci sınıf tarım arazisine kurulu Cargill’in iptal edilen ruhsatıyla ilgili verilen Meclis araştırmasını görüşüyoruz. Doğal olarak, burada Cargill’in Türkiye’de olmasına niye ihtiyaç var; bunu önce bir yorumlayalım.

Türkiye, şeker pancarı üretiminde kendi kendine yeten bir ülke ve Türkiye’de şekerle ilgili kurulu kapasite de yeterli; 3 milyonun üzerinde üretim kapasitemiz mevcut. Öyle olunca şeker pancarı stratejik ürünken neden Cargill Türkiye’ye sokuldu? Cargill, mısır şurubu üreten -yani nişasta bazlı şeker diye bilinen- üretimi sağlayan bir tesis. Türkiye’nin şeker açığı mı var? Yok. Ürettiğimiz şeker bize yetiyor. TÜİK verilerine göre, bu yıl 22 buçuk milyon ton şeker pancarı yetiştiriyoruz. Bunu işlediğimizde Türkiye’nin şeker açığı görülüyor. Nedense 1 milyon ton da nişasta bazlı şeker için Türkiye’de tesis kurulmasına izin verdik; işi buradan sorgulamak gerekir. Şeker pancarı stratejik bir ürün; işçisi, çiftçisi, nakliyesini yapanı, çapalayana, fabrikada işleyeni, onun taşıyanı, daha sonra satanıyla çok geniş kesimleri de ilgilendiren bir ürün ama ne yapılıyor? Şeker pancarından elde edilen şeker Türkiye’de yeterlikten 10 şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle yıllar sonra gidip ithal şeker getirmek durumunda

kalınıyor. Türkiye’de nişasta bazlı şekerin tüketilmesiyle ilgili... Dünyadaki farklı bilim insanlarının yapmış olduğu değerlendirmelerde sağlık açısından riskinden de söz ediliyor ama daha tehlikeli bir şey söyleyeyim, Adalet ve Kalkınma Partisi 2015 yılında alınan bir kararla sentetik tatlandırıcının da kullanımına ne yazık ki izin verdi. İnsan sağlığı açısından kesinlikle zararlı olduğu bilim insanları tarafından açıklanan ve ilaç sanayisi dışında dünyanın çok ülkesinde kullanılmayan sentetik tatlandırıcı da ne acı ki Türkiye’de artık serbest bırakıldı.

Onun için, Cargill’in birinci sınıf tarım arazisinde o yapısının oluşturulması, onun ruhsatının iptal edilmesi, ruhsatı iptal edildiği hâlde faaliyetinin sürdürülmesi için özünde sorgulanmalı. Hangi güçler Türkiye’de nişasta bazlı şekerin üretimine yol açtı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – 2012 yılındaki şeker pancarı çiftçimiz 140 bin ken şu anda 90 bine düştü. Bu yıl şeker pancarına yüzde 27’lik bir artış verildi, seçim döneminde yüzde 245 verilmişti. Bu durumda çiftçi ilacı, tohumu, gübresi, mazotu giderleriyle şeker pancarından bu yıl para kazanmadı. Ayrıca uygulanan kota nedeniyle sorunlar yaşıyor. O da yetmedi, özel fabrika “Şeker pancarını ben istediğim zaman sökeceksin.” diyor. Daha önceki uygulamada devlet şeker pancarını kıvamına erdiği zaman yani şekerini kendi ürün olarak olması gereken noktaya eriştiğinde alır, bir yerde depolar, fabrikasında işlerdi. Özel sektör “Yok, ben dediğim zaman sökeceksin.” diyor ve ne yazık ki şeker pancarı çiftçisi bu yönden de mağdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Ortada sıkıntı var, alım süreçlerinde sorun var, ürününü teslim etmekte yaşadığı sorundan dolayı oluşmuş mağduriyet var yani şeker pancarı çiftçisine “Sen bu işi bırak, nişasta bazlı şekerin yolunu açalım.” diyorlar, bunu da hiçbir vicdan kabul etmez.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç’a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu ve ekranları başlarında bizleri seyreden kıymetli vatandaşlarımızı bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hukuki aşamaların tamamlanması neticesinde alınacak kararların uygulaması da yine hukuk esasları çerçevesinde belirlenmiş durumdadır. Dolayısıyla hukuki çerçeveyi tam olarak ortaya koymadan hukuksuz adımlar atılması doğru bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmıyor.

Baktığımız itibarıyla, hukuka göre mahkeme kararının iptal gerekçelerini gözeterek gerekli tüm işlemler ilgili kamu kurumları tarafından yürütülmektedir. Ben önergeyle alakalı baktığımda, ifade edilen hususlarda bazı eksiklikler bulduğumu bir kez daha söylemek istiyorum ve şahsımızı, grubumuzu hedef alan bazı iddialar var, bunların da doğru olmadığını ifade etmek istiyorum. Faaliyetin durdurulmasına veya binaların yıkılmasına dair herhangi bir mahkeme kararı yoktur ilgili firmayla alakalı; çalışma ruhsatının iptaline dair de herhangi bir mahkeme kararı yoktur; yapı kullanım iznine dair, onun iptaline dair de herhangi bir mahkeme kararı yoktur. Bu vesileyle, tüm kamu kurumlarımızın süreci içtenlikle takip ettiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Neyle ilgiliymiş bu mahkeme kararları?

AHMET KILIÇ (Devamla) - Hukuk karşısında herhangi bir kişiye -herkesin eşitliği söz konusudur- iltimas geçmemiz söz konusu değildir.

Kurumlarımızın mahkeme kararlarını uygulamadığını, ilgili kuruma ayrıcalık tanındığını ifade eden grup önerisinin gerçeklerden uzak olduğunu ifade etmek istiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir araştırılım öyleyse, ne güzel olur işte; bir araştırılım. Mahcup olur arkadaşlar eğer senin dediğin doğruysa, araştırılım.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Öyle mi? Takdir Genel Kurulun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Gül, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gül, sizinle mi başlayalım?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Olur.

BAŞKAN - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, fark etmez.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sataşma var ama.

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben sataşmadan söz isteyeceğim.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sataşmadım efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – “Gerçeklerden uzak” demekten daha büyük bir sataşma olabilir mi?

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, Türkiye’nin bir hukuk devleti olduğuna, mahkeme kararlarının tüm kurumları ve kişileri bağladığına ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye, bir hukuk devleti. Burada mahkeme kararları herkesi bağlar, tüm kurumları ve kişileri bağlar. Bu konuyla ilgili Bursa milletvekili değerli arkadaşım da gerekli izahları yaptı, takipçisi de olacaktıdır. Mahkeme kararı ne şekilde verilmişse hiçbir kimsenin, hiçbir şirketin, hiçbir kurumun imtiyazı yoktur.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - AYM kararları var.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Bu anlamda, hukuk neyse, o elbette yapılacaktır. Bizler de yakından takipçisi olacağız konunun.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta

40.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, tabii, Abdulhamit Bey’in dediği teorik olarak doğru ama AK PARTİ’de hiçbir uygulamayı bu şekilde görmüyoruz. Yani mahkeme kararlarının çoğu zaman dikkate alınmadığı veya mahkemelere baskı yapıldığı çok net bir şekilde biliniyor.

Şimdi, az önce hatip grubumuza önergenin gerçekleri yansıtmadığını ve büyük eksiklikler içerdiğini söyleyerek açık bir şekilde sataşmıştır. İzniniz olursa sataşmadan iki dakika Selçuk Bey’e söz istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkoğlu.

Süreniz iki dakikadır.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Efendim, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada 21 maddelik bu konuyla alakalı hem Bursa Barosunun ve hem de konuyla ilgili taraf avukatların bir raporu var. Aslında Ahmet Bey'in de bu konuyu biliyor olması lazım. Şimdi, ben bu 19 maddenin hangi birini okuyacağımı bilemiyorum fakat bu iki dakika bu konu için yeterli değil. Ben konuyla alakalı bütün mahkeme kararlarını gerek Grup Başkanına gerek Ahmet Bey'e ileteceğim. Sadece şunu söylemek istiyorum: Bakınız, Bursa 3. İdare Mahkemesinin 25/1/2023 tarih ilgili 2021/493 ve 2023/81 ilamıyla Cargill şirketine verilen 12/1/2021 tarih ve yine 2021/1-2-3 sayılı yapı ruhsatları ile ruhsatların dayanağı olan 2019/108-109-110 sayılı ruhsatlar iptal edilmiştir. Mahkeme kararından kastettiğiniz nedir? Ne olması lazım? Mesela, ne olunca siz bu mahkeme kararlarını uygulayacaksınız? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bak, bunu bırakın, doğrusu şu: Cargill firması Amerikan destekli ve aslında Yahudi lobisi destekli bir firmadır. Gücünüz yetmiyor, mahkeme kararlarını uygulamıyorsunuz. Allah da biliyor, kul da biliyor, Bursa adliyeleri, Bursa mahkemeleri de biliyor, Baronun ortaya koyduğu rakamlar da biliniyor. Bırakınız, bari bunu savunmayı başkalarına bırakınız. Siz niye savunuyorsunuz?

Ben heyeti saygıyla selamlıyorum.

İlgili mahkeme belgelerini bundan sonraki ilk oturuma da getireceğim.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkan, bir düzeltme yapmak istiyorum yeniden bilgi vermek üzere, yerinden de verebilirim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, sataşma konusu nedir?

AHMET KILIÇ (Bursa) – Efendim, mahkeme kararlarının firmanın tüm yapılarıyla alakalı kararlar olduğunu söyledi. Onun için, bilgi vermek için yerinden...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – İmar planını iptal edin, araştıralım.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, bu, bir sataşma değildir. Zaten kendisi de mahkeme kararlarını size iletteğini ifade etti. Bunu kendi aranızda çözerseniz çok daha doğru olur. Sataşma yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, hatta araştırma komisyonuna olumlu oy versinler.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Araştıralım.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Onaylasınlar, araştıralım.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sadece bağımsız bir bina üzerinedir, onu söylemek istiyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde kurulu bulunan ABD menşeli "Cargill" adlı kuruluşun ruhsatlarının mahkeme kararıyla iptal edilmesine rağmen faaliyetini sürdürmeye devam etmesinin kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 4/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Kabul edin, niye kabul etmiyorsunuz? Beraber araştıralım.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Araştıralım.

ERHAN USTA (Samsun) – Araştıralım ya, araştıralım. Sen Bursa milletvekili değil misin? Türkiye’nin çıkarlarını savunmuyorsun, Bursa’nın çıkarlarını savun.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi uyarınca verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, öneriyi okutup, işleme alıp oylarınıza sunacağım.

3.- HEDEP Grubunun, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan ve arkadaşları tarafından, engellilerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 7/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/12/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

7 Aralık 2023 tarihinde Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan ve arkadaşları tarafından (3316 grup numara) engellilerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/12/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan’a aittir.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce buradaki tartışmalardan sonra, belki burada ifade edeceğim konu biraz sıkıcı gelecektir ama şu bir gerçektir: Mevcut iktidar ne kadar hukuktan uzaklaşmış, ne kadar hukuksuzluğa bulaşmış, ne kadar bu çarkın bir zinciri hâline gelmişse bizleri, toplumu, kamuoyunu ikna etmek için o kadar çok “hukuk devleti” demektedir ancak hukuk devleti olmanın “Hukuk devletiyim.” demekle de “Yargı kararlarına uyarım.” demekle de olmadığını yıllardır toplum yaşıyor, bizler görüyoruz.

5 Aralık Engelliler Haftası içerisinde bir haftadır engellilerin toplumda, eğitimde, sağlıkta, istihdamda, iş alanında, seyahatle ilgili birçok temel hak ve özgürlüklerde toplum dışına nasıl ayrımcı bir şekilde itildiğine dair iktidarın politikalarını eleştiren, önerilerde bulunan birçok konuşma yapıldı. Engelliler toplum içerisinde bu kadar ayrımcı, eşitsiz bir uygulama yaşarken, toplum içerisinde evlere sıkıştırılıp tecrit altına alınırken ben de bugün burada bir de bunun cezaevlerindeki, engellilerin cezaevinde yaşamış olduğu hak ihlalleri ve yaşamış olduğu engellerle ilgili boyutunu anlatmak istiyorum.

Birleşmiş Milletlerin Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmesi başta olmak üzere, bugün, birçok hukuk ve kanunda olduğu gibi, engellilerle ilgili ulusal ve uluslararası düzenlemelerin maalesef ki gereği yerine getirilmemektedir. Bugün cezaevlerinde engel alanına uygun koşullar sağlanmayarak ayrımcı uygulamalar sürdürülmektedir. Bugün bir cezaevinde kaç engelli tutsak var, bu engellerin türleri nelerdir; bununla ilgili tek bir veriye sahip değiliz çünkü ulusal olarak kanunlarda engellilerle

ilgili tutum “özel ihtiyaçları olan mahpuslar” başlığı altında, aslında, hasta, yaşlı ve engelli kategorisi içerisinde iç içe değerlendirilen, burada bile ayrımcı bir uygulamaya maruz kalan bir durumda, gerçek kategorik bir değerlendirme ne Bakanlık verilerinde ne de diğer verilerde önümüze gelmemekte.

Bir diğer husus da bu kadar geniş kapsamda ele alınan, özel ihtiyaçları olan mahpuslarla ilgili bugün cezaevinin kendisinde, kapalı bir mekânda, hareket özgürlüğü kısıtlı olan bir alanda erişilebilir bir şekilde erişilebilir havalandırma, erişilebilir koğuş, erişilebilir revir, tuvalet ortamlarının olmaması; yine, hissedilebilir zemin şeridinin görme engelliler için bulunmaması; yine, duyma engelliler için işaret dilini bilen personellerin yokluğu ve bir arada yaşam; yine, bedensel engelliler için uygun bedensel ihtiyaçlarının karşılanmıyor olması gibi birçok engelliye daha da zorlayan ve cezaevi koşullarını ağırlaştıran tek tip, erişilebilir olmayan ring araçlarıyla götürülüp getirilme... Hastane ve sağlığa erişimden tatalım kendi ihtiyaçlarını giderebilecek mekânsal, özel ihtiyaçlarını giderebilecek hiçbir düzenleme maalesef ki Türkiye cezaevlerinde şu ana kadar yok.

Peki, bunun gereği nedir? Bunun gereği engellileri alıp, özel bir cezaevi yapıp onları toplumdan tecrit etmek midir? Hayır. Bunun gereği gerçek anlamda cezaevlerini engel durumuna uygun bir noktaya getirmek veya özel infaz koşullarına uygun olarak değerlendirme yapmak. Engellilerin cezaevinde kalabileceği uygun koşullar sağlanamıyorsa cezalarını dışarıda infaz edebilecekleri özel, uygun, alternatif infaz sistemlerinin değerlendirilmesinin gerektiğini bizler düşünüyoruz. Peki, bu yapılıyor mu Türkiye’de? Maalesef ki hayır. Tıpkı özel ihtiyaç kategorisinde engelliler değerlendirildiği gibi cezaevindeki koşullarda kalabilir/kalamaz raporları tıpkı yüzlerce hasta tutsağın maruz kaldığı gibi engellilerle ilgili, cezaevi koşullarıyla ilgili Adli Tıp Kurumundan rapor alma zorunluluğu getirilmektedir. Adli Tıp Kurumu iki kolu, iki ayağı, tek kolu olmayan, iki gözü görmeyen, tek gözü gören veya duyma, işitme engeli olanlarla ilgili cezaevinde kalabilir ya da kalamaz raporları vermektedir ve tıpkı diğer hasta mahpuslarda olduğu gibi, Adli Tıp Kurumunun vermiş olduğu bu raporlar gerçekçi değil. Adli Tıp Kurumu ne yapıyor? “Tek başına kalabilir mi, tek başına kalamaz mı?” ve kalabilir/kalamaz değerlendirmesini de dışarıdan bir personel yardımıyla değil, zaten yetersiz olan ceza infaz kurumu personellerinden değil, cezaevinde beraberinde biri kalıp kalmama üzerinden değerlendirerek aslında ikinci bir hak ihlaline, ikinci bir mağduriyete sebep olmaktadır.

Peki, tek durum bu mu? Engellilere özel infaz usulü, yeni değerlendirme kurul raporları ve düzenlemeleri olmadığı gibi, cezaevinde sağlığa erişemediği için engel durumu ağırlaşan mahpuslar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Uysal.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Şöyle ki, tek bir örnek: Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde, Selver Yıldırım, cezaevi sürecinde bir gözünde bir sağlık problemi yaşamakta; doktor, tedavi erişimi aksatıldığı için sağ gözünü kaybetti, şu an sol gözünü kaybetme riskiyle karşı karşıya. Yine, yüzde 90 görme engelli Erol Balcı, yüzde 99 engelli Server Yıldırım... Yine Kırşehir S Tipindeki Muhammed Derviş’in iki ayağı yok, protez tedavisi alması lazım; cezaevinde tutmuşsunuz, müebbet hapis cezası vermişsiniz, bir de protez ödemesi için ailesinin ikinci, üçüncü bir mağduriyete sebep veren bir durumla karşı karşıya kaldığı bir durum.

Aynı zamanda, engellilerin cezaevinde özel ihtiyaçlarını karşılamaya uygun pay olmadığı gibi, 10 milyonu aşan engellilerle ilgili şu an bütçeden 2024 için ayrılan pay yüzde 2.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Peki, bu yüzde 2’nin ne kadarı cezaevinde bulunan engellilerin yaşam standartlarını arttırabilecek bir durumda? Maalesef ki buna ilişkin tek bir veri, tek bir çalışma, tek bir değerlendirme hâli yok.

Bizler İnsan Hakları Komisyonu olarak kimi cezaevlerini ziyaret ettik -bugün Alt Komisyon Başkanımız Sayın İbrahim Yurdunuseven de burada- Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan kadınların 0-6 yaş arasındaki çocuklarını yanında bulundurma hakkı bulunurken otizmli çocuklarını uygun koşullar ve eğitim koşulları olmadığı için yanlarına alamadıklarından dem vurmuşlar. Yine, Diyarbakır'da protez tedavisi olamadığı için, uzun bir süre, hâlen yürüme engeli olan hastaların talepleri karşılanmamakta.

Tekrar ifade ediyoruz ki engelli tutsaklara hasta tutsak muamelesi yapmayın, engellilerle ilgili gerçekçi uygun koşullar ve düzenlemeler getirin. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Doğan Demir'e aittir.

Buyurun Sayın Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde cezaevlerindeki engelli mahkûmların karşılaştığı sorunlar dışarıdaki engellilerin karşılaştığı sorunlardan farksız değil, hatta çok daha kötü.

Geçtiğimiz hafta Dünya Engelliler Günü dolayısıyla herkes kamuoyuna duyarlılık mesajları verdi fakat gelin görün ki kalpteki engelleri kaldırıp kenara koyabilecek köklü değişiklikler noktasında maalesef hâlen yetersiz durumdayız. Sokakta, iş yerinde, günlük hayatın her noktasında engellilerin yaşadığı mağduriyetler devam ederken bir de cezaevindeki engelli mahkûmları göz önünde bulunduralım, orası kat kat daha vahim durumda.

Bakınız arkadaşlar, toplumsal bir bilinç oluşturmak zorundayız. Bu konuda meslek örgütlerimiz de çok ciddi inisiyatif almak zorunda, her meslek dalında engelli bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmak adına eğitim programları yapılmalıdır. Cezaevindeki engelli mahkûmlarla ilgili cezaevlerinde işaret dili bilen yeterli sayıda personelin bulundurulması evrensel insan hakları bakımından -her şey bir kenara, vicdani açıdan da- bir gerekliliktir. Mevcut sorunların başında erişilebilirlik eksikliği, uygun tıbbi destek ve rehabilitasyon imkânlarının kısıtlı olması gelmektedir. Cezaevi ortamlarında engellilere yönelik köklü düzenlemeler yaparak, destek hizmetlerini yeterli hâle getirerek bu bireylerin günlük yaşam aktiviteleri oldukça kolaylaştırılabilir. Cezaevlerinde engellilere özel alanlar tasarlanmalı, hareket kabiliyeti kısıtlı olan mahkûmlar için kolaylıklar sağlanmalı. İşitme veya görme engelli mahkûmlar için gerekli iletişim araçlarına erişim kolaylığı sağlanmalı. Eğitim, sağlık hizmetleri ve sosyal etkileşim gibi temel ihtiyaçların karşılanması kolay hâle getirilmelidir. Cezaevlerinde engelli dostu altyapının oluşturulması gerekiyor. Engelli mahkûmların yaşam kalitesi artırılmalı, eşit fırsatlar sunulmalı ve insan haklarına saygılı bir cezaevi oluşturulmalıdır. Ayrıca, engellilere rehabilitasyon süreçlerinde uygun desteklerin sağlanması kaçınılmazdır. Kalıcı çözümler noktasında yapılması öncelikli olanları sayacak olursak; cezaevlerinde engellilerin rahatça hareket edebilecekleri, ihtiyaçlarına uygun tasarlanmış alanlar oluşturulmalıdır. Cezaevlerinin altyapısı genellikle engellilere uygun değil, engelli mahkûmlar için erişilebilir alanlar oluşturulmalı, tekerlekli sandalye kullananların hareket sahaları için alanlar oluşturulmalıdır. Mahkûmların rehabilitasyon süreçlerini olumsuz etkileyecek her şey ortadan kaldırılmalıdır. Engelli mahkûmlar için özel rehabilitasyon programları ve destek hizmetleri sağlanarak fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarına yönelik etkili tedaviler uygulanmalıdır. Engelli mahkûmların sağlık hizmetlerine eşit erişimi genelde sınırlı durumda, fiziksel veya zihinsel sağlık sorunlarına yönelik uygun tıbbi destek ve rehabilitasyon hizmetlerinin eksik oluşu mahkûmların sağlık durumlarını ve cezaevi içindeki yaşam kalitelerini doğrudan etkiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Demir, tamamlayın.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – İtirme veya görme engelli mahkûmların iletişim ihtiyaçları göz önünde bulundurularak uygun iletişim araçları ve destek mekanizmaları sağlanmalıdır. İtirme veya görme engelli mahkûmlar cezaevi içindeki bilgilerden yeterince haberdar olmak ve iletişim kurma konusunda sıklıkla sorun yaşıyorlar. Cezaevlerindeki engelli mahkûmların hakları, ulusal ve uluslararası insan hakları standartlarına tam uygunluk gözetilerek iyileştirilmeli ve korunmalıdır.

Bu önlemler alınarak cezaevlerindeki engelli mahkûmların yaşadığı fiziki sorunlara kalıcı çözümler getirilmeli ve onların topluma entegrasyonu bir an evvel kolaylaştırılmalıdır diyorum, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nundur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; memleketimizin geneli dezavantajlı, bunların içerisinde engelliler misliyle dezavantajlı, bunların içerisinde cezaevindeki engelliler de onun misliyle daha dezavantajlı. Ben de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi bir milletvekili olarak cezaevi ziyaretleri de yapıyorum. Oradaki eksikliklerin giderilmesi -Türkiye bir hukuk devletidir- ve herkese eşit bir şekilde hakkının teslim edilmesi gerektiğini buradan ifade etmek istiyorum.

Efendim “dezavantajlı kesimler” demişken ülkenin en ciddi dezavantajlı kesiminden ve uzun süredir gözleri Mecliste olan emeklilerimizden hemen bahsedeceğim. Geçtiğimiz temmuz ayında emekli vatandaşın maaşına zam yapıldı. Neye zam yapıldı? Kök maaşa zam yapıldı. Senelerce hayatın yükünü çeken çileli insanları da böylelikle sürünmeye mahkûm ettik. Neydi buradaki espri? Ülkemizde emeklilerin neredeyse 6,5-7 milyonu şu an “7.500 lira” diye bilinen ama kök maaşlarına baktığımızda 7.500 liranın altında ücretler alıyorlar. Peki, bu 7.500 liranın altında 5 bin lira, 5.500 lira, 4.500 lira olan maaşlara yapmış olduğunuz zam 7.500’e bile yetişmiyor; seyyanen verilen zamlarla devam ediyorsunuz.

Şimdi önümüzdeki ocak ayında emeklilere zam yapılacak, herkesin gözü kulağı da bu zamanda. Biz küp kırılmadan uyarmak istiyoruz. Yine, bu kök maaşa zam yapma cingözlüğünü lütfen, bu defa gerçekleştirmeyin. Çünkü yapmış olacağınız zam yine kök maaşına geleceği için tahminen 3,5-4 milyon emekli ne yazık ki yine 7.500 liralık bu sürünme standartlarına, açlık sınırının neredeyse yarısı olan gelirlere mahkûm edilmiş olacak. Bu bakış açısını şimdiden düzeltmeniz gerekiyor. Şimdi, refah payı ve enflasyon farkından vazgeçtik, yani üzerine ekleyeceğiniz zamdan vazgeçtik, en azından kök aylığı mutlaka en az 7.500 liralık ücrete sabitlemeli, ondan sonra zammı yapmalısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Aksi takdirde bütün emeklilerin elleri bu dünyada da öbür dünyada da yakanızda olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Uşak Milletvekili Ali Karaoba’ya aittir.

Buyurun Sayın Karaoba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ KARAoba (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Engellilerin sorunlarının araştırılması için verilen önerge üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Türkiye’de engelli vatandaşlarımızın sorunları, beklentileri, atılması gereken adımları Cumhuriyet Halk Partisi onlarca defa bu kürsüde dile getirdi. TÜİK’in Ulusal Engelli Sistemi’ne göre ülkemizde raporlu engelli sayısı 2,5 milyonun üzerinde. Engelli sağlık kurulu raporu almak isteyenleri de dâhil ettiğimizde totalde, sosyal engellilerle birlikte 10 milyonun üzerinde engellimiz var.

Dünya Sağlık Örgütünün engelli tanımında, zihinsel, ortopedik, görme ve işitmeden başka sosyal engelli kavramı da yer almaktadır. Bu kavramlar, ne yazık ki derinlemesine anlatılamamaktadır. Ülkemizde bu alanlardaki çalışmalar ne yazık ki yeterli değildir, o kadar yeterli değil ki engelli vatandaşlarımızın ortak bir sloganı vardır “Biz engelleri aşarız, yeter ki siz engel olmayın!” diye. İlgili bakanlıkların seçim zamanları ve özel günler dışında yeteri kadar ilgi göstermediği vatandaşlarımızın böyle bir slogan kullanmasına sevk eden bu sistemi birlikte değiştirmek zorundayız.

Sayın milletvekilleri, engelli vatandaşlarımızın sosyal yaşama herkes gibi katılmaları ve başkalarına muhtaç olmadan yaşayabilmelerinin belki de en önemli yolu, en önemli yöntemi istihdamı artırmaktır. Her yaştan engelli vatandaşlarımızın eğitimi, istihdamı, ihtiyaçlarının giderilmesi ve sosyal yaşama katılımlarıyla ilgili yasal düzenlemeler yeterli değildir. Özellikle iş hayatında bir an önce çözülmesi gereken sorunlar; engelli çalışanlara yönelik tutum ve ön yargılar, vasıfsız işlerde düşük ücretlerle çalışmak zorunda olmaları, terfi imkânlarının yokluğu, özlük haklarının yetersizliğidir ve özel sektörde yüzde 3, kamu sektöründe yüzde 4 olan kotanın yüzde 6 ve yüzde 8'lere çıkarılması zorunludur. Engelli vatandaşlarımız sosyal yardımlara mahkûm edilmemeli, hak ettikleri ve talep ettikleri sosyal yaşam için yasal düzenlemeler bir an önce hayata geçirilmelidir. Cumhurbaşkanlığı, kamu kurumları ve üniversitelerin bu alandaki çalışmalarını artırmalarının yanında toplumdaki bilinç ve farkındalık düzeyini artırmaya yönelik çalışmalar da hayata geçirilmelidir. Şehirlerde görme engelliler için yapılan düzenlemelerin sırf yapılmak için değil, bu vatandaşlarımızın kullanabileceği şekle getirilmesi gerekmektedir. Yapılan yerlere dikilen elektrik direkleri, araçların park edilmesi mutlaka engellenmelidir.

Partimizin engellilerle ilgili taleplerini tekrarlamak istiyorum: Çalışma hayatındaki sorunları gidermeliyiz. Engelli aylıkları, bakım yardımları ve malzeme destekleri enflasyon gerçeğine göre ve hakkaniyete göre belirlenmelidir. Engelli vatandaşlarımızın sosyal yardımlara mahkûm olmaması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karaoba.

ALİ KARAOBA (Devamla) – Sağlık alanındaki sorunlar giderilmelidir. Eğitimde fırsat eşitliğinin önü açılmalı, engelliler göz ardı edilmemelidir. Araç alımındaki vergiler ve üst limitler enflasyona ve fiyatlara uygun hâle getirilmeli ve art niyetli alımların önüne geçilmelidir. Erişebilirlik ve ulaşım sorunları yasalarla da desteklenerek tamamen ortadan kaldırılmalıdır. En büyük engel sevgisizliktir ve engelli olmak hayat için asla bir engel değildir. Unutulmasın, engelli olmak sorun değil, engelliye engel olmak sorundur.

Yüce Meclisin de fizik koşullarının engellilere uygun hâle getirilmesini talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'e aittir.

Buyurun Sayın Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HEDEP grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öneri sahibi, mahkûm, engelli mahkûmlarla ilgili sayısal bir veri olmadığını söyledi. Öncelikle bu sayısal verileri sizlerle paylaşmak istiyorum: Bugün itibarıyla cezaevlerimizde dil ve konuşma engelli olan 19, görme engelli 42, işitme engelli olan 28, işitme ve konuşma engelli olan 18 ve ortopedik engelli olan 162 olmak üzere 269 engelli hükümlü ve tutuklu barındırılmaktadır.

Ağır, sürekli hastalığı ve engel durumu bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında 5275 sayılı Kanun'un 16/6 maddesinde belirtilen hüküm: "Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayaacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir." Hastalığı ve engel durumu nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım beceresini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta ve engelli hükümlü ve tutukluların barındırılmasını, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris, Menemen ve Elâzığ R Tipi Ceza İnfaz Kurumları faaliyettedir.

Burada öneri sahibinin de söylediği gibi bu bir tecrit değildir, bilakis, aksine yardımcı olmaktadır çünkü saydığım bu 3 tane rehabilitasyon cezaevi tamamen kendine bakamayan ve düşkün olan mahkûmların bire bir yardımının yapıldığı bir yerdir. Yine, konuşmacı burada bu konuda en yüksek, en üst derecede rapor verme hakkına sahip Adli Tıp Kurumunu maalesef gerçekçi raporlar vermemekle suçladı. Bana göre bu da abesle iştigaldir.

Engelli hükümlü ve tutuklularla ilgili olarak Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı kapsamında, ceza infaz kurumlarında çalışan psikolog ve sosyal çalışmacılara ceza ve infaz kurumlarında bulunan engelli hükümlü ve tutuklulara yaklaşımdaki temel ilkeler, yaşadıkları ruh sağlığı problemleri ve bununla ilgili olarak izlem, sevk ve müdahalenin nasıl olması gerektiğine dair de eğitimler verilmektedir.

5275 sayılı Kanun'un 22/1 maddesine göre "Duyuma ve konuşma engellilere işaret diliyle anlatılır. Görme engellilere ise kendi alfabeleri ile yazılmış kitapçık verilir." hükmü bulunmaktadır. Bu kapsamda, görme engelli hükümlü ve tutuklular için hükümlü ve tutuklu el kitabının Braille alfabesinde çevirisi yapılarak basımı yapılmış ve talep eden ceza infaz kurumlarına gönderilmektedir. Ayrıca, hükümlü ve tutuklu el kitabının Türkçe seslendirilmiş videosu da hazırlanarak ceza infaz kurumlarına gönderilmiştir. Ceza infaz kurumlarında "EKPS" dediğimiz Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı'na bu yıl hükümlü ve tutuklulardan 37 kişi katılmıştır. Ayrıca, kurumlarda bulunan görme engelli hükümlü, tutukluların istifadesine sunulmak üzere de sesli kitaplar gönderilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yurdunuseven.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Müdürlüklerimizde gerçekleştirilen faaliyet ve hizmetlerde bugüne kadar 300 personel işaret dili eğitimi almıştır, bina girişlerine engelli rampaları yapılmıştır, işitme engeli olan ve işitme cihazı takamayan bireyler için okuma yazması varsa yazışarak aktarımda bulunulmuştur. Yine, karşılıklı anlaşmalarla, il halk kütüphanelerinden istek hâlinde, varsa Braille alfabesiyle yazılmış veya seslendirilmiş kitap temini de yapılmaktadır. Kuruma gelemeyeceğini beyan edenlerin ilk müracaat işlemleri yine denetim bürosu vasıtasıyla evlerine gidilerek imzaları orada alınmaktadır. Yine kurum girişlerinde engelli vatandaşlarımız için sandalye bulundurulmaktadır.

5275 sayılı Kanun'un 2 ve 3'üncü maddelerinde yer alan amir hükümler uyarınca ceza infaz kurumlarında hiçbir hükümlüye ayrımcılık, kötü muamele ve keyfî bir muamelenin yapılması söz konusu değildir. Böyle bir şey tespit edilmiş ise bireyseldir ve bunlar da adli ve idari olarak da soruşturulmaktadır. Hükûmetimiz "Yaratılanı severiz Yaradan'dan ötürü." diyen Yunus Emre gibi, "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." diyen Şeyh Edebali gibi düşünerek cezaevlerindeki tüm mahkûmların birer emanet olduğu şiarıyla hareket etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu vesileyle, cezaevlerimizin iyileştirilmesinde bugüne kadar yaptığı katkı ve projelerle başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere tüm Adalet Bakanlarımıza, merkez ve taşra teşkilatlarındaki tüm cezaevi personeline ve özellikle özveriyle çalışan infaz koruma memuru kardeşlerime teşekkür ediyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Yurdunuseven hep böyle konuşuyor yani insan onu dinleyince -geçen dönem de böyleydi- cezaevinde yaşayası geliyor yani öyle bir tablo çiziliyor ki ama ben sataşmayacağım, yanlış anlamayın, sadece bizim konuşmacımız hakkında “Abesle iştiğal ediyor.” dedi ATK raporları hakkında. Sataşmadan dolayı yerinden bir söz verirsiniz, konuşmacımız cevap versin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

42.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Şimdi, öncelikle şöyle: Bir cezaevinde hiçbir hükümlüye herhangi bir kötü muamele olmadığı iddiası, sözü gerçek anlamda hayatın olağan akışına da aykırı. Şu an yüzlerce şikâyeti bulunan, savcılıklarda soruşturulan, bizlerin bizzat İnsan Hakları Komisyonuna ilettiğimiz dosyalar bile gerçeği göstermemektedir.

Adli Tıp Kurumunun raporunu, engellilerle ilgili verdiği raporu şöyle eleştiriyoruz: Örnek, Şaban Kaygusuz yüzde 90 engelli, sağ eli ve sağ ayağı yok. Geçen hafta bunu gündeme getirdik. Adli Tıp Kurumuna rapor için gönderildi. Bu kişilerin cezaevinde kalabilir/kalamaz raporu üzerinden teknik, sıradan hastalık muamelesinin engellilere yapılmasını biz eleştiriyoruz. Bugün engelliler hasta değildir, “özel ihtiyaç” “dezavantajlı” gibi birçok terim kullanılıyor. Biz Adli Tıp Kurumunun engelliye dönük bu raporu verme hâlini eleştiriyoruz. Tam da bu nedenle cezaevinde kalabilir/kalamaz raporları değil, özel infaz koşullarıyla dışarıda, gerçek anlamda tecridin dışında bir hayat kurmalarını öneriyoruz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- HEDEP Grubunun, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan ve arkadaşları tarafından, engellilerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 7/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Mersin Milletvekili Gülcan Kış ve arkadaşları tarafından, ev sahibi ve kiracılar arasında yaşanan sorunların nedenlerinin tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 10/8/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Aralık 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/12/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Gülcan Kış ve arkadaşları tarafından, ev sahibi ve kiracılar arasında yaşanan sorunların nedenlerinin tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 10/8/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (163 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/12/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Gülcan Kış'a aittir söz talebi.

Buyurun Sayın Kış. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomik krizin giderek derinleştiği, yoksullaşma sürecinin hızla büyüdüğü, TÜİK verilerinin sarayın çıkarlarına göre şekillendiği bir süreçte vatandaşlarımız ev kiralari sebebiyle barınma krizi yaşamaktadırlar. Kira fiyatlarındaki artış kontrolden çıkmış durumdadır. Mahkemelerde kiracı-ev sahibi davalarında ciddi artışlar olmuştur. Türkiye nüfusunun yüzde 75'inin yaşadığı 30 büyükşehirde ortalama kira bedellerinin asgari ücretin yüzde 79'unu aştığı ifade edilmektedir. Yetkililer ise “Gayrimenkul tarihinde ilk kez böylesi bir fiyat artışıyla karşı karşıyayız.” demektedirler. Ülkenin her yerinde, yoksulluk sınırı altında, kiralalarını ödeyemediği için eşyalarıyla sokağa atılan, ev sahibi ya da kiracısı tarafından darbedilen, kavga sonucu ölümlerin gerçekleştiği olaylara çokça şahit olmaktayız. Bu kriz toplumsal cinnet boyutuna ulaşmış ve vatandaşlarımız Hükümetin çözemediği barınma krizini artık canlarıyla ödemeye başlamışlardır. Neredeyse her gün ev kiralari ve barınma krizi sebebiyle kavgalar, intiharlar ve ölüm haberleri çokça basına da yansımaktadır. Gerilimler, yaralanmalar ve ölümler sonuçlanan olaylar bitmek bilmiyor ama biz burada ne yapıyoruz? Birazdan 86 maddelik torba kanunun görüşmelerine devam edeceğiz. Bu torba kanunun içinde ne vatandaşın barınma sorunu var ne de vatandaşın ekonomik krizle ilgili sorununa bir çözüm var. Baktığımızda, sosyal devletin asli görevi; yoksullara, esnafa, çiftçiye, memura ve emekliye yönelik politikalar üretmektir.

Değerli milletvekilleri; yoksulluk sınırının ülkemizde 45.686 TL'ye, açlık sınırının da 14.025 TL'ye çıktığı; en düşük emekli maaşının 7.500 TL olduğu bir dönemde vatandaşlarımızın en büyük sorunu ne dersanız, barınma sorunu ve fahiş ev kiralari olmuştur. AKP iktidarının gözü ne yoksulu ne emekliyi ne memuru ne de asgari ücretliyi görmektedir. Bir avuç mutlu azınlığın servetine servet katılmakta, onlara kaynak aktarımı yapılmaktadır. Gelir dağılımındaki eşitsizlik ülkenin ekonomik ve sosyal yaşantısında büyük yaralar açmıştır. Ekonominin bütün göstergeleri bozulmuştur diyebiliriz.

Ekonomide yapısal problemler çözülememiş, vergiler ve zamlarla vatandaşın üzerinden çözülmeye çalışılan bir politika uygulanmıştır yani her gün yeni bir zam ve yeni bir vergi haberiyle uyanıyoruz. İşte, AKP'nin yarattığı bu yanlış ekonomi politikası ev sahibi ve kiracıları da karşı karşıya getirmiştir. Bunun adı artık “toplumsal şiddet”tir, “toplumsal cinnet”tir diyebiliriz.

Değerli milletvekilleri, bazı ekonomik tespitleri sizlerle paylaşmak istiyorum: Faiz oranlarında yaşanan yükseliş sebebiyle borçlu vatandaşların borçlarını çevirmeleri giderek güçleşmiştir. Yüksek faiz oranlarına rağmen kredi kartı borçluluk oranı geçen yıla göre yüzde 180 artmış durumda. İcralık olmayan vatandaş sayımız neredeyse yok denecek sayıda azdır. Vatandaşların TOKİ'yle 59 milyar liralık taksitli konut borcunu her gün duymaktayız. Vatandaşlarımız borç içerisinde bir hayata mahkûm edilmiş durumdadır. Hiçbir vatandaşımız bir maaşıyla temel giderlerini maalesef karşılayamaz durumdadır.

Değerli milletvekilleri, başta İstanbul olmak üzere birçok kentte kira artışları devam etmektedir. Olağanüstü artışların önüne geçilemediği gibi, kalıcı çözümlerin bulunmaması hâlinde de şiddet olayları giderek artacaktır. Yasal düzenlemeler eksik ya da yetersiz kalmaktadır. Yapılan araştırmalara göre, şu anda en fazla kira artışı olan iller arasında seçim bölgesi Mersin de yer almaktadır. Depremlerden sonra ve yabancıların da en fazla talep ettiği kent olması sebebiyle Mersin'de kira artışları ciddi yükselişe geçmişti. Öğrencilerimiz de barınma krizinin en büyük mağdurlarındandır. Yurtlarda asansör faciaları sonucu kaç öğrenci canıyla bedel ödedi? Tüm bunlar AKP iktidarının yarattığı utanç tablosudur.

Değerli milletvekilleri, bu sorunun en başından bu noktalara geleceğini bizler görmüştük ve 28'inci Dönemin başlamasıyla beraber Meclis araştırması önergesi vermiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kış.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Buradan AKP ve MHP sıralarında oturan vicdanlı ve duyarlı milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Ev kiralari maaşlarından fazla olan Türkiye dışında başka bir ülke gösterebilir misiniz bize? Gelin, hep birlikte tüm ülkenin kanayan yarası olan barınma sorunu için, ev sahibi-kiracı arasındaki sorunların çözümü için Meclis araştırması komisyonunu kuralım. Bugün bu eller “evet” için kalsın diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan'a aittir.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kiracı-ev sahibi arasında yaşanan ciddi sorunların temelinde tıpkı diğer sorunlarda olduğu gibi günü kurtarma gayretiyle plansız programsız yapılan müdahaleler bulunmakta. Vatandaşlarımızın çok büyük bir bölümünün alım gücü düşüp kazançları ihtiyaçlarını karşılamaz hâle gelince ister istemez kira yükü de büyük bir problem olarak karşılına çıktı. Hükûmet ise sorunun kaynağına inip çözüm üretme yerine her zaman yaptığı gibi “Bu problemten kendime nasıl fayda sağlarım?” sorusuna cevap aradı. Bulduğu çözüm ise kira artışlarına sınırlama getirmek oldu.

Değerli arkadaşlar, 2023 yılı için yeniden değerlendirme oranı yüzde 58,46 iken kira artışları yüzde 25'le sınırlandı. Bu durum hayatın gerçeklerine sırt dönmekten başka bir şey değildir. Kiracıya yardım etmek isteniliyorsa -ki mutlaka edilmelidir- bunun yolu kira artışlarına sebep olan unsurlarla mücadele etmekten geçmektedir. Özellikle AK PARTİ hükûmetleri döneminde artarak devam eden hatalı şehirleşme politikaları ülke topraklarının neredeyse yüzde 90'ını atıl hâle getirirken kalan çok küçük bir alana her türlü problemi içinde barındıran devasa şehirler oluşturdu. O bölgelerdeki rant dolayısıyla gayrimenkul fiyatları hayal edilemeyecek kadar artarken üretilen konut fiyatları ve kiralara

da aynı doğrultuda yükseldi. Hükûmetin problemi çözerken problemin kaynağına inmesi gerekirken biraz önce bahsettiğim sorunlara gündelik çözümler araması da problemleri çözmek bir tarafa, yeni problemlerin doğmasına vesile oldu. Yüzde 25 kira artışı çözümü içinden çıkılmaz yeni problemler ortaya çıkardı. Bizzat kendi yanlış politikalarının sonucu olarak ortaya çıkan probleme getirilen çözüm bir adamın karnına bıçağı saplayan birinin çıkan kanı durdurmak için yaranın üzerine elini bastırması gibi bir durum. İşsiz ve aç bıraktıkları milyonlarca insana makarna ve kömür yardımı neyse kira artışını sınırlamak da aynıdır. Hem “serbest piyasa” diyeceksiniz hem belediye zabıtalарının pazarda narh koyması gibi sınırlamalar getireceksiniz. Bu durum iş bilmezliğin, şaşkınlığın bir sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – Gelin, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da yanlış uygulamanıza son verin, insanları ara bulucuların ofislerinde, adliye koridorlarında çare aramak zorunda bırakmayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Muğla Milletvekili Metin Ergun’a aittir.

Buyurun Sayın Ergun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, ülkemizde son üç yıldır büyük bir konut krizi yaşanmakta ve giderek derinleşmektedir. Bu krizin en büyük sebebi, iktidarın akıl ve mantık dışı para politikasıdır. Son üç yıldır sürdürülen bu yanlış politikalarla Türk lirasında benzeri görülmemiş değer kayıpları oluşmuş ve inşaat girdi maliyetleri çok yükselmiştir. Ayrıca, ucuz kredilerle desteklenmek istenen konut piyasasındaki fiyatlar, üst gelir grubunun yüksek talebiyle astronomik şekilde artmıştır. İktidarın düzensiz göç ve sığınmacılara yönelik açık kapı politikası da bu krizi derinleştirmiştir.

Son üç yıldır konut fiyatları enflasyonun üzerinde artmıştır, hâl böyle olunca, Küresel Konut Fiyat Endeksi’nde Türkiye, dünyada konut fiyatlarının en çok arttığı ülke hâline gelmiştir. 6 Şubat depremleri ise iktidarın yanlış para ve göç politikalarının konut sektöründe yarattığı tahribattan sonra gerçekleşmiştir. Depremlerde yüz binlerce konut yıkılmış, milyonlarca vatandaşımız evsiz kalmıştır; deprem sonrası oluşan yeni talep, büyükşehirlerdeki konut fiyatlarında ve kiralarda ilave artış dalgası yaratmıştır.

Muhterem milletvekilleri, yüksek gelirli dışındaki tüm vatandaşlarımız bu krizin kaybedeni olmuş durumdadır. Artık, büyükşehirlerdeki düşük gelirli vatandaşlarımızın gelirlerine göre kiralık konut bulma imkânı kalmamıştır. Geldiğimiz aşamada, konuta erişim ve barınma sorunu toplumsal barışı tehdit eder hâle gelmiştir; ev sahipleri ve kiracılar arasında yaşanan kira anlaşmazlıkları cinayetlerle sonuçlanan ihtilaflara yol açar hâle gelmiştir. Bundan dolayı, İYİ Parti olarak iktidara çağrımız şudur: Konuta erişimi zorlaştıran ve büyük bir barınma sorunu yaratan bu probleme gerçekçi şekilde çözüm bulunmalıdır; bu aşamada sadece parasal tedbirler yetersiz kalır, ilave olarak boş ev vergisi ihdas edilmeli ve yabancılara konut satışı yasaklanmalıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken bir kez daha hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez’e aittir.

Buyurun Sayın Düşünmez. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önerge hakkında konuşmama geçmeden önce, cezaevlerinde özgürlük ve adalet talepleriyle başlatılan açlık grevlerinin 11’inci gününde, Meclisi hukuku tesis etmeye davet ediyorum.

Önergeye gelince, sizlere konut hakkını düzenleyen Anayasa madde 57’yi hatırlatmak istiyorum: “Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözetken bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.” Herkes temel insani gereksinimlerini karşılayabilecek, insan haysiyetine yakışır biçimde konut ve barınma hakkına sahip olmalıdır. Devlet, vatandaşların konut ve barınma ihtiyacını sağlamalı, özellikle yoksul halkın konut ve barınma haklarının gerçekten oluşabilmesi için üst düzenleyici olarak davranmalıdır. Türkiye’de dar ve orta gelirli için ev alabilmek neredeyse imkânsız hâle geldi. Yüksek ev fiyatları ve kredi bedelleri ev alabilme umudunu her geçen gün daha da azaltıyor. Kiralar, ülke genelinde son dört yılda 6 kat arttı; bazı yerlerde bu, 10 katı bulabilmekte. Memurlar, işçiler, emekçiler maaşlarından konut kirasını çıkardıktan sonra gıda, ulaşım, giyinme ve diğer temel ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumdadır. Emeklilerin maaşı kiraları karşılayacak düzeyde bile değil. Öğrenciler, bırakın kiralık ev tutmayı, KYK ücretlerini dahi ödeyemiyor. Kira fiyatları artıyorsa maaşların da artması gerekmiyor mu? Ülkenin kaynakları kırk yıldır süren savaşa aktarılmakta; halk yerine yandaş şirketlere, müteahhitlere, çılgın projelere, geçiş garantisi verilen yollara ve köprülere kaynak aktarılmakta. Kira ödeyemedikleri için şehrin sokaklarında yaşayan binlerce vatandaşımız bulunmakta. 2023 yılında kiracı-ev sahibi kavgalarında en az 15 kişi hayatını kaybetti, 60 kişi ciddi şekilde yaralandı, yüzlerce kişi gözaltına alınıp tutuklandı. Hükümet, sorunu çözmek yerine kira artış oranını kâğıt üzerinde yüzde 25’le sınırladı. Niye kâğıt üzerinde diyorum? Çünkü bunu sermayedarların hiçbir uygulamadı ve hiçbir şekilde bunu uygulamaya yönelik de kanuni düzenlemeler yapılmadı. Sosyal devlet anlayışı da sadece Anayasa’da yer alan bir metin olarak kalıyor. Biz, sosyal devlet anlayışının tesisi için Meclis araştırması önergesinin kabulüne karar verilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Konya Milletvekili Mehmet Baykan’a aittir.

Buyurun Sayın Baykan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkanım, sizi ve şahsınızda Gazi Meclisimizi hürmetle selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu kira artışları ve buna bağlı olarak yaşanan olaylar hakkında, Meclis araştırması önergesi hakkında aleyhte söz almış bulunuyorum. Süremin bir kısmını böyle kullanıp bir kısmında da içerisinde bulunduğumuz Mevlâna Haftası’na ilişkin görüşlerimi ifade edeceğim.

Tabii ki yaşanan bu aksaklıkların ve sıkıntıların en büyük sebebinin ülkemizde yaşanan deprem felaketi sonrasında doğan konut açığının ve yaşanan iç göçün olduğunu hepimiz ziyadesiyle biliyoruz. Gerçi, yaşanan sıkıntılardan sonra, 7 Ağustos tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun verdiği önergeden sonra, günümüze değin bu anlamda birtakım iyileşmelerin de olduğunu, kira artışlarının başladığı noktada değil ama pik yaptığı tavan fiyatlardan geriye doğru bir evrilme içerisinde olduğunu ve piyasanın bir dengeye oturmakta olduğunu da görmekteyiz. Bunda da yüce Meclisimizin aldığı karar ile Hükümetimizin talimatların, yönetmeliklerin ve Meclis nezdinde kanunlarla ilgili yaptığı çalışmaların etkili olduğunu görmekteyiz. Piyasaların bir miktar seçim öncesinde ve sonrasında

yaşadığı dalgalanmaları fırsat bilen rant sahiplerinin, kârcıların da bu noktada piyasayı ciddi anlamda etkilediğini ancak gelinen noktada arzu edilen değerlerde olmasa da kira artışlarının rayına oturduğunu ve gerek Ankara, İstanbul ve memleketim olan Konya piyasalarında yaptığımız incelemede gerekse medyada yaptığımız incelemede piyasa şartlarının oturmaya başladığını, kiracı-ev sahibi olaylarından kaynaklanan mahkemeye müracaatların da durduğunu gördük; bu noktada da memnuniyet verici bir durum söz konusu. Ancak zamanla, konut açığının kapatılmasıyla birlikte ciddi anlamda sorunun çözüme ulaşacağını biliyoruz ve bekliyoruz.

Bu vesileyle, dünyamızın gerek Filistin’de gerekse dört bir tarafında mazlumların zalimler tarafından ezilmeye çalışıldığı, öldürülmeye çalışıldığı ve yerinden yurdundan edilmeye çalışıldığı bir ortamda, tam da bugün Konya’da, memleketim, seçim bölgem Konya’da Mevlâna Haftası başlıyor. Her yıl 7-17 Aralık Mevlâna törenlerinin, Mevlâna ihtifallerinin, Hazreti Mevlâna’nın gerek Türkiye gerekse dünyanın dört bir tarafına çağrısı olarak iletilen öğretisinin daha fazla yaşanıldığı, daha fazla hissedildiği bir durumdayız.

Ne diyor hazreti Mevlâna:

“Beri gel, daha beri, daha beri.

Bu yol vuruculuk nereye dek böyle?

Bu hır gür, bu savaş nereye dek?

Sen bensin işte, ben benim işte.

Ne diye bu direnme böyle, ne diye?

Ne diye aydınlıktan kaçır aydınlık, ne diye?

Topumuz bir tek olgun kişiyiz, bir tek,

Ne diye böyle şaşı olmuşuz, ne diye?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Devamla) – Ve yine Arif Nihat Asya’nın birkaç mısrasıyla sizleri ve tüm dünyayı Konya’ya davet etmek istiyorum:

“Her etek tennuredir,

Her satır bir suredir,

Her eda mana demek.

Konya Mevlâna demek!

Gel ki yollar boş değil,

Her nefes ney, her yeşil,

Kubbe-i Hadra demek.

Konya Mevlâna demek!

Türk alırken Asya’yı,

Mevleviler Konya’yı,

Etmiş istila demek.

Konya Mevlâna demek!

Burada yer, gök ihtizaz,
Burada boş dönmez niyaz,
Burada yoktur 'lâ' demek.
Konya Mevlâna demek!

Kar döner, rüzgâr döner,
Yol döner, yollar döner,
Yok bir istisna demek.
Konya Mevlâna demek!"

Saygılar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Grup Başkan Vekilinin mazereti sebebiyle söz talebini yerine getirememiştik. Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un söz talebini yerine getireceğim.

Buyurun Sayın Oluç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 29'uncu Birleşimde Batman'daki bir ihaleyle ilgili yaptığı açıklamaya Batman kayyumunun verdiği yazılı cevaba ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, iki gün önce burada Batman kayyumu üzerine bir konuşma yaptım. Dün, Batman kayyumu, aynı zamanda Batman Valisi bu konuşmama cevap vermiş yazılı olarak. Şimdi ben bu konuşmamı Batman kayyumunun aslında "Kayyum olmaktan gurur duyuyorum." lafı üzerine yapmışım esas itibarıyla ve "Nasıl bir hak gasbıyla halkın iradesinin çalınmasından ve gasbedilmesinden nasıl gurur duyulabilir?" demişim. Ama Batman kayyumu bunların hiçbirine değinmemiş, cevap vermemiş, benim açıklamamdaki bir ihaleyle ilgili uzun uzun açıklamalar yapmış. Şimdi, ben de ona bir iki değinmede bulunmak istiyorum hani laf ortada kalsın diye. Eskiden üniversitelerde "Ekonomiye Giriş" dersi vardı, şimdi "Ekonomi 101" dersi var. O açıklamayı yazmış ve yayınlamış olan yani altına imza atmış olanların bu derse ciddi ihtiyacı var, bu ihaleyle ilgili söylüyorum bunu. Fiyat nedir, değer nedir; bunu yazarlar bilmiyor belli ki ama kendileri gibi zannetmesinler herkesi.

Şimdi, değerlerin fiyatlara dönüşüm sorunu öyle basit bir aritmetiğe dayanmaz Batman kayyumu. Bir taşınmazın fiyatı öyle parmak hesabıyla, abaküsle toplama, çıkarma yaparak hesaplanmaz. Ülkedeki enflasyon oranlarını alt alta toplayarak hiç hesaplanmaz. En basitinden söyleyeyim: Bir taşınmazın fiyatını -Batman AVM'den bahsediyoruz- sadece demir, çimento, tuğla, fayans giderleri belirlemez; bunların matematik toplamından çok daha farklı bir şeydir onun değerini belirleyen. Taşınmazın konumu, büyüklüğü, arazi yapısı, altyapı durumu, çevre faktörleri, erişim kolaylığı; esas itibarıyla onun fiyatını belirleyen birçok faktör vardır. Yani bir AVM'yi kentin dışındaki bir çölün ortasına yaparsanız onun fiyatı farklı olur, şehrin en değerli merkezine yaparsanız onun fiyatı ve değerlenmesi farklı olur ama bunları bilmiyorsunuz belli ki ya da bunların hiçbirini duymak istemiyorsunuz.

Ben size biraz daha anlatayım: Şimdi, bu 150 milyon Türk lirasına ihale meselesi... Şimdi, bu ihaleyi 2021 yılında bir kere açtı Batman kayyumu ve Valisi sonra "İhaleye katılan olmadı." diye -kendileri de bunu söylüyor- o ihaleyi iptal etti. Sonra, aynı ihaleyi 10 bin lira farkla 2022 yılının 23 Mayıs'ında açtı

Batman Valisi ve kayyumu, o AVM ihalesini ve o ihaleyi bir şirkete verdi, değil mi? Çok bahsedilen bu Golden Park şirketi. Şimdi o şirketin arkasında kimler var, o Golden Park'a sizin bu sempatiniz nereden kaynaklanıyor? Aranızdaki ilişkinin sadece duygusal bir ilişki olup olmadığını elbette ki bilmek istiyoruz, sadece duygusal bir ilişki mi?

Şimdi, ben size başka bir şey daha söyleyeyim. O 23 Mayıs'ta sizin o ihaleyi açmanızdan önce Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin İl Koordinasyon Kurulu "150 milyon Türk lirasına o ihale açılmaz. Burada bir peşkeş durumu var." dedi. Sadece onlar demedi. Üstelik de gerekçelerini anlattılar yani öyle yerdeki bir AVM'nin hem arsasının hem binasının, kendisinin ancak en ufak ihtimalle 650 milyon civarında olması gerektiğini anlattılar. Sadece onlar değil, bakın, Saadet Partisi Batman İl Başkanı o zaman açıklama yaptı: "Dörtte 1 fiyatına siz burayı satamazsınız, peşkeş çekmektir." dedi, Saadet Partisi burada. Batman sivil toplum kuruluşlarının açıklamaları oldu. Daha ilginçini söyleyeyim, Batman kayyumu, siz 23 Mayıs'ta bu ihaleyi açmışsınız ya, ben 24 Mayıs 2022'de tam bu oturduğum yerde bu ihalenin peşkeş çekmek olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - ...adrese teslim bir satış olduğunu, bir şirkete peşkeş çekmek olduğunu uzun uzun anlatmışım 24 Mayıs'ta sizin 23 Mayıs'ta bu ihaleyi yaptıktan sonraki bir gün içinde. Sonra ne oldu? 24 Mayıs'ta biz bu konuşmayı da yaptıktan sonra Batman kayyumu ve Valisi 26 Mayıs'ta o ihaleyi iptal etti. İptal etti çünkü tepkilere dayanamadı o adrese teslim ihaleye. Ya siz ne anlatıyorsunuz? Ne anlatıyorsunuz Batman kayyumu olarak?

Şimdi, onun için hani bu tür konulara giriyorsak, biz bunların hepsini teker teker konuşuruz, anlatırız, tartışırız. Bundan hiç kaçınmayız ama şunu söyleyeyim, bana laf atmış, demiş ki: "Önüne konulan her notu okumasın."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Şöyle bir şey söyleyeyim Batman kayyumu: Benim siyasi hayatım boyunca yaptığım konuşmalar, yazdığım makaleler, raporlar, oluşturduğum belgeler; hani bu A4 kâğıdının inceliği var ya, onları böyle üst üste koysanız -yaptıklarımı- senin boyunu aşar boyunu Batman kayyumu. Ben önüne konulan hiçbir notu, hiçbir bilgiyi bilmeden, araştırmadan kullanmam. Ama son bir söz, sana bir şey söyleyeyim ben: Sen önüne konulan her şeyi yeme Batman kayyumu, tamam mı, yeme ve 2024 seçimlerinde, o kadar iddialıysan, Batman'dan çık aday ol; sen mi seçileceksin, bizim adayımız mı seçilecek, bunu hep beraber göreceğiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çömez, söz talebiniz var sanırım.

Buyurun.

44.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 22'nci Dönemde Cargill yasası Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülürken sunduğu rapora ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Cargill yasası 22'nci Dönemde Meclise geldi; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülürken ben de Komisyona bir rapor sundum. Bu raporda Cargill'in GDO'lu mısır kullanacağını, sağlığa büyük zarar vereceğini, ayrıca Türk pancar ve şeker sektörünü çökerteceğini anlattım ve yasa da geçti. Bugün şeker fabrikalarının yerini artık AVM'ler alıyor ve TOKİ

konutları alıyor; şeker fiyatları aldı başını gitti. GDO'lu mısır kaç kişiyi kanser etti bilinmez, hekim olarak benim bile tahlil etme şansım yok. Ve yine, nişasta bazlı şekerlerden mamul sahte ballar market raflarını dolduruyor, Avrupa Türkiye'den bal ithalatını durdurdu. Yirmi yıl önce olacağı gördük ve itiraz ettik, ettik de ne oldu? Meclise sunduğum rapor Ergenekon kumpas davasına konuldu ve bu raporu yazdığım için ben ömür boyu ağır hapisle yargılandım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – O yılların muhalif yazarı Yiğit Bulut, -bugün sarayın danışmanı-bakın, o dönemde ne yazmış: “Çömez’in çok büyük bir suçu var çünkü kardeşim, sen kim oluyorsun da uluslararası gıda kartellerinin Türkiye’deki menfaatlerine çomak sokuyorsun?”

Şimdilik bunları Meclis kayıtlarına geçirmek için söyledim. Elimizde bu sürece dair çok önemli bilgiler, belgeler var ve inanıyorum ki bunlar bir gün yürekli bir Meclis tarafından tek tek araştırılacak ve bunlar mutlaka gündeme getirilecektir.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yurdunuseven, buyurun.

45.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven’in, 10 Aralık İnsan Hakları Günü’ne ilişkin açıklaması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

10 Aralık İnsan Hakları Günü olması ve bir İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak çoluk çocuk demeden, kadın-erkek demeden, genç-yaşlı demeden, hatta hayvanları vahşice katleden İsrail’i şiddetle kınıyorum. Bu, bir savunma değil, soykırımdır. Netanyahu bir savaş suçlusudur ve yargılanıp cezasını çekecektir. Buradan Kudüs bizim kırmızı çizgimizdir diyor ve Filistin direnişine selam söylüyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşülmesine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 30 ila 57’nci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde ilk söz talebi, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Selim Temurci’ye aittir.

Buyurun Sayın Temurci. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelecek-Saadet Grubu adına, çok kapsamlı değişiklikler öngören kanun teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Buraya çıkan her milletvekili arkadaşımız şu an görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin bir torba yasa olduğuna ve torba yasayla ilgili eleştirilerine dikkat buyurdular. Tabii, kanun yapma tekniği açısından çok sorunlu bir alan ve aslında bu, yasama faaliyetlerinin kalitesini ve ciddiyetini hatta Parlamentonun imajını zedeleyen bir şey. İktidar partisindeki milletvekili arkadaşlarla da konuştuğumuzda hep “Bu son olsun.” diyorlar, inşallah bu son olur.

Biz Gelecek-Saadet Grubu olarak kanun teklifi içerisinde elbette çok olumlu bulduğumuz ama çok eleştiriye açık ve mutlaka düzeltilmesi gereken maddeler de olduğunu biliyoruz. Olumlu maddeler:

(*) 79 S. Sayılı Basmayazı 5/12/2023 tarihli 29’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Öncelikle muhalefetin bayraktarlığını yaptığı ve iktidarın da sokağın sesine yanıt vererek çalışan emeklilerimizle ilgili olarak -ki 4 milyonu aşkın emekliyi ilgilendiren bir mesele- şu 5 bin TL'yi bu torba yasayla vermiş olmak bence yılın sonunda yaptığımız en güzel işlerden biri oldu, emeklilerimize hayırlı olsun diyorum.

Biraz önce kiralardan bahsedildi, bu kanun içerisinde de... Bence şu anda bu ülkenin en önemli sorunlarından bir tanesi barınma ve barınma sorunu neden ortaya çıktı meselesini inşallah bütçede daha detaylı konuşuruz. Enflasyon-faiz arasında kurulan yanlış denklem, o ekonomik çıkmazı oluşturan o büyük sebepler aslında bugün ülkede yaşadığımız barınma sorununun temelini oluşturuyor. Şu anda banka sigorta muamele vergisinde, BSMV'de muafiyetin bir konuta indirilmesini çok olumlu bir gelişme olarak görüyoruz.

Tabii, ülkemizde gelir adaletsizliğinin en önemli göstergelerinden bir tanesi sermayenin millî gelirden almış olduğu payın her geçen yıl sermaye lehine geliştiren olması. Dolayısıyla burada banka ve finans kuruluşlarının 2024 ve 2025 kazançlarından elde ettikleri gelirlerin enflasyona tabi tutulmadan değerlendirilecek oluşu ülke ekonomisine de bir katkı sağlayacak, ki bu katkı yaklaşık 70 milyar TL'yi bulacak. Küçük de olsa gelir adaletsizliğinin düzeltilmesinde bir adım olarak görüyoruz.

Burada kaçakçılıkla ilgili mücadeleler var.

Finansal sıkıntıda olan işletmeler... Buraya bir parantez açmak istiyorum. Elbette Cumhurbaşkanımıza bir yetki veriliyor, sıkıntıda olan firmalar için iki yıl daha bu yeniden borç yapılanması konusunda Cumhurbaşkanımıza bir yetki veriliyor. 2019-2023 Temmuz ayı arasında, yaklaşık dört buçuk yıl içerisindeki bütün rakamları incelediğimizde şöyle bir tablo var elimizde: Dört buçuk yıl içerisinde borçlarından dolayı yapılanmaya giren firma sayısı 6 kat artmış; bunu bir yere not edelim. Peki, bu 6 kat artmış ama bu yapılanmaya giren şirketlerin maliyeti ülkeye ne olmuş? 5,5 milyar TL'den 142 milyar TL'ye ulaşmış. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum, önümüzdeki dönemde bu şirketlerin bir zombi şirket yapısına dönüşeceklerinin ve operasyonel performanslarıyla bu yükü kapatamayacaklarının ve ekonomiye büyük yük olacaklarının, onun için de çok acilen ilgili bakanlıkların bu konuda tedbir alması gerektiğinin altını çiziyorum.

Tabii beş dakikam var; itirazlarımıza, eleştirilerimize geçmek istiyorum.

Bakın, kanun teklifinin birçok maddesinde Cumhurbaşkanlığı kararnamelerimiz var. Bu kararnameleri Anayasa Mahkememiz iptal etmiş ve şu anda bu kanun teklifiyle iptal edilen Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini biz kanunlaştırıyoruz. Peki, burada hepimizin bir ders alması gerekmez mi? Özellikle iktidar partisindeki arkadaşların, iktidar partisinde üst yönetimin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin sürekli Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmemesi için bu konuda çok daha hassas çalışmasına ihtiyaç var yani ülkenin yürütme makamı ile Anayasa Mahkemesi kararlarından dolayı sürekli karşı karşıya kalmamalı.

Peki, bu kanun teklifinin birçok maddesinde Anayasa'ya aykırı olarak Cumhurbaşkanımızın yetkilerinin genişletildiğine dair maddelerimiz var mı veya bununla ilgili kuşkularımız var mı? Maalesef var; ben birkaç örneği heyetinize sunmak istiyorum.

Bakın, sporcu ücretlerinin vergilendirilmesinde 2023 sonuna, bu ayın sonuna kadar bir muafiyet vardı; bu, 2028'e kadar uzatılıyor. Burada herhangi bir problem yok, bunu onaylayacağız ve uzatılacak fakat ilginç olan şey şu: 2028 yılından sonra yani 29'uncu Dönemde bu Parlamente'ye gelecek milletvekillerinin haklarını da biz Sayın Cumhurbaşkanımıza devrediyoruz, diyoruz ki 2028'den sonra bunu bir beş yıl daha siz uzatabilirsiniz. Bakın, bu, açıkça Anayasa'ya aykırı, onun için dikkat çekmek istedim.

Harçlar Kanunu'ndan ÖTV'ye, KDV Kanunu'na, gelir vergisine, gider vergisine -dediğimiz gibi- büyük bir torba yasa var ama ben burada KDV Kanunu'yla ilgili olarak bunun da Anayasa Mahkemesine götürüleceği endişemi dile getirmek istiyorum, iktidar partisinden çok az arkadaşımız var ama altını çizerek söyleyeyim. Bakın, herhangi bir konuda vergi koyma, kaldırma, değiştirme yetkisi bu yüce Meclisin, Parlamentonun görevi ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın hiçbir maddesinde, hiçbir noktasında iade hakkını, kısmen veya tamamen kaldırma ve yeniden koyma yetkisini Sayın Cumhurbaşkanımıza mevcut Anayasa'mız vermiyor.

Yine, buradan hareketle ifade etmek istiyorum. Eğer biz, Anayasa'ya aykırı bir kanuni düzenleme yaparsak aynen Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde olduğu gibi yeniden bu mesele Anayasa Mahkemesine götürülecek. Dolayısıyla ben yasama, yürütme ve yargının Anayasa'dan aldığı görev, yetki ve sorumlulukları kullanması gerektiğinin ve birbirinin sınırlarını ihlal etmemesi gerektiğinin tekrar altını çizmek istiyorum. Aksi takdirde, Anayasa Mahkemesini yürütmeyle, Cumhurbaşkanımızla, Cumhurbaşkanını Parlamentoyla sürekli kavga eder hâle getiren ve çok şeyimizi alıp, zamanımızı alıp götüren bu uygulamalara tekrar dikkat çekmek istiyorum.

Burada ifade edildi şu yüzde 50 artı 1 meselesi. Yani bir kişi yurt dışında bir şirket kuracak, bu şirkete yüzde 50 artı 1 ortak olacak ve oradan bir kâr payı alacak. İlk bakışta oradan aldığı kârı Türkiye'ye getirip gelir vergisinden yüzde 50 muafiyet elde etmesi döviz kazandırıcı bir şey, elbette bunu destekleyebiliriz ama bizim bazı hikâyelerimiz var; “Reza Zarrab” diye bir rezalet var, “Sezgin Baran Korkmaz” diye bir zilleti yaşamış bu ülke. Bu kanun teklifine bakıldığında, orada elde edilen kârlarla ve Türkiye'ye transfer edilecek rakamlarla ilgili olarak bu para nasıl bir para, denetiminin nasıl yapılacağı bu teklifte yok. Onun için, ben, tekraren, gri liste sorunu hâlen devam eden bu ülkenin, bu ülkeye girecek o kâr paylarının çok ciddiyle araştırılması ve tetkik edilmesi gerektiğine inanıyorum.

Ticaretin içinden gelen biri olarak... Bakın, şu anda, mevcut kanun teklifinde biz, döviz kazançlarını yüzde 40'a kadar vergilendireceğiz diyoruz. Şu anda Cumhurbaşkanımızın zaten bu vergilendirmeyi yüzde 30'a çıkarma hakkı var. Menkul kıymetler yabancı menkul kıymetlerse elde ettiğiniz geliri zaten Cumhurbaşkanımız yüzde 30'a kadar vergilendirebiliyor. Katılım bankası ya da klasik bankalarda döviz tevdiat hesaplarında, katılım hesaplarında paranız var; zaten bu yüzde 30'a kadar vergilendiriliyor. Bakın, şu anda bu yüzde 40'a çıkartılmak isteniyor. Azıcık ekonomi bilgisi olanın eğer parası, kazancı yüzde 40 vergilendirilecekse ne yapacak? Onu çekecek ve yastık altına koyacak. Ekonominin bu kadar döviz ihtiyacı olduğu bir dönemde bireysel yatırımcıların bu şekilde cezalandırılmaması lazım. Buna ilave olarak 30/6/2024'e kadar... Bakın, bir tarafta bireysel yatırımcı var, diyoruz ki: Kazancını yüzde 40'a kadar vergilendireceğiz. Diğer tarafta ise kur korumalı mevduatta şirketlere 30/6/2024'e kadar kurumlar vergisi istisnası getiriliyor ve “Cumhurbaşkanımız bunu uzatacak.” deniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Temurci.

SELİM TEMURCİ (Devamla) – Arkadaşlar, değerli milletvekilleri; 2022 ve 2023 etki analizlerine baktığımızda, kurumlar vergisi muafiyetinin sadece kur korumalı mevduatta devlete maliyeti 80 milyar TL eğer 2024'e bu uzatılırsa ilave 20 milyar TL gelecek. En azından şu kur korumalı mevduat meselesini bu tekliften mutlaka çıkarmamız gerekiyor.

Son olarak... Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların huzur haklarıyla ilgili grup olarak dedik ki: Çift maaş meselesi bitsin; tek maaş, tek sorumluluk olsun. Ve ben, bununla ilgili olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda bir teklif verdim, kabul edilmedi. Ama Türkiye siyasetinin artık huzur hakkı, çift maaş meselesinden çıkması lazım. Aslında yasalarımız buna imkân tanımıyor ama özel şirketlerde; bir bakan yardımcısı gidiyor, bir yerde görev alabiliyor.

Bunları da inşallah Parlamentoda hallederiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talebi Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy’a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFABAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekran başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygılarımla selamlıyorum.

Görüşüğümüz kanun teklifi, bazı vergi istisnası ve indirim uygulamalarının kaldırılması, ülkemize döviz girişinin teşvik edilmesi, vergi işlemlerinin kolaylaştırılması, idari para cezalarının güncellenmesi, Anayasa Mahkemesi kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi ve bazı süre uzatımlarına ilişkin düzenlemelerden oluşmaktadır.

Söz konusu teklifin konuşmama konu ikinci bölümünde planlanan değişiklikler ve iyileştirmeler kapsamında, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların sorumlu sıfatıyla 2 no.lu KDV beyannamesiyle beyan edilerek ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. KDV iadelerinde, iade hakkının kısmen veya tamamen kaldırılması veya yeniden koyulması hususunda Cumhurbaşkanımıza yetki verilmektedir. Yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılan tesislere ilişkin KDV istisnasının uygulama süresinin uzatılması planlanmaktadır. Aynı şekilde, şehir içi raylı ulaşım sistemleri ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminallerinin devir ve tesis işlemlerinde istisna uygulama süresinin uzatılması öngörülmektedir. KDV’lerle ilgili son olarak taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslim işlemlerinde KDV istisna uygulama süresi 12 Aralık 2028 tarihine kadar uzatılacaktır.

Teklifle yapılacak düzenlemelerle işlemlerin kolaylaştırılabilmesi adına özelleştirme uygulamalarına ilişkin ihalelerde elektronik ihale sistemine geçilecektir.

Bütün bunların yanı sıra, tütün ve alkol kaçakçılığıyla mücadele kapsamında ilgili mevzuata aykırı fiillerde belgelerin askıya alınması öngörülmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü alımlarında uygulanacak ihale usullerinin belirlenmesiyle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

1 Mart 2023 tarihinden önce ihalesi yapılarak Türk lirası üzerinden imzalanan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden yapım işi sözleşmelerinin 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren gerçekleştirilen kısımları için ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunan sözleşmelerde ilave fiyat farkı, ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunmayan sözleşmelerde ise fiyat farkı verilebilmesi imkânı getirilmektedir.

Mahallî idarelerin yurt içi piyasalarda gerçekleştirecekleri tahvil ihraçları Hazine ve Maliye Bakanlığının iznine tabiyken kira sertifikalarına ilişkin hüküm bulunmamaktadır. Mevzuattaki söz konusu boşluğun giderilmesi adına ilgili kuruluşların fon kullanıcısı olacakları kira sertifikası ihraçlarının da Bakanlığın iznine tabi olması düzenlenmektedir.

Devlet Demiryollarının hazine garantili kredilerinden Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan üstlenimlerden ve kullandırılan kredilerden doğan vadesi geçmiş anapara, faiz, masraf ve gecikme zammından oluşan hazine alacaklarının Devlet Demiryollarının ödenmemiş sermayesinden mahsubu sağlanacaktır.

Vergi güvenliğini teminen, motorlu araç ticareti yapanların kendi aralarında yaptıkları sözleşmelere istinaden ÖTV aranmaksızın işlem tesis edilmesinin önüne geçilmesini sağlamak üzere, söz konusu sözleşmelerin noterde düzenlenmesi gerektiği hususu açıklığa kavuşturulmaktadır.

Söz konusu teklifle, serbest bölgeye yapılan teslimlerin ihracat istisnası kapsamında olmadığı hususu kanunda açıkça belirtilmek suretiyle, oluşacak ihtilafların önüne geçilmesi sağlanmaktadır.

Cep telefonlarındaki asgari maktu vergi tutarının her yıl bir önceki yıla ilişkin yeniden değerlendirilme oranında güncellenmesi ile uygulama süresinin 31 Aralık 2033 yılına kadar uzatılması amaçlanmaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, yabancı plakalı taşıtlara düzenlenen idari para cezalarının tahsili yapılmadan yurdu terk etmeleri önlenmeye çalışılacaktır. Bu kapsamda, sürücüsünün tabiiyetine bakılmaksızın yabancı plakalı taşıtlar için uygulanacak olan idari para cezaları, tebligat şartı aranmaksızın, sürücüsü bilgilendirilmek suretiyle tahsil edilecektir. Cezalar tahsil edilmeden cezaya muhatap yabancı plakalı taşıtın ülkeyi terk etmesine izin verilmeyecektir.

Petrol Piyasası Kanunu kapsamında lisans verilmeyecek hâllere ilişkin düzenlemelerle, yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile ödeme kaydedici cihaza gerçekleştirilen fiiller sebebiyle haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet bulunanlara lisans verilmeyecektir. Anayasa Mahkemesinin kararı dikkate alınarak uzun sürmesi muhtemel adli süreçler esnasında kaçakçılık faaliyetlerinin devam ettirilmesi ihtimaline karşılık oluşacak kamu zararını önlemek amacıyla, yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile ödeme kaydedici cihaza yönelik gerçekleştirilen fiillerle ilgili soruşturma ve kovuşturmaların bulunması durumunda faaliyetin geçici olarak durdurulacağı ve altı ayda bir kurumca alınan kararın gözden geçirileceği hususu düzenlenmektedir. Petrol Piyasası Kanunu kapsamınca verilen lisanslara ilişkin geçici düzenlemeyle, söz konusu fiillerden dolayı şüpheli, sanık veya hükümlü olmaması ve kuruma belli bir süre içerisinde başvurusu hâlinde başvuru sahiplerine lisans verilebilme imkânı sağlanmaktadır.

Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik ortamda beyanname, bildirim veya form verilmesi mecburiyeti getirilen mükelleflerin, Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemlerinin herhangi bir sebeple hizmet verememesi nedeniyle mağdur olmaları durumunda, herhangi bir hak kaybına uğramamalarını sağlayacak şekilde ödeme süresini yeniden belirleme imkânı verilmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığında, Başkanlığın stratejik plan ve performans programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi veya uygulanması amacıyla proje süresiyle sınırlı olmak üzere veya tam ya da kısmi zamanlı sözleşmeli bilişim personeli çalıştırılabilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda, devlet gelir uzmanlığında en az beş yıl hizmeti bulunanların sınava tabi tutulmadan müdür olarak atanabilmelerine ilişkin hüküm kanunla düzenlenmektedir.

Finansal sıkıntıda olan işletmelerin borçlarını yeniden yapılandırabilmelerine imkân sağlayan mevcut düzenlemenin uygulama süresinin iki yıl uzatılmasına ve söz konusu sürenin ihtiyaç hasıl olması durumunda Cumhurbaşkanı tarafından ilaveten iki yıl daha uzatılabilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarına karşılık gayrimenkul satın alınmasına yönelik düzenlemenin uygulama süresinin uzatılması teklif edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifi uhdesinde, başta emekli çiftçilerimiz ve emekli esnaflarımız olmak üzere, çalıştığı gerekçesiyle 5 bin liralık ödmeden yararlanamamış emeklilerimizin de yüzünü güldürmek amaçlanmaktadır. Emeklilerimize 1 defaya mahsus yapılan ödmeden çalışan emeklilerin de yararlanmasına karar verilmiştir.

2023 yılında götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi yapılmış kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının Sosyal Güvenlik Kurumuna 31 Aralık 2023 tarihine kadar bu sözleşme kapsamında verdikleri tedavi hizmetlerine ilişkin toplam tahakkuk tutarının götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilmesi amaçlanmaktadır.

Son olarak, genel sağlık sigortası prim ödeme yükümlüsü kendisi olan fakat çeşitli nedenlerle primlerini ödeyemeyip borçlu durumuna düşen vatandaşlarımız için bir çalışma yapılmıştır. Böylece bu vatandaşlarımızın 1 Ocak 2014 öncesine ait olup ödenmemiş genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezaları ve gecikme zamları silinecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak söz konusu teklifi olumlu değerlendiriyor, destekliyor, vatanımıza ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'e aittir.

Buyurun Sayın Özen. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli vekiller; ben de sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünden beri kanun değişikliği teklifinin tümü, birinci bölümün genel değerlendirmesi ve maddeler üzerine epeyce konuşma yapıldı. Açıkçası Anayasa hukukçularının bile anlamakta güçlük çektiği bu torba yasa mantığı da yeterince eleştirildi. Ben daha çok bu yasama değişikliğinin ruhu ve nasıl bir atmosferde bu Mecliste deneyimlendiği konusu üzerine biraz konuşarak devam etmek istiyorum.

Açıkçası kanuna baktığım zaman -bir sosyal bilimci olarak elbette zorlandığım çok teknik mevzu da var ama- şu ruhu -bu birkaç kez dile getirildi, ben bir kez daha söylemek istiyorum- çok iyi görüyorsunuz: Yasama yetkisi Cumhurbaşkanlığı sistemince gasbediliyor. Bu kanun değişikliği teklifiyle olan şey budur. Bu Mecliste olan şey nedir, buna da bakmak gerekiyor. İşte, şimdi gördüğünüz gibi, bütün muhalefetin toplamından fazla sandalyeye sahip olan AK PARTİ sıralarında hiç kimse yok, evet yemek saati diğer partilerde de görece az katılım var fakat 3'üncü gündeyiz, akşam saatleri ve genel durum bu. Oylamaya geçildiğinde de kapılar açılacak ve iktidar partisinden herkes buraya gelecek ve değişiklik lehine oy kullanılacak. Bir demokratik müzakere ortamı yok, yasama bir demokratik müzakere içinde gerçekleştirilir ve işine saygısı olan, kendi pozisyonuna, bu milletin vekili olma pozisyonuna saygısı olan herkes bu demokratik müzakerenin koşullarını oluşturmalıdır. Bunun olmadığı bir yerde -ben bu dönem ilk dönemi olan bir milletvekiliyim ama- yasa değişikliği tekliflerinde gördüğümüz şey budur: Hiçbir şekilde bir eleştiriye açıklık yok, belki yanlış bir şey yapıyoruz diye bir kez olsun düşünmek yok; böyle bir şey olamaz, bu ülkeye yasaları bu şekilde getiremezsiniz. Bir parti olarak -bütün o 7 partiyle olan ittifaklarınızı dikkate almadan söylersek- yüzde 35'i elinizde tutuyorsunuz diye, toplumun, toplumsal muhalefetin ve siyasal muhalefetin ciddi biçimde karşı olduğu çok önemli değişiklikleri sadece sayınız yetiyor diye değiştirdiğiniz zaman yasama yetkisini gasbetmiş oluyorsunuz; bunun farkında bile değilsiniz, hiçbir şekilde farkında değilsiniz.

Bu vesileyle bir hatırlatayım: Ben, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunuyum. Fakültemin de yıl dönümüydü 4 Aralık; bu vesileyle onu da kutlamak istiyorum. Bu yıl dönümüne çok

yakın bir dönemde de bir hocamızı kaybettik; Profesör Doktor Ömür Sezgin çok kıymetli bir hocamızdı. O hocalar kuşağından birinin sözü olarak hatırlıyorum, hem konumuzla ilişkili olduğu için hem de kıymetli hocamı anmak istiyorum. Çünkü benim bildiğim sadece bu Meclisteki -ki bilmediklerim de vardır- 5 öğrencisi vardır Ömür Hoca'nın ve sayısız danışman, sayısız gazeteci, sayısız uzman da onun öğrencisidir; o hocamı rahmetle anıyorum. Onun kuşağından bir hocamız bana çok genç bir akademisyenken şöyle bir şey söylemişti: “Güzel yazıyorsun ama yayınla, yayınla ki ne yaptığını gör.” Bu beni çok düşündürmüştü “Ne yaptığını görmek için başkasının görüşüne aç.” diyordu. Siz ne yaptığınızı görmeye hiçbir zaman ihtiyaç duymayan bir iktidarsınız, hiçbir şeyi dinlemiyorsunuz ve yetkinizi kötüye kullanıyorsunuz.

Ben yıllar yılı eleştiri dersini bu nedenle verdim. Medya fakültelerinde eleştiri dersi, eleştirel medya okuryazarlığı vesaire çok önemli konulardır, en az üç yüz yıllık tarihi olan bir şeydir. Kritisizm sözcüğünün dilimize girişinin, daha doğrusu, dil derken literatüre -İngilizce literatüre- girişinin -başka dillerde daha eski bile olabilir- üç yüz yıllık tarihi var. Siz kendinizi eleştiriye açmayarak “Güç bende, benim dinlemeye ihtiyacım yok.” diyerek kanun yapıyorsunuz, hakkımızı gasbediyorsunuz; yurttaşlar olarak gasbediyorsunuz, Parlamentonun yasama yetkisini gasbediyorsunuz. “Çoğunluğu elinde tutan kimseyi dinlemez.” diye bir şey yoktur. Böyle bir şey yoktur; demokratik, müzakereci bir yasama sürecini hayata geçirmek gibi bir yükümlülüğünüz var. Tek tek her birinize bakarak sormak istiyorum: Yok mu böyle bir sorumluluğunuz bu topluma karşı? Bu nasıl bir anlayıştır?

Bakıyoruz yasa teklifinin gerekçeler kısmına, Türk lirasına güveni artıracaksınız. Türk lirasına ya da herhangi başka bir şeye güven kalmadı; kurumlara, siyasete, siyasetçilere, yargıya, medyaya hiçbir şeye güven kalmadı. Son yaşanan bankacılık skandalıyla, kara para aklama skandalıyla bankacılığa karşı sarsılmış olan güven kökünden sarsıldı. Bu çok tehlikeli bir şeydir, bankacılık sektörüne güvenin sarsılması gerçekten ciddidir, gerçekten önemlidir. Sanki bütün bunları da muhalefet gibi deneyimliyorsunuz. Sabah Dijital Mecralar Komisyonunun toplantısında'yım, TikTok yetkilileri davet edilmişti. İktidar partisi olarak oturmuştuk karşımıza -biz değil- ve TikTok'çulara kara para aklamanın hesabını soruyorduk; TikTok üzerinden, TikTok yayınları üzerinden... Bu yayınları yaparken elbette ki bir teknoloji firmasının, bir ticaret firmasının sorumluluğu vardır araştırmak gibi fakat iktidarın hiç mi payı yok? İçine bu kadar geniş bir networkü almış, spor kulüplerinden futbolculara, oradan siyasetçilere, giderek nereye varacağı belli olmayan dallanmış budaklanmış bir kara para aklamayı TikTok'a mı soruyorsunuz? Muhalefette misiniz siz? Yirmi bir yıldır muhalefettesiniz, daha ne kadar muhalefette kalacaksınız(!) Mütemadiyen başkalarına hesap soruyorsunuz.

Türkiye’de yolsuzluk algısı 2013 yılından bugüne giderek güçleniyor, Türkiye’de derin bir yolsuzluk olduğuna dair algı güçleniyor ve bunu çok prestijli endeksler ortaya çıkarıyor, 130-140 ülkenin üye olduğu endeksler. Geliyorsunuz buraya, nasıl olsa toplum hiçbir şeyi sorgulamaz, kimse bir şey okumaz... “Bu endeksler kim... Herkes bize düşman.” Bu endeksleri 130-140 ülke takip ediyor, kalkınma planlarını bunlara göre yapıyor ve sıralamalarını onlar da görüyorlar bizim gibi; biz oralarda giderek güç kaybediyoruz.

Türkiye’de hiçbir şeye güven kalmadı, toplum korku içinde; bu yüzden de bu kadar çok dolandırıcılık var. Psikoloji bilimiyle ilgilenenler şunu söyler: “Korkan kişi, korkan beden geri çekilir, küçülür.” Toplum da geri çekiliyor ve küçülüyor, bunun farkında değilsiniz, toplum korku içinde. Onun için evlerine -büyük konuşmayalım, Allah vermesin- bir telefon geldiğinde “Telefonunuz ele geçirildi, örgüt şunu istiyor.” denildiği zaman malını mülkünü, her şeyini verir hâle gelmiş. Bu kadar korkutulmuş, bu kadar küçültülmüş bir demokratik toplumda her tür melanete açıklık da elbette ki çok daha kolaylaşmış oluyor.

Bakıyorsunuz, en ufak bir itiraza, sokaklardaki en ufak demokratik gösteri, yürüyüş hakkını kullananlara orada toplananların 3 katı çevik polisle, güvenlik gücüyle müdahale ediliyor. En yakın tarihli, 25 Kasım'da Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde olan şey buydu; 15 kadının olduğu yerde 45, 50, 100 güvenlik görevlisi onları kuşatıyordu. Terörize etmek budur, toplumu terörize etmek budur fakat bugün için terör tanımını yapma iktidarı sizde. Bu topluma ne yaptığınızı, yetkinizi nasıl kullandığınızı hiçbir zaman sorgulamadan devam ettiniz, devam ediyorsunuz.

“Herkes bize düşman.” Sesini çıkaran herkes size düşman, akademisyenler size düşman; yurt dışından gelen her tür yorum bir düşmanlık perspektifiyle gündeme geliyor. Sadece AKP-MHP iktidarı bu topluma dost, çok büyük bir dost gerçekten(!) Belçika büyüklüğündeki 33 bin kilometrekarelik toprak parçasını, hazine arazisini bir kalemde satışa çıkarıyor. Kendi ülkemizin toprağı koskoca parçalar hâlinde parsel parsel satılıyor. Yurttaşların kolaylıkla ulaşabileceği şehir içindeki hastaneler kapatılıp şehir dışına taşınıyor. Üniversite hastanelerinde bir profesör bulamıyorsunuz; böyle, yurttaşın gidip görebileceği bir profesör bulamıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özen.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Devamla) – Bu toplumun taşrada yaşayan, orta gelirli ama zeki çocuklarının devam ettiği, yıllar yılı yatılı okudukları işte, Kabataş Anadolu Lisesi gibi, Kadıköy Anadolu Lisesi gibi sınavlarla kazanılan ücretsiz okulların yatılı bölümünü kapatanlar, sübyan mekteplerini açanlar, bu ülkeyi tarikatlara teslim edenler bu ülkenin dostu, geri kalan herkes düşman. Sayacak çok şey var, bunları böyle birdenbire sıçramalarla söylüyorum ama yargıdan eğitime, medyaya her şeyi talan etti bu dost.

Şunu unutmamak gerekir: Bir toplumu bu kadar çürüttüğünüz zaman birlikte çürürsünüz ama buna izin vermeyeceğiz, buna izin vermeyeceğiz; bunu da aklınızda tutun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'e ait.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin ikinci bölümü üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, defalarca söyledik, söylemeye de devam edeceğiz: Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin mevcut uygulaması, Türkiye Büyük Millet Meclisini yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır. Bu torba yasa uygulamalarıyla Meclisin yasama yetkisi âdeta elinden alınmıştır. Neredeyse her maddenin sonuna “Cumhurbaşkanına yetki verilmesi” ibaresinin koyulmuş olması bir başka sorundur. Gerçekten yazıktır, günahtır, ayıptır. Buradan iktidar partisi milletvekillerine de seslenmek istiyorum: Bu ayıp artık son bulsun, bu torba işinden lütfen vazgeçin.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin temel amacı, ekonomiyi dibe vurduran AKP iktidarının kaynak yaratma çalışmasıdır. Mayıs 2023 seçimleri sonrası geçmişteki hatalı ve yanlış ekonomi politikaları unutturulurcasına “rasyonel zemine dönüş” adı altında ortaya konulan politikalar sonucu geçmişte oluşan ve gizlenen yükü dar gelirli emekçilerin, emeklilerin, çiftçilerin ve KOBİ'lerin sırtına yüklemektedirler. Çalışanların millî gelirden aldığı pay sürekli düşmekte, şu an Türkiye'de yoksullaştırılan bir büyüme süreci yaşanmaktadır.

Bu teklif, halktan kopuk ve uzaktır. Bu yasa teklifinde ekonomik ve sosyal sorunların temelinden çözümüne yönelik herhangi bir öneri de bulunmamaktadır. Şimdi, AKP'li arkadaşlar diyecekler: “Çalışan emekliye 5 bin TL veriyoruz.” diye. Ona da daha önce biz itiraz ettik, kabul etmediniz.

Tepkiler çoğalınca bir lütuflmuş gibi “5 bin TL veriyoruz.” diyorsunuz; bir ay içinde ne değişti, sormak istiyorum.

Bu teklifin görüşülmesi sırasında muhalefet olarak en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılması ve ayrıca tüm emeklilere aylıklarının 5 bin TL zamlı ödenmesine ilişkin 2 önerge vermiştik, reddettiniz; inşallah aklınız başınıza gelir de bu önümüzdeki ayda bunu kabul edersiniz, tabii ki saraydan talimat gelirse.

Değerli milletvekilleri, söylediğim gibi, bu teklifte halk yok; döviz arayışı var, kaynak arayışı var, sermayeye ve yandaşa kaynak var ama halk yok. Teklifte, bütçede kara deliğe dönüşen yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilecek projeleri, sağlık tesislerine ilişkin projeleri, eğitim öğretim tesislerine ilişkin projeleri üstlenenlere, yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet istisnasının bu yıl 31 Aralık gününde sona erecek olan süresi 2028 yılına kadar uzatılıyor; uzatın tabii, yandaşlar sakın üzülmesin, halk nasıl olsa öder.

Değerli milletvekilleri, bir taraftan yandaşa kıyak yapılırken kamunun malları da satılmaya devam edilecek. Bu teklifle, özelleştirme ihalelerinin elektronik ortamda yapılabilmesine olanak sağlanıyor. İktidar, ülkeyi ekonomik olarak öyle bir hâle getirdi ki kaynak bulmak için Özelleştirme İdaresini âdeta açık artırma sitesine dönüştürüyor. Özellikle, teklifin 30’uncu maddesiyle, sorumlu sıfatıyla beyan edilen katma değer vergisinin indirim konusu yapılmasında ödeme koşulu getirilmektedir; daha önce idari düzenlemelerle yapılan ve hukuka aykırı olduğu mahkeme kararıyla ortaya konulan bu hususta önümüze bir kanuni düzenleme getiriyorsunuz.

Değerli milletvekilleri “kanuni düzenleme” deyince hukukilik sağlanmış olamaz. Yapılmaya çalışılan düzenleme, vergi idaresinin kendisinin yapamadığı tahsilat işini vergi mükelleflerinin üzerine yıkmaktan başka bir şey değildir. Siz, devlet gücüyle yapamadığınızı herhangi bir yaptırım gücü olmayan vergi mükelleflerine yaptırmaya çalışıyorsunuz. Bu düzenleme hem hukuka hem de ticari ilkelere aykırı bir düzenlemedir. Siz bu düzenlemeyle hem mükelleflerin hem de bu mükelleflere fedakârca hizmet veren, onların vergi beyannamelerini düzenleyen muhasebe meslek mensuplarının işini oldukça zorlaştırıyorsunuz. Bu düzenlemeyle, mali müşavirler mükelleflerinin mal ve hizmet alımlarında tevkifatlı bir işlem var ise bunun KDV’si ödenmeden bu faturadaki KDV’yi indirim konusu kaydedemeyecek ve alıcıyla karşı karşıya kalacaktır. Bu yönüyle tekrar ifade etmek isterim ki bu düzenleme hem hukukun temel ilkelerine hem de ticari hayatın işleyiş ilkelerine tamamen aykırı olup mükelleflerimizin ve onlara hizmet eden mali müşavirlerin iş yapma süreçlerini oldukça zorlayacak ve devletimize olan inançlarını da azaltacaktır.

Yine, 31’inci maddeyle KDV’de indirim hakkının yanında iade hakkını düzenleme konusunda da Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Bu madde düzenlemesi de vergi hukukunu bilen herkes tarafından karşı çıkılacak bir maddedir. Vergiler kanunla konulur, kanunla kaldırılır; bu, Anayasa’mız da vergiyle ilgili en temel ilkedir. Gerçi siz Anayasa’yı da dinlemiyorsunuz ya. Kanunla düzenleme yapılmasındaki temel amaç hukuki güvenliği sağlamak içindir. Siz, kanun dışında bir idari makama -bu ister bakan olsun ister Cumhurbaşkanı olsun hiç fark etmez- yasamanın yetkisini veriyorsunuz ve bizler de “Acaba, bu sabah hangi KDV iadesini Sayın Cumhurbaşkanımız kaldırmış olabilir?” diye kararnameleleri takip edeceğiz; böyle bir hukuk düzeni asla kabul edilmez. Yasamanın yetkisini idari makama devrediyorsunuz. Böyle bir ülkeye yatırımcı gelir mi, size soruyorum. Siz böyle bir ülkeye güvenir misiniz, yatırımlarınızı yapar mısınız? Doğrusu hiç kimse bunu göze almaz.

Yine, az önce söylediğim gibi, bu oldubittiyle ve tamamen Anayasa ve vergilemenin temel ilkelerine aykırı düzenlemeleri önümüze getirip kendinizi meşru ilan etmeyin. İnanın, vereceğiniz “kabul” oylarıyla bunun vebali altında kalacaksınız.

Yine, değerli milletvekilleri, madde 32 ve madde 33’le vergi sorumlularının beyannamelerini verme tarihleri ve ödeme tarihleri geriye çekilmektedir. Buyurun, yine saha uygulamalarından uzak, ticari iş ve işleyişten bihaber ve keyfi bir muamele. Sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi gereken KDV’nin beyan süresini, normal KDV beyan süresinin önüne çekiyorsunuz. Mali müşavirlerin her ay KDV beyannamelerini verirken çektiği sıkıntıları tabii ki bilmiyorsunuz, şimdi bu sıkıntılara daha da sıkıntı ekliyorsunuz. Mükellefler ve meslek mensupları bir KDV dönemine ilişkin işlemleri topluca ele almakta, kayıtlarını birlikte kontrol etmekte ve beyanlarını buna göre hazırlamaktadırlar.

Yapılmak istenen düzenlemenin ticari hayatın gerekleriyle de uyuşmadığı ortadadır. Ticari hayatın gerçekleri ve vergi muhasebe ilkeleriyle tamamen uyumsuz olan bu düzenlemeyi olumlu bulmuyoruz ve bu düzenlemeyle zaten oldukça zor işleyen beyanname verme süreçlerini daha da aksatabilecek bir sonuca yol açmasından da duyduğumuz kuşkuyu, endişeyi belirtmek istiyoruz. Aslında, değerli milletvekilleri, bu uygulama bir nevi KDV1 beyannamesinin de maalesef geriye çekilmesi anlamına geliyor yani siz, KDV beyan sürelerini bir anlamda bu uygulamayla geri çekiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, biraz önce bahsettim, yap-işlet-devret projelerinden madde 34 ile geçici 29’uncu maddedeki istisna uygulamasının süresi de 31/12/2028 tarihine kadar uzatılmaktadır. İlk bakışta mükelleflerine bir düzenleme olmakla birlikte bu istisnadan bugüne kadar kimler yararlanmış, bunların tüm toplum tarafından bilinmesi gerektiğini söylemek isterim. Sizler bu istisnayı kimler için uzatıyorsunuz? KDV uygulamasında kanunun genel ruhuna uygun istisnalar doğru uygulamalardır ancak fonksiyonu kalmamış, kayırcı istisnaların artık gündemden çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, son olarak, teklifin 44’üncü maddesiyle serbest bölgelere yapılan mal ve hizmet satışlarını ÖTV yönünden ihracat saymıyorsunuz ama aynı mal ve hizmet satışında “KDV açısından ihracattır.” diyorsunuz. Bu ne çelişkidir? Dış ticaret mevzuatına göre herkes bilir ki serbest bölgeler ülkenin gümrük bölgesi dışında kalan alanlardır; bir başka ifadeyle buralar yurt dışı gibidir.

Bu düzenlemeyle aslında kanunlar arasında da bir çelişki yaratıyorsunuz, lütfen bu çelişkiyi de ortadan kaldıran diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Karadağ Parlamentosu Genel Sekreteri Aleksandar Klaric ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, resmi bir ziyaret kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan Karadağ Parlamentosu Genel Sekreteri Aleksandar Klaric ve beraberindeki heyet şu an Genel Kurulu teşrif etmiştir, kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)*

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talebi Samsun Milletvekili Erhan Usta’ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nde ikinci bölüm üzerine, hem bölüm üzerine hem de şahsım adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Şimdi, tabii, aslında, biraz bölüm konuşması olsa bile geneline ilişkin gibi de olacak. Bir defa, tabii, yine bir klasik yaşıyoruz, bir AK PARTİ klasiği veya AK PARTİ öngörüsüzlüğü, ne dersiniz deyin. Yani yılın sonu gelmiş, bütçe gelmiş, hâlâ bir sürü mesele son güne kadar bırakılmış. İşte, efendim “Süre bitiyor.” Ya, süre bitiyorsa bu sürenin biteceği ta üç yıl önce, beş yıl önce belli; çıkarttığımız zaman belli işte “2023 sonuna kadar.” denilmiş. Aylardır Meclis boş, Genel Kurul çalışmıyor, kanun teklifi yok, ondan sonra, bunlar zamanında yapılabilirdi. Tabii, bunun birtakım avantajları olur, “Ya, bunun çıkması lazım.” Oldubittiye getiriliyor filan. Birtakım meseleleri konuşmamız gerektiği şekilde konuşmuyoruz. Bu, Komisyon safhasında da böyle oluyor, burada da böyle oluyor.

Şimdi, bu kanun teklifi için -86 madde, aslında çok ciddi meseleler var içeride- efendim, deniliyor ki: “Ya, Komisyondan on saatte geçti, Genel Kurulda niye bu kadar uzatıyorsunuz?” Tabii, Komisyondan bunun on saatte geçmiş olması, bu kanun teklifindeki maddelerin hepsinin çok doğru olduğu anlamına gelmez, çok masum olduğu anlamına da gelmez.

Tabii, torba eleştirisi yapmayacağım ama ben şimdi şöyle düşünüyorum yani niye bu kadar çok torba geliyor? Cumhurbaşkanı zamanında, Başbakanlığı döneminde söz vermiş “Torba getirmeyeceğiz.” demiş, Meclis Başkanları “Torba getirmeyeceğiz.” falan demiş. Ya, bakıyorsun, artık bu bir zorunluluk olarak kaldı çünkü hakikaten çok kalitesiz kanun yapılıyor, bu da torba işini yaygınlaştırıyor çünkü yani daha önce yaptığımız bir düzenlemeyle ilgili mutlaka birkaç defa daha düzenleme yapmak durumunda kalıyorsunuz. Her defasında kod kanun getiremeyeceğinize göre artık bu işler bunların hepsini bir torbanın içerisine atıp böyle yapılıyor.

Niye? Kişiye özel meseleler, kişiye özel kanunlar çıkıyor burada, kişiye özel maddeler çıkıyor veya bir kuruma özel, anlık maddeler çıkıyor. Onun için de böyle tek başına bir kanun getiremediğiniz için yine bir torbaya atıyorsunuz, torbayla getiriyorsunuz yani bu tür nedenler. Sonra meseleye reformist bakılamıyor, hep bir yanını azıcık düzeltme anlayışıyla bakıldığı için, böyle genel çerçeveli bir kanunu getirme ihtiyacı hissedilmiyor. “Bugün burasına azıcık bir yama yapalım, ertesi gün birazına yama yapalım.” anlayışı artık AK PARTİ hükûmetlerinde yirmi bir yılda bir âdet hâline geldi. Şimdi, bu da işte, torbayı yaygınlaştıran bir şey.

Sonra, sorunları çözmeye diye bir şey yok, sorunları sürekli tehir etme, birazdan örneklerini vereceğim. 2008 yılında, değerli arkadaşlar, bakın... Sporcularla ilgili burada bir madde var değil mi? Onlar tevkifatla mı vergilensin, yoksa beyanname mi versin normal bir çalışan gibi veya normal bir gelir elde eden insan gibi? 2008 yılında bunun, efendim, beyannameye geçilmesi hususunda kanun çıkmış. “2008 yılında uygulama başlayacak.” denilmiş. Her defasında ertelenmiş, en son 2023’e ertelenmiş, şimdi “2028’e ertelensin.” deniliyor ve Cumhurbaşkanı’na da beş yıl daha erteleme yetkisi veriliyor ya! 2008’de gidilmesi gereken, beyannameye geçilmesi gereken sistem 2033’e kadar erteleniyor, yirmi beş yıl erteleniyor arkadaşlar ya! Ya, cumhuriyetin dörtte 1’i kadar bir dönem bu ya! Böyle bir şey olabilir mi? Yani erte, erte, gitsin. İşte, bu da bir torba gerektiriyor. Hiçbir şey yapma, sadece oradaki rakamı, tarihi erte, rakamı büyüt, bilmem ne anlayışıyla bu işleri yapıyor. Dolayısıyla, hani bazen Abdulhamit Bey de diyor “Ya, burada işte süre uzatımları var, çok şey meseleler değil bunlar.” Ya, bu süre uzatımları masum değil. Sayın Gül, 2008’de geçilmesi gereken sistemi 2028’e şimdi erteliyoruz ve Cumhurbaşkanı’na da burada yetki veriyoruz, 2033’e kadar ertelenmesi yetkisi. Niye bu meseleler çözülüyor? Niye herkes gibi sporcusu da şücusu da bucusu da normal şartlardan, gelir vergisi tarifesi dilimlerine bağlı olarak vergi ödemiyor? Bunları erte, erte... İşte, bu tür anlayışlar, bu yapı torba kanunu artık zorunlu kılıyor yani sizin bu torba kanundan ayrılma imkânınız yok.

Şimdi, burada reformist bir şey var mı diye bakıyorsunuz, emin olun, 86 madde içerisinde reform -yani kapsamlı bir reform zaten yok da- mahiyetli “Ya, şununla da biz övünebiliriz.” diyeceğiniz bir tane madde yok, bir tane madde yok arkadaşlar. Ya, böyle bir âcizlik olabilir mi? Hatta neler var? Ya, kanun teklifi geliyor, komisyondan geçiyor, tereddütleri gidermek amacıyla burada AK PARTİ

Grubu önerge veriyor, önerge kabul ediyoruz. Ya, böyle bir rezalet olabilir mi arkadaşlar ya? Yani çalışılmadan gelen maddeler... Tabii, bir sürü bakanlığın burada maddesi var, sadece Maliye Bakanlığı meselesi filan da değil. Tereddüdü gidermek için burada düzenleme yapılıyor. Bu kadar, böyle, işte el yordamıyla hazırlanmış “Ne olursa olsun.” anlayışıyla bir kanun teklifini görüşüyoruz. Yazıktır, bu ülkeye yakışmıyor yani 2023 yılında bu ülkeye yakışmıyor. Şimdi, reformist hiçbir şey yok diyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii, vakit çok az, bunları konuşacak kadar vaktimiz yok ama bizim vergi sistemi artık alarm veriyor, Türkiye’de bir vergi sistemi filan yok. İşte, arkadaşlarımız burada, söylesinler; yıllarca ben bu işlerle uğraştım, vergi politikaları üzerine çalışmış eski bir bürokratım, yok ya vergi sistemi, böyle bir şey yok. Ne denk gelmiş, onu yapmışız; karmakarışık, işin uzmanları dahi anlayamıyor, takip edilemeyen bir durum var.

Şimdi, eğer vakit kalırsa, bu KDV tevkifatları meselesi var, onları filan konuşacağız. Yazıktır, günahdır bu ülkeye ya! En önemli gelir unsurlarımızın bir tanesi, yaklaşık yüzde 30’unu oluşturacak 2024 yılı için vergi gelirlerinin; KDV. KDV işi mutlak surette, hızlı bir şekilde masaya yatırılmak durumundadır bu ülkede. Yani bu kadar çok vergi elde ettiğiniz sistem artık sadece vergi sistemini değil, ticari aktiviteyi bozucu bir hâle gelmiş. Tevkifatı alırsın almazsın, millet iadesini alır alamaz, indirimli KDV oranları... Bu kadar karmakarışık bir sistem. Bir yandan devlete KDV borcu var, öbür yandan devletten KDV alacağı var. “Gel ikisini mahsup yap.” diyorsun, Danıştay “Tevkifatı mahsup yap.” demiş, mahsuba karşı çıkılıyor. Şimdi, bugün, burada millet arayıp duruyor bizi, diyorlar ki: “Ya, bir yandan alacağım var, bir yandan borcum var, bu mahsuba niye müsaade etmiyorsunuz?” Şimdi, buna müsaade edilmesin diye burada kanun çıkartılıyor. E, niye? Tabii, bütün bunlar çaresizlikten çünkü Türkiye’nin maalesef, güçlü bir Gelir İdaresi yok; var olan -kim isterse tartışırım sabaha kadar- güçlü Gelir İdaresi de AK PARTİ hükümetleri döneminde güçsüzleştirilmiştir değerli arkadaşlar, hem Gelir İdaresi hem de gelirle ilgili, vergiyle ilgili teftiş birimleri. O zaman ne yapıyorsunuz? “Vergi toplayamıyorum, yahu tevkifatla ne alırsam o kâr.” Bu anlayışla vergi konulur mu arkadaşlar? Tamamen bu anlayış ya! Gelir vergisinde aynısı, kurumlar vergisinde aynısı, KDV’de dahi tevkifat usulüyle vergilendirme yapılıyor. Çünkü “Ben, mükellefi salarsam ondan sonra tekrar bir daha bulamam, alamam, ne bulursam alayım.” anlayışıyla vergi yapılıyor bugün. İşte, o yüzden vergi adaletsizliklerini bu kadar çok konuşuyoruz. İşte, o yüzden millet bu kadar çok feryat ediyor. Yani zenginden alamıyorsun, bu sefer tutuyorsun kimden alıyorsun? İşte, satış vergileri üzerinden giderek vergi almaya çalışıyorsunuz.

Şimdi, tabii, burada hiçbir şekilde kök nedene inmek yok, tamam mı.

Şimdi, vatandaş, Türk firması taahhüt işi yapıyor, yurt dışında para kazanıyor, deniliyor ki: “Efendim, yurt dışında kazandığın paranın yüzde 50’sini kurumlar vergisinden muaf ediyorum yani kazancının yüzde 50’sinden vergi almayacağım.” Otomatik olarak yüzde 25 olan kurumlar vergisi oranı bunlar için kaçta inmiş oluyor? Yüzde 12,5’a inmiş oluyor. Şimdi, bu yüzde 50 olan istisna tutarı yüzde 80’e çıkartılıyor değerli arkadaşlar. Bir yandan da orta vadeli programda veya kalkınma planında -daha yeni geçti hepsi biliyorsunuz- “Vergi istisna ve muafiyetlerini azaltacağız.” deniliyor. “Azaltacağız.” denildiği yerde, şurada hep vergi muafiyeti; istisnası getiriliyor, bir iki tane azaltma kalemi var, o ayrı ama genel olarak vergi muafiyetini, istisnasını yaygınlaştıran bir kanun teklifi getiriyorsunuz ama politika dokümanlarında “Azaltacağız.” diyorsunuz. Şimdi, kök nedene inilmiyor. Yani Türkiye’de güven olmazsa... Değerli arkadaşlar, bir Türk firması, Türkiye’de yerleşik bir firma yurt dışında kazandığı parayı bu ülke niye getirmesin? Niye ben vergi teşviki yoluyla o parayı bana getirmesini sağlayayım? Her yaptığınız vergi teşviki bir başkasının üzerine koyduğunuz vergi demektir. Vatandaşın üzerine vergi koyacaksın, ek motorlu taşıtlar vergisi, KDV vergisi, ÖTV koyacaksın ama öbür tarafta, yurt dışında iyi para kazanan insanlara da “Ya, lütfen, arkadaş, şu parayı getir Türkiye’ye; senden hiç

vergi istemiyorum.” diyeceksin. Kurumlar vergisi şimdi o firmalar için yüzde 5’e düşürülüyor burada yani pratik olarak. Yüzde 80’ini muaf edersen bir şeyin, sadece yüzde 20’sinden vergi alırsan yüzde 25 kurumlar vergisi kaç olur? Yüzde 5 olur değerli arkadaşlar. Güven yok, güveni oluşturmak yerine vergi teşviki yoluyla kendi kusurlarınızı milletin sırtına yüklüyorsunuz. Böyle bir anlayış olur mu ya! Hakikaten, şunu getirenlerin utanması lazım ya! Artık, insan çok sinirleniyor; olmaz böyle bir şey, olmaz böyle bir şey! Başka da var, her birini sayacak filan değilim.

Şimdi, ÖTV’ler var... Ya, böyle bir şey görmedik biz, bu da son dönemin şeyi yani yirmi yıldır, yirmi beş yıldır bu işle uğraşıyoruz. Son üç beş yılda bir şey daha yapıldı. Şimdi, özel tüketim vergilerine genelde, biliyorsunuz “Şu mal üzerinden şu kadar oranda.” derler, farklılaştırırsın, falan filan. Bu, otomobilde başladı, telefonda, şunda bunda filan da yaygınlaştırıldı. 1600 cc’nin altındaki otomobilde 3 tane daha dilim var. Atıyorum -rakamları şimdi tam hatırlamıyorum çünkü bu rakamı nereden hatırlayacaksın bu kadar yüksek enflasyonunda- şu kadar bin TL’ye kadar olursa vergisi bu, şu kadar olursa bu... Yani firmalar vergi fiyat ayarlamaları yoluyla sizin verginizi azaltıyor veya artırıyor. Bu kadar enflasyonist bir ortamda sürekli yani oranın altında bir de maktu üzerinden vergileme olur mu? 300 bin lirayı geçtiği anda, bir bakıyorsunuz, verginiz -atıyorum- yüzde 40’tan yüzde 60’a çıkıyor. Ondan sonra duruyorsunuz, duruyorsunuz, “Bu rakamlar eridi.” diyorsunuz, 300’ü 400’e çıkardığımızda vergi bir anda 60’tan 40’a iniyor. Ya, vergide bu kadar belirsizlik olur mu? Böyle bir sistem olabilir mi? Böyle saçma sapan işler yapılıyor. Şimdi, döviz getirme maddelerinin temelinde... Değerli arkadaşlar, yani bu vergi teşvikleriyle bu iş olmaz; güveni oluşturursanız millet parasını getirir buraya, güveni oluşturacaksınız; güveni oluşturamıyorsunuz, teşvikler yoluyla bu işleri yapıyorsunuz.

Cumhurbaşkanına yetki meselesi; şimdi, Anayasa hükmüdür, vergi kanunla konulur; burada apaçık Anayasa’ya aykırılık var. Hani küçük marjları demiyoruz, vergi oranı yüzde 10’dur, bunu 12’ye çıkarma, 8’e indirme yetkisi verilir eskiden beri. Ya, sıfıra indirme, yüzde 100 oranında artırma yetkisi veriliyor. Bunun anlamı, vergiyi kaldırmaktır; sıfır, vergidir teknik olarak yani sıfır da olsa oran “Vergi vardır.” denilir ama fiilî olarak vergi yoktur. Yani, bir vergiyi kaldırma ve vergiyi 2 katına çıkarma, yeni bir vergi koyma yetkisi veriliyor Cumhurbaşkanına; böyle bir şey olabilir mi?

Şimdi, bakın, bu yetkiyi almanın iyi bir şey olduğunu hem siz hem de bürokratlar düşünmesin. Değerli arkadaşlar, şimdi, tevkifat oranı diyelim ki 20; sıfıra indirmeye, 40’a çıkarmaya yetki alıyorsunuz. Bu, kullanılacak mı kullanılmayacak mı? Şimdi, piyasa her zaman belirsizlikte en kötüyü fiyatlar. “Bu vergi yüzde 40’a çıkarılabilir.” üzerinden fiyatlar; sen çıkarmadığın zaman ona ilave bir kâr, bir gelir bırakmış olursun; bunun ekonomiye bir maliyeti var. “Bu yetkiyi alacağız ama kullanıp kullanmayacağımız belli değil.” Bakın, bürokrasinin hazırladığı etki analizinde aynısı yazıyor, diyor ki: “Yetkinin kullanılıp kullanılmama durumuna göre gelir etkisi olur veya olmaz.” Böyle bir şey olabilir mi? Bak, bürokrasi de bilmiyor. Şimdi, bilmediğiniz zaman ne olacak? Çünkü Cumhurbaşkanına yetki almışsınız, bu vergi her an 2 katına çıkabilir. O zaman benim imkânım varsa ben ne yapacağım? Vergi 2 katına çıkacakmış gibi bir fiyatlama yapacağım; bu, ekonomiye bir yükür. Bunları kâr zannediyorsunuz ya! Bu milletin üzerine bir yük getiriyorsunuz şurada yaptığınız şeylerle, bu bir iş zannediliyor; bunu hakikaten anlamak mümkün değil.

Şimdi “Sermaye gelirleri vergilendirilsin.” diye diye dilimizde tüy bitti değerli arkadaşlar. Şimdi, KDV’nin üzerine yüklen, ÖTV’ye yüklen yani gelirin bakılmaksızın millettten alınan dolaylı vergilerin üzerine yükleniyoruz. Tamam, olması gereken kısmı elbette var ama şimdi diğer taraftan, hakikaten, kazanç üzerindeki vergiler OECD ortalamasına filan baktığımızda Türkiye’de çok düşük, buralara yüklenilmesi lazım yani finansal sistem üzerindeki vergilere yüklenilmesi lazım. Burada çok fazla bir şey var mı? Yok. Şimdi, bir tanesinde, işte, yabancı döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetler

üzerindeki tevkifat var; 15'ten 40'a çıkarılıyor, yetki alınıyor filan ama kullanılıp kullanılmayacağı belli değil, “etki analizi” dediğim mesele o. Çıkaracaksan bu oranı çıkar, tevkifatla da yapma. Diğer bir husus da bu, bu tevkifat işinden Türkiye'nin artık vazgeçmesi lazım. Yani hangi çağdayız ya! “Beyanname almıyoruz.” ama, işte, Gelir İdareniz zayıf olursa böyle yapmak durumunda kalıyorsunuz. “Yakaladığım anda vergi alayım, sonra elimden giderse daha vergi alamam.” anlayışıyla bir vergi sistemi olmaz, güçlendireceğiz burayı; eleman ihtiyacı mı var, alalım yani bilgisayar ihtiyacı mı var, neyse ihtiyaç onu yapalım ama Türkiye'nin bu kadar aciz durumda olmaması lazım.

Şimdi, muafiyet ve istisnaların -artık, vaktim çok az kaldığı için onların detaylarına girmeyeceğim- çok ciddi bir şekilde artırıldığını görüyoruz; hepsi yanlış arkadaşlar, hepsi yanlış. Hiçbir araştırma yapılmadan, hiçbir çaba gösterilmeden, bir etki analizi yapılmadan yani ben bu muafiyeti geliştirsem, artırırsam; ondan sonra, bunun büyüme üzerindeki etkisi, ticaret üzerindeki etkisi, şunun üzerindeki etkisi, bunun üzerindeki etkisi filan diye bir çalışma yapılmadan getirilmiş meselelerdir bunlar. Ha, gelirine ilişkin bir çalışma yapılabilir, etki analizi bu değil. Etki analizi bunun bütün unsurlar üzerindeki etkilerini ölçmektir; büyümeye etkisi ne olacak, dış ticaret açığına etkisi ne olacak, varsa istihdama etkisi ne olacak diye. Bunların hiçbirini yapılmıyor.

Şimdi, mesele çoktu, tabii onların hepsine gelemedik. Şu son konu, bu kur korumalı mevduat meselesi. Bakın, şimdi, tabii, yaptığı hatalarla, Nebati Bey başladılar, ondan sonra Cumhurbaşkanıyla kol kola verdiler, Şahap Kavcıoğlu da gazlarını verdi, ondan sonra Türkiye'yi bir felakete sürüklediler. Ondan sonra Türkiye'nin elli yıl önce terk ettiği bir enstrümanı tekrar reformmuş gibi Türkiye'yle tanıştırdılar “kur korumalı mevduat.” diye bir şey icat edildi. İşte, kur 18 liradan ilk birkaç günde 11 liraya düştü, sonradan tekrar patır patır geldi, bugün 29 lira. Başından itibaren söylüyoruz: Hadi, bu yanlış yaptınız; ya, ne zaman çıkacaksınız? Bu sistemi büyütmele övündüler “Kur korumalı mevduatta şu kadar para birikti.” filan, tamam mı... Şimdi, Mehmet Şimşek onların hepsine “İrrasyonel.” dedi ya... Mehmet Şimşek açıklama yapıyor “Kur korumalı mevduatı bir an evvel tasfiye edeceğiz.” diyor. Ya, burada, şimdi, altı ay uzatıyorsunuz süresini; üstelik kurumlar için kurumlar vergisi muafiyetini de uzatıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Uzatmakla kalmıyorsunuz, Cumhurbaşkanına da 3 defa altı ay uzatma yetkisi veriyorsunuz; ya iki yıldır bu. Ne zaman çıkacaksınız, nasıl çıkacaksınız, boyutu nedir? Hâlâ tam olarak maliyetini kimse biliyor değil. Yani vergi indirimleri yoluyla... Esas maliyet oradan geliyor, orada ne kadar para var? İşte, Plan ve Bütçe Komisyonunda bir miktar rakam söylendi ama tatminkâr değil bunlar. Bunların kapsamlı bir şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisiyle paylaşılması lazım. Dolayısıyla vatandaşa... Ya, bu kur korumalı mevduat işini bu kadar uzatmanın bir anlamı yok. Bu sistemde hiç olmazsa kurumlar vergisi istisnasını uzatmayın değerli arkadaşlar. Zaten kur garantisini veriyorsun yani “Kurda bir zıplama olursa o farkı ödeyeceğim.” diyorsun, bir de kurumlar vergisi istisnasını niye uzatıyorsunuz? Yani “Oradan elde ettiğin gelirden de hiçbir vergi almayacağım.” niye diyorsunuz? Bir yandan “Sistemi küçültmeye çalışıyoruz.” diyorsunuz, bir yandan da -çünkü onlarda yenileme imkânı var, tamam, yeni girişe müsaade edilmiyor- o sistemin büyük kalması için de teşviklere devam ediyorsunuz, bu anlaşılır gibi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Yine milletten toplayacaksınız, yine fakirden fukaradan toplayacaksınız, sudan, ekmekten vergi alacaksınız, aldığınız vergilerin paralarını gideceksiniz kocaman kocaman milyon dolarlık, milyar dolarlık insanlara yatıracaksınız. Hakikaten biraz akla ve vicdana davet ediyorum. Bunlar

olacak iş değil değerli arkadaşlar. Bu kanun teklifini getirenler kimse gelsin veya bürokratlar, bakanlar gelsin, bunun bize rasyonelini anlatsınlar o zaman. Biz burada adaletin olmadığını iddia ediyoruz, varsa bir adaleti bize anlatsınlar, bunu hiç kimse anlatamaz. Söylediğimiz şeyler tamamen doğru şeylerdir ama maalesef dikkate alınmıyor. Tabii, yine, eller kalkacak, bu kanunlar geçecek ama Türkiye için iyi bir şey yapılmayacak, onu da söylemek isterim.

Hepinize çok teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına söz talebi, Balıkesir Milletvekili Sayın Burak Dalgın’a aittir.

Buyurun Sayın Dalgın.

BURAK DALGIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri şahsım ve DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, biliyorsunuz, torba yasa yapmanın iktidar için iki tane büyük avantajı var; bir tanesi, birbiriyle alakası olmayan 86 maddeyi bir torbaya atıp Meclisin önüne getirmek, ikincisi de araya kimsenin karşı çıkamayacağı birkaç tane madde koyup meseleyi pürüzsüz bir şekilde halletmek. Karşımıza gelen torba yasa da tam da bunu yapıyor.

Şimdi, 7 maddede ben görüşlerimi özetlemek istiyorum. 1’inci: Vergilendirme hakkı. Başka vekillerimiz de söyledi; ta, 1215’teki Magna Carta’dan beri vergi koyma ve bütçe parlamentonun asli bir hakkıdır. Önümüze gelen yasa teklifinde vergi koyma, vergi artırma, vergi eksiltme, istisnalar koyma hakkı yani Parlamentonun en temel hakkı Sayın Cumhurbaşkanına devrediliyor, artık canı nasıl isterse. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in bu konuyla alakalı savunması manidar “Belki hiçbir zaman uygulamaya konulmayacak, şu anda yüzde 40’lık bir vergi getirmiyoruz, sadece bir yetki alıyoruz.” Arkadaşlar, böyle bir keyfilik olmaz, Cumhurbaşkanının canı nasıl isterse Türkiye’ye vergi konulamaz. Biliyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı “Türkiye anonim şirket gibi yönetilmeli.” demişti, ben yirmi seneden fazla dünyanın çeşitli ülkelerinde şirketler almış, idare etmiş, satmış bir arkadaşınızım; hiçbir anonim şirkette, hiçbir ciddi kurumda kimseye böyle hesapsız kitapsız bir yetki devri olmaz, anonim şirket gibi idare etmek istiyorsanız bu şekilde ilerleyemezsiniz.

2’ncisi: Sporculara vergi hediyesi. Biliyorsunuz, Hükümet çalışanandan yüzde 27, yüzde 35, hatta yüzde 40 gelir vergisi alıyor. Mesela, savunma sanayisinin çok stratejik olduğunu hep konuşuyoruz, orada çalışan mühendis bir arkadaşımız gelirinin üçte 1’ini gelir vergisi olarak ödüyor. Hâlbuki milyonlarca dolar kazanan, paralarını nasıl değerlendirdiklerini hayretle izlediğimiz bazı sporculardan, Süper Lig sporcularından sadece yüzde 20 vergi almak istiyor Hükümet. Şimdi, ben merak ediyorum, alın teriyle çalışıp kazanan orta direği zaten asgari ücrete doğru ittiniz, asgari ücretlileri de zaten açıklık sınırına doğru ittiniz ama önceliğiniz, milyonlarca dolar kazanan sporcuların vergisi mi? Hakikaten çok enteresan bir tercih bu. Şunu da söyleyeyim: Bu iş tamamen magazine döndü de bizi ilgilendiren, onların kazandıkları milyonları nasıl batırdıkları değil ne kadar vergi verip vermedikleri.

3’üncüsü: Huzur hakkı. Meşhur bir konu, biliyorsunuz, burada ibretlik bir durum var. Vatandaş sürekli “Tasarruf edin, aman sıkın, aman kemer sıkalım.” diyen Hükümet çoklu ve ballı maaş uygulamasını yasalaştırmak için önümüze geliyor. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz’a bununla ilgili bir soru önergesi verdim, cevabını bekliyorum. Kaç kişi, kaç bürokrat, kaç bakan yardımcısı hangi şirketlerin yönetim kurulunda kaç para huzur hakkı alıyor? Devletin parası yok; para bizim paramız, milletimizin parası; bunun da hesabını sormaya devam edeceğiz.

4’üncüsü: RTÜK. Biliyorsunuz, şimdi, burası âdeta devletin sopası, Hükümetin sopası hâline gelmiş bir yer. Bu kurumun amacının ne olduğunu ben bilmiyorum, bilenler bilmeyenlere anlatsın. Herkese milyonlarca ceza yağdırmaktan başka bir şey yaptıklarını görmedim.

“RTÜK” deyince, tabii, aklıma İstanbul Milletvekili, emekli Büyükelçi Namık Tan’ın rahmetli Özal’la ilgili bir anekdotu geliyor. Kendisine bir şikâyet için geliyorlar “Ya, istemediğimiz yayınlar var; Sayın Cumhurbaşkanım, müdahale edin.” diyorlar. Özal da kumandayı alıp kanalı değiştiriyor, “O zaman bunu yapacaksınız.” diyor. Şimdi, RTÜK’ün bu felsefeyle ilerlemesi lazım.

Yalnız “RTÜK” demişken bir de parantez açalım, RTÜK Başkanı Halkbankın Yönetim Kurulu üyesi. Bu huzur hakkı meselesi RTÜK’te de karşımıza çıkıyor. Çok enteresan; bir tarafta reklam veren Halkbankın Yönetim Kurulu üyesi, öbür tarafta reklam alan medyayı denetleyen bir görevde.

5’incisi: KKM. Türkiye’nin en büyük servet transferi, tersine Robin Hood; biliyorsunuz, o zenginden alıp fakire veriyordu, bu fakirden alıp zengine veren bir sistem. Burada da yine, vergiyi indirme yetkisi isteniyor. Hükûmetin öncelikleri gayet net, bizim önceliğimiz de net; emeğiyle çalışıp kazanan orta direğin üzerindeki vergilerin inmesi lazım, KKM vergi indiriminin yapılması lazım.

6’ncısı: Ankara’dan İstanbul’a taşınan BDDK personeline ödenecek olan tazminat. Buradaki mesele BDDK personeli değil, buradaki mesele, madem bizim vilayetlerimizin arasında bu kadar büyük masraf farkı var, bu niye bütün çalışanlar için düşünülüyor? Haftaya asgari ücret konuşacaksınız. Mesela, başka iller için farklı asgari ücretler konuşacak mısınız ya da BDDK’ye tanınan bu hayat tazminatını bütün memurlar için düşünüyor musunuz? Çünkü Ankara, İstanbul artık bir iktisadi sürgün yeri hâline geldi.

Son olarak katma değer vergisi yani KDV. Vallahi mali müşavirlerimiz isyanda, her gün aldığım telefonun, mesajın haddi hesabı yok. TÜRMOB da biliyorsunuz bir açıklama yaptı, bu arkadaşlarımız ekonominin kayıt altına alınmasında ve vergi toplanmasında devlete en çok yardımcı olan arkadaşlar. Torba kanunun 30, 32 ve 33’üncü maddelerinde KDV’yle ilgili olan değişikliklerle alakalı kendilerinden yeterince görüş alınmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Dalgın.

BURAK DALGIN (Devamla) – KDV2 beyannamesinin beyan tarihinin erkene çekilmesini uygulanabilir bulmuyorlar, bunun maliye sisteminde aksamalara yol açacağını ve kayıt dışılığa sevkî arttırabileceğini düşünüyorlar, bunun Genel Kurulda tadil edilmesini öneriyoruz. Ayrıca, genel olarak değişikliklerin KDV Kanunu’na aykırılığı konusunda da görüşleri var, bunu da Genel Kurulun dikkatine getiriyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasada tabii bazı doğru işler de var. Mesela emeklilerimiz arasındaki adaletsizliğin giderilmesi, mesela hizmet ihracatının önünü açacak, yatırımları kolaylaştıracak, borçları yapılandırılacak olan maddeler. Biz bunlara gereken desteği vereceğiz ama milletimizin parasına, devletimizin kaynaklarına, vatandaşlarımızın hukukuna da sahip çıkmaya devam edeceğiz. Bizim genel rolümüz doğruları desteklemek, eksikleri tamamlamak ve yön göstermek, yanlışların da karşısına çıkmak, bunu böyle yapmaya devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

30’uncu madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Mustafa Kaya	Şerafettin Kılıç
İstanbul	İstanbul	Antalya
Mehmet Karaman	Sema Silkin Ün	Cemalettin Kani Torun
Samsun	Denizli	Bursa
	Hasan Ekici	
	Konya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Konya Milletvekili Hasan Ekici'ye aittir.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HASAN EKİCİ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 30, 32 ve 33'üncü maddeleriyle, KDV Kanunu'nun tevkif edilen KDV'nin indirimini, beyan süresini ve ödeme zamanını düzenleyen hükümlerinde değişiklik yapılmaktadır. Saadet ve Gelecek Grubu adına bu maddelerde yapılan değişikliklere yönelik söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 30'uncu maddesiyle, KDV Kanunu'nun vergi indirimini düzenleyen 29'uncu maddesinde değişiklik yapılmakta. Yapılan değişiklikle, KDV tevkifatı yapmakla sorumlu olan mükelleflerin KDV indiriminden faydalanabilmeleri için tevkif ettikleri KDV'yi vergi dairesine ödeme şartı getirilmektedir. Bu düzenlemeyle, KDV tevkifatı yapmakla sorumlu olan mükellefler tevkif ettikleri KDV'yi vergi dairesine ödemedikleri sürece indirimden faydalanamayacaklar. Hatırlanacağı üzere, 2021 yılında KDV Genel Uygulama Tebliği'nde bir değişiklik yapılmıştı. Bu değişiklikle, KDV tevkifatından doğan KDV iade taleplerinde, alıcılar tarafından tevkif edilen KDV'nin ödenmesi şartıyla KDV'nin iade edileceğine yönelik bir düzenleme yapılmıştı. Söz konusu düzenlemenin iptali istemiyle Danıştaya dava açılmıştı. Danıştay 2022 yılında verdiği kararla, tevkifattan doğan KDV iade taleplerinde alıcı tarafından 2 no.lu beyannameyle beyan edilen KDV'nin ödenmiş olması şartını getiren tebliğ düzenlemesini iptal etmişti. Şimdi, daha önce yargının iptal ettiği bir düzenlemeyi kanuni düzenleme yapmak suretiyle ısrarla yeniden gündeme getirmek son derece yanlış bir bakış açısidir çünkü yapılmak istenen düzenleme Katma Değer Vergisi Kanunu'nun hem genel sistematığına hem de KDV iade sistematığının özüne aykırıdır. Zira mükelleflerin kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla düzenlenen faturalarda gösterilen KDV'yi vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indirebilecekleri 29'uncu maddenin (a) bendinde açıkça düzenlenmiştir. Buna bir istisna getirmeye çalışmak KDV sistematığını bozacak, mükellefler arasında eşitsizliğe ve haksızlığa neden olacaktır. Örneğin, KDV mükellefi olan ve belirlenmiş alıcı sıfatı taşıyan bir alıcı kendisine sunulan bir danışmanlık hizmetinden 9/10 KDV tevkifatı yaparken belirlenmiş alıcı sıfatı olmayan bir KDV mükellefi böyle bir tevkifatta bulunmamaktadır. Her iki mükellefin bu faturayı ve KDV'sini satıcıya veya vergi dairesine ödemediği bir durumda belirlenmiş alıcının indirim hakkı elinden alınırken diğer mükellef bunu indirim konusu yapabilecektir. Tevkifat kapsamına girmeyen işlemlerde satıcının beyan ettiği ancak ödemediği KDV alıcı tarafından indirim konusu yapılabilirken tevkifat yapan alıcının beyan etmesine rağmen ödeme güçlüğü ya da likidite sıkıntısı gibi nedenlerle

daha sonra ödeyebileceği KDV'yi indirim konusu yapamaması kabul edilemez. Bu durum mükellefler arasında eşitsizliğe sebep olacaktır, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenmiş alıcı kapsamına alınan mükelleflere büyük bir iş yükü ve mali zorluk getirilmiş olacaktır. KDV tevkifatı yapan mükellefler âdeta cezalandırılacaktır, ayrıca KDV iade süreçlerini de uzatacaktır. Ayrıca, yapılan düzenleme muhasebe işlem süreçleri ile beyanname hazırlama süreçlerini de olumsuz etkileyecektir. Yapılan değişiklik, meslek mensupları tarafından her tevkifata ait ödeme işlemlerini de ayrı ayrı takip etme yükümlülüğünü doğuracaktır. Muhasebe meslek camiamızın zaten yoğun olan iş yükünde ciddi bir artışa da yol açacaktır.

Yine, diğer bir değişiklikle, 31'inci maddeyle KDV tevkifatı yapmakla sorumlu tutulanların 2 no.lu KDV beyannamelerini ayın 19'uncu günü akşamına kadar vermelerine yönelik bir düzenleme yapılmaktadır. Yapılan değişiklikle 2 no.lu KDV beyannamesinin verilme süresi dokuz gün öne çekilmektedir. Öncelikle belirtmek isteriz ki 1 no.lu KDV beyannamesi verilmeden 2 no.lu KDV beyannamesinin verilmesi uygulamada sorunlar yaratacaktır. Zira 2 no.lu KDV beyannamesinde beyan edilen KDV tutarları 1 no.lu KDV beyannamesinde indirim konusu yapılıyor.

Mükellefler ve meslek mensupları bir KDV dönemine ilişkin işlemleri topluca ele almaktadırlar, kayıtlarını birlikte kontrol etmekte ve beyanlarını da buna göre hazırlamaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ekici.

HASAN EKİCİ (Devamla) – 1 ve 2 no.lu KDV beyannameleri aynı anda hazırlanıyor. Dolayısıyla, mükellefler tarafından gerek 1 gerekse 2 no.lu KDV beyannamelerine esas belgeler aynı zaman diliminde toplanmakta, muhasebe ve beyan işlemleri birlikte yürütülmektedir. Bu açıdan bakıldığında, önerilen düzenleme her ne kadar 2 no.lu KDV beyannameleri için gibi gözükse de aslında 1 no.lu KDV beyannamelerinin öne alınması niteliği taşımaktadır. Bu durum, belgeleri toplamak, gerekli yasal kayıtları ve mutabakatları yaparak beyannameleri hazırlamak durumunda olan meslek mensuplarının ve mükelleflerin dokuz günlük zaman kaybı anlamına gelecektir, beyanname verme süreçlerini aksatabilecek bir sonuca yol açacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesiyle eklenen (ç) bendinde yer alan "sorumlu tutulanlar" ibaresinin "sorumlu olanlar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Keziban Konukcu Kok

Zeynep Oduncu

Van

İstanbul

Batman

Onur Düşünmez

Heval Bozdağ

Nevroz Uysal Aslan

Hakkârî

Ağrı

Şırnak

Sırrı Sakik

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'e aittir.

Buyurun Sayın Sakik. (HEDEP sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinize iyi bir akşam diliyorum.

Dün, Gazeteci Ali Duran Topuz çok önemli bir yazıya imza atmıştı. Bizi bir yolculuğa çıkarıyor. 1993 Solingen’de bir katliam yaşanmıştı, bir Türk aile ateşe verilmişti, 5 kişi diri diri yakılmıştı ve Türkiye kamuoyu ayaklanmıştı o tarihte. Ben de Parlamentodaydım, bir heyet oluşturuldu, bu heyet İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Kahraman’ın Başkanlığında Solingen’e gitmişti, ben de yurt dışındaydım ve olay yerine gittim, o vahşeti gördük, yaşadık. Sonrası, cenazeler buraya geldi, Türkiye kamuoyu ayaklandı ve Almanya halkı bir bütünlük içerisinde herkes bu olayı protesto ediyordu ve kınıyordu. Cenaze törenine İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı Almanya’dan buraya gelip katıldılar, olması gereken de buydu ve sonrası Alman Hükûmeti o katledilen ailelerin anıtını o yakılan evlerin önüne koydu.

Aynı dönemde Türkiye’de de üç beş ay sonrası Vartinis’te bir süreç yaşandı, burada da 10 insan yakıldı. İki gün önce zaman aşımından dolayı katiller ceza almadan elini kolunu sallayarak şu anda aramızda dolaşıyorlar. Biz, o dönem Parlamentoyu göreve davet ettik ama bütün çabalarımıza rağmen ne yazık ki Parlamentodan bir tek insan Vartinis’e gitmedi. Bakın, birkaç gün önceydi, burada bütün siyasi partilere size buradan feryat ettik “Dava zaman aşımına doğru gidiyor.” dedik, AK PARTİ’den Cumhuriyet Halk Partisine, İYİ Partiden Saadet Partisine, Gelecek Partisine, Deva Partisine, vallahi, Milliyetçi Hareket Partisine, hepinize seslendik “İnsanlığa karşı bir suç işlendi, ya şu Kırıkkale’de bir duruşma var; ne olur gelin, onu izleyin.” dedik. Uygur ülkelerin Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı gelip cenaze törenine katılıyor ama biz bu Meclisi Vartinis’e götüremedik, bu Meclisi bir duruşmaya götüremedik çünkü sorun Kürtler olunca katillerin aklanması, kollanması, korunması, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar hep var oldu ve bundan sonra da var olacak. İki gün önce katiller zaman aşımından dolayı... Vallahi, arananlar şu anda geri döndüler. Ve o süre içerisinde ne oldu, biliyor musunuz? O katiller için tutuklama talebi vardı ama her ay başı gidiyorlardı, maaşlarını alıyorlardı ve kolluk kuvvetleri görevlerini yapmadılar. Ben duruşmaya gittim, katıldım. Duruşmada savunma sürekli şunu söylüyordu: “Zaman aşımına doğru gidiyor.” Oradaki yargıç beni görünce şov yapıyordu, üzerindeki cübbeyi sallıyordu “Bu cübbe Peygamber Efendimiz’in postudur, bizim Hüda’ya karşı bir sorumluluğumuz var, öyle zaman aşımı falan olmaz.” diyordu ve şov yapıyordu. Geldik, gittik, gördük. Evet, o zaman aşımı uygulandı ve katiller aklandı. Biz hep söylüyoruz, insanlığa karşı zaman aşımı yoktur. Şunu açık söylüyorum: Yargı da sizi aklasa siz katilsiniz. Sizin elinizde Kürt halkının kanı vardır. Bizim nefesimiz sizin ensenizde olacak. Öylesi devletlerin, öylesi yargıçların uydurduğu zaman aşımı mefhumunu biz tanımıyoruz ve bilmiyoruz. O kadar çok davalar zaman aşımına maruz kaldı ki onlarca dava ve bu davaların zaman aşımıyla ilgili sürecini bizatihi yargıçlar yaptılar. Ve Kürt coğrafyasında... Hep söylüyoruz, altını çiziyoruz; sorun Kürt coğrafyası ve Kürtler olunca bütün davalar zaman aşımına. Biz Kürtler de diyoruz ki bu toprakların ötekileri olarak... Pir Sultan Abdal hep diyor ya: “Ben şu dünyaya geldim, gidiyorum ama benim davam kalsın divana.” Biz de bu mahkûmların, bu mağdurların sesi olarak diyoruz ki: Er geç bir gün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Sakik.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Çünkü 10 kişilik aileden geriye kalan bir tek kadın arkadaşımız orada feryat ediyordu. Biz geldik, buradan, yargıdan adalet bekliyoruz otuz yıldır ama otuz yıl boyunca bütün yargıçlar katilleri aklamak adına sürekli davayı uzattılar. O kadın arkadaşımız feryat ediyordu: “Hüda’dan başka kimsemiz yok, bizim davamız Hüda’ya kalsın, Hüda’ya kalsın.” diyordu, biz de Hüda’ya havale ediyoruz.

Tekrar teşekkür ediyorum Başkanım, sağ olun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Turhan Çömez

Bilal Bilici

İzmir

Balıkesir

Adana

Aykut Kaya

Selcan Hamşioğlu

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Antalya

Tekirdağ

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerine söz talebi Adana Milletvekili Bilal Bilici'ye aittir.

Buyurun Sayın Bilici. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Daha birkaç gün önce 5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü'nü geride bıraktık. Kadınların toplumun her alanında eşit, adil ve daha etkin rol almaları için atılması gereken adımları konuşmamız gereken bugünlerde, maalesef, Gazze'ye yönelik saldırılarda her iki saatte 7 kadın, her bir saatte ise 2 anne öldürülüyor. Son verilere göre, 7 Ekimden bu yana gerçekleşen saldırılarda ölenlerin sayısının 16 bini geçtiğini belirtmek istiyorum; bu sayının 10 bin kadarını ise kadın ve çocukların oluşturduğunun da altını çiziyorum. Özellikle Batı'da çok kullanılan ve Filistin'in durumunu özetleyen bir söz vardır "Mutlu insanların tarihi olmaz." diye. O zaman, günümüzde bütün dünyanın dikkatle izlediği ve kayıt altına aldığı Filistin'deki acılar göz önünde bulundurulduğunda, Filistinliler dolu tarihlerini bir lütuf olarak mı görmeli, yoksa yaşadıkları hüznün ve kederin çözümüne mi odaklanmalı? Bugün Filistinli olmak maalesef kendi vatanında özgürce yaşamaktan mahrum olmaktır; bugün Filistinli olmak maalesef yıllardan beri yerinden yurdundan edilerek yoksulluk ve hüznün içerisinde kaybolmaktır; bugün Filistinli olmak mülküne, tarlana, arazine el konularak yaşadığın evi terk etmek zorunda kalmaktır; bugün Filistinli olmak diğer ülke vatandaşlarının aksine, kimlik kartının bile itibarsız ve karşılıksız olması demektir; bugün Filistinli olmak doğumdan ölüme kadar bombaların, barut kokularının içinde nefes almaya çalışmak, uluslararası kanun ve kuralların hiçe sayıldığı bir ortamda büyük-küçük, kadın-erkek ayrımı gözetilmeksizin suçlu gösterilmek demektir. Bu koşullarda sormak istiyorum: Acaba, bugün Filistinli olmak başka bir tanrının evladı mı olmaktır? Ünlü filozof, tarihçi ve akademisyen Noam Chomsky işgal altındaki Filistinlilere fiilen iki seçenek sunulduğundan altını çizmektedir ve der ki: "Ya İsrail'in açık hapisanesinde, kötü iş koşullarında, refahtan uzak bir hayat sürdürmeyi kabul edeceklerdi ya da direnme riskini göze alıp yaşanabilir bir hayat kuracaklardı."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin halkının şu an tarihsel topraklarının sadece yüzde 22'sine talip olduklarını hatırlatmamız lazım. Ayrıca, değerli dostum, Filistinli Diplomat Afif Safieh'in belirttiği gibi, Filistinliler uzlaşmacı tutumlarıyla olunmaması gereken kadar makul oldular. Çözüm ancak barış ve uzlaşmayla olabilir ama öncelikle bu konu hakkında doğru analiz yapabilecek özgür ortamın oluşturulması gerektiğini hatırlatmak istiyorum. "Demokrasi ve özgürlüklerin beşiği" olarak tanımlanan Amerika Birleşik Devletleri'nde yanlış İsrail politikalarını eleştiren ve şiddetin sonlanması çağrısında bulunan Harvard Üniversitesindeki öğrenciler ve öğrenci grupları, çeşitli lobiler ve siyasi guruplar tarafından baskı altına alınmış, bazı firmalar tarafından da iş alımına sokulmamak üzere kara listelere eklenmiştir. Ayrıca, 5 Aralık tarihinde, Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi,

siyonizm karşıtlığının Yahudi karşıtlığı olduğunu içeren teklifi kabul etmiştir. İsrail'in Birleşmiş Milletler kararlarına göre işgalci olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu çok tehlikeli bir düşüncedir. Orta Doğu'da barış ve huzur istemek Yahudi düşmanlığı olarak değerlendirilemez. İsrail ve Filistin meselesi ancak ve ancak ifade özgürlüğünün sunabileceği siyasi diyalog ve uzlaşmayla çözülebilir.

Bu durumu bir kez daha bu kürsüden dile getiriyorum ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30'uncu madde kabul edilmiştir.

31'inci maddede 5 adet önerge bulunmaktadır. İlk okutacağım 3 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mustafa Kaya

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

Şerafettin Kılıç

Mustafa Nedim Yamalı

Antalya

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Heval Bozdağ

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Keziban Konukcu Kok

Ağrı

Van

İstanbul

Nevroz Uysal Aslan

Zeynep Oduncu

Onur Düşünmez

Şırnak

Batman

Hakkâri

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

İzmir

İstanbul

Mersin

Tahsin Ocaklı

Okan Konuralp

Türkan Elçi

Rize

Ankara

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin 31'inci maddesi hakkında grubumuz adına söz aldım.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" olarak ifade edilen sisteme geçildiğinden itibaren özellikle hukuk alanında çok sayıda garabete hep birlikte şahitlik ettik. Hukuk yok sayılınca toplumda mahkemelere güven ne yazık ki yüzde 23 oranlarına kadar düşmüş,

özellikle bürokraside ciddiyet ve disiplinin yerini keyfilik almıştır. Hukukun rafa kaldırıldığı bir ortamda elbette adaletten bahsedemeyiz. Adalet olmadan da huzurdan bahsedemeyiz. Nitekim bugün ülkemizin huzura ciddi anlamda ihtiyaç duyduğunu görüyoruz.

Üzerinde konuştuğumuz torba yasanın genelinde, Anayasa'ya aykırı olduğu hâlde, araya serpiştirilen değişikliklerle, Meclis aleyhine Cumhurbaşkanının yetkileri artırılmaya çalışılmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri Anayasa'nın 87'nci maddesi ve diğer maddelerle açıkça belirtilmiştir. Meclisimizin yasama yetkisi sınırlandırılmaz ancak Anayasa'ya aykırı olduğu hâlde sürekli sınırlandırılmaya çalışıldığına şahit oluyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakınız, torba yasa teklifinin 31'inci maddesiyle, Katma Değer Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılarak, Anayasa'ya aykırı olacak şekilde, Cumhurbaşkanına vergi iadesi yetkisi verilmeye çalışılıyor. Anayasa'nın hiçbir maddesinde Cumhurbaşkanına vergi iadesi yetkisi verilen bir hüküm yoktur. Anayasa'nın bu kapsamdaki 73'üncü maddesi açıktır. Anayasa 73'üncü maddesinde der ki: "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir." Anayasalar toplumsal sözleşmelerdir, iktidar olarak sizler Anayasa'ya uymazsanız toplum nezdinde meşruiyetiniz kalmaz. Anayasa'nın Cumhurbaşkanına vermediği yetkileri torba kanun teklifleriyle vermeye çalışırsanız o zaman niyetiniz sorgulanır hâle gelir. Üyesi bulunduğunuz Meclisin görev ve yetkilerini yok sayan düzenlemelere en başta sizler karşı çıkmalısınız ancak ne var ki duruş ve iradeyi ortaya koyamıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, sadece Meclis çalışmalarında değil, hayatın bütün alanlarında adaleti gözetmekle mükellefiz. Zira şu gerçeği sizlere hatırlatmak isterim: Ayarını bozduğunuz kantar gün gelir sizi de tartar. Adaletin önemi sadece hukuk sistemlerinin doğru işlemesiyle değil, aynı zamanda toplumların temel değerlerine ve insan haklarına saygı gösterilmesiyle de ilgilidir. Adalet sadece bir hukuk kavramı değil, aynı zamanda toplum vicdanının da bir yansımasıdır. Toplumlarda adaletin olmadığı bir ortamda insanlar arasında güvensizlik ve hoşnutsuzluk hâkim olur. Bu nedenle, adaleti sağlamak ve korumak bir toplumun ayakta kalabilmesi için elzem bir gerekliliktir. Adaletsizliklere karşı durmak, insan haklarını korumak ve toplumsal eşitsizliklere karşı mücadele etmek daha adil bir dünya için hepimizin sorumluluğudur.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki 2'nci önerge üzerinde söz talebi İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'a aittir. (HEDEP sıralarından alkışlar)

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu torba yasayla, patronların yurt dışında elde ettikleri kâr paylarının tamamını Türkiye'ye getirmeleri isteniyor. Peki, bu nasıl olacak? Kârlarının yarısından ne gelir vergisi ne de kurumlar vergisi alınacak yani dışarıdan getirdikleri her 100 doların 50 doları vergisiz olacak. Bu da yetmiyor, eğer yurt dışında hizmet sektöründen kazandığı paranın tamamını Türkiye'ye getirirlerse vergi muafiyeti yüzde 80'e çıkıyor yani 100 doların 80 doları vergisiz. Patrona bu kıyak neden yapılıyor peki? "İhracatı teşvik ve ülkeye döviz girişi sağlamak için." deniliyor. Peki, bu muafiyetler sonucu açığa çıkan bütçe açığı kimin sırtına yüklenecek? Ne yazık ki işçinin, emekçinin sırtına. Ne yapacaklar? Zaten iyice sınırlandırılmış olan eğitim, sağlık gibi kamu hizmetleri iyice kısılacak, işçi ve emekçilerden yeni ağır vergi ve harç ödemeleri alınacak, ücret ve maaşlar olabildiğince düşük tutulacak. Bu torba yasa halka "Çalışan emeklilere de bir defaya mahsus 5 bin lira verilecek." diye pazarlanıyor, bunun dışındaki hemen hemen tüm maddeler patronlara bolca vergi muafiyeti, indirimi ve istisnası sağlıyor.

Tek adam rejiminde alınan kararlar siyasi ve ekonomik alanda büyük yıkımlara sebep olmuştur. Bu süreçte, saray sefa sürerken milyonlar açlığa, sefaletle mahkûm edilmiştir. Ülkede resmî enflasyon yüzde 62'ye, bağımsız kuruluşların yaptığı araştırmalara göre ise yüzde 129'a dayanmışken emekliler 7.500 lira gibi sefalet ücretine mahkûm edilmiş, asgari ücret açlık sınırının altında kalmış, özellikle büyük kentlerde kiralar başa çıkılmaz seviyelere ulaşmıştır. Bu süreçte, engelliler kamuda istihdam edilemiyorken, öğrenciler barınma sorunları yaşıyorken, on binlerce öğretmen atama beklerken, bu sorunların hiçbirisi yokmuş gibi, AKP-MHP iktidarı bu torba yasayla patronlara, finans-kapitale teşvikler, vergi indirimleri sağlıyor. Yani, biz çok iyi biliyoruz ama tekrar edelim, AKP-MHP iktidarı sermayenin iktidarındır. İktidar, enflasyonun, yaşam pahalılığının kurbanı olan emekçileri enflasyonun sorumlusu olarak gösteriyor bir de üstüne üstlük. “Ücret artışlarını geçmiş enflasyona göre değil, beklentiye göre belirleyeceğiz.” demek işçinin alın terini daha çok çalacağım demektir.

Dünyada kapı kapı dolaşıp küresel sermayeye avuç açan ancak bir türlü aradığını bulamayan Şimşek finans-kapitale, işçilerin daha sınırsız sömürülmesini, ucuz iş gücü cenneti yaratmayı vad ediyor. Asgari ücreti yılda 1 kez arttırmak istemek işçiyi açlığa mahkûm etmek demektir. Kıdem tazminatını yeniden tartışmaya açmak elde kalan son iş güvenliği kırıntısını da ortadan kaldırmak istemektir. İktidar patronlardan aldıkları vergileri gözlerini kırpmadan silerken, okullarda öğrencilere verilecek öğle yemeklerini bütçeye yük olacak diye iptal edebiliyor. Gelirde adaletsizlik vergideki adaletsizlikle perçinleniyor. Kâr rekorlarını açıklayan şirketlerin, bankaların vergilerine aflar, imtiyazlar getirilirken işçinin, emekçinin omuzlarındaki vergi yükü her geçen gün artıyor.

Patronlara vergi indirimi kıyağı yapacak ama emekçinin vergi yükünü artıracak, reel ücretini düşürecek, yoksulluğunu artıracak bu torba yasadır razı değiliz. Bu torba yasalar mantığını asla ve asla kabul etmiyoruz. Şu anki başkanlık rejiminde, tek adam rejiminde tek adamın yetkilerini artırmayı ifade eden bu torba yasadır, emekçilerin haklarını gasbetmeye dönük, vergi yükünü artırmaya dönük olan bu torba yasadır razı değiliz; bunu da değerli halklarımız önünde bir kere daha ifade etmek isterim.

Teşekkürler. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki 3'üncü önerge üzerinde söz talebi Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'ya aittir.

Buyurun Sayın Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

79 sıra sayılı Teklif'in 31'inci maddesiyle ilgili söz aldım ama önce tabii, buna geçmeden evvel söylemem gereken bir şey var. Bugün Rize vekilimle beraber aynı masada oturduk, yemek yerken orada seçmenlerimizden biri dedi ki: “Bizim organik çay bedelimizin fiyat farkı daha bize verilmedi.” Hatırlatalım, organik çaya geçişle ilgili verdiğiniz teşvikle, destekle üretici sizi dinledi, yaptı söylediğinizi ama fiyatını dahi baştan söylemediğiniz veya belli olduktan sonra ödemesini geciktirdiğiniz çiftçiye Rizeli Sayın Cumhurbaşkanı sahip çıksın; buradan bir hatırlatalım.

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Yakında verilecek.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Şimdi, gelelim 31'inci maddeye. Aslında her şey belli; Türkiye'de yoksullaştırılan bir halk var, adaletsiz bir vergi sistemi var, bu vergi sisteminin içinde yüzde 70 ila yüzde 75 oranında vergi gelirlerinin üreticilerden ve çalışanlardan alındığı bir düzenleme var ama buna karşılık, bunun düzeltilmesi yerine Sayın Cumhurbaşkanına -özellikle birçok hatip arkadaşım da söz etti ama- KDV iadesi hakkının verilmesi ya da bu yetkinin Cumhurbaşkanına devri vergi adaleti açısından bir felakettir. Yani kişiler üzerinde “İstediğime veririm, istediğime vermem.” denilebilecek hâle getirilen bu düzenlemeyle büyük bir yanlış yapılmaktadır, teklifin bu maddesi mutlaka geri çekilmelidir.

Şimdi, maddenin görüşülmesi sırasında, iade hakkının kısıtlanması konusunda bazı sektör temsilcilerinden talepler gelir, derler ki: “Bunları gerekirse biz minha edelim veya başka bir iadede düşelim.” Bunlar kabul edilmez.

Yine, arkadaşlar Anayasa’nın 73’üncü maddesinde, herkesin kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlü bulunduğu; vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımının maliye politikasının sosyal amacı olduğu; vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı öngörülerek Anayasa’nın 2’nci maddesinde nitelikleri belirtilen hukuk devleti ilkesi vergilendirme ilkeleri yönünden somut bir biçimde dile getirilmiştir. Yani buna göre, devletin vergilendirme yetkisinin sınırı aynı zamanda kişilerin hak ve özgürlüklerinin sınırlarıyla ilişkili olduğundan bu yetkinin keyfiliğe kaçacak biçimde kullanımının önlenmesi hukuk devleti olmanın gerekleri arasındadır.

Vergilendirme alanında olası keyfi uygulamalara karşı düşünülen ilk önlem kuşkusuz ki yasallık ilkesidir. Ancak vergilerin yasayla getirilmesi vergilendirme yetkisinin keyfi kullanılarak adaletsiz sonuçlar doğurmasını yalnız başına engelleyemeyeceğinden, yasallık ilkesi yanında verginin genel, eşit olması, idare ve kişiler yönünden duraksamaya yol açmayacak belirlilik içermesi, öngörülebilir olması ve hukuk güvenliği ilkesine de uygunluğunun sağlanması gerekmektedir.

İşte, Anayasa’nın 73’üncü maddesinin üçüncü fıkrasının hükmü, Cumhurbaşkanına katma değer vergisi uygulamasında iade hakkını kısmen veya tamamen kaldırma ya da yeniden koyma ve bu şekilde iade hakkı kısıtlanan mal ve hizmetleri belirleme konusunda yetki vermemektedir. Teklifin yukarıda belirtilen maddesinde Cumhurbaşkanına verilen yetkiler Anayasa’nın 73’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan hükümde tanımlanan sınırların dışında kalmaktadır; bu nedenle, söz konusu düzenlemenin Anayasa’ya aykırılığı açıkça ortadadır. Anayasa’ya aykırı olan bu düzenlemenin torba yasa metninden çıkarılması yönünde verdiğimiz önerge de reddedilmiş ancak Genel Kurulda tekrar takdirlerinize sunuyoruz ve bu maddenin çıkarılmasını talep ediyoruz.

Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Turhan Çömez

Aykut Kaya

Bursa

Balıkesir

Antalya

Hüsmen Kırkpınar

Selcan Hamşioğlu

Burhanettin Kocamaz

İzmir

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Antalya Milletvekili Aykut Kaya’ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesi hakkında görüş beyan etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Bu maddeyle, KDV iadelerinde iade hakkının kısmen veya tamamen kaldırılması veya yeniden koyulması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Meclisimizin anayasal yetkilerinin Cumhurbaşkanına transfer edilmesi durumuyla bir kez daha karşı karşıyayız. 1982 Anayasası'nda vergilendirme yükümlülüklerinin sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından konulacağı, değiştirileceği ve kaldırılacağı genel bir hüküm olarak geçse de yürütme organına da olağanüstü zamanlarda kanun hükmünde kararnamele vergi yükümlülüğü getirebilme yetkisi verilmişti. Şimdi biz aşama aşama tüm bu yetkileri Sayın Cumhurbaşkanına devrediyoruz. Cumhurbaşkanlığının üzerindeki aşırı yük düşündüğünde yük miktarının daha da artırılmasının ne kadar doğru bir karar olacağını sizlerin takdirine bırakıyorum ancak bu gidişatın bizler için de bir önemi var. Eğer yetki transferi trendi bu şekilde devam ederse Türkiye Büyük Millet Meclisi ne iş yapacak, ne işe yarayacak; bu varoluşsal soruyu milletin vekilleri olarak kendimize sormamız gerekmiyor mu?

Vergi meselesine döndüğümüzde ise yetki devri dışındaki bazı kararların enflasyonist baskı yaratma ve yatırım çekiciliğini azaltma gibi istenmeyen etkiler yaratma riski taşıdığını görüyorum. Örneğin 24 Kasım 2023'te 7846 sayılı Cumhurbaşkan Kararı'yla ithalatta gözetim ve korunma uygulamaları kapsamında hesaplanan KDV'nin indirim hakkı da kaldırıldı. Bu karar çoğu ithal tüketim malı, ara malı ve ham maddenin fiyatında artışa neden olarak yeni bir enflasyon şoku yaratma riski taşıyor. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının normal yollarla likidite sağlayamadığı, cari açığın finansmanına doğrudan yabancı yatırımın oldukça düşük katkı sağladığı bir dönemden geçtiğimizi unutmamamız gerekiyor. Bu yılın ilk dokuz ayında 3,47 milyar Amerikan doları doğrudan yabancı yatırımı çektik ama ülkemizden başka ülkelere giden doğrudan yatırım miktarı 4,02 milyar Amerikan doları oldu. Yani yeterince yatırım çekemediğimiz gibi çektiğimizden çok yatırımı yurt dışına yapıyoruz. Üstelik bunu en çok döviz ihtiyacına sahip olduğumuz dönemde yaşıyoruz. Demeçlerinden bu durumun ehemmiyetinin farkında olduğunu anladığımız Hazine ve Maliye Bakanı sürekli yabancı yatırımcı turlarına çıkıyor ancak bunların somut getirilerini henüz göremedik. Oysa, yabancı yatırımcının en çok sevmediği şey belirsizliktir. Enflasyon ve kur oynaklığı belirsizlik göstergeleridir ama bunun yanında politika sürprizleri de belirsizlik olarak algılanır. Politika sürprizlerini sevmeyen yatırımcılara bu düzenlemelerle tüm vergi sistemini Cumhurbaşkanımız bir gecede değiştirebilir mesajı da vermiş olmuyor muyuz? Bu da zaten Türk lirası üzerinde baskı unsurlarından biri olan güven eksikliğini giderme sürecini baltalamıyor mu?

İkinci olarak gündemimizdeki kanun teklifinin 31'inci maddesiyle KDV'de tahakkuk eden verginin indirim konusu olabilmesi için ödeme şartı getirileceğini görüyoruz. Bu maddeyle ilgili iki hususa dikkatinizi çekmek istiyorum: Birincisi, SGK'nin Eylül 2023 verilerine göre ülkemizdeki işletmelerin yüzde 87,3'ünün 10'dan az çalışanı var, yüzde 99,7'sinin ise 250'den az çalışanı var. Yani her 1.000 şirketten 997'si KOBİ diyebiliriz. Bu ölçekteki firmaların büyük bir kısmının likit sıkıntısı olduğu dikkate alındığında KDV iadesi için vergiyi ödeme şartının getirilmesi söz konusu firmaları finansal sıkıntıya sokmayacak mıdır?

İkincisi ise zaten Hazine ve Maliye Bakanlığının elindeki veriler ve dijital altyapıyla kolayca çözülmesi gereken bir husus neden muhasebe bürolarına ya da çalışanlarına yüklenmektedir? “Yapay zekâ” “derin öğrenme” “kestirimci veri analitiği” gibi terimlerin kamu kurumlarının yaptığı etkinliklerde de sıkça konuşulduğu bir ortamda maliye kurumlarının kayıt dışını, vergi kayıp ve kaçakını çözecek altyapıya çoktan sahip olması gerekmiyor muydu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYKUT KAYA (Devamla) – Eğer bu altyapı varsa neden bunu etkin şekilde kullanmak yerine işin yükünü şirketler kesimine atmak tercih ediliyor?

Tüm bu soru ve tartışmalar bizi yine kanun yapma sürecinin olmazsa olmazı düzenleyici etki analizi eksikliği ve bütçe kaynaklarının doğru alanlara yönlendirmediği gerçeklerine götürmektedir. Düzenleyici etki analizi yapmak yerine “Bir fikrim geldi...” sonrası hızlıca yasa yapılıyor, bu yasanın devamlılığına ise deneme yanılma yoluyla karar veriyoruz. Oysa maliyetinin çok yüksek olabildiğini çok yakın zamanda tecrübe ettiğimiz bu tür deneme yanılma yöntemi yerine yasanın tasarım sürecine destek olan bilimsel araçları kullanmamız gerekiyor ancak bu araçlara gereken finansmanı da pek ayırmıyoruz.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesindeki “fıkrasında yer alan” ibaresinin “fıkrasındaki” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zuhal Karakoç Dora

Vahit Kayıcı

Mustafa Kalaycı

Kahramanmaraş

Çorum

Konya

Ramazan Kaşlı

Cumali İnce

İbrahim Ethem Sedef

Aksaray

Niğde

Yozgat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç Dora’ya aittir.

Buyurun Sayın Dora. (MHP sıralarından alkışlar)

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat sabahı Maraş’tan bir haber geldi. O elim haberden bugüne değin, basına düşen görüntülerde pek çok mucizeye ve pek çok drama tanık olduk. Yaşananları ekran başından izlemek ile enkaz başından izlemek arasında en ufak bir benzerlik yoktu, emin olun. Saatlerce enkaz başında tırnaklarımızla koca moloz yığınlarını ayıklarken dilim dilim olmuş kanayan avuçlarımızı ya da susuzluktan çatlayan dudaklarımıza ve kupkuru olmuş boğazımıza rağmen “Enkazdan sağ çıkar mı?” umuduyla bir şişe suyumuzu bile kendimizden sakınıp o nefes almasını umut ettiğimiz sevdiklerimize ayırdık. Bunları uzun uzun anlatmayacağım zira buna hiçbirimizin ruhu da psikolojisi de zamanı da elvermez. Hani denir ya, yaşayan bilir fakat elbette ki anlatmakla da mükellefiz. Bu yüzden, size durumu şöyle özetleyebilirim: Sizler, ekranlarda, binaların yıkıldığına tanık oldunuz, oysa depremde yıkılan yalnızca binalarımız değildi; depremde insanlar yıkıldı, depremde ufak çocuklar yıkıldı, depremde koskoca hayatlar yıkıldı. Sevdiklerimizin sesini duymak umuduyla kimi telefon rehberine sarıldı, kimi kulağını soğuk betonlara dayadı. Tek umudumuz sevdiklerimizin sesine erişebilmektir. Mesajları tek tıkta kalmış olanlardan acı haberler geldikçe daha da sarıldık telefona ve betonlara. Bazılarının yorgun ve hüzünlü sesine değebildi can kulağımız, bazıları ise artık yoktu; ailemiz, akrabalarımız, çocukluğumuzun en güzel parçaları olan dostlarımız ve acı haberler öylesine sert bir biçimde yağdı ki üzerimize yerin ayaklarımızın altından kayışını hangi şiddette hissettik bilmiyoruz. İşte, gerçek deprem buydu. Ağlamak için zaman dahi bırakmayan büyük bir trajediydi yaşadığımız.

Sevdiklerimizin bedenlerine son kez sarılmayı umut ettiğimiz böylesi bir tablonun orta yerinde toprağa iki damla gözyaşı salamadan, öz yaralarını sarmaya çalışmak kahramanlığın en doğal hâliydi belki de. İşte, o Kahramanmaraş'tan korku filmlerini aratmayan nice soğuk kareler düştü ekranlarınıza, bazılarını pek çoğunuz telefonlarınıza kaydettiniz. Telefonlarımızın hafızası elbet kaldırılabilir bu acı görüntüleri; peki, ya bizim hafızamız?

Bizler Kahramanmaraş halkı olarak çocuklarımızı bu yaşadığımız acıların ağır tesirinden bir an evvel kurtarabilmek için önümüze bakmak ve yürümeye devam etmek zorunda olduğumuzun bilincindeyiz. Yürümeye devam edebilmemiz ise anılarımızı ve hikâyelerimizi yitirdiğimiz uçsuz bucaksız boşlukları sadece yeni binalarla değil, yeni anılarla da doldurabilmemizle mümkün. Bizlerin bu felaketi aşabilmesi adına bugüne kadar özveriyle yürütülen tüm çalışmalar ve depremin ilk dakikalarından bu yana yapılan tüm yardımlar için Kahramanmaraş halkı adına herkese teşekkür ediyorum ve yineliyorum; yeniden doğuşun yüzyılında Kahramanmaraş için artık yardım değil, yatırım zamanı.

Değerli milletvekilleri; birbirimize tedarik zincirleriyle sıkı sıkıya bağlı olduğumuz gerçeğinden hareketle başta Kahramanmaraş olmak üzere, deprem bölgesinde yaşanan kayıplar sadece bölgenin değil, tüm Türkiye'nin kaybidir. Bu nedenle, bu bölgenin eski üretim ve gelişim hacmine ivedilikle ulaştırılması gerekmekte olup Kahramanmaraş'ın özel statüde ele alınarak yatırım ve destek önceliği verilmesi oldukça önemlidir. Bu kapsamda, Kahramanmaraş'ın yeniden ayağa kaldırılması ve üreticinin mağduriyetinin telafisi amacıyla tekstil sektörünün yeniden ayağa kalkabilmesini teminen, hâlihazırda yüzde 45 kapasiteyle çalışmakta olan fabrikaların eski üretim kapasitesine kavuşturulması için ivedi tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Kahramanmaraş yeni yatırımlar için cazibe merkezi ilan edilmiş olup 6'ncı bölge teşviklerinden istifade etmektedir. Hâlihazırda üretime devam eden ya da ayağa kaldırılmaya çalışılan eski tesislerin de bu kapsama alınarak teşviklerden yararlandırılmaları oldukça önemlidir. Hibe ve özel destek faiz uygulamalarının geliştirilmesi, kolaylaştırılması ve yaygınlaştırılması, depremden dolayı zarar gören sulama altyapısının ivedilikle güçlendirilmesi, tarımda modernizasyonun önceliklendirilmesi, iyi tarım ve akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, bölgeye özel sertifikalı tohum ve gübre desteğinin yapılması, deprem bölgesi çiftçisi için özel bir mazot desteği politikası uygulanması, planlanan ve proje hâlinde olan organize sanayi bölgelerinin ivedi olarak işler hâle getirilmesi, medeniyetin ve ilerlemenin birincil koşulunun ulaşımdan geçtiğinden hareketle başta havaalanımızın ILS sisteminin ivedilikle işler hâle getirilerek hava yolu ulaşımındaki aksaklığın giderilmesi ve sefer sayılarının artırılması, hızlı tren projesinin öne çekilmesi ve ulaştırma altyapısının geliştirilmesi son derece önem arz etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Dora.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) – Toparlıyorum.

Son olarak, bölge insanının en büyük beklentisi ve acil gündemi olan uygun olmayan alan konusunun bilimin ışığında, realiteye ve beklentilere uygun olarak, mağduriyetlere geçit vermeden gözden geçirilmesi halkımızın öncelikleri arasındadır.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği üzere Türk ve Türkiye Yüzyılı başlamıştır. Bu nedenle, hedeflerimize ulaşmak için kaybedecek zamanımız yoktur. Devletimiz yaralarımızı sarmak için eşi benzeri görülmemiş olağanüstü azim ve kararlılıkla çalışmalar yürütmeye devam ediyor; şehri inşa etmeye, yaralarımızı sarmaya çalışıyoruz. Elbette ki yaranın büyüklüğünün de farkındayız. Koskoca bir okyanusun suları çekildi ve bugün gösterdiğimiz her çaba okyanusa döktüğümüz bir kova su niteliğinde. Her kovanın anlamı ve değeri elbette ki çok büyük ancak bununla birlikte daha çok kovaya, daha çok suya ihtiyacımız var.

Genel Kurulu ve Kahramanmaraş'ımızı saygıyla selamlıyor, 6 Şubatta hayatını kaybeden vatandaşlarımızı özlem ve rahmetle anıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.35

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

32’nci madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre önergeleri okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 32’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul

Mustafa Kaya
İstanbul

Sema Silkin Ün
Denizli

Şerafettin Kılıç
Antalya

Mehmet Karaman
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün’e ait.

Buyurun Sayın Silkin Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 79 sıra sayılı torba Yasa Teklifi hakkında Gelecek-Saadet Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Torba yasa teklifinin rantı, kamu-özel iş birliklerini, müteahhitleri, kur korumalı mevduat sahiplerini, yatırımlarını yurt dışına fırar ettirenleri, kısaca, seçkin azınlığı koruyan kollayan ruhuna karşı dar gelirli çoğunluğu, barınma sorunu yaşayan milyonları koruyup kollayan kanunlarla gelmenize yönelik bir çağrıda bulunarak konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, sürekli ne terennüm edilir? “AK PARTİ betona yatırım yaptı.” denir. Doğru mu? Evet, doğru. Peki, madem bu kadar betona yatırım yapıldıysa milletimiz barınma sorununu, konut sorununu neden yaşıyor? Kötü ekonomi yönetimi bir tarafa, soruna odaklandığımızda, işin özeti şudur arkadaşlar: Üst gelir grubu için lüks konut üretmekten vazgeçip orta gelir grubuna konut üretmesi gereken bir iktidar, maalesef, bunu yapmıyor. Krizin en yoğun yaşandığı son iki yılın verilerine göre, Türkiye bazında fazlalık konut sayısı tam 1 milyon 800 bin, kiracılık talebi ise yüzde 21’den yüzde 26’ya çıkmış yani ekonomi bozulduğu için kendi ekonomisi de bozulan vatandaşlar evlerini satın kira talebinde bulunmuş. Parası olan yatırımcı da spekülatif tarzda artan konut fiyatları yüzünden ev alımını bir yatırım aracı hâline dönüştürmüş yani gayrimenkule yönelmiş, konutlar belli ellerde birikmiş. İhtiyaç sahibi ev bulamazken 10 konutu olan, 20-30 konutu olan ev sahibi olmuş. Yoksulun barınma ihtiyacı olan evi eğer sermayedarın biri gelip satın alıyorsa bunun önüne geçecek olan adil bir vergilendirmedir.

1'inci, 2'nci konutlar ihtiyaçtır, evlatlar içindir, tamam, buna vergilendirme yapılmayabilir ama bunun üzerindeki yatırım aracına dönüşmüştür, bunlar devasa şekilde vergilendirilmelidir yani barınma ihtiyacının gasbına izin verilmemelidir, topladığı vergilerle de dar gelirliyi ev sahibi yapmak için politikalar üretilmelidir. Bunu yapmadığımız için beton desteği rantta gidiyor, dar gelirliye değil maalesef. Yapmanız gereken, artı konut değil mevcudu adil şekilde dağıtmaktır; yapmanız gereken, ülkeyi imtiyazlı yüzde 20'lik azınlığın birbirine konut alıp sattığı bir ülke olmaktan çıkarmaktır. İşe nereden başlamanız gerekiyor, onu da söyleyelim: İşe, vakit kaybetmeden, siyasi etik yasasını bu Meclise getirip imar rantını vergilendirmekten başlamanız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, faiz haram, riba haram, nas var, evet. İman ettiğimiz bir ayet de var, unutanlarınız olduğunu düşünerek hatırlatma ihtiyacı duyuyorum: “Malı öyle bir paylaşın ki sadece bir zümre arasında dönüp dolaşan bir meta hâline dönüşmesin.” Peki, bu ayetin tam zıddı uygulamalar nasıl geçti hayata? 200 defa İhale Yasası değiştirmenin, sermaye sahiplerine hibe gibi kredi akıtmanın, nassı suistimal ederek ülkeyi tarihî bir borç ve faiz batağına sürüklemenin, ülkeyi enflasyon-kur-faiz sarmalına sokmanın, yola çıkarkenki amentünün 3Y'sinden biri olan yolsuzluklarla mücadele etmeyi bırakın teşvik eden sistematik bir yolsuzluk düzeni kurmanın, tüm bu cürümlerin bedelini topluma ödetmenin bir sorumluluğu var; ekmeğini de seçkin zümreye yedirtiyor. İstanbul'da 2010 yılında ev sahibi olmak için üç yüz kırk ay çalışması gerekiyordu bir asgari ücretlinin, şimdi ise beş asırlık bir süreye ihtiyacı var. Eğer böyle bir süreye ihtiyaç varsa bu vicdandan ve akıldan yoksun politikalar nedeniyle oluyor.

Değerli milletvekilleri, evet, bu Mecliste vergileri, istisnaları konuşalım, bunlarla ilgili yasaları konuşalım; daha fazla rantı teşvik eden değil rantı mâni olan yasaları konuşalım; servetin belli bir zümre arasında dönüp dolaşmasına imkân sağlayan yasaları değil, alın teri kurumadan ücretini ödemekle öğütlendiğimiz emekçilerimize nefes aldıracak yasaları konuşalım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekillerinin kendi aralarında vardıkları uzlaşısı nedeniyle önergeler üzerindeki görüşmelerde beş dakika sonrası artı bir dakika uzatma yapılmayacaktır. Ben bilgilerinizi sunuyorum.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde yer alan “vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar” ibaresinin “vergi kesintisi yapmakla sorumlu olanlar” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Heval Bozdağ

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Keziban Konukcu Kok

Ağrı

Van

İstanbul

Nevroz Uysal Aslan

Zeynep Oduncu

Onur Düşünmez

Şırnak

Batman

Hakkâri

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılımlıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “İsrail’e Türkiye’den mal gidiyor mu?” tartışması sırasında bir video çıktı piyasaya ve İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi hemen bir yalanlama yayınladı “Bu ibareler 2021 yılına aittir. ‘Made in Turkey’ o zaman kullanılıyordu, şimdi ‘Made in Türkiye’ kullanıyor” diye bir yalan attı. Neden yalan attı? İşte, burada bakın, ispatı var; apaçık bir şekilde İsrail askerleri Gaziantep’teki Kısmet Pijamanın gönderdiği termal içlikleri alıyorlar. Evet, bakın, videolarda şunlar görünüyor, ispatlıyoruz; videolarda bu görünüyor, Kısmet Pijamanın Instagram sayfasındaki fotoğrafı ise bu; videolarda bu görünüyor, Kısmet Pijamanın Instagram sayfasındaki görüntüsü bu. Gazeteci Metin Cihan’la konuştum, dedi ki: “Türkiye’den gönderildiğini iyi biliyorum.” Kısmet Pijamaya bir mesaj gönderdim, “Ben bunu iddia ediyorum, bir cevap hakkınız varsa buyurun konuşun.” diye, cevap yerine anında şu fotoğraflar Instagram sayfasından silindi, bir şeyler gizlenmeye çalışılıyor.

Bakın, biz bunu daha öncesinde de gördük, 2 Türk askeri IŞİD tarafından yakıldığı zaman, anında iktidar “Bu yalandır, şudur, budur.” dedi, olayı soğutmaya çalıştı daha sonra 2 askerin IŞİD tarafından yakıldığı ortaya çıktı. Binlerce yalan atıyorsunuz, ondan dolayı “cumhur zulüm ittifakı” diyorum. Samimi değilsiniz, 7 Ekimden beri 350 gemi gitti Türkiye’den İsrail’e, hava ulaşımı durmadı, ticaret tam gaz devam ediyor. Bu arada, ortağınız “Bozkurtlar Gazze’ye.” diyor, 350 gemi gidiyor, bu çelişkiyi kimse anlamlandıramıyor. “Bozkurtlar Gazze’ye.” diyeceğinize “Niye Türkiye’den İsrail’e 350 gemi gidiyor?” diye sorun diyorum.

Bakın, geçen gün Trabzon Milletvekili Sayın Vehbi Koç’a burada bazı sorular sordum, çıktı “Hakkımdaki iddialar yalandır.” diye birtakım ifadelerde bulundu. Ben konuyu araştırdım, evet, Sayın Vehbi Koç kâğıt üstünde haklı gibi gözüküyor ama vicdanen haksız gibi görünüyor. Neden mi? Bakın, kendisinin ortağı olduğu ve daha sonra ayrıldığı 15 Temmuz Denizcilik Şirketi, arkadaşı Salih Zeki Çakır’la aynı adreste. Kim bu Salih Zeki Çakır? ORAS Tekstille -bakın, şurada belgeleri var- Vehbi Koç’un eski ortağı olduğu şirket aynı adreste, önceden TEMAŞ Plaza’daydı, daha sonra Merve Plaza’da. Peki, başka hangi ortaklık var? Vehbi Koç’un orada bir de vakfı var, vakfın başkanlığını yapıyor, sanırım, vekil olduğu zaman bu şirketten ve vakıftan ayrılmış ve işler Salih Zeki Çakır’a kalmış anlaşılan ve Salih Zeki Çakır da ORAS Tekstille... İşte, bakın, belgesi burada, Türkiye’den Hayfa’ya aksam gidiyor. Burada, bütün belgeler burada; Türkiye’den Hayfa’ya aksam gidiyor. Burada Sayın Vehbi Koç dedi ki: “Ben bu işle uzaktan yakından alakalı değilim.” İşte, ortağı ORAS Tekstille çektiği, Ali İhsan Yavuz Bey’le çektiği fotoğraflar. Yani aynı adreste zaten kendisinin ortağı, eski ortağı olduğu bir şirket var, 15 Temmuz sonrası kurulan bir denizcilik şirketi var. Vakfın belgeleri de burada Sayın Vehbi Koç. Yani, kâğıt üstünde birtakım şeyleri halledebilirsiniz arkadaşlar ama vicdan bunu kabul etmiyor; bakın, size çok net bir şekilde söyleyeyim.

Bir de bir başka belge... Bakın, ORAS Tekstilin adresinde başka hangi şirket gösterilmiş? Binali Yıldırım’ın oğlu Erkam Yıldırım’ın Malta’daki off-shore firmasının adresi de aynı adres, TEMAŞ Plaza; işte belgeleri burada. Bunlara daha bir şey söylenebilir mi arkadaşlar? Aynı adreste bir film, fırıldak dönüyor. Ne oluyor ne bitiyor; kimse bize bir açıklama yapacak mı? Bakın, belgeler burada, kimse bunu reddedemez. Apaçık bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen, bitireyim, sözümü tamamlayayım.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama diğer konuşmacılar aldı, sözümü bir selamlayayla tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamam, tamamlayın Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, bu belgeler apaçık ortada, “Milyon dolarlık ihale Başbakanın oğluna.” diyor.

Şimdi ne oldu biliyor musunuz? Şu gösterdiğim belgelerin yayınıyla ilgili, daha bu akşama doğru mahkeme kararıyla bu “tweet”lerin silinmesi kararı alındı. Çünkü bunlar gerçek, bu belgeler gerçek. Bakın, alalecele bu belgeler silinmeye çalışılıyor ama ekran görüntüsü alınmış Allah’tan. Şimdi, bunu nasıl izah edeceksiniz arkadaşlar?

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 32’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Turhan Çömez

Hüsmen Kırkpınar

Bursa

Balıkesir

İzmir

Selcan Hamşioğlu

Aykut Kaya

Turan Yıldır

Tekirdağ

Antalya

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Aksaray Milletvekili Turan Yıldır’a aittir.

Buyurun Sayın Yıldır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde Aksaray’da henüz hayatının baharında, Aksaray Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencisi, öğretmen adayı, 20 yaşındaki gencecik kardeşimiz Mine Nur Uysal kaldığı KYK yurdundan önünden yolun karşısına geçmek isterken hızla gelen bir otomobilin çarpması sonucu yaşamını yitirdi. Ne bir kasisin ne bir uyarı tabelasının ne doğru düzgün bir yol aydınlatmasının ne de bir trafik denetiminin olduğu bu yolda Mine Nur kardeşimizi kaybettik. Rabb’im mekânını cennet eylesin. Acılı ailesine ve arkadaşlarına sabır diliyorum.

İhmallere ve trafik terörüne kurban verdiğimiz Mine Nur kardeşimizin arkadaşları da asansör terörüyle burun buruna yaşamaktadır. Ulusal bir sorun hâline gelen KYK yurtlarında yaşanan asansör arıza ve kazaları Aksaray KYK yurtlarında da yaşanmaktadır. Derhâl, yurtlarda yaşanan asansör kazalarını, önleyici tedbirlerle ortadan kaldırmalıyız

Değerli milletvekilleri, buradan Aksaray'ımızın iktidar milletvekillerine ve İl Sağlık Müdürüne de sesleniyorum: Sağlıktaki yaptığınız devrimlerden, pardon, hastalarımıza ve sağlık çalışanlarına yaşattığınız sorunlardan da bahsetmek istiyorum. Hastanedeki kadro ve altyapı eksiklikleri ciddi sorunlara sebebiyet vermektedir. Poliklinik ve doktor yetersizliği sebebiyle Aksaraylı hemşhirllerimiz randevu bulamıyor ve yeterli hizmeti alamıyorlar. Hemşhirllerimiz hasta hâlde çevre şehirlere giderek tedavi olmaktadır. Bugün, Aksaraylı bir hasta, beyin cerrahisi, diş, dâhiliye ve ortopedi branşlarında doktor randevusunu en erken iki hafta sonrasına alabiliyor. Çocuk cerrahisi, çocuk diş, cildiye, göz, kadın doğum, kulak burun boğaz, nefroloji, romatoloji, onkoloji gibi branşlarda ise hiç randevu alamıyor. Yani Aksaraylı bir aile, çocuğunun süt dişini çektirebilmek için dahi ya kilometrelerce yol katedip çevre illerdeki devlet hastanelerine gidecek ya da imkânı varsa özel hastane veya polikliniklere gidecek. Doktor eksikliğinden dolayı, polikliniklerde çalışan doktorlarımız, makine misali hasta bakmak zorunda kalıyorlar. Muayene kalitesi de niteliği de dünya standartlarının altına düşüyor ve bu durum, Hükümetin, çağ atlayan sağlık hizmeti söylemiyle asla bağdaşmıyor. Dünya standardı bir hasta muayenesi için ortalama yirmi dakika iken bizde sistem beş dakikaya bir randevu veriyor. Böyle mi sağlıkta çağ atlıyoruz? Bu durumdan hekim de memnun değil, hasta da. Bunun sonucunda ne oluyor? Hiç istemediğimiz sağlıkta şiddet. Bu şiddetin sorumlularından biri de Bakanlığın bizzat kendisidir.

Personel eksikliği sadece polikliniklerde değil, bugün bir ultrason randevusu almak isteseniz personel eksikliğinden kaynaklı yedi ay sonraya gün alabiliyorsunuz. Doktor, personel, poliklinik, hijyen gibi hayati eksikliklerin olduğu Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesinden müfettiş hiç eksik olmuyor. Yıllardır liyakatsiz kadroların yönettiği hastanede yapılan satın alma işlerinde usulsüzlükler de hiç eksik olmuyor. Aksaraylı hemşhirlirim Sağlık Bakanlığından doktor beklerken Bakanlık ha bire müfettiş gönderiyor. Bu müfettişleriniz yeni yapılan hastanenin bitmeyen tadilat ve tamiratlarını da inceliyor mu acaba? Yeni yapılan Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesinde neden sürekli tadilat ve tamiratlar devam ediyor, hem de büyük tadilatlar? Bu tadilatlara hastane açıldıktan bu tarafa ne kadar para harcandı, yüklenici firma bunları eksik yaptıysa bu hastaneyi neden teslim aldınız? Usulsüzlüklerin ortaya çıkarılıp yetim hakkına göz dikenlerin cezalandırılmasını talep ediyor, bu konunun özel olarak takipçisi olacağımı buradan belirtmek istiyorum.

Hastane taşıma sürecindeki hırsızlıkların, yolsuzlukların gariban memurlara yıkıldığı, ağababaların ise aklandığı doğru mu? Bunları kamuoyuna neden açıklamıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN YALDIR (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum hemen.

Usulsüzlük iddiaları sadece satın alma işlerinde değil, yandaş sendika üyelerine döner sermaye kıyağı geçildiği iddiası ayyuka çıkmış durumda. Yandaş sendika üyesi hastane personelini kâğıt üzerinde özellikle birimlerde çalışıyormuş gibi gösterip döner sermayeden hak ettiklerinden fazla pay almalarını sağladıkları iddia ediliyor. Zaten kadrolu hastane personeli hâline gelen Bakanlık müfettişlerinden hazır Aksaray'dayken bu iddialarla ilgili de soruşturma yapmalarını talep ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32'nci madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Efendim, biraz evvel maalesef çok acı bir haber aldık, bunu Genel Kurulla, sevgili milletvekili arkadaşlarımla paylaşmak isterim.

Aydın Çine Belediye Başkanımız Sayın Enver Salih Dinçer'i çok genç yaşta kaybettik. Ben sevgili dostumuz Enver Salih Dinçer'e Allah'tan rahmet, kederli ailesine, Çine ve Aydın başta olmak üzere tüm Cumhuriyet Halk Partisi örgütüne başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karakoz, buyurun.

47.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Grup Başkan Vekilimizin de ifade ettiği üzere bugün Çine ilçemizin kıymetli Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'i kaybettik. Değerli bir insandı, değerli ve başarılı bir Belediye Başkanıydı, tüm Çine'de ve Aydın'da sevilen bir isimdi. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine, Çineli hemşehrilerimize, Aydınlı hemşehrilerimize ve tüm Cumhuriyet Halk Partililere sabır diliyorum. Mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkkan.

48.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Evet, biz de İYİ Parti Grubu olarak bugün Malatya'da vefat ettiğini öğrendiğimiz Çine Belediye Başkanına rahmet diliyoruz; Cumhuriyet Halk Partisine, ailesine, sevenlerine sabır niyaz ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

49.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Hakk'ın rahmetine kavuşan Aydın Çine Belediye Başkanımız Enver Salih Dinçer Beyefendi'ye Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına Çineli hemşehrilerimize ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Allah rahmet eylesin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz de Saadet-Gelecek Grubu olarak Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer Bey'e Allah'tan rahmet diliyoruz; CHP camiasına, ailesine, yakınlarına, sevenlerine başsağlığı temenni ediyoruz, mekânı cennet olsun diye dua ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

51.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi öğrendiğimiz üzere, Çine ilçesi Belediye Başkanını kaybetmiş olmamızdan dolayı üzüntülerimizi ifade ediyoruz. Kendisine Allah'tan rahmet, CHP camiasına ve ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

52.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer'in vefatına ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Biz de AK PARTİ Grubu olarak Aydın Çine Belediye Başkanı Enver Salih Dinçer Beyefendi'ye Allah'tan rahmet diliyoruz; yakınlarına, ailesine, Cumhuriyet Halk Partisi ailesine başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 33'üncü madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Mustafa Kaya	Sema Silkin Ün
İstanbul	İstanbul	Denizli
Şerafettin Kılıç	Mehmet Karaman	Cemalettin Kani Torun
Antalya	Samsun	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bursa Milletvekili Cemalletin Kani Torun söz hakkına sahiptir.

Buyurun Sayın Torun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

CEMALLETİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba kanun teklifinin 33'üncü maddesiyle alakalı olarak Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bu madde ve önümüze getirilen torba kanunun birçok maddesinde vergi kanunlarında düzenlemeler teklif edilmektedir. Hükûmet bir yandan devlet harcamalarını artırıyor, bir yandan muafiyetleri genişletiyor, “sıkılaştırma politikası” adı altında faiz artırımları yapıyor ancak önümüzdeki günlerde burada görüşeceğimiz bütçede de göreceğimiz gibi bu sıkılaşmaya benzer şekilde elini taşın altına koyup ciddi tasarruf tedbirleri almıyor. Kamu kurumları itibardan tasarruf etmezken vergiden kaçmayı teşvik eden bir vergi sistemini uygulamaya devam ediyor ve bu iradenin bedelini en çok maaşlı orta sınıf ödüyor. Yaşamış olduğumuz ekonomik krizden en çok nasibini alan kesim şüphesiz ücretli çalışanlar ve bu sınıfın içinde de orta sınıf olmaktadır. Üst gelir gruplarına çeşitli manevra alanları açan, alt gelir gruplarına da göz boyama mahiyetinde olan düzenlemeler yapılırken orta sınıf maalesef feda edilmektedir.

İktidardan beklentimiz, ivedi bir şekilde orta sınıfı sıkıntıya sokan bu vergi sistemine bir neşter vurmasıdır. Sosyal devletin bir gereği olarak alt gelir gruplarının, yoksul vatandaşlarımızın elbette desteklenmesi gerekmektedir. Hükûmet bu kanalları yegâne gelir kaynağı olan vergilerle finanse etmektedir. Ancak ülkemizde vergi sisteminde yaşanan adaletsiz durum en büyük yükü orta sınıfa yüklemekte, desteklenmesi gereken alt sınıfa da tam anlamıyla destek verilememektedir. Bu dengesizliği

ortaya çıkaran üç temel sebep vardır. Bunlardan ilki, gelir vergisinin kademelendirme şekli yani vergi dilimlerinin açık bir şekilde orta sınıfın aleyhine olacak şekilde düzenlenmesidir. Yalnızca 5 dilimden oluşan gelir vergisi sistemimiz, orta gelir sınıfı ile yüksek gelir sınıfını benzer hesaplamalara maruz bırakmaktadır. Birçok ülkede gelir vergisi çok daha fazla kademededen oluşmakta; bu sayede orta sınıf, üst-orta ve en üst sınıf arasında ciddi vergi farklılıkları oluşmaktadır. Beyaz yakalı bir çalışan, bir milyonerle aynı muameleye tabi tutulmamaktadır.

Sayın milletvekilleri, üzülerek söylemekteyim ki devletin vergi toplama konusunda âciz kalmasının faturası vergisini eksiksiz ödeyen, neredeyse tek sınıf olan orta sınıfa, orta sınıftaki ücretli kesime kesilmektedir. İkinci olarak değinmemiz gereken konu ise dolaylı ve dolaysız vergilerin uygulanmasında karşılaşılan adaletsiz durumdur. Adil bir toplum için verginin çoğunun adil bir şekilde planlanan dolaysız vergilerden alınması, daha azının ise dolaylı vergilerden alınmasıdır. Hükûmetin vergi toplama konusunda başarısız olması, vergi yükünü dolaylı vergilere yüklerken kantarın topuzu iyice kaçmaktadır. Zaten ekonomik krizle mücadele etmeye çalışan alt ve orta gelir grupları evine yağ da alsın, çamaşır makinesi de alsın, araba da alsın üst gelir grubuyla aynı vergiyi ödemektedir. Hükûmet toplayamadığı gelir vergilerini KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergileri yükselterek telafi etmeye çalışmaktadır. Koyduğu vergi kanununu uygulamayan Hükûmet çözümü vergi adaletsizliğini büyütmede bulmaktadır. Kurumlar vergisi üst gelir gruplarından alt gelir gruplarına doğru gelir aktarımı için koyulan bir sistem olmasına karşın ülkemizde maalesef tam tersi yaşanmaktadır. Özellikle pandemi ve Ukrayna savaşı süreçlerinin ardından dünya genelinde artırılması gündemde olan kurumlar vergisi Hükûmetin adım atması gereken en önemli vergi kalemleri arasındadır.

Kıymetli milletvekilleri, her geçen gün daha çok ezilen orta sınıfın yaşamış olduğu çaresizliği görmek ve çözüm üretmek durumundayız. Büyük sermaye sahipleri ve üst gelir grupları çıkardıkları gür ses ve yaptıkları lobi faaliyetleriyle menfaatlerini temin ederken sessiz çoğunluğun üzerine binen bu adaletsiz vergi sistemine yönelik gerekli adımları en kısa sürede atacağımızı, Hükûmetin de bu konuda getireceği kanuni düzenlemeleri destekleyeceğimizi beyan ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinde yer alan "sorumlu tutulanlar" ibaresinin "sorumlu olanlar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Nevroz Uysal Aslan

Heval Bozdağ

Van

Şırnak

Ağrı

Keziban Konukcu Kok

Zeynep Oduncu

Onur Düşünmez

İstanbul

Batman

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'ya aittir.

Buyurun Sayın Oduncu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizleri ekranları başında izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Torba kanunlarıyla her türlü hukuksuzluğun önünü açan, Parlamentonun yasama yetkisini ortadan kaldıran bu sistemi kabul etmediğimizi bir daha belirtmek istiyorum. İktidarın adı “Adalet ve Kalkınma” ama ülkede ne adalet kaldı ne kalkınma ne de hak ve hukuk. Torba kanunlarla hukuksuz uygulamalara kılıf uydurmak bir meziyet oldu. Sınırsız yetkiler verilsin istiyorsunuz; tamam da bunları adil, hak, hukuk gözeterek mi icra edeceksiniz? Ülkenin durumuna bakıldığı zaman durumun böyle olmadığı da açık bir şekilde ortadadır. Bu haksız uygulamalardan biri de kürdistan da belediyelerimize atanan kayyumlardır, halkın iradesine yapılan darbe siyasetidir. Dün AKP’li hatip belediyelerde usulsüzlük olduğunu iddia ederek kayyumun devletin ve halkın malını koruduğunu söyledi ama gerçeklerin böyle olmadığını çok iyi biliyoruz. Seçilmiş belediye eş başkanlarımızla ilgili somut hiçbir usulsüz veri yoktur, buna rağmen belediye eş başkanlarımızın yerleri hâlâ işgal altındadır ama kayyumların yaptığı talanlar, yolsuzluklar, hepsi bir bir ortadadır, belgelidir ve bunlar bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Şimdi, gelgelelim Batman Belediyesine atanan kayyumlara. Kendisinin yaptığı usulsüzlükleri bir bir sayıp belgelerle konuştuğumuzda kendi haddini aşan bir şekilde, cevap vermekten ziyade, suçlu profiliyle saldırgan bir üslup kullanıyor. Buradan bir kez daha Batman kayyumuna sesleniyoruz: Sen atanmış bir memursun, eğer derdin siyaset yapmaksa istifa edeceksin ve aday olacaksın, eğer istifa edip aday olamıyorsan kendi işini yapacaksın, halka gerekli hizmetleri yapacaksın; siyaset senin işin değil çünkü sen atanmış bir memursun.

Kayyumlar eğer usule uygun bir şekilde iş yapıyor olsalardı Batman’da yaşanan sel felaketinde 1 kadın ve 3 çocuğumuz can vermeyecekti. Hâlbuki hem yağmur öncesi gerekli tedbirler alınsaydı hem de daha önceki süreçlerde yapılan yanlışlar yapılmıyaydı ve belediye eş başkanlarımızın yaptığı planlamalar sektöre uğratılmıyaydı bu felaket yaşanmayacaktı. Sistematik olarak görevden uzaklaştırılan HDP’li Batman Belediyesi her yıl 5 mahallenin altyapı ve üstyapılarının yenilenmesini stratejik planına koymasına rağmen, bu planlar kayyumlar döneminde uygulamaya konmamış, neredeyse her yıl sürekli olarak taşan, can ve mal kaybına sebep olan İluh Deresi’nin ıslahında hiçbir ilerleme kaydedilmemiştir. Kontrolsüzce gelişen, betonlaşan ve sadece “sanayi kenti” ve “büyükşehir olma” müjdesi verilen Batman halkı, bir kez daha felaketlerle karşı karşıya kalmıştır.

Kayyum yönetimindeki Batman Belediyesinin “BTM Gurme” adlı şirkete milyonlarca TL’lik 3 ihale verdiği kamuoyuna yansımıştır. Kayyum ilk olarak 10 Ocak 2022 tarihinde taziyeevlerine malzeme dâhil yemek pişirme ve dağıtım, çay ve su servisi ve genel temizliğin yapılması hizmeti alım işi altında şirkete 17 milyon 595 bin lira bedelle ihale verdi. Bir yıl sonra, 2 Şubat 2023 tarihinde bir kez daha aynı şirkete “taziyeevlerine yemek ve hizmet alımı işi” adı altında pazarlık usulüyle 5 milyon 125 bin lira bedelli olan bir ihale daha verdi. Son olarak, 17 Mayıs 2023 tarihinde yine pazarlık usulüyle “taziyeevlerine yemek ve hizmet alım işi” adıyla söz konusu şirkete 11 milyon 620 bin TL olan bir ihale daha verdi. Bununla birlikte, BTM Gurme adlı şirkete son iki yılda 34 milyon 340 bin TL değerinde ihale verildi. Bu, usulsüzlüklerden sadece biri ve ne yazık ki beş dakikaya sığamayacak kadar usulsüzlükler var ve elimizde bunlarla ilgili veriler ve dokümanlar vardır.

Batman Belediyesinin kaynakları diğer kurumların ihtiyaçlarını karşılamak için harcanmasıydı, AKP’nin faaliyetlerine ve birilerini zengin etmek için harcanmasıydı, Batman halkının ihtiyaç duyduğu altyapı çalışmalarına harcanmasıydı bugün bu felaketler yaşanmayacaktı. Bütün bu anlatılanlarda da görüldüğü gibi, kayyum sistemi, kanundan arındırılmış her türlü yolsuzluğun, hırsızlığın, kanunsuzluğun yapıldığı, kent yerleşimini, hayatını hiçe sayan keyfi yönetim alanlarıdır. Halkımız önümüzdeki yerel seçimlerde kayyumlara gerekli cevapları verecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Turhan Çömez

Hüsmen Kırkpınar

Bursa

Balıkesir

İzmir

Selcan Hamşioğlu

Aykut Kaya

Rıdvan Uz

Tekirdağ

Antalya

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'a aittir.

Buyurun Sayın Uz. (İYİ Parti sıralarında alkışlar)

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına ilgili kanun teklifindeki 33'üncü madde üzerine görüşlerimi açıklamak üzere huzurlarınızdayım. Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ilgili kanun teklifinin usulüne dair çarpıklıklar bulunmaktadır. Komisyondan çıkan hâliyle toplam 86 maddeden oluşan kanun teklifiyle 28 kanun ve 2 kanun hükmünde kararname olmak üzere toplam 30 farklı düzenlemede değişiklik yapılmaktadır. İlgili düzenlemelerde vergi uygulamalarından idari trafik cezalarına, petrol kaçakçılığından sosyal güvenlik düzenlemelerine kadar çok farklı konular mevcuttur. Bu konuların her biri farklı inceleme alanına girmekle birlikte, uzmanlık gerektiren konuları içermektedir. İşte tam bu noktada, AK PARTİ, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama sorumluluğunu hiçe sayar duruma gelmiş bulunmaktadır. Özellikle teferruatlı bir çalışma gerektiren kanunun ilgili tali komisyonda görüşülmeyip de Plan ve Bütçe Komisyonuna sürüklenmesi kanun yapım sürecindeki ciddiyetsizliği apaçık ortaya koymaktadır. Parayla ilişkilendirilen herhangi bir husus, diğer hususlara bakılmadan doğrudan Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmektedir.

İktidar partisinin önceki yasama dönemlerindeki torba kanun uygulamaları 28'inci Yasama Döneminde de devam etmektedir. Öyle ki bu dönemde üç ayda 3 torba yasa ve çok farklı konular Komisyonda kendine yer bulmuştur.

Kıymetli milletvekilleri, özetle -bu kanun- enflasyon muhasebesi kanunen zorunlu uygulansa bile çıkacak kâr veya zarar gerçek sayılmayacak, dikkate alınmayacaktır. Yani yokmuş gibi kurumlar vergisi ödenecek veya yokmuş gibi temettü veya kâr payı dağıtımı yapılacak anlamına gelmektedir yani 2024 ve sonraki yıllar çok daha ağır vergili yıllar olacaktır. Enflasyon düzeltilmesi 2024 ve izleyen yıllarda vergisel sonuç yaratacak, 2023 yılında yapılacak düzeltmenin aksine bu yılların gelir ve kurumlar vergisini de etkileyecektir. Diğer bir ifadeyle, 2024, 2025 ve 2026 hesap dönemlerinde yapılacak enflasyon düzeltmeleri vergili olacaktır. Enflasyon düzeltilmesi kime nasıl bir sonuç doğuruyor ve kime yarıyor buna da bakmak gerekir. Parasal kıymetler, parasal varlıklar ve parasal kaynaklar, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulmuyor çünkü bilançoda görülen parasal kıymete ait değer, bilanço tarihi itibarıyla o kıymetin satın alma gücünü de gösteriyor. Ancak, bilançoda görülen parasal olmayan kıymetlere, parasal olmayan varlıklar ve parasal olmayan kaynaklara da ait değerler bilanço tarihi itibarıyla bu kıymetlerin satın alma gücünü göstermediğinden bilançonun enflasyonun etkilerinden arındırılmasını teminen parasal olmayan kıymetler düzeltilmeye tabi tutuluyor. 2023'te yapılan, etkisi pozitif de olsa vergiye tabi değil ama sonraki yıllarda enflasyon muhasebesi sonucu pozitif çıkarlar kurumlar ve geçici vergiye tabi tutuluyor.

Sayın milletvekilleri, daha anlaşılır olması hasebiyle şöyle örnekleyelim: Bu kanunla, vatandaşımız vergisini ödeyip, cebine koyduğu 100 liranın, anasının ak sütü gibi helal olan 100 liranın 40 lirasını daha geri istiyorsunuz. Zaten bu yıl birçok vergi getirdiniz; KDV'yi artırdınız, motorlu taşıtlar vergisi

çiftleştirip artırdınız yani kısacası, vergi yüküyle vatandaş, bu büyük milleti inletiyorsunuz. Evet, hazinede paranız yok; evet, Türkiye’yi gri listeye soktunuz, onun için dışarıdan dilenerek de para bulunmuyor, bunu da biliyoruz. Dünya sizi gri listeye aldı ama daha kötüsünü söyleyeyim: Ey AK PARTİ’liler, inanın, yakın bir süreçte de büyük Türk milleti sizi kara listeye alacaktır.

Sayın Cevizoğlu buradaysa o da iyi bilir ki Amerikan Başkanı Ronald Reagan vergi sistemiyle ilgili ekonomi üzerine üniversitede okurken İbni Haldun’dan bahseder. İbni Haldun der ki: “Eğer bir devlet, bir imparatorluk en parlak dönemini yaşıyorsa vergiler az, gelirler yüksektir ama çöküş dönemindeyse -yani bugünü anlatıyor ve maalesef, diyor ki- vergiler çok yüksek, gelirler düşüktür.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RİDVAN UZ (Devamla) – Yani Osmanlı İmparatorluğu’nu bu zihniyet batırdı, Türkiye’yi de batırmasına İYİ Parti olarak müsaade etmeyeceğiz diyor, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 33’üncü madde kabul edilmiştir.

34’üncü maddede 3 adet önerge bulunmaktadır, aykırılık sıralarına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 34’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

İzmir

İstanbul

Mersin

Türkan Elçi

Okan Konuralp

Tahsin Ocaklı

İstanbul

Ankara

Rize

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Bakırlioğlu.

AHMET VEBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin bu maddesiyle Katma Değer Vergisi Kanunu’nda yapılan değişikliklerle kamu-özel iş birliği projelerini yürütenlere yapılan mal ve hizmet ifalarında katma değer vergisi istisnasının süresi 31/12/2028 tarihine kadar uzatılmaktadır. Komisyon görüşmeleri esnasında bu düzenlemenin söz konusu projelerde ihale aşamasında bilinen ve ilan edilen koşullarını ve sözleşme koşullarını değiştireceğini iddia etmiş ve bu nedenle kanun metninden çıkartılması gerektiğini önermiştik ancak bu önergemiz ne yazık ki reddedildi. Bilindiği gibi, bu kamu-özel iş birliği projeleri kamuoyunda sıkça tartışılmaktadır ve bu kamu-özel iş birliği projeleri temelde dört farklı modelle işlemektedir. Bunlardan en çok bilineni yap-işlet-devret modelidir, 127 proje bugüne kadar hayata geçirilmiş veya hayata geçirilmekte. Diğer bir yöntem, diğer bir model işletme hakkı devri, 120 proje bu şekilde hayata geçirilmiş. Yap-kirala-devret ki bunlar genelde şehir hastanelerinde kullanılmakta; 18 proje ve yap-işlet projeleri...

Şimdi, burada en çok bilinenlerden bir tanesi, biraz evvel bahsetmiş olduğum gibi yap-işlet-devret projeleri ve genellikle kara yolu sektöründe kullanılan bir kamu-özel iş birliği yöntemi, modeli. Burada, Karayolları Genel Müdürlüğü resmen bir Düyun-ı Umumiye idaresine dönmüş durumda. Yükleniciler garanti edilmiş gelirleriyle öncelikle dolar cinsinden kredilerini ödeyecekler ve kalanıyla da işletme giderlerini karşılayacaklar. Bu süreçte Karayolları Genel Müdürlüğünün görevi bir tür Düyun-ı Umumiye idaresi gibi hareket edip yurt dışındaki alacaklıların alacaklarını ödemesini sağlamaya indirgenmiş durumda. Kara yolları yatırımlarında baktığımız zaman, incelediğimiz zaman 23 milyar dolarlık yatırım yapan şirketlere yaklaşık 36 milyar dolarlık gelir garantisi verilmiş durumda yani bir baba oğluna böyle bir garanti vermez. Yani 23 milyar dolarlık bir yatırım yapacaksınız ve bunun karşılığında 36 milyar dolarlık garanti alacaksınız. Örneklere bakıyoruz, bilinen örnekler Avrasya Tüneli, maliyeti 1 milyar 239 milyon dolar; peki, garanti edilen gelir ne kadar? 2 milyar 777 milyon dolar. Garanti edilen gelirin maliyete oranı yüzde 224. Benzer bir proje, Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu, 6 milyar 312 milyon dolara maliyeti var; yalnız 10 milyar 754 milyon dolar da biz buna garanti vermişiz. Yani burada yapılan şey esasında, tam anlamıyla bir servet aktarımıdır. Bu KÖİ projelerinin ortak özellikleri var, hepsi hemen hemen birbirine benziyor. Bir kere bu projelerin büyük bir kısmı yabancı Türk ortaklığı eliyle yapılmakta. Tüm projelerde devlet garantisi var, bazen yolcu garantisi, bazen araç sayısı garantisi var ve mutlaka ama mutlaka geçiş ücreti güncellenmesi bulunmakta ve tek bir proje için bile verilen garantiler tutturulamamış durumda yani yolcu sayısı garantisi tutturulamamış, araç sayısı tutturulamamış; bunların hiçbir tanesi tutturulamadığı için de devlet yani halk yani biz geçiş ücretlerini, hizmet ücretlerini ödemenin yanında hazineye de bu şirketlere devamlı para ödenmekte. Bu projelerin açılışlarında, temel atma törenlerinde Cumhurbaşkanının ağzından sıklıkla şu ifadeler çıkmakta, cebimizden tek kuruş para çıkmayacağı iddia edilmekte, oysa, kazın ayağı öyle değil; mesela, 2024 bütçesinde ulaştırma ve şehir hastaneleri için bütçeden çıkacak olan tutar 162 milyar lira. Bunun yarısı yani 83 milyar lirası şehir hastanelerine aktarılacak. 2025 yılında şehir hastanelerine aktarılacak olan tutar 97,9 milyar lira, 2026 bütçesinde ise bu tutar yaklaşık 100 milyar lira. En tipik örnek, herkesin bildiği örnek Zafer Havaalanı; 2012 yılında açılmış bu havalimanının maliyeti 50 milyon avro, bugüne kadar 60 milyon avro para ödenmiş devlet hazinesinden, 2044 yılına kadar ödenecek olan garanti tutar bizim hesabımıza göre 208 milyon avro. Ocak-ağustos döneminde 880 bin yolcu garantisi vermişiz, gerçekleşme 62.500 yani yüzde 90'ın üzerinde bir sapma söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Bu ve buna benzer projelerle yapılan sistem bellidir; bir avuç yandaş şirkete para aktarma, kaynak aktarmadan başka bir şey değildir.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "biçiminde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyığıt

Nevroz Uysal Aslan

Onur Düşünmez

Van

Şırnak

Hakkâri

Semra Çağlar Gökalp

Zeynep Oduncu

Keziban Konukcu Kok

Bitlis

Batman

İstanbul

Heval Bozdağ

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp’a aittir.

Buyurun Sayın Gökalp. (HEDEP sıralarından alkışlar)

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün itibarıyla 106 cezaevinde açlık grevi eylemi “Abdullah Öcalan’a özgürlük, Kürt sorununa çözüm.” talebiyle devam etmektedir. Bir kez daha, ülkenin cezaevinde bulunan tutsaklar, kronikleşmiş birçok sorunun temeli olan tecrit ve savaş ortamının son bulması için sorumluluk almak zorunda kaldı. Yaşam hakkı, sağlık hakkı, umut hakkı gasbedilen binlerce tutsak kendi koşullarının düzeltilmesinden ziyade tüm topluma sirayet etmiş tecrit politikalarına ve çözümsüzlükte ısrara karşı bedenleriyle hepimize bir mesaj gönderiyorlar. Bu mesajı almamak, gereğini yapmamak hepimiz için, tüm ülke için korkunç sonuçlara sebep olacaktır. Geri dönülmez bir noktaya gelmeden bu sese kulak verilmeli, bir an önce demokrasi ve hukuk işletilmelidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hukuksuz yargılamalarla cezaevlerine konulan tutsaklar, cezaevlerinin insanlık dışı koşullarından dolayı en başta sağlıklarından olmaktadır. Cezaevlerinde aşırı kalabalık koşullar, sağlığa erişim hakkının engellenmesi, tek kişilik nakil araçları, kelepçeli muayene, muayene sonrası ağır içi arama dayatması, revire geç çıkarılma, hastane sevklerinin geç yapılması ya da hiç yapılmaması, yetersiz işeler, ısıtılmayan ve havalandırılmayan koşullar, cezaevlerinde yeterli doktor ve sağlık personeli bulundurulmaması, diyet yemeklerin verilmemesi, temiz suya erişimde yaşanan problemler, atak geçirme riski yüksek ve kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan tutsakların tek kişilik yerlerde tutulması gibi uygulamalar sebebiyle de tutsakların hastalıkları tedavi edilemez boyutlara varmaktadır. Sadece bir örnek vermek gerekirse: Eskişehir H Tipinde ağır hasta tutsak olan Devrim Ayık, aşağılayıcı uygulamalardan biri olan ağız içi aramayı reddettiği için askerler tarafından hastaneye götürülmemektedir. Ağır hasta olan tutsaklar, tüm başvurulara rağmen başvuruları sürüncemede bırakılarak ve tıp etiğine uygun olmayan, bilimsel ölçütlerden yoksun Adli Tıp Kurumu raporları gerekçe gösterilerek tahliye edilmemekte, tutsakların yaşam hakları ihlal edilmektedir.

Özgürlük İçin Hukukçular Derneğinin 2 Kasım tarihinde yayınladıkları Ağustos-Eylül-Ekim 2023 Raporu’nda, tutsaklarla yapılan görüşmeler sonucunda, Ahlat T Tipi Cezaevinde yaşanan hukuksuzluklara da yer verilmiştir. Ahlat T Tipi Cezaevinde hastaların hastaneye ve revire sevkleri genellikle yapılmadığı veya geciktirildiği için özellikle diş ağrısı gibi acil müdahale gerektiren rahatsızlıklar yaşandığında müdahalenin haftalar, bazen de aylar sürebildiği, sevklerin Ahlat Devlet Hastanesine yapıldığı, ancak bu hastanenin tam teşekküllü olmaması nedeniyle tedavilerin sağlanmasında yetersiz kaldığı tespit edilmiştir.

2020 yılında İnfaz Kanunu’nda yapılan değişikliklerle cezaevi idarelerine çok geniş yetkiler verilmiştir ve bu yetkilerle tahliye olması gereken tutsakların hukuksuz ve gerekçesiz bir şekilde infazları yakılmaktadır. Örneğin, fazla su kullanıldı diye, pişman değil diye, görüşme esnasında güldü diye, Kürtçe şarkı söyledi diye, çok kitap okudu, serzenişte bulundu diye, halay çekti diye tutsakların infazları yakılmaktadır.

Ahlat T Tipi Cezaevinde de İdare ve Gözlem Kurulu tarafından -yaptığı görüşmelerde sordukları sorularla ceza yargılaması yapar gibi- keyfi gerekçelerle tutsaklar koşullu salıverilme haklarından yararlanılamamaktadır. Barış Demir, Vedat Öncü ve Refik Aslan’ın İdare ve Gözlem Kurulunun keyfi kararları nedeniyle ceza infazında koşullu salıverilme haklarından yararlanılamadıklarına raporda yer verilmiştir. Yine, Nazım Çağlak, Hasan Raşidi, Barış Demir ve Naif İşçi isimli hasta tutsaklar yeterli tedaviye ulaşamamakta ve tedaviye ulaşabileceği bir hapishaneye sevkleri yapılmamaktadır.

Ayrıca, tutsakların iletişim hakları da diğer cezaevlerinde olduğu gibi Ahlat T Tipi Cezaevinde de gasbedilmektedir. Bu uygulamalardan bir an önce vazgeçilmesi, gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Yine rapora yansıyan tespitlere göre hapishane yönetimince her gün yapılan sabah akşam sayımlarının ayakta yapılması dayatılmakta ve buna itiraz eden tutsaklar disiplin cezalarıyla cezalandırılmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir ülkede adaletin nasıl işlediği konusunda devletin cezaevlerindeki tutumu ayna görevini gösterir bize. Bu anlamda, siyasi görüşlerinden dolayı haksızca ve hukuksuzca cezaevlerinde tutulan insanların özgürlüğü tüm toplumun özgürlüğü anlamına gelmektedir. Aksi durumda tüm toplum esaret altındadır dolayısıyla bu zulme ve adaletsizliğe ses çıkarmak ve direnmek hepimizin boynunun borcudur. Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak tüm toplumsal yapılarla dayanışarak zindanlardan başlayarak bütün esaret zincirlerini kıracağımıza olan inancımız her zaman diridir.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Hüsmen Kırkpınar

Selcan Hamşioğlu

Balıkesir

İzmir

Tekirdağ

Aykut Kaya

Ahmet Eşref Fakıbaba

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Antalya

Ankara

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'ya aittir.

Buyurun Sayın Fakıbaba. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen kanun teklifinin 34'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Farklı partiler olarak hepimiz seçmenimizden ülkemiz ve halkımızın refah seviyesini yükseltmek için oy istedik ve yüce Meclisimizde 600 milletvekili olarak göreve başladık. "600" diyorum ancak maalesef bu sayı 599. Sayın Milletvekilimiz Can Atalay hâlâ Meclis dışında, cezaevinde.

Siyasette maalesef teori ve pratik birbirine uymuyor, tutmuyor. Oy isterken neler vadettik, halkın refah seviyesini yükselteceğimize söz verdik ama şu an baktığımızda dar gelirli ve üst gelirli vatandaşlar arasındaki farkın inanılmaz bir şekilde açıldığı, orta sınıfın ortadan kalktığı bir durumla karşı karşıyayız. Mesela, ben milletvekili olarak emekli maaşıyla beraber 2 maaş alıyorum ve belki de aramızda 3 veya 4 maaş alan arkadaşlarımız olabilir. Biz çok iyiyiz, hayat bize güzel, ya halkımıza? Asgari ücretli ve emeklileri başarılarından dolayı yürekte kutluyorum. Ne yerler ne içerler, nasıl kira öderler, çocuklarına nasıl harçlık verirler, neyle gidip neyle gelirler; gerçekten merak ediyorum ve yürekte onları kutluyorum.

Orta gelir grubu ve devlet memurlarına gelince; sanırım, onlar daha şanslılar, hiç olmazsa birçoğu asgari ücretin 1 veya 2 katı daha fazla gelire sahipler; zor zekât geçinseler de asgari ücretliler ve emekliler gibi modern kölelik yapmıyorlar.

Bundan bir hafta önce, kırk yıllık doktor olan ve aile sağlığı merkezinde hekimlik yapan doktor arkadaşımı konuştum. Aylık gelirinin ortalama 50 bin Türk lirası olduğunu söyledi ve dertliydi “12 bin lira ev kirası veriyordum, 20 bin liraya çıkardılar ve adam haklı, ev sahibi de haklı çünkü oturduğum ev ortalama olarak 4 milyon lira eder, eğer bu evi satmış olsa ve bankaya yatırsa en azından elde edeceği gelir ayda ortalama 160 bin liradır.” dedi ve ben düşündüm, Allah korusun, bu gidişle herkes tefeci mi olacak? “Nas” dedik, nereden nereye geldik. “Niye ev almıyorsun?” diye sordum. “2+1 bir evin ortalama maliyeti 3 milyon Türk lirası ve bankaya gittiğimde banka bana 2 milyon 400 bin lira kredi vereceğini söyledi ancak benim 600 bin lira param olsa bile altmış ay ayda 76 bin Türk lirası taksit ödemem lazım.” dedi. “Ya, Allah Allah, Türkiye’de 2+1 evleri kimler alıyor; doktor alamıyorsa, hemşire alamıyorsa, esnaf alamıyorsa kimler alıyor?” dedim.

Bakın, Allah var, AK PARTİ’nin ilk on-on beş yılı çok iyiydi. 2013 yılında bu kardeşinizin Belediye Başkanlığı yaptığı sırada -temizlik işçisi arkadaşlarımıza ve orta gelirli vatandaşlarımıza- biri 30 bin liraya mal olan ve ayda 500 lira taksitle, 10 peşin, 20 bin banka kredisiyle temizlik işçileri ev sahibi oldu arkadaşlar. Şimdi, bırakın temizlik işçisini, doktorun, mühendisin ev sahibi olma imkânı var mı, sizlere soruyorum. Orta gelirli için yine bir proje ürettik, 125 bin liraya çok kaliteli, ayda 1.500 lira kira öder gibi, 50 peşin, 75 bin lira banka kredisiyle ev ortaya koyduk. Yani, sonuç olarak şunu söylemek istiyorum: Eğer barınma sorununu çözeceksek veya azaltacaksak TOKİ arsa satmayacak. TOKİ arsa satmayacak, sadece ve sadece dar gelirli için ve orta gelirli için konut üretecek, şayet arsa satacaksa -burası çok önemli- kooperatiflere satacak. Öğretmenler, hemşireler, doktorlar, avukatlar, kooperatif kuracaklar ve arsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET EŞREF FAKİBABA (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade edin, bir dakikanızı alacağım.

Bunu niye söylüyorum? Bakın, iki yıl önce bir arkadaşım 7 milyona TOKİ’den bir arsa satın almış, şu anda o arsayı 80 milyona veriyorlar. Arkadaş, biz 1 kişiyi zengin edeceğimize o kooperatiflerden 20 kişi girmiş olsaydı ve 20 kişi 4 milyon lira para kazanmış olsaydı daha iyi olmaz mıydı? Yani, biz 1 kişiyi zengin edeceğimize tabanı zengin etsek, Türkiye’yi mutluluğa kavuşturursak, insanları mutlu etsek, barınma sorunlarını çözecek emin olun çok daha iyi olur diye düşünüyorum.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34’üncü madde kabul edilmiştir.

35’inci madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 35’inci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Keziban Konukcu Kok
İstanbul
Onur Düşünmez
Hakkâri

Zeynep Oduncu
Batman
Zülfü Uçar
Van

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak
Heval Bozdağ
Ağrı

Gülcan Kaçmaz Sayyigit
Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılımlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Van Milletvekili Zülküf Uçar’a aittir.

Buyurun Sayın Uçar. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; sizleri ve değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 27 Kasım günü yüzlerce siyasi tutsak bir açlık grevine başladı. Mahpuslar, Sayın Abdullah Öcalan üzerinde uygulanan ağır tecridin kaldırılması ve Kürt meselesinin demokratik, barış temelli çözümü gibi en insani talepleri dile getiriyor. Çözüm üretme gücünü yitirmiş düzen, mahpusları hapishanelerin bütün ağır şartları içerisinde açlık grevine itiyor. Derinleştirilen hukuksuzluk mahpusların koşullarını gün geçtikçe daha da ağırlaştırıyor. Kürt meselesi ve İmralı tecrit sistemi, hukuk ve demokrasinin kilit noktasıdır. Özgürlük ve eşitliği bu alanda aramayan hiçbir yaklaşımın başarı şansı da yoktur. İmralı tecrit sistemine ve bu karanlığa gözünüzü kapatıp samimi bir demokrasi iddiasında olamazsınız, aydınlık bir gelecekte de söz edemezsiniz. Bu, ya perspektif yoksunluğudur ya da çözümsüzlükte bir çıkar arayışıdır. Bugün infaz rejiminin norm ve uygulaması Türkiye’de genel hukukun kaba bir yansımasıdır. Bu Mecliste vekillerimize yapılan siyasi kırım operasyonu ve Kürt illerinde uygulanan kayyum gasbı hapishanelerde işkence ve tecrit şeklinde cisimleşiyor.

Değerli milletvekilleri, açlık grevinin en haklı ve meşru taleplerine kulak tıkayanlar bilsin ki bu despotizm cenderesi herkesi içine alacaktır. Neden mi? Çünkü mevcut hukuk uygulaması adaletle bağını yitireli yıllar oldu. Siyasi pervasızlığın ve ölçü tanımazlığın sınırı var mıdır sanıyorsunuz? Artık bir ölçüt yok. Tepede konumlanan egemen ve onun vücut bulmuş hâli olarak “Leviathan” düzeni, en ufak hak ve demokrasi talebini dahi yutmaya can atmaktadır. Bugün hukuk düzeninin yöneldiği amaç nedir biliyor musunuz? Hukuk dışı alanı belirlemek. İktidarın söylemine onay vermeyen her yapı ve özne bu hukuk dışı alana itilerek şeytanlaştırıyor, terörist ilan ediliyor ya da “millî beka” söylemi karşısında susmaya zorlanıyor. George Orwell’ın despotik dünyasındaayız artık. Ne diyordu: “Hiçbir şey yasa dışı değildi çünkü artık yasa diye bir şey yoktu.” İktidarın demokratik talepleri boğmak için kullandığı bir kementtir bugün hukuk, bütün hak ve demokrasi araçlarının lağvedildiği alandır. İşte, Türkiye’de hukukun hüviyeti ve adalet tablosu bundan ibarettir. Bunu her an deneyimleyen siyasi tutsaklar açlık grevini tek çözüm olarak görüyorlar. Bugün Türkiye’de infaz rejimi pozitif normların dışında konumlandırılmış ve ceza hukuku ilkeleriyle bağını tümenden yitirmiştir. Tutsaklar üzerinde bir tedip ve disiplin sistemi olarak düzenin makbul bireyini yaratma ya da tecritle sosyal ölüme mahkûm etmeye göre kurgulanmış bir işkence rejimidir. İmralı’da başlatılarak bütün hapishanelerde yaygınlaştırılan hukuksuzluk rejimi bütün Türkiye’yi sarmış hâldedir.

Kürt meselesinde çözümsüzlük Türkiye’nin ekonomik ve siyasi çıkmazının da ana sebebidir. Halkların kaynaklarının aktarıldığı savaş ekonomisi ve siyasi çıkmaz bütün toplumsal yaşamı felç etmiş hâldedir. Siyasi tutsakların demokratik ve barışçıl çözüm talebi bütün bu sorunların da reçetesidir. Bu sebeple, verilen mücadelenin yalnızca İmralı karanlığına karşı olduğu sanılmamalıdır, bu yanılgıya düşülmemelidir. Tecridin karanlık atmosferinin delinmesi bütün halkların yeniden nefes almasının yolunu da açacaktır. Demokratik bir adil yaşam için, barış için tüm koşullar zorlanmalıdır. Bu hukuksuz sisteme karşı onur mücadelesi veren siyasi tutsakların taleplerini görmezden gelmek Türkiye’de kalıcı çözümsüzlük ısrarıyla özdeştir. Bizim açımızdan diyalektik çok berrak: Ya samimiyet ya onurlu yaşam! Biz onurlu yaşam yolunda olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 35'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Günaydın, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- *İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması*

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel sizden bir söz alarak sevgili Belediye Başkanımızın vefat haberini üzüntü içinde duyurmştuk. Maalesef, bir vefat haberi daha ulaştı biraz evvel. Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanımız Sayın Yusuf Mansuroğlu'nun hastanede hayatını kaybettiğini öğrendik, elbette çok üzüntülüyüz. Sevgili Yusuf kardeşimize, Yusuf Mansuroğlu Başkanımıza Allah'tan rahmet, acılı ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyoruz. Tüm Cumhuriyet Halk Partisi örgütüne ve seçmenlerimize de başsağlığı dileklerimizi buradan iletiyoruz. Allah rahmet eylesin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

54.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı ile Çine Belediye Başkanının vefatlarına ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de İYİ Parti Grubu olarak Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanına Allah'tan rahmet diliyoruz, CHP camiasına başsağlığı diliyoruz. Az önce Çine Belediye Başkanıyla ilgili de aynı üzüntülü haberi almışlık, grup adına arkadaşımız ifade etmişti ama ben de yine Çine Belediye Başkanı için de taziye dileklerimi, başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Cenab-ı Allah milletimizi korusun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

55.- *İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması*

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, biz de CHP İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Bey'e Allah'tan rahmet, ailesine ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına da başsağlığı diliyoruz. Acılarını paylaştığımızı da ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

56.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatından dolayı derin üzüntü duyduk. Cumhuriyet Halk Partisi camiasına başsağlığı diliyoruz, ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz. Kendisine de Allah'tan rahmet diliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Gül, buyurun.

57.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – AK PARTİ Grubu olarak Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu Beyefendi'ye Allah'tan rahmet diliyorum. Ailesine, sevenlerine, yakınlarına ve Cumhuriyet Halk Partisi ailesine başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

58.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; peş peşe gelen bu iki vefat haberi nedeniyle ziyadesiyle üzüldük. Yine, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'nun vefatını da öğrenmiş bulunuyoruz. Merhum Yusuf Mansuroğlu'na Allah'tan rahmet, ailesine ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Allah rahmet eylesin.

Teşekkür ederim.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Çine Belediye Başkanı ile Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanının vefatlarına ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Biz de Başkanlık Divanı olarak hem Çine Belediye Başkanımıza hem de CHP İskenderun İlçe Başkanına Allah'tan rahmet ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özka ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)*

BAŞKAN – 36'ncı madde üzerinde 1 önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Mustafa Kaya	Şerafettin Kılıç
İstanbul	İstanbul	Antalya
Mehmet Karaman	Mustafa Nedim Yamalı	Necmettin Çalışkan
Samsun	Ankara	Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi İskenderun İlçe Başkanı Yusuf Mansuroğlu'na Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına sabır diliyorum. Mansuroğlu ailesi Hatay'da, merkezde, Antakya'da, İskenderun'da geniş bir aile; tüm aileye de taziyelerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, torba yasayı elbette herkes eleştirdi ama ben de bir cümleyle girmiş olayım; muhtemelen torbanın üzerine çok laf söylendi ki artık torbaya da “uyarlama” “güncelleme” denmeye başlandı. Korkarım ki torba kötüydü ama güncelleme, uyarlama olması çok daha kötü olacak.

Torba olduğunda hiç olmazsa âdeta yüz kızarak buraya getiriliyordu, şimdi “güncelleme” dendiğinde mütemadiyen tekrar edecek gibi anlaşıyor. Tabii, yasanın ismi kötü, geliş durumu kötü, keşke bu kötülüğe rağmen içi dolu bir yasa olsa. Tabii, her şeyin içine atıldığı bu torbanın altı delik olduğu için de ne yapılırsa yapılsın dikiş tutmuyor.

Aslında bu yasaya “torba yasa” yerine “vergi yasası” denebilirdi, vergi üzerine yapılmış bir düzenleme çoğunlukla. Bir de Sayın Cumhurbaşkanımıza tanınan yetkilerin artırılmasına dair yasa. Buna pekâlâ bu isimler de verildiğinde hiçbir problem olmazdı.

Bunun dışında, şunu da sormak gerekir: Acaba atlı mı kovalıyor, acaba yangından mal mı kaçırılıyor? Neden bütçe arifesinde, iki taşın ara yerinde bu kadar hızla böyle bir yasa getiriliyor? Bunları anlamak da mümkün değil. Yasa elbette bazı kesimlerin taleplerini yerine getirmiş olabilir ama bilelim ki 80 maddelik bir yasanın 70’i düzgün olsa, 10’u yanlış olsa doğal olarak hepsine de “hayır” verme durumu ortaya çıkıyor. Keşke bunların tümü üzerinde değil parça parça yapılabilse; iyi ile kötü, güzel ile çirkin birbirinden ayrılabilseydi. Burada maalesef ki büyük beklentiler karşılanamamıştır; bugün taşeron çalışanları, kamu taşeronları kadro beklerken yine göz ardı edilmişlerdir, EYT mağdurları kapsam dışı bırakılmıştır, KHK mazlumları hiçbir şekilde gündeme getirilmemiştir, engelli aylıkları yoktur. Kamuoyunda öne çıkan bu ve benzeri pek çok talebin bütçe öncesi gündeme gelmesi gerekirken bunların hiçbirini olmayıp sadece vergiye yönelik düzenlemelerin yapılması da son derece ilgi çekicidir.

Değerli milletvekilleri, bu vesileyle, kamuoyunda da gündeme gelen BDKK çalışanlarıyla ilgili durum da bir fecaattir. Bugün 22 bin lira maaş alan bir memurun ne Ankara’da ne İstanbul’da ne İzmir’de ne Diyarbakır’da, Türkiye’nin hiçbir yerinde yaşaması zaten mümkün değildir. Böyle bir ortamda sadece bir kurumun ismi zikredilerek, bir vilayet gündeme getirilerek böyle bir şeyin gerekçelendirilmesi şık olmamıştır. Bugün bütün kamu çalışanlarının beklentileri mutlaka karşılanmalı, gelir dağılımı itibarıyla problem yaşayan herkese destek olunmalıdır; burada sadece bir grubu gündeme getirmek doğru değil.

Bu vesileyle yine belirtmek isterim ki yasa içerisinde gemilerle ilgili madde var, gemilerin vergilendirilmesi. Biz Saadet Partisi olarak burada gemiyi gündeme getirdiğimizde “İsrail’e gönderilen gemileri durdurun.” ifadesindeydik, burada mesele başka yere çekilmiş gibi anlaşıyor. Ben şunu belirteyim ki bir AK PARTİ milletvekiliyle birlikte önceki günlerde Güney Afrika Cumhuriyeti’nde Filistin Konferansı’na katıldık, orada gördüğümüz manzara şu: Güney Afrika Cumhuriyeti, limanlarını İsrail’e kullanırmıyor, çimento göndermiyor, çelik göndermiyor, petrol göndermiyor, içlik göndermiyor; buna rağmen, Güney Afrika Cumhuriyeti Meclisi bir karar alarak İsrail Büyükelçisinin sınır dışı edilmesi, ülkeden gönderilmesi yönünde karar aldı. Burada, milletvekilleri olarak böyle bir karar alma imkânımız var diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

36’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 36’ncı madde kabul edilmiştir.

37’nci madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

37’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 37’nci madde kabul edilmiştir.

38’inci madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 38'inci madde kabul edilmiştir.

39'uncu madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 39'uncu madde kabul edilmiştir.

40'ıncı madde üzerinde 2 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 40'ıncı maddesiyle 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na eklenen geçici 7'nci maddenin üç numaralı fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

İzmir

İstanbul

Mersin

Tahsin Ocaklı

Okan Konuralp

Türkan Elçi

Rize

Ankara

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'ya aittir.

Buyurun Sayın Ocaklı.

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

40'ıncı madde, 6 Şubatta yaşanan deprem nedeniyle inşaat maliyetlerindeki artışlarla ilgili ve fiyat farkı vermek, süre uzatımını sağlamak üzerine hazırlanmış bir madde. Fiyat farkı verilmesi meselesinde veya işlerin gecikmesi meselesinde fiyat farklarının neden olduğu sürelerde elbette verilebilir ama burada şunları dikkate almak lazım: Ben de bir inşaat mühendisi ve hak ediş yapmış biriyim, ihalesi yapılmış olan bir işin yapım yıllarına göre belirlenmiş olan fiyatları üzerinde -örneğin, akaryakıt fiyatlarında- bir değişim olması hâlinde fiyat farkının değişen fiyat farkı olarak yansıtılması ve talep edilmesi işverence zaten mantıklı olan bir şeydir veya demir, çimento gibi artışları yıl içinde belirli olduğu hâlde onları talep etmek işveren tarafından zaten mümkün ve yapılabilir bir şeydi ama şimdi burada istenilen şey, yapım maliyetindeki katsayının yüzde 15'e kadar artırılması yetkisinin Sayın Cumhurbaşkanına verilmesiyle ilgili olup bu duruma itiraz etmekteyiz.

Ayrıca itiraz ettiğimiz şey şudur: Tabii, deprem nedeniyle oluşan hasarlar sonucunda gördük ki dikkate alınmayan teknik elemanlarımız var, mimarlarımız var, mühendislerimiz var, jeologlarımız var, teknikerlerimiz, şehir plancılarımız var; bunların kamuda ve özelde çalışanları var ve bu insanların içinde ne yazık ki çalıştığı sahalarda çok düşük ücretle, asgari ücretle çalışan yeni üniversite mezunu arkadaşlarımız var. Ayrıca, yine, ihtiyacı olduğu hâlde emekli olup belgesini yapı denetim firmalarına vermek suretiyle oradan da gelir elde etmeye çalışan bu teknik sınıf var. Bütün bunlar, işte bu teknik elemanların doğru olarak dinlenilmemesi veya mesleki olarak deneyimli olanların yeterince para alamaması ve bu yüzden de yurt dışına gitmeleri nedeniyle nitelikli eleman eksikliği yaşıyoruz dolayısıyla da o zaman, elbette ki denetlemeye ilişkin sorunlar yaşıyoruz.

Bakınız, yaşanan deprem nedeniyle, Hatay’da özellikle yeni konutların alanlarını belirlemede izlenen yöntemlere Plan ve Bütçe Komisyonunda itiraz ettik. Burada 1 milyon 800 bin metrekare alan belirlendi değerli arkadaşlar; bunların 900 bin metrekaresi orman, 900 bin metrekaresi de mera alanı. Şunu önerdik: Gelin -bu, demin saydığım- şehir plancılarıyla, ziraat mühendisleriyle, teknik elemanlarla birlikte bir komisyon oluşturalım; 6 Şubatta meydana gelmiş depremin üzerinden bunca zaman geçmiş, yer teslimini ve tespitini bu komisyonumuzda birlikte yapalım dedik. Kameralar arkasında çok haklı ve yerinde bulunan bu teklif oylamada ne yazık ki reddedildi. Yapılması gereken şey teknolojiye, bilime, tekniğe önem vermek ve bu yolla, bu bilimsel çalışmalarla konut yenileme çalışmalarını devam ettirmek en doğru metot idi. Burada dinlenmediğimiz için çok üzgünüz.

Yine, bir önergenizin olduğunu öğrendim, AKP milletvekillerinin bir önergesi var; 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun geçici 7’nci maddesinin birinci fıkrasında biten süreyi yine 2024’ün sonuna kadar uzatan ve bunun için izin, süre uzatımıyla ilgili yetki isteyen bir düzenleme yapılmış. Şimdi, demin de bahsettiğim, aslında bu “katsayı” dediğimiz, işte yüzde 15 artırımla ilgili “katsayı” dediğimiz şeyi hiç kullanmamamız ve daha evvel de olduğu gibi fiyat farklarını artıran oranda yapmamız şeklinde bu inşaat maliyetleri sürdürülmelidir.

Umarım Genel Kurulumuz tanımlamasını doğru yaptığım bu hususu hiç olmazsa kabul eder ve bu kabul görür. Genel Kurula ben de bu vesileyle bu maddeye ilişkin fikirlerimi partim adına söyledim.

Saygılar sunuyorum Genel Kurula.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 40’inci maddesiyle 4735 sayılı Kanun’a eklenen geçici 7’nci maddenin birinci fıkrasında yer alan “sonra (bu tarih dâhil)” ibaresinin “31/12/2024 tarihine kadar (bu tarihler dâhil)” şeklinde değiştirilmesini ve aynı fıkranın (a) bendine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Bu katsayı, 2985 sayılı Kanun kapsamındaki konut ve konut ile birlikte ihaleye çıkılan yapım işlerinde 1,15’e kadar artırılabilir.”

Abdulhamit Gül

Halil Eldemir

Osman Sağlam

Gaziantep

Bilecik

Karaman

Ayhan Salman

Adem Yıldırım

Emre Çalışkan

Bursa

İstanbul

Nevşehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Gerekçe...

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yoktur, gerekçesini okutup oylarınıza sunacağım.

Gerekçe:

Önergeyle, ek fiyat farkı ödenebilecek dönemin bitiş tarihinde belirlilik sağlanmaktadır. Artan konut talebinin karşılanmasına yönelik olarak toplu konut işlerinin 2024 yılı içerisinde ivedilikle tamamlanması amacıyla nitelikli ve yoğun işçilik gerektiren ve maliyet artışlarının diğer imalatlara göre daha yüksek olduğu tünel kalıp sisteminin kullanıldığı toplu konut yapım işlerinde ek fiyat farkı ödemesine ilişkin katsayı tavanı farklılaştırılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge uyarınca 40'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 40'ıncı madde kabul edilmiştir.

41'inci maddede önerge yok.

41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 41'inci madde kabul edilmiştir.

42'nci maddede 1 adet önerge bulunmaktadır, önergeyi okutup işleme koyacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 42'nci maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

İzmir

İstanbul

Mersin

Tahsin Ocaklı

Cavit Arı

Okan Konuralp

Rize

Antalya

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Antalya Milletvekili Cavit Arı'ya aittir.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım ve şu an bizi ekranlarından izleyen Antalyalı hemşehrilerim; saygılarımı sevgilerimi sunarak başlamak istiyorum.

İktidara sesleniyorum: Partinizin ismi “Adalet ve Kalkınma Partisi.” Eğer adaletiniz varsa Antalya’da Vakıflar idaresi tarafından yaşatılan bir sorunu çözmenizi sizlere buradan hatırlatmak istiyorum. Antalya Muratpaşa ilçesinde Kızılarık, Kızıltoprak, Yeşildere Mahallelerinde yaklaşık yüz elli yıldır atadan, dededen kalma ve kendi mülkleriymiş gibi yaşayarak orada nesiller boyu bulunan vatandaşlarımızın bulunduğu arazilerle ilgili 1947 yılında başlayıp altmış yıl süren bir vakıf davası vardı. Bu dava 2009 yılında Vakıflar idaresinin lehine sonuçlandı ve bu tarihten sonra oradaki vatandaşımız kendi malıymış gibi bulunduğu, yaşadığı bu taşınmazda neredeyse kiracı durumuna düşürüldü ve o günden sonra ecrimisil ödemek zorunda kaldı. Antalya’da Kepez ilçesi ile Muratpaşa ilçesini ayıran bir çevre yolu vardır. Bu çevre yolunun aşağı kısmında yani Muratpaşa kısmında kalan bu taşınmazlarla ilgili sorun devam ediyor. Yolum üst tarafında bulunan Kepez ilçe sınırlarında ise bu sorun geçtiğimiz dönemde çözüldü. İşte bu noktada eğer adaletiniz varsa Muratpaşa ilçe sınırları içerisinde kalan Kızılarık, Kızıltoprak, Yeşildere ve aynı sorunu yaşayan mahallelerdeki sorunları da çözmek zorundasınız.

Peki, bu sorun nasıl çözülecek? 4607 sayılı Yasa gereğince Vakıflar idaresi ile Millî Emlak Müdürlüğü arasında bir takas sözleşmesi yapılacak, birtakım değer tespitleri yapılacak ve bunun sonrasında da Vakıflara ait taşınmaz Millî Emlak Müdürlüğüne geçecek. Millî Emlak Müdürlüğü de bu taşınmazların hak sahiplerine devir işlemini yine Muratpaşa Belediyesi üzerinden gerçekleştirecek ve bunun sonucunda da Belediye, en fazla beş yıl ve 5 taksit hakkı tanıyarak hak sahibinin taşınmaz bedelini hazine adına tahsil ederek bedeli hazineye yatıracak ve vatandaşımız tapusuna kavuşacak.

Şimdi, Antalya’da şu an “Vakıf İş Hanı” diye geçen ama daha önce herkeşçe “Belediye İş Hanı” olarak bilinen bu taşınmaz işte, aynı bu yöntemle Vakıflar idaresine geçti. Vakıflar Bölge Müdürlüğü vakıf arazilerinde kaldığı iddia edilen ve en yenisi elli yıllık olan 332 haneden 5 tanesine 18 Eylül 2023 tarihinde tahliye ve yıkım emri göndermişti. Yüz elli yıl önce Toros Türkmenlerinin Toros Dağları’ndan inerek yerleşmeye başladığı ve yüz elli yıldır orada olan Antalya’nın en kadim mahallelerinden olan bu mahallelerin ranta açılmasına halkımız müsaade etmeyecek. Vakıflar Bölge Müdürlüğü 18 Ekim 2023 tarihinde şimdilik bu işlemde vazgeçtiklerine dair bir açıklamada bulundu ancak bu açıklama yeterli değildir. Halkımız yerel seçim sürecine kadar oyalanıp daha sonra yine bu sorunla karşılaşmak istemiyor. Nasıl ki Kepez Belediyesinde ve yine başka belediyelerde bu sorun çözüldüyse Muratpaşa Belediyesi sınırları içerisinde yer alan bu taşınmazlarla ilgili Vakıfların hazineyle trampa görüşmelerinin bir an evvel tamamlanıp protokollerin imzalanmasını Antalyalı hemşehrilerimiz beklemektedir.

Biz de sizlere iktidar olarak bu görevinizi yerine getirin diyorum, halkımız adına bunu sizlerden talep ediyorum.

Hepinize saygılar, sevgiler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 42’nci madde kabul edilmiştir.

43’üncü madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 43’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 43- 6/6/2022 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendinde yer alan ‘ana bayi’ ibaresinden önce gelmek üzere ‘resmi şekilde düzenlenen sözleşmesi bulunan;’ ifadesi ilave edilmiştir.”

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

İzmir

İstanbul

Mersin

Tahsin Ocaklı

Cavit Arı

Okan Konuralp

Rize

Antalya

Ankara

Türkan Elçi

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı’ya aittir.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; buradan iktidara sesleniyorum: Antalya Vakıflar idaresinin Antalya halkına yaşatmış olduğu eziyet bitmek bilmiyor. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı, birkaç gün önce bir mülk sahibine kiracısından talep ettiği kirasını 3 kat artırdı diye “Sende vicdan var mı?” diye yüksek perdeden sordu. Ben de buradan iktidara ve iktidarın temsilcisi sayın vekillerimize ve hatta Sayın Cumhurbaşkanına da soruyorum: Sizde vicdan var mı?

Antalya Vakıflar Bölge Müdürlüğüne ait Antalya’da genelde işçinin, emeklinin veya asgari ücretten maaş alanların oturduğu Vakıflara ait bin civarında konut var; bakın, iş yeri demiyorum, konut var. Bu konutların kiralama yöntemi: O tarihte ihaleye çıkarılır, kiralamak isteyenler ihaleye katılır, en fazla parayı veren kişi gelir orada kiracı olarak oturur. İşte, kirası 1.563 TL olan bir kiracıdan Vakıflar idaresi şimdi 10 bin TL istiyor arkadaşlar, 7 katı. Yine 2 bin TL ödeyen bir emekliden 7.500 TL isteniyor, neredeyse 3 katını geçmekte. Şimdi, değerli arkadaşlar, sizde vicdan var mı? Bu işçinin, emeklinin, dar gelirlinin oturduğu bu taşınmazlarda, mülklerde hani yüzde 25 artış olacaktı? Hani sizin buradan çıkardığınız kanunda konutlarda en fazla yüzde 25 artış yapılacaktı? Siz vatandaşın kendi mülkündeki kira artışına sınırlama getirdiniz “Yüzde 25’ten fazla isteyemezsiniz.” dediniz ama size bağlı olan, iktidarınız tarafından atanmış bürokratlar tarafından yönetilen Vakıflar idaresi o vatandaşın oturduğu daireden 3 katı, 5 katı, 10 katı kira artışı talep etmekte. Siz bunları herhâlde duymamış gibi davranıyorsunuz. Duydunuz mu arkadaşlar? Antalya’da bin kişi şu an sizin yüzünüzden mağdur olmakta. Buradan sesleniyorum: Vakıflar Bölge Müdürlüğüne gerekli talimatları verin. Vicdana uygun bir kira artışı yapılınsın ve o vatandaşlar o evlerinde oturmaya devam etsinler.

Her işinizde adaletsizlik var, ben size söyleyeyim. Bakın, görüşülmekte olan bu maddede bir KDV istisnasından bahsediliyor. Bu KDV istisnası sıradan bir istisna değil. Bu KDV istisnasıyla siz, Bursa Üniversitesi-Görükle Uzatma Hattı, Kocaeli Kuzey Hafif Raylı Sistem Hattı, Sakarya Büyükşehir Belediyesine ait hat, Adapazarı-Serdivan Raylı Sistem Hattı, Trabzon Büyükşehir Belediyesine ait raylı sistem hattı, Samsun Büyükşehir... Yani kısacası AKP’li büyükşehir belediyelerinin aslında başlamak istediği ya da başladığı ama yapamadığı... Geçmişte Ankara AKP’li Belediye, İstanbul AKP’li, Antalya AKP’li Belediye zamanında, o belediyeler yapamadığında Ulaştırma Bakanlığı üzerine aldı, yaptı ama Ankara, İstanbul ve Antalya’da o dönemde yapılıp sizin şov olarak “İşte, biz yaptık.” dediğiniz o raylı sistemlerin faturasını kat kat fazlasıyla Cumhuriyet Halk Partili belediyeler ödedi. Şimdi, bu belediyeler seçim arifesinde şov yapacak. Neden? İşte, sizin Ulaştırma Bakanlığı üzerine aldığınız bu sistemlerin yapım işiyle o belediyeler siyaset yapacaklar. İnşallah, yine biz o belediyeleri kazanacağız. Siz ne yaparsanız yapın, ne kadar ayrımcılık yaparsanız yapın, halk bunun altında kalmayacak. İşte, bu KDV muafiyeti böyle bir düzenleme yani sıradan bir düzenleme değil ayrıcalık taşıyan bir düzenleme. Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri geçmişte yapılan uygulamalarla cezalandırmaya çalıştınız ama oralarda yaşayan halk önümüzdeki yerel seçimlerde size bunun hesabını soracak diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) - Ne kadar ayrımcılık yaparsanız yapın biz gereken cevabı size sandıkta vereceğiz değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 43’üncü madde kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 8 Aralık 2023 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

No: 13

7/12/2023

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 7/12/2023 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 8/12/2023 Cuma günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Abdulhamit Gül

Gökhan Günaydın

Hakkı Saruhan Oluç

Gaziantep

İstanbul

Antalya

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

Erhan Usta

Bülent Kaya

Manisa

Samsun

İstanbul

Milliyetçi Hareket Partisi

İYİ Parti

Saadet Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...
Kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.40

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.41****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

**VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’ni görüşmek için 11 Aralık 2023 Pazartesi günü saat 12.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.42

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye,

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bir istinat duvarının çökme riskine,

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bir istinat duvarının çökmesine,

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde yaşanan lağım suyu sorununa,

Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde yaşayan bir vatandaşın bir şikayetine,

Kocaeli'de yaşanan trafik sorununa,

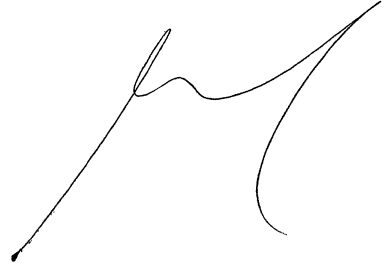
Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin devam eden kavşak yapım çalışmasının çevreye verdiği rahatsızlığa,

- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Sayıştayın 2022 Yılı Denetim Raporu'nda Bursa Büyükşehir Belediyesiyle ilgili yaptığı bazı tespitlere,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6442), (7/6444), (7/6445), (7/6446), (7/6447), (7/6448), (7/6449), (7/6561)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Basında yer alan bilgide: “Zonguldak'ta kaçak olarak işletilen bir maden ocağında çalışan Afganistan uyruklu Vezir Mohammad Nourtani'nin (50) 9 Kasım 2023 tarihinde öldürüldüğü ve cesedinin benzin dökülerek yakıldı. Bu vahşi cinayetin faillerinin yakalanması ve adaletin sağlanması için gerekli adımların atıldığına dair kamuoyunu tatmin edici bir açıklama yapılmamıştır. Ayrıca, bu cinayetin arkasında yatan nedenlerin de araştırılması gerekmektedir. Zira, bölgede en az 800 Afganistan uyruklu işçinin kaçak olarak çalıştırıldığı, yasal haklardan yoksun bırakıldığı, kötü koşullarda ve düşük ücretle çalıştırıldığı.” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Zonguldak'ta kaçak olarak işletilen maden ocaklarının sayısı, kapasitesi, sahipleri ve çalışanları hakkında bilginiz var mıdır?
- 3) Kaçak maden ocaklarında çalışan Afganistan uyruklu işçilerin sayısı, kimlikleri, çalışma izinleri, sigorta durumları, ücretleri, çalışma saatleri, barınma ve sağlık koşulları hakkında bilginiz var mıdır?
- 4) Kaçak maden ocaklarında çalışan Afganistan uyruklu işçilerin yasal haklarını korumak ve yaşam standartlarını iyileştirmek için ne gibi önlemler almayı planlamaktasınız?
- 5) Kaçak maden ocaklarında meydana gelen iş kazaları, iş cinayetleri, iş yeri şiddeti ve diğer suçlar hakkında bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 6) Kaçak maden ocaklarında meydana gelen suçlara karşı ne gibi yaptırımlar uygulamaktasınız?
- 7) Zonguldak'ta kaçak olarak işletilen maden ocağında çalışan Afganistan uyruklu Vezir Mohammad Nourtani'nin öldürülmesine ilişkin soruşturma hangi aşamadadır? Soruşturmanın sonucu ne zaman açıklanacaktır?
- 8) Bu cinayetin faillerinin kim veya kimler olduğu, hangi amaçla ve nasıl işledikleri, cinayete karışan başka kişi veya kurumların olup olmadığı hakkında bilginiz var mıdır? Varsa, bu bilgileri paylaşabilir misiniz?
- 9) Bu cinayetin arkasında yatan nedenleri araştırmak için ne gibi çalışmalar yapmayı planlamaktasınız? Bu çalışmaların kapsamı, süresi, yöntemi ve sorumluları kimlerdir?
- 10) Bu cinayetin benzerlerinin tekrarlanmaması için ne gibi önlemler almayı planlamaktasınız? Bu önlemlerin kapsamı, süresi, yöntemi ve sorumluları kimlerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

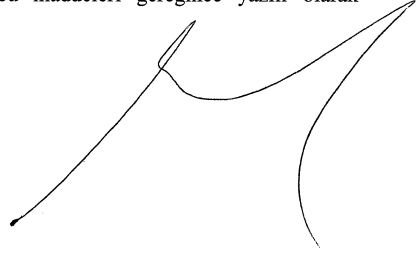
Basında yer alan bilgide :“İzmit Kozluk Mahallesi Şehit Soner Sokak'ta bulunan Eşber Apartmanı sakinleri istinat duvarının apartmanın üzerine doğru kayması nedeniyle daha önce Büyükşehir ve İzmit Belediyesinden destek istedi. Ancak talep ettikleri destek ile ilgili iki belediyeden de kendilerine dönüş olmadığını söyleyen vatandaşlar, özellikle Büyükşehir'den dönüş bekliyor. Büyükşehir'i beklerken aynı zamanda Kaymakamlığa da başvuruda bulunduklarını söyleyen vatandaşlar, kış aylarının gelmesi ve yağmurların başlaması ile birlikte endişelerinin arttığını belirtti. Hayatları boyunca çalışıp elde ettikleri para ile aldıkları evlerinden başka bir şeyleri olmadığını ifade eden Eşber Apartmanı sakinleri, “Burada 20 daire var ve bu dairelerin sahipleri olan bizler büyük zorluklar içinde ev sahibi olduk. Şimdi arkamızda yol için yapılan istinat duvarı evlerimizi tehdit etmeye başladı. Burada hiç kimsenin canına zarar gelmeden sorunun çözümü için İzmit ve Büyükşehir Belediyesi ve en son kaymakamlığa başvurularımızı yaptık. Ancak ilerleme sağlanmıyor. Yağmur yağdıkça bizim korkularımız artıyor. 2 yıldır büyük korku içinde evlerimizde yaşıyoruz. Her gece yatarken acaba duvar yıkılır mı diyoruz. Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Bu konuda yetkililerin bize yardımcı olmasını istiyoruz.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- İzmit Kozluk Mahallesi Şehit Soner Sokak'ta bulunan istinat duvarı çökme riski taşıyor mu? Eğer risk taşıyorsa ne tür Kocaeli Valiliği ve Belediyeler tarafından ne tür önlemler alınmıştır?
- 3- Eşber Apartmanları sakinlerinin sorunlarını gidermek için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İzmit Belediyesi ne yapmayı planlıyor?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İttüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU**Kocaeli Milletvekili**

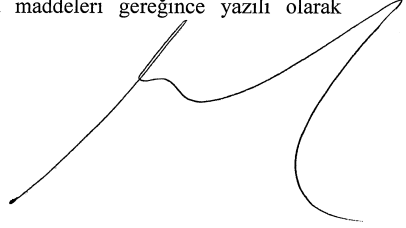
Basında yer alan bilgide :“Serdar Mahallesinde İstanbul Karayolu Caddesi üzerinde bir süredir devam eden inşaat ve bugün etkili olan yağmur nedeniyle yol kenarındaki istinat duvarında çökme meydana geldi. Olay, Kocaeli'nin İzmit ilçesi Serdar Mahallesi İstanbul Karayolu Caddesi üzerinde meydana geldi. Edinilen bilgi ve iddialara göre cadde üzerinde devam eden inşaat ile birlikte bugün etkili olan yağmur sonrası yumuşayan toprak, akşam saatlerinde büyük bir çökmeye sebebiyet verdi. İhbar üzerine olay yerine gelen polis ekipleri, çevrede güvenlik önlemi aldı, bağlantı yol trafiğe kapatıldı. Çöken istinat duvarının enkazının kaldırılması için başlatılan çalışmalar sürerken, mahalleli büyük korku ve panik yaşadı.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Eğer iddialar doğru ise bölgede bulunan istinat duvarlarının çökme sebebi nedir?
- 3- Çöken yol ne zaman trafiğe açılacaktır? Bölgede yaşayan vatandaşların istinat duvarlarının çökmesinden kaynaklı yaşadığı mağduriyeti gidermek için ne yapmayı planlıyorsunuz?
- 4- Son 10 yılda Kocaeli sınırları içerisinde belediyelerin sorumluluk alanındaki kaç istinat duvarı çökmüştür?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU**Kocaeli Milletvekili**

Basında yer alan bilgide :“İzmit Yenimahalle Sitem Sokak Barın Sitesi’nde yaşayan vatandaşlar aylardır sokaklarında akan ve lağım suyu olduğunu iddia ettikleri kokan su ile ilgili şikayetleri var. Mahalle muhtarına, ilgili belediyelere durumu anlattıklarını belirten vatandaşlar, şunları söylediler: “-Biz defalarca belediyeleri aradık, ilgili kurumlara bilgi verdik, muhtarımıza söyledik ama kimse ilgilenmedi. Burada çocuklar oyun oynuyor. Hastalık kapacaklar diye korku içinde yaşıyoruz, çocukları sokağa bırakmıyoruz. Lağım olduğunu düşündüğümüz ve kötü kokan bir su akıyor. Aylardır bordür taşlarının arasında ve altından bu su akıyor. Lütfen artık birisi bu sokakla ve bu sıkıntı ile ilgilensin.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Vatandaşlar aylardır başvurmalarına rağmen sokaklarından akan ve lağım suyu olduğu iddia edilen su sorunu neden çözülmemiştir?
- 3- İzmit Yenimahalle Sitem Sokak Barın Sitesi’nde yaşayan vatandaşların sorununu çözmek için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İzmit Belediyesi ne yapmayı planlıyor?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU**Kocaeli Milletvekili**

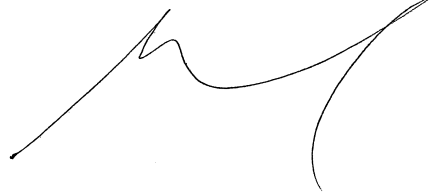
Basında yer alan bilgede :“Kartepe Ketenciler’de yaşayan Cengiz Demirtaş isimli vatandaş, yıllar önce ilçe belediyesine arazilerinden geçiş için izin verdiklerini, ancak bunun karşılığında kendilerine verilen sözün tutulmadığını dile getirdi. Kartepe’nin Ketenciler Mahallesi’nde ikamet eden Cengiz Demirtaş, Kartepe Belediyesinin kendisini mağdur ettiğini iddia etti. Yaptığı açıklamasında önceki belediye başkanlarından Şükrü Karabalık döneminde kendisine gelen teklifle evlerinin bahçesinden yol açılmasına onay verdiğini, ancak yıkılacak olan bahçe tellerinin yerlerine montajlanmasını istediğini belirten Demirtaş, söz verilmesine rağmen taleplerinin yerine getirilmediğini söyledi. Demirtaş; şöyle konuştu: “O dönemde devlete güvendiğim için yazılı bir taahhüt almadım. Fakat yıllardır beni oyuyorlar, bahçem açıkta kaldı. Gece vahşi hayvanlar, gündüz köyde gezen diğer hayvanlar girip eşyalarımıza varana kadar zarar veriyorlar. Şimdiki mevcut başkan Mustafa Kocaman ve başkan yardımcısı Murat Balaban ile görüştüm. Murat Balaban ‘Ben o işi hallettim’ diyecek kadar yalan söylüyor. Yazdığım dilekçelere cevap vermiyorlar.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Eğer iddialar doğruysa Cengiz Demirtaş isimli vatandaşa verilen sözler neden yerine getirilmiyor?
- 3- Cengiz Demirtaş’ın mağduriyetinin giderilmesi için Kartepe Belediyesi ne yapmayı planlıyor?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU**Kocaeli Milletvekili**

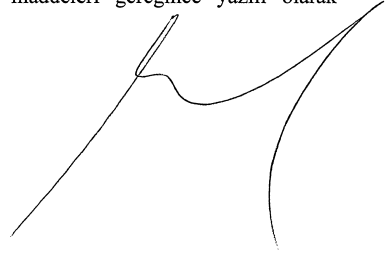
Basında yer alan bilgide :“Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Büyükakın'ın şehre umut olacak ulaşım projeleri açıklamaması, yol çalışmalarına başlamaması vatandaşları isyan ettiriyor. İzmitli meşhur fırıncı Ferruh Serim sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım ile her gün işinden evine, evinden işine giderken yaşadığı trafik sorununu gündeme taşıdı. Evi ile işi arasında İzmit ile Başiskele arasında 8 - 10 km'lik bir mesafede yaşadığı trafik sorununa isyan eden Serim Sosyal medya hesabından Büyükakın'a seslendi. Serim; "Sayın Tahir başkanım Allah aşkına şu Karşıyaka güzergahının trafiğine bir çare bulun saatlerce yollarda kalıyoruz bırakın çiçek böcek işlerinde şu trafiği bir halledin bu ne rezillik kardeşim ya 6'da yola çıkıyorum 8.00'de Eve geliyorum ya denizden köprü mü yapacaksın yandan yol mu yapacaksın ne yaparsanız yapın da şu çileye bir son verin ya "Belediyecilik böyle yollara Işık koymakla çiçek ekmekle çam dikmekle asfaltı atmakla olmuyor. Sen bana yol yap geniş geniş Yollar yap 2 saat evime gitmek için yolda kalmayayım insanlar perişan oluyor bu trafikte yüzünden ya..." diyerek feryat etti." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Kocaeli'de yaşanan trafik sorununu Kocaeli Büyükşehir Belediyesi nasıl çözmeyi planlıyor? Bu konuda hazırlanan bir proje bulunuyor mu?
- 3- Eğer trafik sorununa çözüm bulacağını düşündüğünüz projeler varsa ne zaman faaliyete geçirmeyi düşünüyorsunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Basında yer alan bilgide :“Solaklar kavşağının yapıldığı bölgede bulunan Karadenizliler Mahallesi Fuat Paşa Sokak Otogar arkasında kalan Konsept Yahya Kaptan Sitesi sakinleri bölgedeki çalışmadan dolayı mağdur olduklarını söyledi. Bölgede yapılan kavşak düzenlemesine karşı olmadıklarını, ancak düzenlemeyi yapan firmanın bölgede bulunan evlerde yaşayan insanlara yaşamı zindan ettiğini söyleyen vatandaşlar, evlerinin önlerinin kamyon otoparkı ve malzeme depo alanı haline getirildiğini belirttiler. Yaşadıkları sıkıntıyı anlatan vatandaşlar, “Evimize gelirken sadece bir yolumuz var ve başka alternatif yok. Hepsi çalışma nedeniyle kapatıldı. Bu konuda sıkıntı yok ama sıkıntı olan bize evlerimize ulaşmak için bırakılan yolun geldiği durum. Çamura girmeden evimize ulaşmamız mümkün değil. Ana girişlerimiz kapalı. Aşağıdan D-130’dan verilen girişi de iş makineleri kullanıyor. Bizim tek yolumuz burası. Yolumuz çamur içinde, çukur içinde. Bir kepçe ile düzeltilse bile yeterli. Buraya ambulans, itfaiye çağırırsanız yolu bulamaz. Belediyeye gittiğimizde evet haklısınız diyorlar ama bir kepçe bile gelmedi. Siteye dolgu malzemesi döküldü. Çamurda insanlar yürütmesin diye. Kamyonlar sürekli gezdiği için, otopark olarak kullandığı için dökülen malzemede çamur oldu. Tüm yollar tümü çukurlarla dolu, araçların ön takımları hep döküldü. Makineler çalışırken hiçbir güvenlik önlemi yok. Araçlarımız zarar görüyor. En azından belediye bu yola stabilize bir malzeme döküp, yolu kepçe ile düzenleyebilir. Biz yapılan hizmetlere karşı değiliz ama hizmet yapılırken de yaşamımız bize zehir edilmemeli. Elbette asfalt yol istemiyoruz ama asgari bir düzen istiyoruz” dediler.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Karadenizliler Mahallesi Fuat Paşa Sokak Otogar arkasında kalan Konsept Yahya Kaptan Sitesi sakinlerini mağdur eden çalışmalar Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından ne zaman tamamlanacaktır?
- 3- Konsept Yahya Kaptan Sitesi sakinlerinin mağduriyetini gidermek için talep ettikleri stabilize yolu Kocaeli Büyükşehir Belediyesi yapmayı planlıyor mu? Stabilize bir yol yapılması planlanıyorsa ne zaman faaliyete geçirilecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Sn. Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.
23.11.2023

Yüksel Selçuk TÜRKÖĞLU
Bursa Milletvekili

Bilindiği gibi 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeler Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri, kamuya ait yerlerin arsaların, arazilerin veya araçların amacı dışında kullanıldırılmasını yasaklar. Dolayısı ile yerel yönetimlerde sorumluluğu bulunan başta başkan olmak üzere yöneticilerin, bu hükümlerin ifade ettiğı kural ve kaidelere uygun davranma gibi olmazsa olmaz bir görevi vardır. İlgili kanun hükmü çok açıktır ve uyulmaması halinde, sorumlu olanlara yaptırım uygulanmasını içeren mevzuatlar bellidir.

Buradan hareketle;

SORU 1- Sayıştay'ın 2022 Belediyeler Raporu'nda; Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin, kamu araçlarını çeşitli dernek, vakıf, spor kulüpleri, sivil toplum kuruluşları ve kişilere kullandırdığı, dolayısıyla kanun hükmündeki amacı dışına çıktığı yönündeki tespitinin gereğı yapılmış mıdır?

SORU 2- Bu raporun ifade ettiğı üzere, Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne ait olup, çeşitli STK ve dernek ve kuruluşlara herhangi bir ücret alınmadan tahsis edilen otomobil, otobüs ve minibüs gibi araçların geri alınmasıyla ilgili bir talimat söz konusu olmuş mudur?

SORU 3- Sayıştay aynı raporunda, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin kendisine ait olan çay bahçesi, büfe, sosyal tesis ve kafeterya gibi yerleri de ihalesiz olarak belediye şirketine devir ettiğini; bu şirketlerin de aynı yerleri, pazarlık usulü ile üçüncü şahıslara kiraya verdiğini tespit etmiştir. Bu tespitle ilgili olarak tarafınızca herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

SORU 4- Raporda belirtildiğı üzere; BURFAŞ AŞ'ye devredilen çay bahçesi, büfe, sosyal tesis ve kafeterya gibi vasıflara sahip 22 adet işletmenin, bu şirket tarafından üçüncü kişilere pazarlık usulü ile kiraya verildiğı, 4 adet yerin ise doğrudan BURFAŞ Yönetim Kurulu Kararıyla üçüncü kişilere kiraya verildiğı de net olarak belirlenmiştir. Bu tespit üzerine, sorumlular ile ilgili yaptırım talebi içeren bir talimatınız var mıdır?

SORU 5- Sayıştay'ın ilgili raporunda; Büyükşehir Belediyesi'nin mülkiyetinde olup, belediye şirketine ihalesiz olarak devredilen yerlerin, şirket tarafından ihale edilmeden üçüncü şahıslara kiraya verilmesinin, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyeler Kanunu ve 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olmadığı açık iken, kamunun hakkını korumak amacıyla, bu hükümlere uymayanlarla ilgili olarak, tarafınızca nasıl bir adım atılması düşünülmektedir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : E-15740137-000-579
Konu : Muhatap Değişikliği

06.12.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen;

1. Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU'nun 7/6561 esas numaralı,
2. Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/6442, 7/6444, 7/6445, 7/6446, 7/6447, 7/6448, 7/6449 esas numaralı, yazılı soru önergelerinin Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında yer almadığı değerlendirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

